

**"ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ  
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΣΟΝ  
ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥΣ  
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥΣ"**

Μετέχουσες Σπουδάστριες :  
*Εγγλέζου Τσαμπίκα  
Πολυανίδου Ειρήνη*

Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός :  
*Επίκουρος Καθηγητής  
Παπαδημητρίου Θάνος*



Πτυχιακή εργασία για τη λήψη πτυχίου  
στην Κοινωνική Εργασία της σχολής  
Επαγγελματιών Υγείας του Ανωτάτου Τεχνολογικού  
Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πάτρας.

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ**  
**ΕΡΓΑΣΙΑΣ:**

1.

2.

3.

ΠΑΤΡΑ 2003

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

<b>ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ:</b> .....σελ 5
<b>ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ:</b> .....σελ 6

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

<b>1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b> .....σελ 7
<b>2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ</b> .....σελ 8
<b>3. ΟΡΙΣΜΟΙ ΟΡΩΝ</b> .....σελ 8
α. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....σελ 8
β. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.....σελ 8
γ. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.....σελ 9

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

<b>1. ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ</b> .....σελ 10
α. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΑ.....σελ 10
β. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....σελ 12
γ. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ.....σελ 12

<b>2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ.....</b>	<b>σελ 16</b>
α. ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	σελ 16
β. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ.....	σελ 16
γ. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ.....	σελ 18
δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....	σελ 19
ε. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	σελ 20
<b>3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ...σελ 21</b>	
α.. ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	σελ 21
β. ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΘΕΣΜΟΥ.....	σελ 22
γ. ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΤΟΥΣ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ...σελ 24	

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ**

<b>1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....</b>	<b>σελ 26</b>
<b>2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....</b>	<b>σελ 26</b>
α. ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ.....	σελ 26
β. ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	σελ 27

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV**

<b>1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....</b>	<b>σελ 29</b>
<b>2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ.....</b>	<b>σελ 67</b>

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ V**

- 1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ 87**
- 2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....σελ 94**

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- 1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ 96**
- 2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΑΡΘΡΑ.....σελ 98**

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

- 1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....σελ 99**
- 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ Α.Τ.Ε.Ι.  
ΑΘΗΝΑΣ.....σελ 110**
- 3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....σελ 111**
- 4. ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....σελ 112**
- 5. ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ....σελ 114**

## **ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ**

*Ευχαριστούμε θερμά τον καθηγητή μας κ. Θάνο Παπαδημητρίου Κοινωνιολόγο Επίκουρο Καθηγητή του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Τ.Ε.Ι. Πάτρας για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση που μας πρόσφερε στην ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας μας .Επίσης ευχαριστούμε την Κατερίνα Κρητικού και τον Δημήτρη Μόσχο για την βοήθεια και την συμπαράσταση τους κατά τη διάρκεια της πτυχιακής εργασίας μας.*

## **ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ**

Η πτυχιακή εργασία μας είχε ως σκοπό την διερεύνηση των απόψεων των τελειοφοίτων σπουδαστών των τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας σχετικά με την εκπαιδευτική τους πορεία, τους καθηγητές τους αλλά και την μελλοντική επαγγελματική σταδιοδρομία τους.

Η πτυχιακή εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη :

- Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τη βιβλιογραφική μελέτη του θέματος .
- Το δεύτερο μέρος αποτελείται από την έρευνα και την ανάλυση των απαντήσεων του ερωτηματολογίου όπου διαπιστώνονται και οι απόψεις των ερωτηθέντων.

Το πρώτο μέρος της πτυχιακής εργασίας χωρίζεται σε δύο κεφάλαια : Στο κεφάλαιο I γίνεται αναφορά στο πρόβλημα και στο σκοπό της πτυχιακής εργασίας και επιπλέον περιλαμβάνονται οι ορισμοί της Κοινωνικής Εργασίας.

Το κεφάλαιο II αποτελείται από τρία μέρη . Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνεται η ιστορική αναδρομή της επαγγελματικής εκπαίδευσης των κοινωνικών λειτουργών , η σημερινή μορφή της εκπαίδευσης σύμφωνα με τους πρόσφατους νόμους , καθώς επίσης και οι στόχοι της εκπαίδευσης των κοινωνικών λειτουργών με βάση τις αξίες και την ιδεολογία της Κοινωνικής Εργασίας . Το δεύτερο μέρος αποτελείται από τα προγράμματα σπουδών των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας όπως έχουν διαμορφωθεί αντίστοιχα . Γίνεται αναφορά στην Πρακτική Άσκηση , στο επάγγελμα και στη σημαντικότητα της. Επίσης γίνεται αναφορά στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα στα οποία εδώ και λίγα χρόνια οι σπουδαστές των Α.Τ.Ε.Ι. μπορούν να λαμβάνουν μέρος υπό προϋποθέσεις . Στο τρίτο και τελευταίο μέρος αναφέρονται οι τομείς όπου μπορούν να εργαστούν οι κοινωνικοί λειτουργοί . Ακολουθεί μια γενική κριτική θεώρηση του εκπαιδευτικού θεσμού στην Ελλάδα ,καθώς επίσης , αναφέρονται και οι ρόλοι που λαμβάνουν οι καθηγητές ως εκπαιδευτικοί.

Το δεύτερο μέρος της πτυχιακής εργασίας αποτελείται από τρία κεφάλαια :

-Το κεφάλαιο III όπου αναφέρεται στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την ανίχνευση του θέματος , στην ανάλυση του σκοπού , στη μέθοδο συλλογής στοιχείων και πληροφοριών , στη δειγματοληψία και τέλος στους περιορισμούς της στατιστικής έρευνας.

-Το κεφάλαιο IV όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας αναλυτικά . Περιέχονται επίσης πίνακες με στοιχεία και ανάλυση των συμπερασμάτων που προκύπτουν από το δείγμα

-Τέλος το κεφάλαιο V αποτελείται από συμπεράσματα και προτάσεις που αν ληφθούν υπόψιν των υπευθύνων μπορούν να βοηθήσουν στην ποιοτική αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και γενικότερα στο επάγγελμα των κοινωνικών λειτουργών .

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι**

### **1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Μετά από μισό και πλέον αιώνα άσκησης Κοινωνικής Εργασίας , η επιλογή του θέματος της πτυχιακής εργασίας μας θεωρούμε ότι παρουσιάζει ενδιαφέρον όχι μόνο για κάθε σπουδαστή του τμήματος αλλά και για κάθε καθηγητή που διδάσκει Κοινωνική Εργασία .

Καθοριστικοί παράγοντες στην απόφαση μας να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα ήταν σίγουρα η δική μας τετράχρονη εμπειρία στα φοιτητικά έδρανα της Κοινωνικής Εργασίας του Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας καθώς επίσης και η εμπειρία φίλων και γνωστών σε άλλες σχολές .

Τελειόφοιτοι πλέον και λίγο πριν την αποκοπή μας από τη σχολή αναρωτιόμαστε αν όλα τα εφόδια που αποκτήσαμε στη διάρκεια της σπουδαστικής μας πορείας , είτε μέσα από τα μαθήματα είτε μέσα από τις συζητήσεις με τους καθηγητές μας , μας καταστούν έτοιμους να αντεπεξέλθουμε αποτελεσματικά στον επαγγελματικό στίβο της Κοινωνικής Εργασίας.

Η επιλογή των τελειοφοιτων θεωρούμε ότι είναι η καλύτερη εφόσον έχουν πλέον την εμπειρία και έχουν διαμορφώσει τις απόψεις , τις στάσεις και τα συναισθήματα τους γύρω από το θέμα . Απόψεις και συναισθήματα που μπορεί να είναι θετικά , αποκλειστικά αρνητικά , ή , ακόμη και μεικτά . Όσον αφορά την αρνητική στάση των σπουδαστών είναι βασικό οι υπεύθυνοι να επιληφθούν του θέματος και να βοηθήσουν στην βελτίωση της εικόνας της Κοινωνικής Εργασίας .

Η εργασία μας είναι διερευνητική και προσπαθεί να καλύψει τα βασικά ζητήματα που απασχολούν τους τελειόφοιτους της Κοινωνικής Εργασίας . Τα αποτελέσματα της βασίζονται στις απαντήσεις των ερωτηθέντων και στην δική μας εμπειρία



## **2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ**

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας όσον αφορά το βιβλιογραφικό μέρος είναι η μελέτη της σημερινής εκπαίδευσης των σπουδαστών των τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας . Πως εξελίχθηκαν , μέσα από το πέρασμα των χρόνων, οι σχολές Κοινωνικής Εργασίας , ποια είναι τα σημερινά προγράμματα σπουδών , ποιοι οι τομείς εργασίας και ποιες οι προοπτικές απασχόλησης των κοινωνικών λειτουργών .

Κύριος σκοπός της έρευνας μας είναι η απόκτηση μιας γενικής εικόνας γύρω από τη σημερινή εκπαίδευση των κοινωνικών λειτουργών . Ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επιλογή σπουδών πάνω στην Κοινωνική Εργασία , αν οι συνθήκες που επικρατούν σήμερα στην εκπαίδευση των κοινωνικών λειτουργών είναι ικανοποιητικές , ποιες είναι οι σχέσεις των σπουδαστών με τους καθηγητές τους και πως κρίνουν οι σπουδαστές τους καθηγητές τους . Τέλος διερευνάται η διάθεση των ερωτηθέντων για το κατά πόσο θέλουν και είναι έτοιμοι να εργαστούν ως κοινωνικοί λειτουργοί .

## **3. ΟΡΙΣΜΟΙ ΟΡΩΝ**

### **α. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Η Διεθνής Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργών έχει ορίσει την Κοινωνική Εργασία ως : « Την εφαρμοσμένη κοινωνική επιστήμη η οποία προήλθε από την Κοινωνική Πρόνοια ως ένας μηχανισμός που συστάθηκε για να διασφαλίσει την κάλυψη των βασικών βιοτικών αναγκών των αδυνάτων , που δημιουργήθηκαν από τη βιομηχανική ανάπτυξη και που καλείται να χειριστεί τις διαρκώς μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες και να λύσει ή να μειώσει τα ατομικά , ομαδικά και κοινοτικά προβλήματα που προκύπτουν από τη δυσλειτουργία των ατομικών αναγκών και των κοινωνικών θεσμών .»  
(Θ. Καλλινικάκη , 1998 , σελ. 47 )

### **β. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ**

Σύμφωνα με την Ένωση Κοινωνικών Λειτουργών των Η.Π.Α. « Η Κοινωνική Εργασία ως επάγγελμα είναι μια σύνθεση αξιών , στόχων , επικύρωσης γνώσεων και μεθόδων που έχει σκοπό να βοηθήσει άτομα και ομάδες να

επισημάνουν , να επιλύσουν , ή , να ελαχιστοποιήσουν την πιθανότητα εκδήλωσης δυσλειτουργιών μεταξύ αυτών και του περιβάλλοντος τους . Εκτός από αυτούς τους θεραπευτικούς και προληπτικούς σκοπούς , η Κοινωνική Εργασία ερευνά αναγνωρίζει και ενισχύει τις ικανότητες ατόμων , ομάδων και κοινοτήτων.» ( Θ. Καλλινικάκη , 1998 , σελ. 50 )

#### γ. ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Επάγγελμα είναι εργασία που εκτελείται ενσυνείδητα και με πλήρη γνώση των σχετιζόμενων με αυτή λεπτομερειών από μέρος του ατόμου και αποβλέπει σε συγκεκριμένο σκοπό . ( Μ. Λιάντας , 1996 , σελ.25 )

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ**

### **1. ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

#### **α. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ**

Η ιστορία της Κοινωνικής Εργασίας στην Ελλάδα αποτελεί κομμάτι της ιστορίας της Κοινωνικής Πρόνοιας , που με τη σειρά της αποτελεί κομμάτι της παγκόσμιας ιστορίας .

Συγκεκριμένα η ιστορία της Κοινωνικής Εργασίας στην Ελλάδα ξεκινά γύρω στο 1830 με την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους . Η τότε παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γίνεται κυρίως από την Εκκλησία και την ιδιωτική πρωτοβουλία με τη μορφή φιλανθρωπίας , ενώ ο ρόλος του κράτους συνίσταται σε μια περιορισμένη παρέμβαση .

Με τη λήξη του Α΄ παγκοσμίου πολέμου και με τη Μικρασιατική καταστροφή το 1922 , το κράτος για να αντιμετωπίσει την πληθώρα προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από τις τότε καταστάσεις και γεγονότα αναγκάζεται να αναλάβει ενεργότερο ρόλο στο συντονισμό παροχής υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας . Την περίοδο εκείνη δημιουργείται το «Υπουργείο Υγιεινής , Πρόνοιας και Αντιλήψεως» (Ν.Δ.13-12-1922) . Επίσης μεγάλες οργανώσεις κάνουν την εμφάνιση τους όπως το «Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Προστασίας και Αντιλήψεως» (ΠΚΠΑ 1914) που ως απώτερο σκοπό έχουν την κάλυψη κοινωνικών αναγκών και την προστασία της παιδικής ηλικίας (Σταθόπουλος Π. ,1996 , σελ. 157) .

Στη νέα αυτή περίοδο , μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του 1960 , αντιμετωπίζονται τα κοινωνικά προβλήματα και δημιουργούνται οι αναγκαίοι κρατικοί θεσμοί , ώστε να αντιμετωπισθούν οι συνέπειες της Μικρασιατικής καταστροφής , του Β΄ παγκοσμίου πολέμου συμπεριλαμβανομένου και του εμφυλίου πολέμου (Καφαντάρη Α. , Κοινωνική Εργασία , τεύχος 50<sup>ο</sup> , 1987 , σελ. 36) .

Η ανάγκη εκπαιδευμένου επαγγελματικού προσωπικού για την στελέχωση των υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας , αλλά και των άλλων φορέων κοινωνικής πολιτικής γίνεται επιτακτική . Το 1937 ιδρύεται στην Αθήνα η «Ελευθέρα Σχολή Κοινωνικής Πρόνοιας» . Η συγκεκριμένη σχολή έχει ως στόχο την επιστημονική κατάρτιση των Κοινωνικών Εργατών όπως ήταν τότε γνωστοί οι κοινωνικοί λειτουργοί . Ωστόσο η σχολή έκλεισε λίγα χρόνια αργότερα χάριν του Β΄ παγκοσμίου πολέμου .

Το 1945 ιδρύεται η «Σχολή Κοινωνικής Πρόνοιας» από το Αμερικάνικο Κολέγιο , η οποία λειτούργησε μέχρι το 1975 . Το 1948 η Χ.Ε.Ν. Ελλάδος ίδρυσε με την οικονομική συμπαράσταση της Παγκόσμιας Χ.Ε.Ν. και της «Βασιλικής Πρόνοιας» τη δεύτερη σχολή Κοινωνικής Εργασίας η οποία λειτούργησε μέχρι το 1985 ως «Ανωτέρα Σχολή Κοινωνικής Εργασίας» του Ι.Α.Κ.Ε. . Επίσης η Εκκλησία της Ελλάδος ίδρυσε το 1957 τη «Σχολή Διακονισσών» η οποία αρχικά είχε ως σκοπό την εκπαίδευση κοινωνικών λειτουργών , που θα υπηρετούσαν στις μητροπόλεις και τις ενορίες . Σημαντικότερο γεγονός εκείνη την περίοδο στάθηκε και η θεσμοθέτηση του επαγγέλματος του Κοινωνικού Λειτουργού στην Ελλάδα (Ν. 4018/1959) (Καλλινικάκη Θ. , 1998 , σελ. 106) .

Το 1960 η Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων Αθηνών (Ε.Π.Α.Α.) ίδρυσε τη σχολή Κοινωνικής Εργασίας η οποία λειτουργούσε απογευματινές ώρες δίνοντας έτσι την ευκαιρία σε εργαζόμενους στο χώρο της Κοινωνικής Πρόνοιας να αποκτήσουν πτυχίο Κοινωνικού Λειτουργού (Σταθόπουλος Π. , 1996 , σελ. 164-165) .

Το 1973 άρχισαν να λειτουργούν τα δύο τμήματα Κοινωνικών Λειτουργών των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. στο Ηράκλειο της Κρήτης και στην Πάτρα .

Την περίοδο 1983-84 η Σχολή Κοινωνικής Εργασίας Ε.Π.Α.Α. και η Σχολή Διακονισσών ενσωματώθηκαν στα τμήματα Κοινωνικής Εργασίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Αθήνα , της Πάτρας και του Ηρακλείου (Καλούτση Α. , 1981 , σελ 220) .

Όλες αυτές οι σχολές , μέχρι την ένταξη τους στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα λειτουργούσαν ως Ν.Π.Ι.Δ. , υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας . Σημαντικό είναι το γεγονός πως η επιλογή των σπουδαστών σε αυτές τις σχολές γινόταν με βάση τα φιλανθρωπικά συναισθήματα και το ήθος τους . Όλοι οι υποψήφιοι σπουδαστές έπρεπε να διαθέτουν την «απαιτούμενη προσωπικότητα Κοινωνικού Λειτουργού» και κατά την πολιτική βούληση του νομοθέτη (Βασιλικό Διάταγμα 690/1961 περί ασκήσεως του επαγγέλματος των Κοινωνικών Λειτουργών) οι Κοινωνικοί Λειτουργοί όφειλαν :

- «Κατά τε την άσκησιν του λειτουργήματος αυτών και την ιδιωτικήν των ζωήν , να διάγουν βίον ανεπίληπτον , τηρούντες τους νόμους του κράτους , τας ηθικάς αρχάς και τας δεοντολογικάς παραγγελίας του παρόντος εφελκύνοντες κατά πάντα τρόπον τον σεβασμόν επί την ατομικήν αυτών αξιοπρέπεια και την τοιαύτην επί του συνόλου των Κοινωνικών Λειτουργών»...
- «Να απέχουν εκδηλώσεων ή ιδεολογιών σκοπούσων την δια πάντος τρόπου ή μέσου ανατροπήν του υφισταμένου πολιτειακού ή κοινωνικού καθεστώτος , ως και πάσης ενέργειας προδιδούσης άσκησιν πολιτικής προπαγάνδας»...

## β. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η Κοινωνική Εργασία είναι εφαρμοσμένη Κοινωνική Επιστήμη που αντικείμενο της έχει τη μελέτη των ανθρώπινων αναγκών και των προβλημάτων που προκύπτουν από τις κοινωνικές σχέσεις . Στην Ελλάδα η εκπαίδευση των κοινωνικών λειτουργών πέρασε από διάφορες εξελικτικές φάσεις και οι επαγγελματίες κοινωνικοί λειτουργοί από το 1985 μέχρι σήμερα εκπαιδεύονται στην τριτοβάθμια τεχνολογική εκπαίδευση .

Τμήματα της Κοινωνικής Εργασίας λειτουργούν στις Σχολές Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας Πάτρας και Ηρακλείου (νόμος 1404/1983) . Η ασφάλιση και η αμοιβή των σπουδαστών Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. κατά την άσκηση τους στο επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού θεσμοθετήθηκε το 1983 (Ν.351 , Φ.Ε.Κ.56/1983) . Δυο χρόνια αργότερα θεσμοθετήθηκε και η πρακτική άσκηση (Π.Δ.174/1985) .

Το 1995 η διάρκεια σπουδών στα τμήματα Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. από έξι εξάμηνα φοίτησης και ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης ορίστηκε σε επτά εξάμηνα φοίτησης και ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης και εφαρμόστηκε το 1999 .

Πρόσφατος νόμος 2327/1997 προβλέπει ότι οι απόφοιτοι των Α.Τ.Ε.Ι. μπορούν να παίρνουν μέρος στην επιλογή πτυχιούχων για σπουδές σε μεταπτυχιακά προγράμματα των Α.Ε.Ι. της χώρας (Φ.Ε.Κ. 156/31-7-1995) .

Η έναρξη λειτουργίας του τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Π.Δ. 304/21-9-1994 , Φ.Ε.Κ. 163 , τεύχος Α΄) με κατεύθυνση Κοινωνικής Εργασίας και Κοινωνικής Διοίκησης , από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997 είναι μια σημαντική αναβάθμιση των σπουδών Κοινωνικής Εργασίας στη χώρα μας (Καλλινικάκη Θ. , 1998 , σελ. 110-111)

Στην Ελλάδα η Κοινωνική Εργασία εφαρμόζεται μισό αιώνα και παραπάνω και είναι πλέον αναγνωρισμένη και απαραίτητη . Η εξέλιξη οφείλεται σε πολλούς παράγοντες , λόγου χάρη δημογραφικοί (αύξηση του πληθυσμού) , οικονομικοί , κοινωνικοί , πολιτικοί καθώς και πολιτιστικοί . Επιπλέον με την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση επήλθε και η υποχρέωση για ενιαία κοινωνική πολιτική , με προγράμματα που βοηθούν στην αναβάθμιση του επιπέδου ζωής αλλά και προγράμματα που οδηγούν στον εκσυγχρονισμό .

Η άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας εξαρτάται από την εκπαίδευση επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών και παρόλο που η εκπαίδευση των επαγγελματιών έχει περάσει από πολλές φάσεις και έχει βελτιωθεί , εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα .

Αντιμετωπίζοντας την εκπαίδευση σαν ένα μηχανισμό κοινωνικοποίησης , τόσο στην γενικότερη κουλτούρα όσο και στην υποκουλτούρα ενός επαγγέλματος (την ένταξη δηλαδή τόσο στο γενικότερο

κυρίαρχο κοινωνικό-πολιτικό περιβάλλον όσο και στην κυρίαρχη ιδεολογία ενός επαγγέλματος) δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τις πολιτικές προεκτάσεις, τόσο του κοινωνικού θεσμού της εκπαίδευσης, όσο και ειδικότερα του καθενός φορέα επαγγελματικής εξειδίκευσης.

Η επαγγελματική ιδεολογία της Κοινωνικής Εργασίας ανάγεται στο χώρο της πολιτικής ηθικής και έχει διπλό στόχο. Να βοηθήσει τα άτομα στις σχέσεις τους μέσα στην κοινωνία και επίσης να βοηθήσει την κοινωνία στην εξασφάλιση της ευημερίας του ατόμου.

Μια απλή αναφορά των διαφόρων τομέων εργασίας των κοινωνικών λειτουργών καθώς και του ρόλου του οποίου έχουν ή απαιτούν να αποκτήσουν οι κοινωνικοί λειτουργοί σε αυτούς φανερώνουν έντονα τη σχέση πολιτικής και κοινωνικής εργασίας. Οι τομείς αυτοί είναι: κοινωνική πολιτική, κοινωνική πρόνοια, εκπαίδευση, οικογένεια, παιδική προστασία, κλειστά ιδρύματα, φυλακές, νοσοκομεία, τοπική αυτοδιοίκηση, γηροκομεία, περιθωριακές ομάδες, ψυχιατρεία, βιομηχανία και άλλα. Γίνεται εύκολα κατανοητό ότι πρώτον, η μορφή και η ύπαρξη των τομέων αυτών είναι δημιουργήματα συγκεκριμένων πολιτικών συνθηκών και επιλογών, δεύτερον, ότι η πολιτική που εφαρμόζουν οι φορείς αυτοί είναι συνέπεια καθαρά πολιτικών αποφάσεων, και τρίτον οι κοινωνικοί λειτουργοί που εργάζονται σε αυτούς τους χώρους επηρεάζονται ή προσπαθούν να επηρεάσουν τη λήψη πολιτικών αποφάσεων, είτε έμμεσα με τη δράση τους είτε άμεσα κατευθύνοντας τους «πελάτες» (Παπαδημητρίου Θ., 1983).

Η Κοινωνική Εργασία εφαρμόζεται μισό αιώνα και παραπάνω στη χώρα μας και παρ'όλα αυτά δεν κατόρθωσε να αναπτύξει ένα αυτοδύναμο προβληματισμό. Αποτελεί μεταφύτευση του Αμερικάνικου μοντέλου απ'όπου προέρχεται και η ελάχιστη επιστημονική βιβλιογραφία, η οποία εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να είναι η ίδια. Τα περισσότερα από αυτά τα βιβλία, αλλά και σημειώσεις που διδάσκονται στους φοιτητές Κοινωνικής Εργασίας έχουν ελάχιστες και ανεπαρκέστες αναφορές στη σχέση των προβλημάτων του «πελάτη» και των κυρίαρχων πολιτικών-κοινωνικών δομών από τις οποίες ξεκινούν τα προβλήματα αυτά. Γενικότερα απομακρύνουν την Κοινωνική Εργασία από τη μελέτη του κοινωνικού παράγοντα στη δημιουργία των κοινωνικών και ατομικών προβλημάτων και την οδηγούν στη μονομερή αναφορά στα ψυχολογικά αίτια και την εξατομίκευση του κοινωνικού προβλήματος. Η μονόπλευρη αυτή θεώρηση έχει ως αποτέλεσμα πολλά ερωτήματα των σπουδαστών να μένουν αναπάντητα με συνέπεια την έντονη αμφισβήτηση και αντιπαράθεση ή ακόμη την αδιαφορία και την αποχή (Παπαδημητρίου Θ., 1983).

Είναι σημαντικό επίσης να αναφέρουμε το γεγονός πως παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει στην κατεύθυνση και το περιεχόμενο της παρεχόμενης εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία, η εκπαίδευση παραμένει στο επίπεδο της τεχνολογικής εκπαίδευσης και προετοιμάζει γενικούς κοινωνικούς λειτουργούς – στελέχη βάσης (Καλλινικάκη Θ., 1998, σελ 119).

Καθοριστικής σημασίας για την άσκηση Κοινωνικής Εργασίας είναι και οι λόγοι που οι φοιτητές οδηγούνται στην επιλογή επαγγέλματος . Μια έρευνα του Ε.Κ.Κ.Ε. σε απόφοιτους Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. στην Ελλάδα , εισήγαγε τον παράγοντα συμβιβασμό στην επιλογή επαγγέλματος . Δηλαδή τις περισσότερες φορές οι απόφοιτοι επιλέγουν ένα κλάδο αναγνωρίζοντας ότι δεν είχαν εναλλακτικές λύσεις στις συγκεκριμένες κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες με το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό σύστημα .

Αυτή η κατά μια έννοια «περιορισμένη» επιλογή αποκτά ιδιαίτερη σημασία αν λάβουμε υπόψη ότι τα κίνητρα σύμφωνα με τα οποία τα άτομα επιλέγουν το μελλοντικό τους επάγγελμα είναι πολύ πιθανόν να επηρεάσουν τόσο την απόδοση τους κατά την διάρκεια των σπουδών τους όσο και την μελλοντική ταύτιση με το επάγγελμα τους .

Ένας δεύτερος παράγοντας στην επιλογή του επαγγέλματος είναι το φύλο . Στο επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού παρά την αύξηση των ανδρών οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα . Η ύπαρξη κοινωνικών αξιών που συνδέουν συγκεκριμένους τύπους εκπαίδευσης και επαγγελμάτων με συγκεκριμένο φύλο επηρεάζουν τα άτομα στο σχηματισμό φιλοδοξιών και επιθυμιών για επαγγελματική ζωή (Παπαδάκη Β. , Κοινωνική Εργασία , τεύχος 55<sup>ο</sup> , 1999 , σελ. 133) .

Παρατηρούμε λοιπόν ότι τα προβλήματα στο χώρο της Κοινωνικής Εργασίας και ειδικότερα στο χώρο της εκπαίδευσης της Κοινωνικής Εργασίας, είναι πολλά και θα πρέπει οι αρμόδιοι να επιληφθούν , προκειμένου να εξελιχθεί και να εκσυγχρονιστεί το επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού .

### γ. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Τα πολυδιάστατα προβλήματα και οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες απαιτούν την άμεση και πολύπλευρη αντιμετώπιση τους από καλά καταρτισμένο προσωπικό . Οι κοινωνικοί λειτουργοί είναι το κατ' εξοχήν εκπαιδευμένο προσωπικό για την άσκηση Κοινωνικής Εργασίας , που μέσω των μεθόδων της, δηλαδή της Κοινωνικής Εργασίας με άτομα , με ομάδες ,και με κοινότητα , επιδιώκει την επίλυση , ή εξάλειψη , ή ελαχιστοποίηση των κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών .

Η εκπαίδευση στην Κοινωνική Εργασία επιδιώκει να καταστήσει τους σπουδαστές της ικανούς να κατανοούν και να ερμηνεύουν την επίδραση των κοινωνικών και οικονομικών γεγονότων και των πολιτισμικών χαρακτηριστικών στα άτομα και στη συμπεριφορά τους . Επιπλέον αποσκοπεί να τους κάνει ικανούς να ερμηνεύουν το υπηρεσιακό πλαίσιο της εργασίας , την επαγγελματική σχέση με τον εξυπηρετούμενο και τις σχέσεις με τους συνεργάτες . Τους προετοιμάζει να χειρίζονται το αυθόρμητο , το απρόβλεπτο

---

και το απρόσμενο της ανθρώπινης συμπεριφοράς . Τους τρόπους με τους οποίους τα άτομα επικοινωνούν μεταξύ τους , το πώς εκφράζουν τα συναισθήματα τους και το πώς αλληλεπιδρούν ως μέλη των ομάδων στις οποίες ανήκουν .

Ένας από τους κυριότερους στόχους της εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία είναι να δημιουργήσει στελέχη ικανά να απασχοληθούν όχι μόνο στους τομείς άσκησης της Κοινωνικής Εργασίας αλλά και στους τομείς της Κοινωνικής Έρευνας της Εκπαίδευσης , της Εποπτείας και της Διοίκησης Κοινωνικών Υπηρεσιών . Επιπλέον οι σπουδαστές της Κοινωνικής Εργασίας μαθαίνουν πώς να εξασφαλίσουν διαρκή και έγκυρη πληροφόρηση για τα προγράμματα , τις λειτουργίες , και τις διαδικασίες παροχής των υφιστάμενων κοινωνικών υπηρεσιών , καθώς και για την αποκωδικοποίηση των σχετικών νόμων και διοικητικών αποφάσεων (Καλλινικάκη Θ. , 1998 , σελ. 207) .

Επίσης , η εκπαίδευση των κοινωνικών λειτουργών έχει ως στόχο την μετάδοση των γνώσεων σχετικά με τις διορθώσεις , τα όργανα και τα μέσα των «Κοινωνικών Θεσμών» και τη διασαφήνιση της ένταξης της Κοινωνικής Εργασίας στο «σύστημα κατανομής εργασίας του κοινωνικού συστήματος» .

Για εποικοδομητική Κοινωνική Εργασία ο σπουδαστής θα πρέπει μέσα από την εκπαίδευσή του να αποκτά την «γενική ικανότητα εργασίας» έτσι ώστε να μπορεί αργότερα να εκμεταλλευτεί τα περιθώρια ελεύθερης δράσης που θα προσφέρονται στην κοινωνική εργασία που θα εργάζεται ή ακόμη και να τα δημιουργήσει μόνος του αν δεν υπάρχουν σε μια «δυναμική» ένταξη του στην υπηρεσία (Ζωγράφου Α. , 1997 , σελ 110) .

Σημαντικότερος στόχος είναι επίσης και η ευαισθητοποίηση των σπουδαστών γύρω από τα κοινωνικά προβλήματα και την κοινωνική πολιτική . Επιπλέον είναι σημαντική η προσπάθεια ενστάλαξης των απαραίτητων για το επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού δεξιοτήτων , για επαφή , επικοινωνία αλλά και συνεργασία με άτομα , εξυπηρετούμενους καθώς και διάφορους κοινωνικούς φορείς . Σημαντική επίσης θεωρείται και η προσπάθεια για ανάπτυξη της πρωτοβουλίας , της αυτογνωσίας των σπουδαστών και αργότερα, με την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης τους , της εφαρμογής του κώδικα δεοντολογίας και της ύπαρξης επαγγελματικής ευθύνης .



## 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ

### α. ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι σπουδές σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών οργανώνονται με βάση το μάθημα . Τα διδασκόμενα μαθήματα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες :

- Υποχρεωτικά .
- Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά .
- Προαιρετικά .

Από τις δύο πρώτες κατηγορίες ορισμένα μαθήματα , οι γνώσεις των οποίων είναι προϋπόθεση για την παρακολούθηση άλλων μαθημάτων , χαρακτηρίζονται ως προαπαιτούμενα .

Για την απόκτηση πτυχίου απαραίτητη θεωρείται και η άσκηση στο επάγγελμα για έξι μήνες καθώς και η πτυχιακή εργασία .

Η θεωρητική κατάρτιση στην Κοινωνική Εργασία περιλαμβάνει :

- Γενικά μαθήματα που καλύπτουν γνωστικά αντικείμενα ανθρωπιστικών , κοινωνικών , οικονομικών , νομικών και πολιτικών επιστημών όπως κοινωνιολογία , δημογραφία , κοινωνική ανθρωπολογία , ψυχολογία , δίκαιο , οικονομία , εγκληματολογία , γενική και κοινοτική ψυχιατρική κ.α.
- Ειδικά μαθήματα κοινωνικής πολιτικής , κοινωνικής πρόνοιας , προγράμματα κοινωνικής προστασίας , αξιολόγησης κοινωνικών υπηρεσιών , πληροφορικής , κοινωνικής έρευνας , στατιστικής κ.α.
- Μαθήματα ειδικότητας όπως κλινική κοινωνική εργασία , κοινοτική , διαπολιτιστική κοινωνική εργασία κ.α.  
( Θ. Καλλινικάκη , 1998 , σελ. 208 )

### β. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ .

- Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Σύνταξη Κειμένων , Στοιχεία Δικαίου Ι , Προγραμματισμός Η/Υ , Πληθυσμιακή Υγιεινή Ι , Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας Ι , Εισαγωγή στην Κοινωνική Εργασία , Κοινωνιολογία , Ψυχολογία Ι.

- Β' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Εισαγωγή στη Φιλοσοφία , Στοιχεία Δικαίου ΙΙ , Πληθυσμιακή Υγιεινή ΙΙ , Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας ΙΙ , Στοιχεία Δημογραφίας , Στοιχεία Οικονομίας Ι , Κοινωνιολογία ΙΙ , Ψυχολογία ΙΙ , Μέθοδοι Κοινωνικής Εργασίας , Αγγλικά ΙΙ .
- Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Ειδική Αγωγή , Ιστορία Πολιτικών Θεωριών , Οργάνωση Διοίκησης Ι , Στοιχεία Οικονομίας ΙΙ , Κοινωνιολογία ΙΙΙ , Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση Ι-Εποπτεία , Ψυχολογία ΙΙΙ , Γαλλικά Ι , Γαλλικά ΙΙ , Γερμανικά Ι , Γερμανικά ΙΙ , Μέσα Προγραμματισμού Ομάδας , Ολιστική Προσέγγιση Υγείας , Οικολογία και Κοινωνική Εργασία , Δεοντολογία , Στατιστική , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητες Ι , Κοινωνική Εργασία με Ομάδες Ι , Κοινωνική Εργασία με Άτομα Ι , Αγγλικά ΙΙ .
- Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Οργάνωση Διοίκησης ΙΙ , Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση ΙΙ-Εποπτεία , Στοιχεία Ψυχολογίας – Ψυχοπαθολογίας Ι , Γυναικεία Ζητήματα , Επαγγελματικός Προσανατολισμός , Διαπολιτισμική Αγωγή , Πολιτική Κοινωνιολογία , Διαγνωστικά Μέσα , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητες ΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Ομάδες ΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Άτομα ΙΙ , Κοινωνική Έρευνα Ι , Αγγλικά ΙΙΙ .
- Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Κοινωνιολογία ΙΙΙ , Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση ΙΙΙ-Εποπτεία , Στοιχεία Ψυχολογίας – Ψυχοπαθολογίας ΙΙ , Ψυχολογία ΙΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητες ΙΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Άτομα ΙΙΙ , Κοινωνική Έρευνα ΙΙ , Αγγλικά Ορολογία .
- ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Κοινωνική Ψυχική Υγεία , Στοιχεία Κοινωνικής Πολιτικής , Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση ΙΙΙ-Εποπτεία , Συμβουλές σε Κίνδυνους Θανάτου , Συμβουλευτική Ψυχολογία , Κοινωνική Εργασία με Άτομα με Ειδικές Ανάγκες , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητες ΙΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Ομάδες ΙΙΙ , Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια , Κοινωνική Εργασία σε Ιδρύματα .
- Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Σεμινάριο Τελειοφοίτων , Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση ΙΙΙ-Εποπτεία , δύο Προαιρετικά Μαθήματα .
- Η' ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα , Πτυχιική Εργασία .

**γ. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ .**

- Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Σύγχρονοι Τομείς Κοινωνικής Πρόνοιας , Εισαγωγή στην Κοινωνική Εργασία , Γενική Κοινωνιολογία , Εισαγωγή στην Ψυχολογία , Θεωρία της Γνώσης , Συγγράμματα Επιστημονικής Μελέτης και Βιβλιογραφία Εργασιών .
- Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Προγράμματα Κοινωνικής Προστασίας , Αυτογνωσία Κοινωνικού Λειτουργού , Πληροφορική και Κοινωνική Εργασία , Αγροτική – Βιομηχανική Κοινωνιολογία , Εξελικτική Ψυχολογία , Στοιχεία Δικαίου .
- Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα , Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες , Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητες , Κοινωνικές Υπηρεσίες και Οργανώσεις , Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης , Κλινική Ψυχολογία .
- Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Τεχνικές Έκφρασης και Επικοινωνίας στην Κ.Ε.Ο. , Συνέντευξη , Σύγχρονη Κοινωνική Πολιτική και Σχεδιασμός , Κοινωνιολογία της Οικογένειας , Κοινωνική Ψυχολογία , Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση Ι-Εποπτεία .
- Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια , Κοινωνική Εργασία με Παιδιά και Εφήβους , Ψυχιατρική , Κοινωνιολογία της Απόκλισης , Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση ΙΙ-Εποπτεία , Ορολογία Ξένης Γλώσσας .
- ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Κοινωνική Έρευνα Ι , Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση ΙΙΙ-Εποπτεία , Ιστορία Πολιτικών Θεωριών , Κοινωνική Ανθρωπολογία , Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Ελληνική Κοινωνία , Κοινωνική Εργασία και Παραβατικότητα , Κοινωνική Εργασία στον Εργασιακό Χώρο , Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση , Κοινωνική Εργασία με Ηλικιωμένους , Κοινωνική Εργασία με εξαρτημένα Άτομα , Κοινωνική Εργασία στην Υγεία – Ψυχική Υγεία .
- Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :  
Κοινωνική Έρευνα ΙΙ , Κοινωνική Εργασία σε Καταστάσεις Κρίσης, Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση ΙV-Εποπτεία , Αρχές Διοίκησης,

Εργασιακές Σχέσεις , Πολιτική Οικονομία , Κοινωνική Εργασία και Κοινωνικός Αποκλεισμός , Κοινωνική Εργασία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση , Κοινωνική Εργασία στα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

- Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ :

Πρακτική Άσκηση στο Επάγγελμα , Πτυχιακή Εργασία .

#### δ. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας οι σπουδαστές των Α.Τ.Ε.Ι. κατά την διάρκεια των σπουδών τους υποχρεούνται σε εξάμηνη πρακτική άσκηση στο επάγγελμα . Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται στο δημόσιο , ή , ιδιωτικό τομέα . Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται μετά το τελευταίο εξάμηνο σπουδών και εφ'όσον ο σπουδαστής έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τα 2/3 των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του . Στα υπόλοιπα μαθήματα που οφείλει δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνονται μαθήματα ειδικότητας . ( Οδηγός Σπουδών Τ.Ε.Ι. Πάτρας 1997-98 , σελ. 40 ) .

« Πρακτική Άσκηση » αποκαλείται η διδασκαλία των εφαρμογών της Κοινωνικής Εργασίας; στον τόπο άσκησης της ( στις κοινωνικές υπηρεσίες ) με την καθοδήγηση-υποστήριξη των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών , οι οποίοι αναλαμβάνουν ρόλο εκπαιδευτή , και υπό την εποπτεία καθηγητών Κοινωνικής Εργασίας . Η πρακτική άσκηση αποβλέπει στην εξοικείωση του σπουδαστή με την πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων και στην απόκτηση των δεξιοτήτων και της βασικής εμπειρίας που θεωρούνται απαραίτητες για την άσκηση του επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας . ( Θ. Καλλινικάκη , 1998 , σελ. 209 ) .

Πολλές φορές οι στόχοι της πρακτικής άσκησης αποτυγχάνουν λόγω της ύπαρξης διαφόρων προβλημάτων . Η συγγραφέας Σ. Μουρούκα αναφέρει τα παρακάτω για την πρακτική άσκηση στην Ελλάδα :

- Οι σπουδαστές δεν έχουν τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε όλες τις μεθόδους και όλους τους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας .
- Η Κοινωνική Έρευνα και ο Κοινωνικός Σχεδιασμός περιορίζονται μόνο στο θεωρητικό επίπεδο .
- Οι εμπειρίες που αποκτούν οι σπουδαστές δεν είναι κοινές , επειδή τα Πλαίσια Πρακτικής Άσκησης δεν είναι ομοιόμορφα . Λείπουν πειραματικά πλαίσια , τα οποία θα έδιναν την ευκαιρία διαμεθοδικής προσέγγισης και διεπιστημονικής συνεργασίας κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας , οι οποίες δεν θα περιορίζουν αλλά θα ενισχύουν την κριτική σκέψη και την τάση για πειραματισμό εκ μέρους των σπουδαστών .
- Δεν υπάρχει κανένα ηθικό και υλικό κίνητρο για τα άτομα που

είναι διοικητικά υπεύθυνα για την παρακολούθηση των ασκούμενων .

- Τα κέντρα πρακτικής άσκησης δεν έχουν εκπαιδευτικά προγράμματα .
  - Οι σπουδαστές δεν έχουν τη δυνατότητα πειραματισμού σε νέες μεθόδους και προσεγγίσεις Κοινωνικής Εργασίας , πράγμα που ισχύει και για τους καθηγητές .
- ( Σ. Μουρούκα , 1983 , σελ. 105 )

### ε. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η μετεκπαίδευση έχει ως στόχο-σκοπό την απόκτηση από τον σπουδαστή των ειδικών γνώσεων που είναι πολύτιμες κατά την περίοδο που ψάχνει να βρει εργασία . Γίνεται κατά κύριο λόγο σε δημόσιους φορείς στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό , ιδίως σε Α.Ε.Ι. ή Α.Τ.Ε.Ι. .

Η μεταπτυχιακή εκπαίδευση , γίνεται με συμμετοχή των σπουδαστών σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών σε αναγνωρισμένα Α.Ε.Ι. του εσωτερικού και εξωτερικού .

Είναι αναμφισβήτητο , ότι η εκπαίδευση αποτελεί παράγοντα θεμελιώδους σημασίας για τη δημιουργία υποδοχής στελεχειακού δυναμικού και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων για αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία . Εξάλλου η σύγχρονη αντίληψη για την ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης , εξειδίκευσης και διεύρυνσης γενικώς των οριζόντων γνώσης των εργαζομένων , επιβάλλουν την αναγνώριση του δικαιώματος στην εκπαίδευση-επιμόρφωση όλων των εργαζομένων ως ειδικότερης έκφανσης του δικαιώματος ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους .

Η χώρα μας προχώρησε τα τελευταία χρόνια σε θεσμοθέτηση των μεταπτυχιακών σπουδών στα Α.Ε.Ι. για τους πτυχιούχους των πανεπιστημίων . Ωστόσο για τα Α.Τ.Ε.Ι. δεν προβλέπεται οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών από τα Α.Τ.Ε.Ι. . Σύμφωνα με τον νόμο 2327/1995 , η είσοδος των πτυχιούχων Α.Τ.Ε.Ι. σε μεταπτυχιακά προγράμματα που οργανώνουν τα πανεπιστήμια της χώρας είναι δυνατή . Οι προϋποθέσεις για να γίνει κάποιος δεκτός τίθενται από το τμήμα υποδοχής . Οι τελειόφοιτοι της Κοινωνικής Εργασίας έχουν λίγες ευκαιρίες να συμμετέχουν σε μεταπτυχιακά προγράμματα των Α.Ε.Ι. της χώρας μας αφού λίγα τμήματα οργανώνουν μεταπτυχιακά εφάμιλλα του αντικειμένου σπουδών των κοινωνικών λειτουργιών . Επιπλέον , λόγω των γραπτών και προφορικών εξετάσεων εισαγωγής , είναι δύσκολη η συμμετοχή στα μεταπτυχιακά προγράμματα των Α.Ε.Ι. .

Σήμερα οι περισσότεροι σπουδαστές Κοινωνικής Εργασίας προκειμένου να ικανοποιήσουν τις προσωπικές και επιστημονικές ανησυχίες τους αλλά και την ακαδημαϊκή και επαγγελματική τους εξέλιξη αναγκάζονται

να φύγουν στο εξωτερικό ή αποπροσανατολίζονται σε άλλες πανεπιστημιακές σχολές .

Η αναγκαιότητα δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου μεταπτυχιακού προγράμματος για τους σπουδαστές των Α.Τ.Ε.Ι. και στην προκειμένη περίπτωση για τους σπουδαστές Κοινωνικής Εργασίας είναι μεγάλη . Είναι σημαντικό να υπάρξει ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα , που σκοπός του θα είναι η εμβάθυνση στη θεωρία και στην μεθοδολογία της επιστήμης της Κοινωνικής Εργασίας . Θα πρέπει να δοθεί βάση στην οργάνωση προγραμμάτων , τα οποία θα καταστήσουν τους κοινωνικούς λειτουργούς ικανούς στην Κοινωνική Έρευνα, στον Κοινωνικό Σχεδιασμό , στην Κοινωνική Πολιτική , στη Διοίκηση των Κοινωνικών Υπηρεσιών καθώς και στην Εκπαίδευση και την Εποπτεία .

### **3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ**

#### **α. ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 50, Ν. 1404/83 (Φ.Ε.Κ. 173), οι πτυχιούχοι του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ασκούν τις παρακάτω δραστηριότητες κατά τομέα απασχόλησης :

- Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας :  
Προγράμματα παιδικής προστασίας , υπερήλικων αναπήρων και γενικά ατόμων και οικογενειών με κοινωνικές ανάγκες .
- Τομέας Υγείας :  
Παροχή ειδικών κοινωνικών υπηρεσιών προς τον ασθενή και τους οικείους του σε νοσηλευτικά ιδρύματα , αναρρωτήρια , θεραπευτικούς ξενώνες ιατροκοινωνικά κέντρα , μονάδες οικογενειακού προγραμματισμού κ.α. .
- Τομέας Ψυχικής Υγείας :  
Υπηρεσίες διαγνωστικού- συμβουλευτικού και θεραπευτικού χαρακτήρα σε άτομα , ομάδες και οικογένειες οι οποίες παρέχονται σε κοινοτικά κέντρα ψυχικής υγείας , θεραπευτήρια ψυχικών παθήσεων συμβουλευτικούς σταθμούς κ.α. .
- Τομέας Κοινωνικής Ασφάλισης :  
Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών ενημερωτικού , συμβουλευτικού και επιβοηθητικού χαρακτήρα σε ασφαλισμένα άτομα ή και στις οικογένειες τους , μέσα από τους αρμόδιους φορείς Ι.Κ.Α. Ο.Γ.Α. κ.α. .
- Τομέας Επαγγελματικού Προσανατολισμού :

Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στα πλαίσια των φορέων επαγγελματικού προσανατολισμού , επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης όπως κέντρα επαγγελματικού προσανατολισμού , σχολές μαθητείας , κέντρα εργαζόμενης νεότητας βιομηχανικές μονάδες επιχειρήσεις κ.α. .

- Τομέας Εκπαίδευσης :

Παροχή ειδικών κοινωνικών υπηρεσιών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης .

- Τομέας Πρόληψης και Καταστολής της ροπής προς παραβάσεις ανηλίκων και εγκληματικότητας :

Παροχή ειδικών υπηρεσιών ενημερωτικού , συμβουλευτικού και επιβοηθητικού χαρακτήρα , μέσα από κρατικούς ή άλλους φορείς όπως δικαστήρια ανηλίκων , υπηρεσίες επιμελητών ανηλίκων , εταιρίες προστασίας ανηλίκων , ιδρύματα αγωγής ανηλίκων , σωφρονιστικά καταστήματα , φυλακές , εταιρίες προστασίας αποφυλακισμένων , ιδρύματα και υπηρεσίες για άτομα με παρεκκλίνουσα κοινωνική συμπεριφορά .

- Τομέας Κοινωνικής Οργάνωσης και Ανάπτυξης :

Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών με στόχο την υποβοήθηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων σε όλες τις βαθμίδες της τοπικής , Λαϊκής επιμόρφωσης , κέντρων νεότητας , πολιτιστικών κέντρων κ.α. .

- Τομέας Κοινωνικών Υπηρεσιών για τις Ένοπλες Δυνάμεις και τις υπηρεσίες του υπουργείου Δημόσιας Τάξης :

Σύμφωνα με τις νέες κείμενες διατάξεις η άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας προϋποθέτει για τους πτυχιούχους άδεια άσκησης επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού που χορηγείται από την Νομαρχιακή Πρόνοια κάθε νομού της χώρας .

## β. ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Ισχυρότατος παράγοντας στη διασφάλιση της απασχόλησης αναδεικνύεται η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων στις απαιτήσεις της εξελισσόμενης τεχνολογίας – παραγωγής , η πρωτοβουλία και η δυνατότητα να συνεργάζονται και να συνεισφέρουν στην εξεύρεση λύσεων . Σε αυτές τις ανάγκες και τα πρότυπα της αγοράς εργασίας λαλούνται να αντεπεξέλθουν οι εκπαιδευτικοί θεσμοί , παρέχοντας στους μελλοντικούς εργαζόμενους τα απαραίτητα εφόδια . Όμως πέραν των εφοδίων απαιτείται και η ανάδειξη των ταλέντων , η ενημέρωση , ο προσανατολισμός των μαθητών και σπουδαστών . Μόνον έτσι

Θα καταστεί δυνατός ο περιορισμός της ανεργίας και ιδιαίτερα των νέων που ολοκληρώνοντας τις σπουδές τους παραμένουν χωρίς εργασία και αναζητούν την επαγγελματική τους καριέρα ουσιαστικά αβοήθητοι .

Ένα μεγάλο αίτημα των καιρών μας είναι ο προσανατολισμός των εκπαιδευτικών συστημάτων στην παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών προς όλους τους μαθητές . Το θεμελιακό πρόβλημα της εκπαίδευσης μας βρίσκεται στην απώλεια του μορφωτικού χαρακτήρα που είναι ο προβληματισμός , η αμφισβήτηση και ο διάλογος των ιδεών . Τα σχολεία μας έχουν μετατραπεί σε εκδοτήρια απολυτηρίων και σε μηχανές ταξινόμησης μαθητών . (Χ.Δούκας, 1993 , σελ. 63 )

Η εξέλιξη και η ανάδειξη των ατόμων-μαθητών δεν πρέπει να επηρεάζεται από την οικονομική κατάσταση αλλά να υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στις ανώτερες θέσεις της εκπαιδευτικής κλίμακας με μόνο κριτήριο τις πνευματικές ικανότητες . Για την κάλυψη της ανάγκης ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών , αρχικά φάνηκε να αρκούν μέτρα όπως η « δωρεάν παιδεία » , η κατασκευή νέων διδακτηρίων , η θέσπιση εισαγωγικών εξετάσεων με ενιαία και αδιάβλητα κριτήρια για όλους , ο διορισμός περισσότερων εκπαιδευτικών κ.α. . όμως όλα τα παραπάνω δεν έλυσαν το πρόβλημα , αφού έρχονται να σταθούν στα αποτελέσματα και όχι στα αίτια που οδηγούν στην κακή σχολική επίδοση και στη σχολική αποτυχία . Τα κυριότερα αίτια που οδηγούν στη σχολική αποτυχία , σύμφωνα με νεότερες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν , επικεντρώθηκαν όχι στην πνευματική κατάσταση των μαθητών αλλά στο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο της εκάστοτε οικογένειας , στον τόπο διαμονής των μαθητών , στο ρόλο της μητέρας , στο φυσικό και γλωσσικό περιβάλλον , στο φύλο , στην καταγωγή του ατόμου από κάποια μειονότητα και στο πολιτισμικό κεφάλαιο των μαθητών . ( Λ. Παπαδόπουλος , 1999 , σελ. 135)

Σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη σχολική επίδοση των μαθητών είναι και το ίδιο το σχολείο . Θα πρέπει να λειτουργεί προσφέροντας τις ίδιες δυνατότητες σε όλους τους μαθητές και να τους προσφέρει την ευκαιρία να επωφελούνται από τα αγαθά του άσχετα από την οικονομική , κοινωνική ή άλλη διαφορά τους . Θα πρέπει να σέβεται τον πολιτισμό που φέρνουν τα παιδιά μαζί τους , να μη θεωρεί κάποια έναντι άλλων κατώτερα , αλλά διαφορετικά και να διαμορφώνει τα προγράμματα και τη διδασκαλία του έτσι , ώστε όλα να επωφελούνται στο μέγιστο δυνατό βαθμό από τα αγαθά του .

Μπορούμε να πούμε ότι η ευθύνη για τη σχολική αποτυχία βαραίνει σε μεγάλο βαθμό το ίδιο το σχολείο . Η σχολική αποτυχία οφείλεται στη σχολική επιλογή , δηλαδή , οφείλεται στο γεγονός ότι το σχολείο ασχολείται κυρίως με το πως θα ξεχωρίσει τους ικανούς από τους ανίκανους , δηλαδή τους αυριανούς διανοούμενους από τους χειρονάκτες αντί να βρίσκει τις μεθόδους και τις τεχνικές που θα μεταδώσουν σε όλους τους μαθητές την ποσότητα των γνώσεων που αντιστοιχεί σε κάθε επίπεδο . Αν ο ρόλος του σχολείου ήταν η μετάδοση γνώσεων και η παροχή ίσων δυνατοτήτων στους μαθητές και όχι η



επιλογή τους με στόχο τον καταμερισμό της Κοινωνικής Εργασίας δεν θα υπήρχε πρόβλημα σχολικής αποτυχίας .

Έτσι λοιπόν , ενώ οι μαθητές έρχονται στο σχολείο με άνισα εφόδια (μορφωτικά ,κοινωνικά κ.α ) το σχολείο με τις βαθμολογίες , τις εξετάσεις , αλλά και τις βαθμίδες του ,επιλέγει τους μαθητές ανάλογα με τις επιδόσεις τους , και τους κατατάσσει στις ανάλογες βαθμίδες , από τις οποίες όμως προορίζονται για διαφορετικού τύπου εργασίες . Με αυτό τον τρόπο , μέσα από μια μακρόχρονη διαδικασία αξιολόγησης χωρίς να το καταλάβουν καταλήγουν στην ανάλογη κοινωνική τάξη . Έτσι το σχολείο τελικά συμβάλλει στην διατήρηση και την αναπαραγωγή της ταξικής διαίρεσης . Θα ήταν πολύ δύσκολο έως ακατόρθωτο το σχολείο μόνο του , σε μια κοινωνία διαιρεμένη , να πετύχει αντίθετα αποτελέσματα , εκείνο όμως που μπορεί και οφείλει να κάνει είναι να αμβλύνει την ανισότητα των κοινωνικών τάξεων .

### γ. ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΤΟΥΣ ΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στους μαθητές , την ύλη , το εκπαιδευτικό σύστημα και την κοινωνία είναι ο δάσκαλος – καθηγητής και με τον ρόλο του μπορεί να επηρεάσει , ως ένα βαθμό , την επιτυχία των μαθητών . Πρέπει να είναι σε θέση να αξιοποιεί τα δεδομένα της σύγχρονης παιδαγωγικής έρευνας , ώστε να συντελεί στην καλύτερη μετάδοση των γνώσεων και στη δημιουργία από του ίσων ευκαιριών μάθησης για τους μαθητές του .

Συχνό σφάλμα από μέρος των δασκάλων – καθηγητών είναι η συνειδητή , ή όχι , κατάταξη των μαθητών τους σε κατηγορίες καλών , μέτριων και κακών μαθητών . Την κατάταξη αυτή την αντιλαμβάνονται γρήγορα και οι μαθητές τους και προσαρμόζουν ανάλογα τόσο τις επιδόσεις τους όσο και τις φιλοδοξίες τους . Μειώνεται η επιθυμία τους για μάθηση , αλλά και οι φιλοδοξίες του ίδιου του δασκάλου για την τάξη του .

Ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να περιμένει από όλα τα παιδιά να μαθαίνουν με τον ίδιο ρυθμό . Θα πρέπει να δίνει τον κατάλληλο χρόνο και βοήθεια στον αδύνατο μαθητή να καταλάβει ότι διδάχθηκε , πράγμα που σύντομα θα του δώσει μεγαλύτερη ώθηση και έτσι η επίδοσή του τις περισσότερες φορές θα φτάσει στην επίδοσή του μαθητή που μαθαίνει γρήγορα .

Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να καθορίζουν την προσφορά της μάθησης σύμφωνα με τις προσδοκίες τους από την ανταπόκριση των μαθητών αλλά να χρησιμοποιούν ως γνώμονα τις προσδοκίες , τις ανάγκες και τις ικανότητες τους . Η δημιουργία των προϋποθέσεων που συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση της επίδοσης στο σχολείο , όπως είναι η διερεύνηση του χρόνου ενεργητικής συμμετοχής του μαθητή , η ύπαρξη γνωστικών ή άλλων στοιχείων για την εκμάθηση της νέας γνώσης , η χρησιμοποίηση των προσφορότερων μεθόδων αξιολόγησης ώστε να μην απογοητεύεται ο μαθητής , η διδασκαλία

υψηλής ποιότητας από μέρος του και η συνεργασία με την οικογένεια , είναι έργο του εκπαιδευτικού .

Όλοι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει κυρίως να είναι παιδαγωγοί , να ενδιαφέρονται εξίσου για όλους τους μαθητές τους και να εξασφαλίζουν συνθήκες δημοκρατίας , ώστε οι μαθητές τους να τους αποδέχονται .

(Λ. Παπαδόπουλος , 1999 , σελ. 141-142)

Στην Κοινωνική Εργασία , βλέπουμε πως ισχύουν τα ίδια πράγματα , το παραφορτωμένο πρόγραμμα σπουδών , ο σχολικός τρόπος διδασκαλίας , ο μονόλογος και η μάθηση της αποστήθισης των βιβλίων καθιστούν αδύνατη τη διαδικασία μάθησης και οδηγούν ακόμη και στην απόρριψη των καθηγητών η οποία εκφράζεται συχνά είτε με αδιαφορία , είτε με απουσία από το μάθημα .

Έτσι λοιπόν οι σπουδαστές βιώνουν ένα πρότυπο Κοινωνικού Λειτουργού το οποίο έρχεται σε αντίθεση με όσα διδάσκονται . (Α. Ζωγράφου, 1995 , σελ. 24)

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ**

### **1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Το παρόν κεφάλαιο έχει ως σκοπό να περιγράψει τη μέθοδο που ακολουθήθηκε προκειμένου να πραγματοποιηθεί και να ολοκληρωθεί η έρευνα των απόψεων των τελειοφοίτων σπουδαστών του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας σχετικά με τις σπουδές τους, τους καθηγητές τους αλλά και την επαγγελματική σταδιοδρομία τους.

Περιλαμβάνει τις διαστάσεις του θέματος και ακολουθεί η περιγραφή του σχεδιασμού της έρευνας, αναφέρεται η στρατηγική της δειγματοληψίας και τέλος γίνεται η παρουσίαση των εργαλείων της έρευνας.

### **2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ**

#### **α. ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ**

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των τελειοφοίτων σπουδαστών των τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας σχετικά με τις σπουδές τους, τους καθηγητές τους αλλά και την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Η συγκεκριμένη έρευνα είναι μια επισκόπηση και το εργαλείο που χρησιμοποιήσαμε προκειμένου να ολοκληρωθεί είναι ερωτηματολόγιο που παραδώσαμε ιδιοχείρως, μαζί με το συνοδευτικό έντυπο, όπου γίνεται αναφορά για την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα.

Συγκεκριμένα τα ερωτηματολόγια μας μοιράστηκαν στους σπουδαστές Ζ' εξαμήνου των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας. Για την καλύτερη διεξαγωγή των συμπερασμάτων από την έρευνα χωρίστηκαν οι εξής παράμετροι στο ερωτηματολόγιο :

- Δημογραφικά στοιχεία .
- Κλίμακα σχετικά με την επιλογή του επαγγέλματος .
- Κλίμακα μελέτης των υπάρχουσων συνθηκών εκπαίδευσης .
- Κλίμακα σχετικά με την μελλοντική επαγγελματική σταδιοδρομία .

## β. ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

### - Ερευνούμενος πληθυσμός

Ο πληθυσμός στον οποίο απευθύνθηκε το ερωτηματολόγιο ήταν σπουδαστές Ζ' εξαμήνου των Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας . Συγκεκριμένα : σε 60 σπουδαστές Ζ' εξαμήνου Κοινωνικής Εργασίας του Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας που παρακολουθούν το μάθημα «Σεμινάρια Τελειοφοίτων» , και σε 80 σπουδαστές Ζ' εξαμήνου του Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας που παρακολουθούν το μάθημα «Κοινωνική Έρευνα ΙΙ» . Σύνολο ερωτηθέντων 140 άτομα . Αναλυτικά :

Πάτρα :

Περίπου 100 άτομα εγγεγραμμένοι στο Ζ' εξάμηνο .

Περίπου 70 άτομα παρακολουθούν το μάθημα «Σεμινάρια Τελειοφοίτων» .

Συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο 60 άτομα .

Αθήνα :

Περίπου 90 άτομα εγγεγραμμένοι στο Ζ' εξάμηνο .

Περίπου 85 άτομα παρακολουθούν το μάθημα «Κοινωνική Έρευνα ΙΙ» .

Συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο 80 άτομα .

Η αναφορά στο σύνολο των σπουδαστών γίνεται βάση των αρχείων των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας .

### - Δείγμα

Με βάση το γεγονός ότι η επισκόπηση μας είναι μικρής κλίμακας καταφύγαμε στη μη χρήση δείγματος πιθανοτήτων . Το δείγμα της έρευνας συμπίπτει με τον ερευνούμενο πληθυσμό . Δεν είναι αντιπροσωπευτικό , δεν μπορούμε δηλαδή να γενικεύσουμε τα αποτελέσματα μας .

### - Απόφαση για τη συλλογή πληροφοριών

Για τη συλλογή πληροφοριών ως εργαλείο χρησιμοποιήσαμε ερωτηματολόγιο που παραδόθηκε ιδιοχείρως από εμάς σε ώρα μαθήματος , μαζί με το απαραίτητο συνοδευτικό έντυπο όπου γίνεται αναφορά για την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα .

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 40 ερωτήσεις εκ των οποίων οι 33 είναι κλειστές και οι 7 ανοιχτές . Οι παράμετροι του ερωτηματολογίου είναι οι εξής :

Δημογραφικά στοιχεία .

Κλίμακα σχετικά με την επιλογή του επαγγέλματος .

Κλίμακα μελέτης των υπάρχουσων συνθηκών εκπαίδευσης .

Κλίμακα σχετικά με την μελλοντική επαγγελματική σταδιοδρομία .

### - Προβλήματα διεξαγωγής της έρευνας

Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας αντιμετωπίσαμε κάποια προβλήματα Αρχικά από τις γραμματείες των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας , όπου δεν μπορέσαμε να αποκτήσουμε τον ακριβή αριθμό των σπουδαστών Ζ' εξαμήνου και εξασφαλίσαμε τον αριθμό κατά προσέγγιση . Επίσης αντιμετωπίσαμε από

τους καθηγητές , κυρίως του Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας , αρνητική στάση ως προς την πραγματοποίηση της έρευνας .

- Χρόνος

Η επιλογή του θέματος μας έγινε τον Ιούνιο του 2002 . Η διατύπωση του σκοπού , η κατάρτιση του σχεδίου και η συλλογή πληροφοριών διήρκεσε έως τον Φεβρουάριο του 2003 . Η υποβολή των ερωτηματολογίων έγινε μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου .

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

### 1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

#### α. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ

*Ερωτηθέντες Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας : 60*

*Ερωτηθέντες Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας : 80*

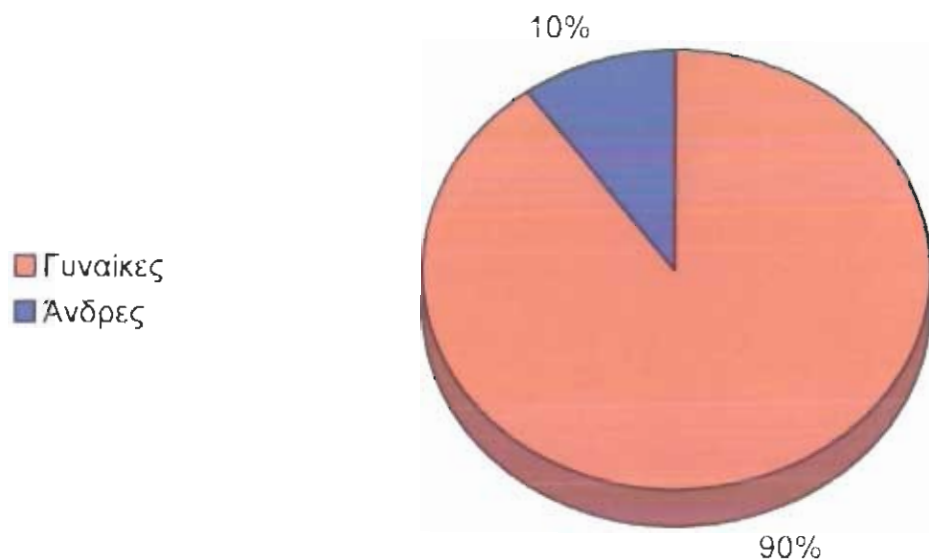
Σύνολο : 140 άτομα

Η ομαδοποίηση των απαντήσεων γίνεται βάση του αριθμού 140 ,όσοι οι ερωτηθέντες σπουδαστές.

Ερώτηση 1.

**Φύλο :**

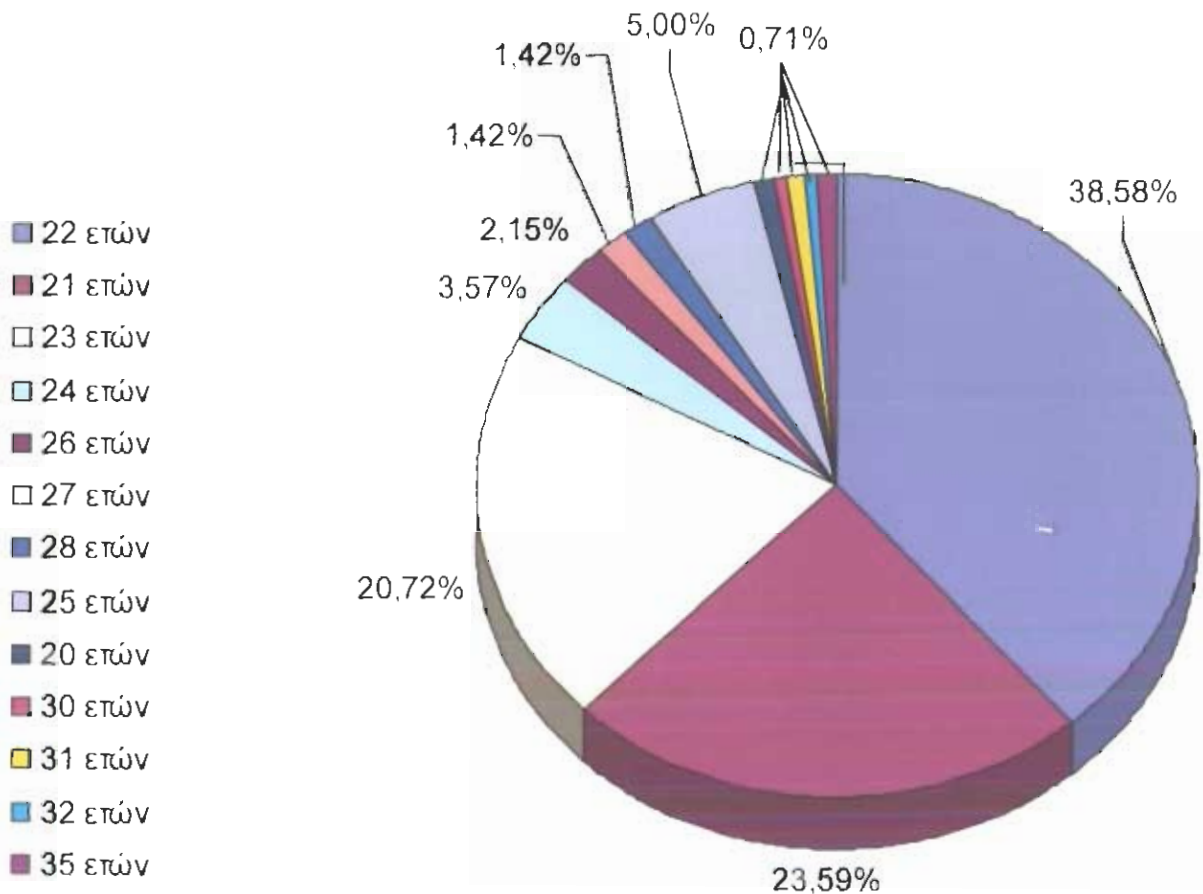
Από τις απαντήσεις των σπουδαστών το 10% είναι άνδρες και το 90% γυναίκες.



Ερώτηση 2

**Ηλικία :**

Το 38,58% των σπουδαστών είναι 22 ετών , το 23,59% είναι 21 ετών , το 20,72% είναι 23 ετών , το 3,57% των σπουδαστών είναι 24 ετών , το 2,15% είναι 26 ετών , το 1,42% είναι 27 ετών , επίσης 1,42% είναι 28 ετών , το 5% είναι 25 ετών , ενώ από 0,71% έχουν οι ηλικίες 20 ,30 ,31, 32, 35 ετών .

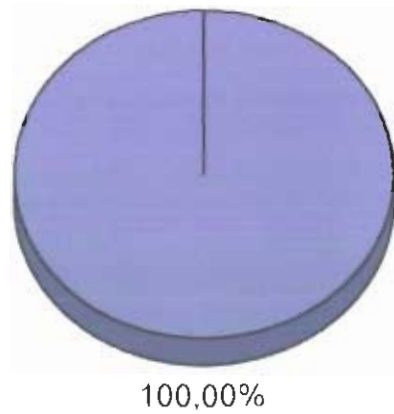


Ερώτηση 3

**Εξάμηνο :**

Το 100% των ερωτηθέντων φοιτά στο Ζ' εξάμηνο

■ Ζ' εξάμηνο

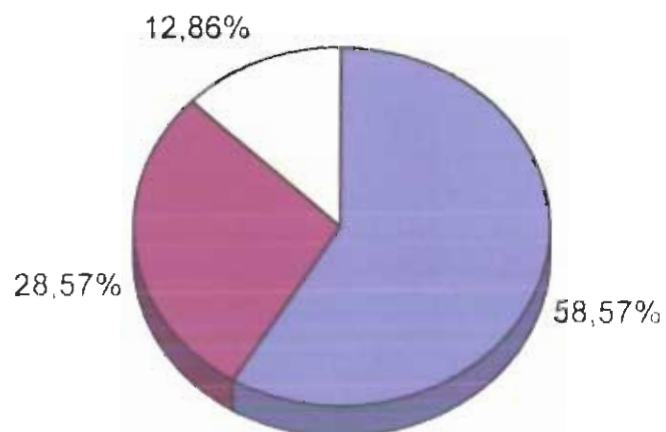


Ερώτηση 4

**Τόπος μόνιμης κατοικίας :**

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σπουδαστών το 58,57% κατοικεί σε μεγάλη πόλη , το 28,57% κατοικεί σ μικρή πόλη , ενώ το 12,86% κατοικεί σε χωριό .

■ Μεγάλη πόλη  
■ Μικρή πόλη  
□ Χωριό

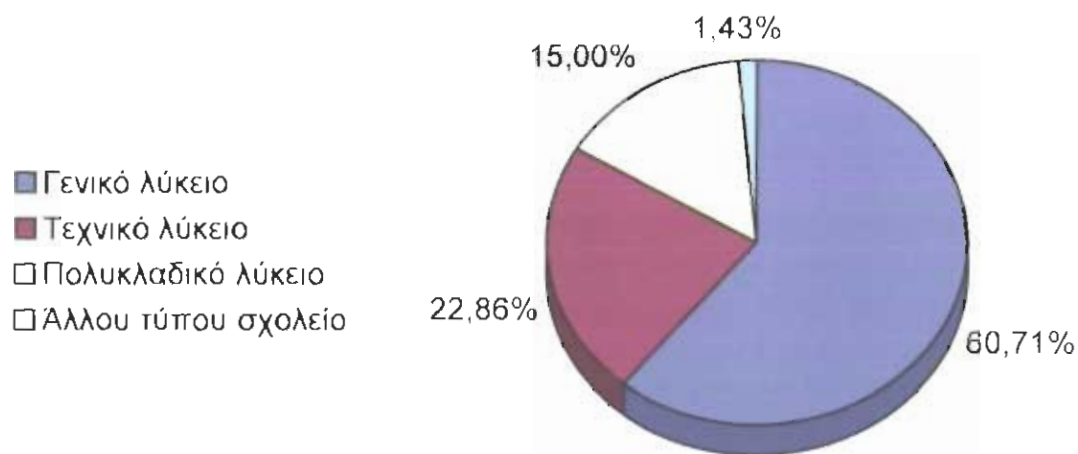




Ερώτηση 5

**Τύπος σχολείου φοίτησης :**

Το 60,71% των ερωτηθέντων φοίτησε σε γενικό λύκειο , το 22,86% φοίτησε σε τεχνικό λύκειο , το 15% σε πολυκλαδικό λύκειο , ενώ το 1,43% σε άλλου τύπου σχολείο .

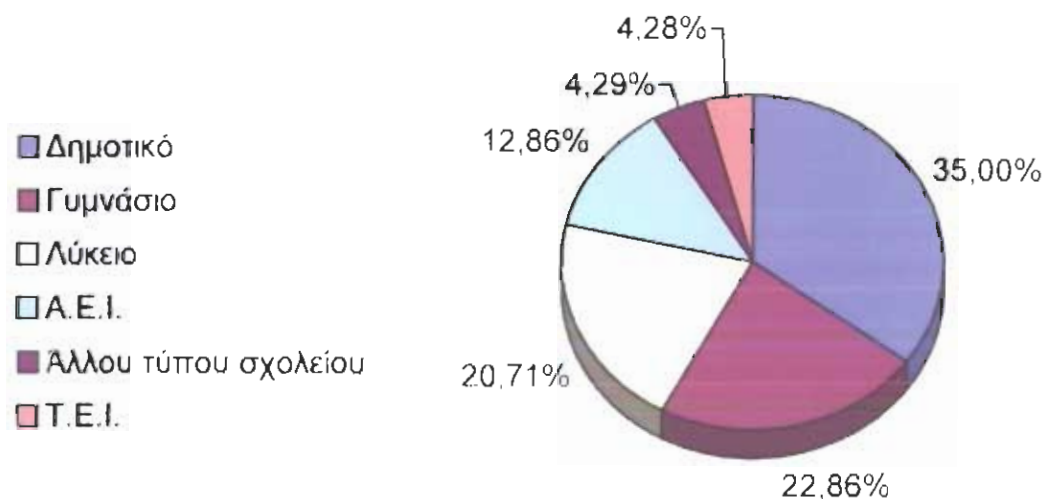


Ερώτηση 6

**Μορφωτικό επίπεδο γονέων :**

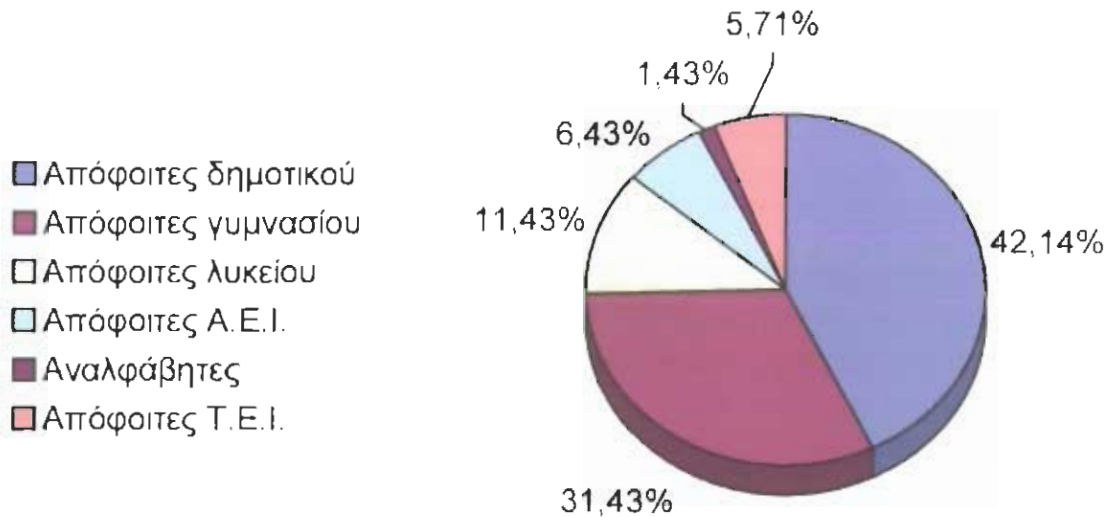
α. όσον αφορά τον πατέρα

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σπουδαστών βρέθηκε ότι το 35% είναι απόφοιτοι δημοτικού σχολείου , το 22,86% είναι απόφοιτοι γυμνασίου , το 20,71% είναι απόφοιτοι λυκείου , το 12,86% είναι απόφοιτοι Α.Ε.Ι. , το 4,29% είναι απόφοιτοι άλλου τύπου σχολείου και τέλος το 4,28% είναι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι.



β. όσον αφορά την μητέρα

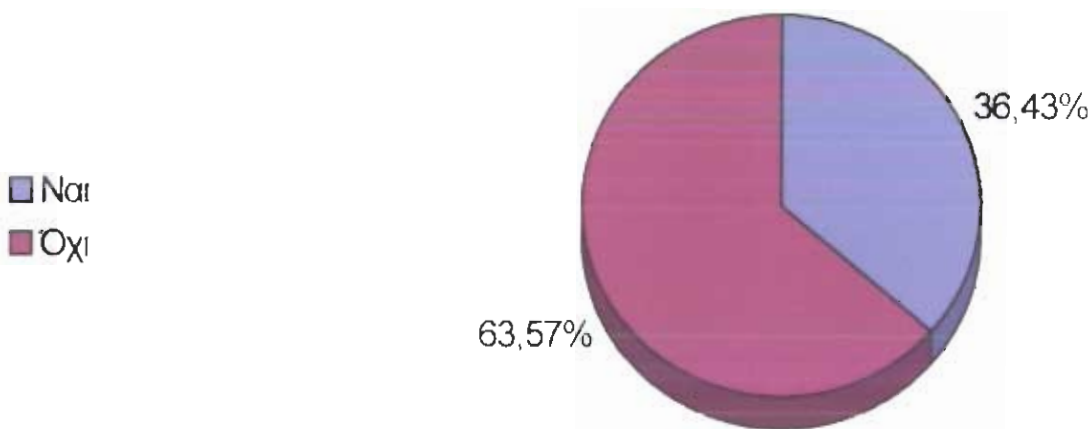
Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σπουδαστών βρέθηκε ότι το 42,14% είναι απόφοιτες δημοτικού σχολείου , το 31,43% είναι απόφοιτες γυμνασίου , το 11,43% είναι απόφοιτες λυκείου , το 6,43% είναι απόφοιτες Α.Ε.Ι. , το 1,43% είναι αναλφάβητες και τέλος το 5,71% είναι απόφοιτες Τ.Ε.Ι.



Ερώτηση 7

**Η Κοινωνική Εργασία ήταν πρωταρχική σας επιλογή ;**

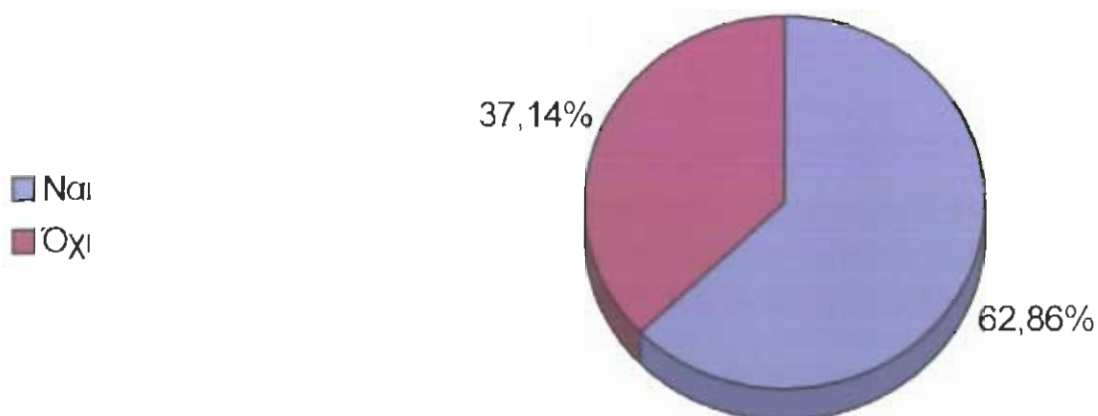
Το 63,57% των ερωτηθέντων απάντησε όχι , ενώ το 36,43% απάντησε ναι .



Ερώτηση 8

*Είχατε πληροφορίες πριν εισαχθείτε στη σχολή για το επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού ;*

Το 62,86% των ερωτηθέντων απάντησε ναι , ενώ το 37,14% απάντησε όχι

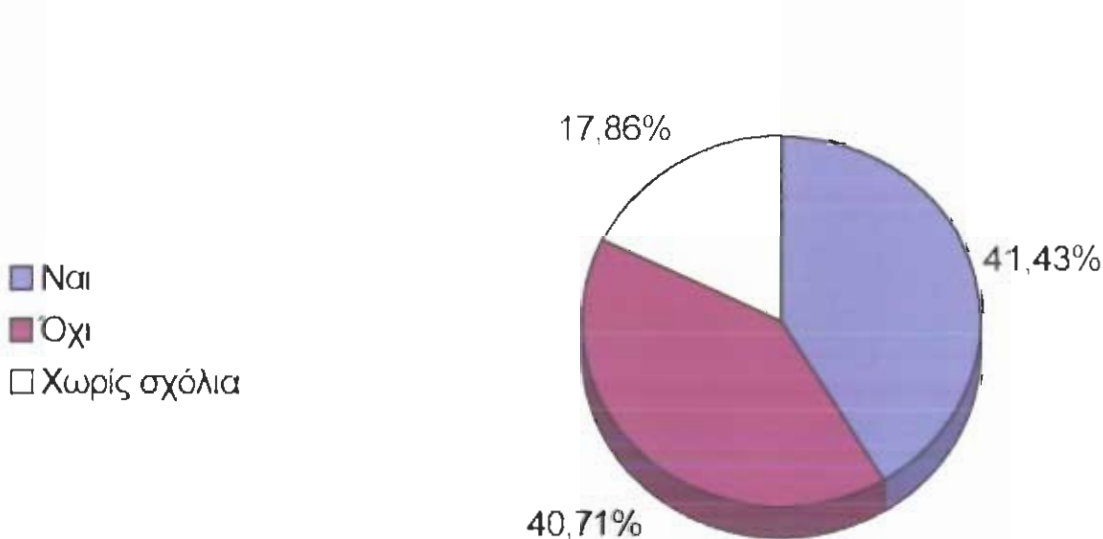


Ερώτηση 9

*Αν ναι , τότε οι πληροφορίες που είχατε συμφωνούν με την τωρινή σας άποψη ;*

Το 41,43% των ερωτηθέντων απάντησε θετικά , το 40,71% αρνητικά , ενώ το 17,86% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη

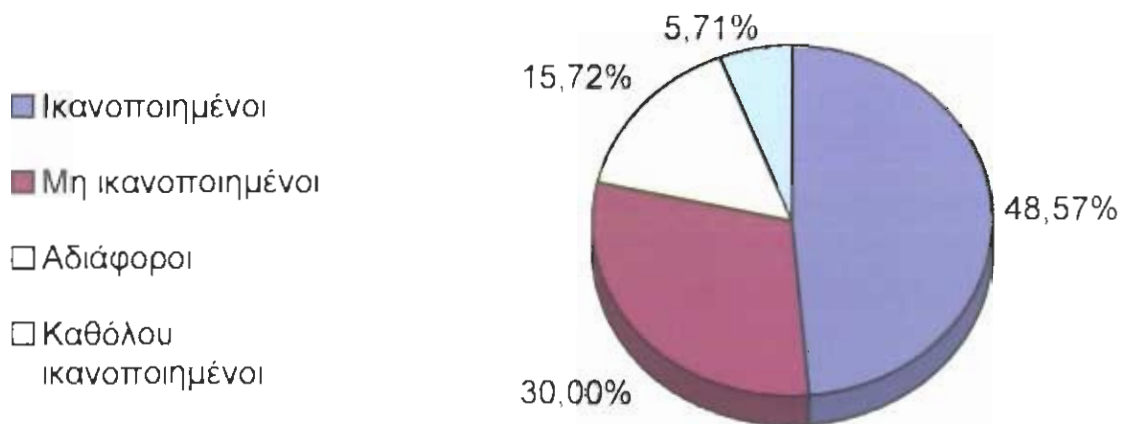
(Με βάση το σύνολο των σπουδαστών που απάντησαν θετικά στην ερώτηση 8)



Ερώτηση 10

**Σημειώστε τη γνώμη σας για τα θεωρητικά μαθήματα :**

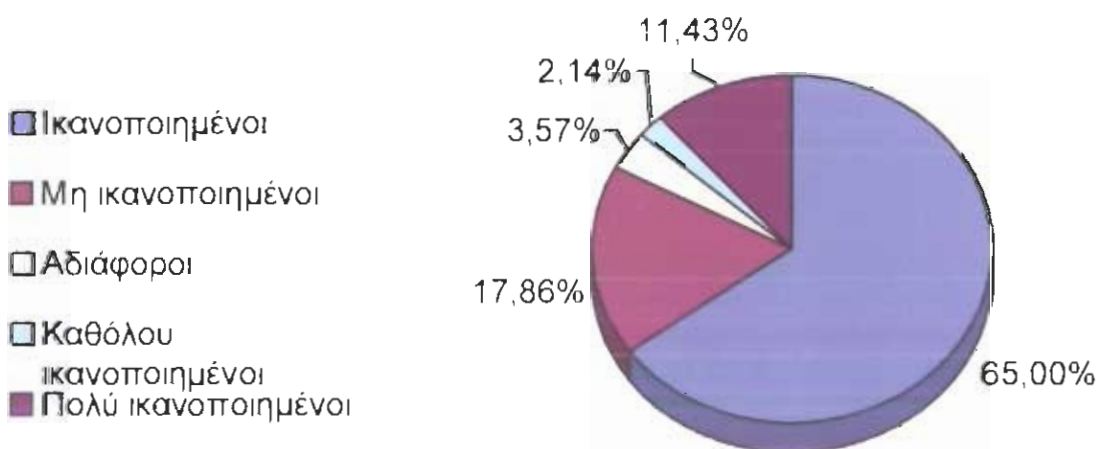
Το 48,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ότι τους ικανοποιεί , το 30% ότι δεν τους ικανοποιεί , το 15,72% τους αφήνει αδιάφορους , και τέλος το 5,71% των σπουδαστών απάντησε ότι δεν τους ικανοποιεί καθόλου .



Ερώτηση 11

**Σημειώστε τη γνώμη σας για τα εργαστηριακά μαθήματα :**

Το 65% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ότι τους ικανοποιεί , το 17,86% ότι δεν τους ικανοποιεί , το 11,43% απάντησε ότι τους ικανοποιεί πολύ , το 3,57% ότι τους αφήνει αδιάφορους , ενώ το 2,14% απάντησε ότι δεν τους ικανοποιεί καθόλου .



Ερώτηση 12

**Σημειώστε τη γνώμη σας για την Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση :**

Το 52,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ότι είναι ικανοποιημένο , το 30% απάντησε ότι είναι πολύ ικανοποιημένο , το 15% απάντησε ότι δεν είναι ικανοποιημένο , το 0,71% απάντησε ότι είναι αδιάφορο ,ενώ το 2,15% απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο .

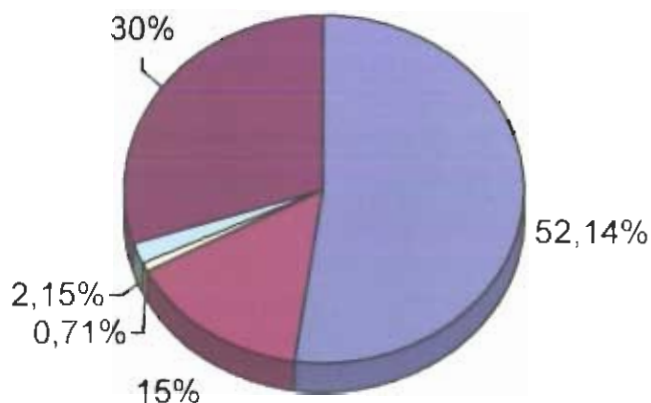
Ικανοποιημένοι

Μη ικανοποιημένοι

Αδιάφοροι

Καθόλου  
ικανοποιημένοι

Πολύ ικανοποιημένοι



Ερώτηση 13

**Πως βρίσκετε τα μαθήματα :**

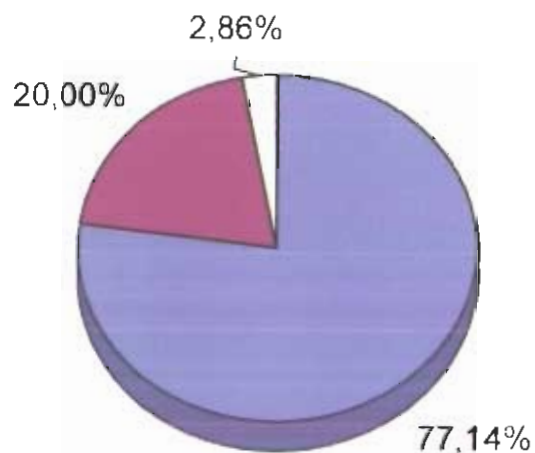
α. Θεωρητικά

Το 77,14% των σπουδαστών τα βρίσκει κανονικά , το 20% τα βρίσκει εύκολα , ενώ το 2,86% τα βρίσκει δύσκολα .

Κανονικά

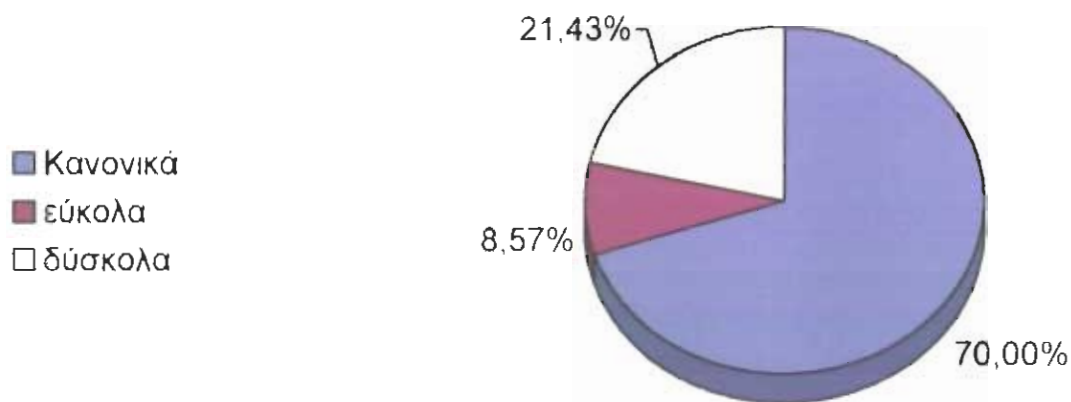
εύκολα

δύσκολα



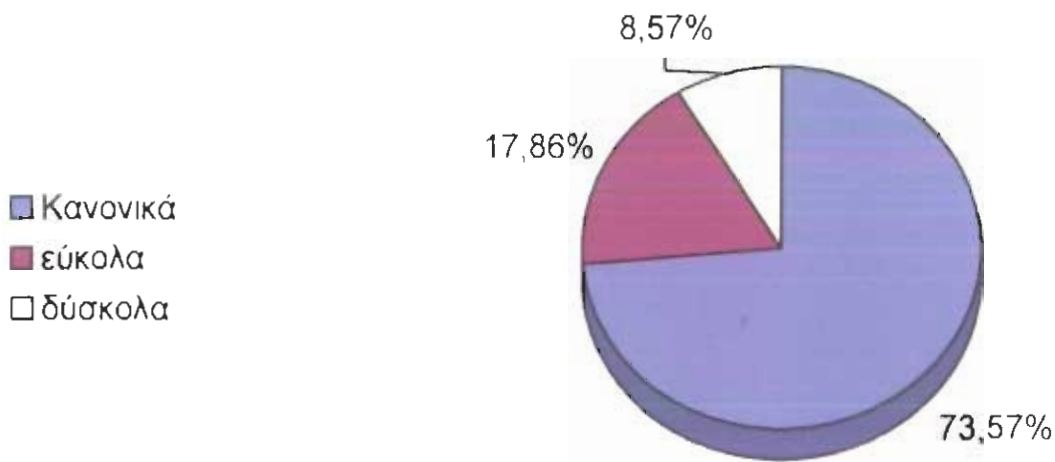
β. Ειδικότητας

Το 70% των σπουδαστών τα βρίσκει κανονικά , το 8,57% τα βρίσκει εύκολα , ενώ το 21,43% τα βρίσκει δύσκολα .



γ. Εργαστηριακά

Το 73,57% των σπουδαστών τα βρίσκει κανονικά , το 17,86% τα βρίσκει εύκολα , ενώ το 8,57% τα βρίσκει δύσκολα .

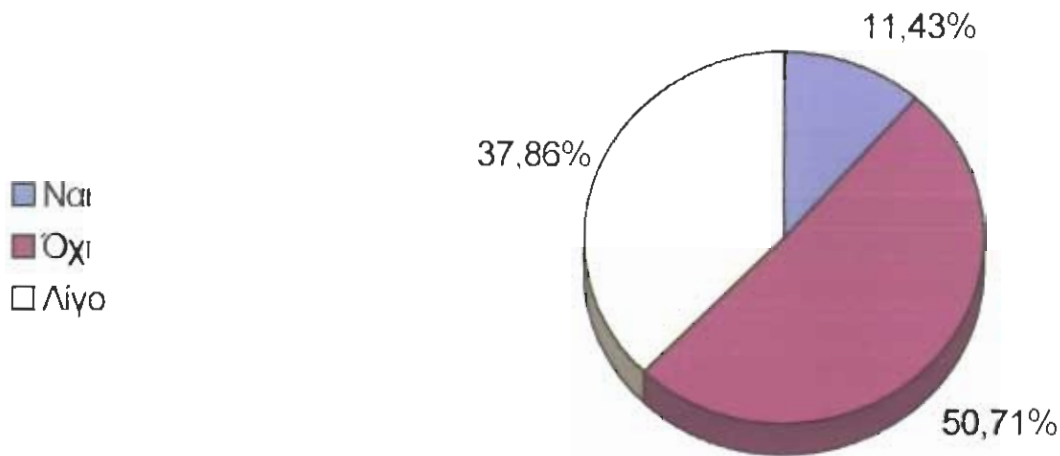


Ερώτηση 14

**Ο τρόπος που γίνονται τα μαθήματα σας ικανοποιεί ;**

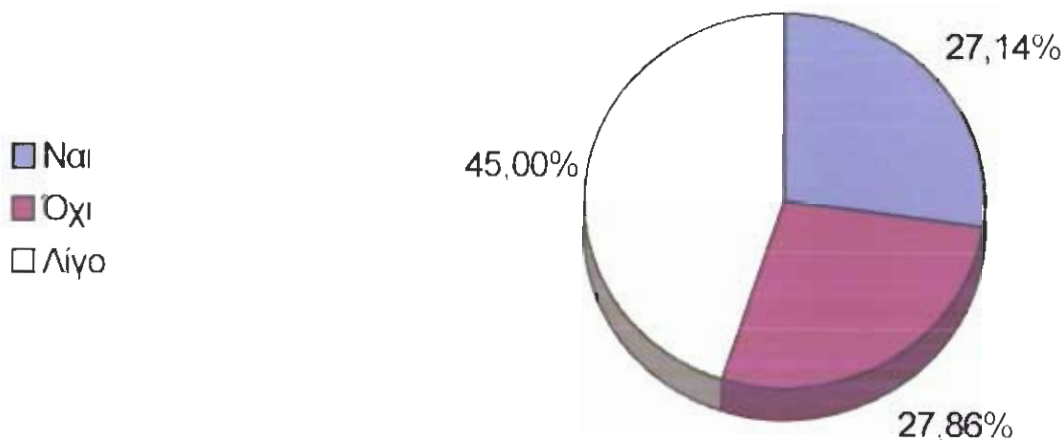
α. θεωρητικά γενικά

Το 50,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 37,86% απάντησε λίγο ενώ το 11,43% απάντησε ναι .



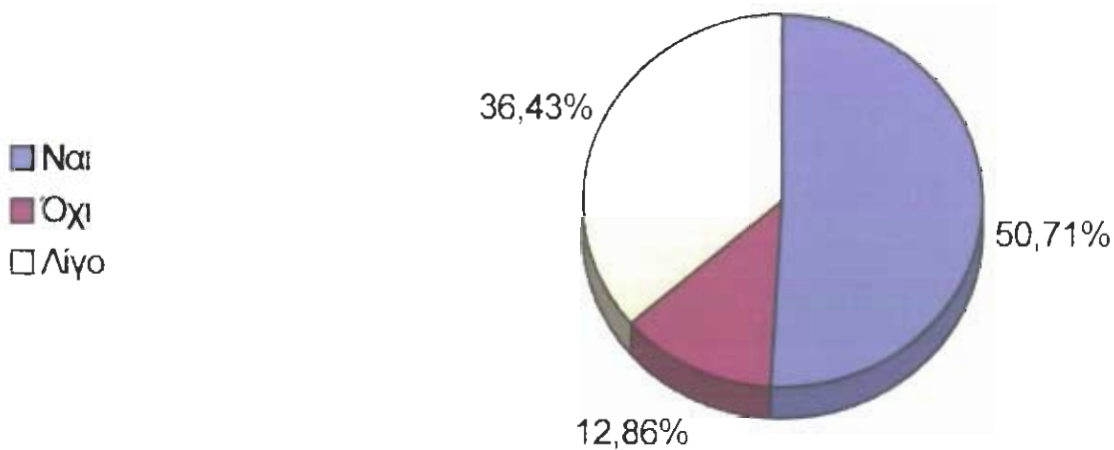
β. ειδικότητας

Το 27,86% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 45% απάντησε λίγο ενώ το 27,14% απάντησε ναι .



γ. εργαστηριακά

Το 12,86% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 36,43% απάντησε λίγο ενώ το 50,71% απάντησε ναι .

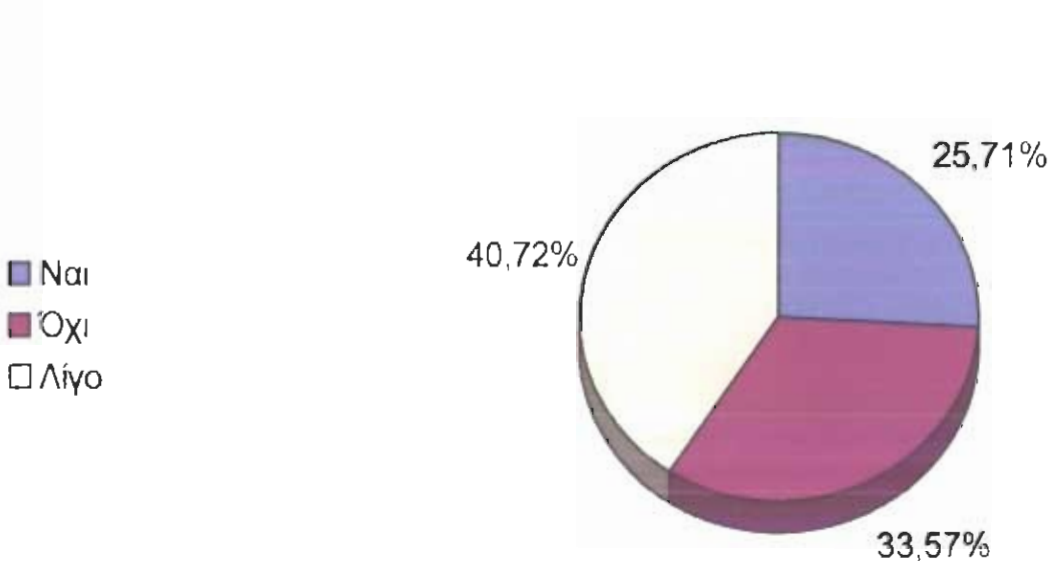


Ερώτηση 15

**Παρακολουθείτε τα μαθήματα ;**

α. θεωρητικά γενικά

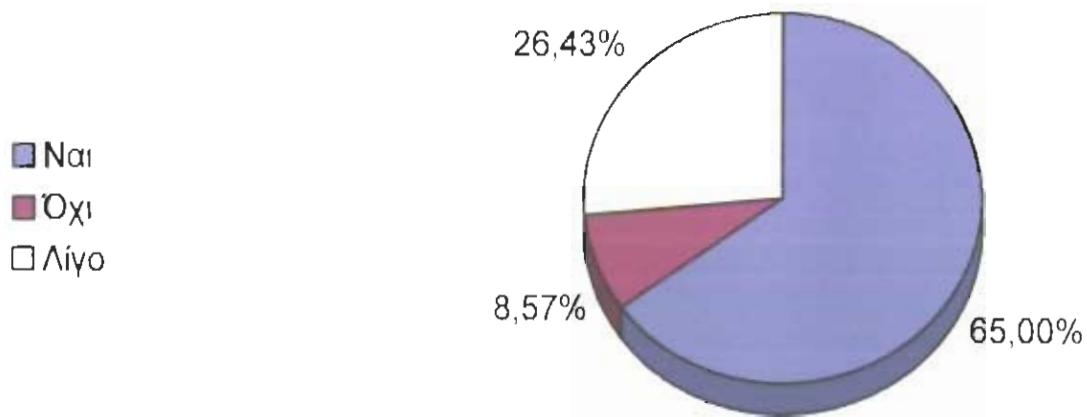
Το 33,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 40,72% απάντησε λίγο ενώ το 25,71% απάντησε ναι .





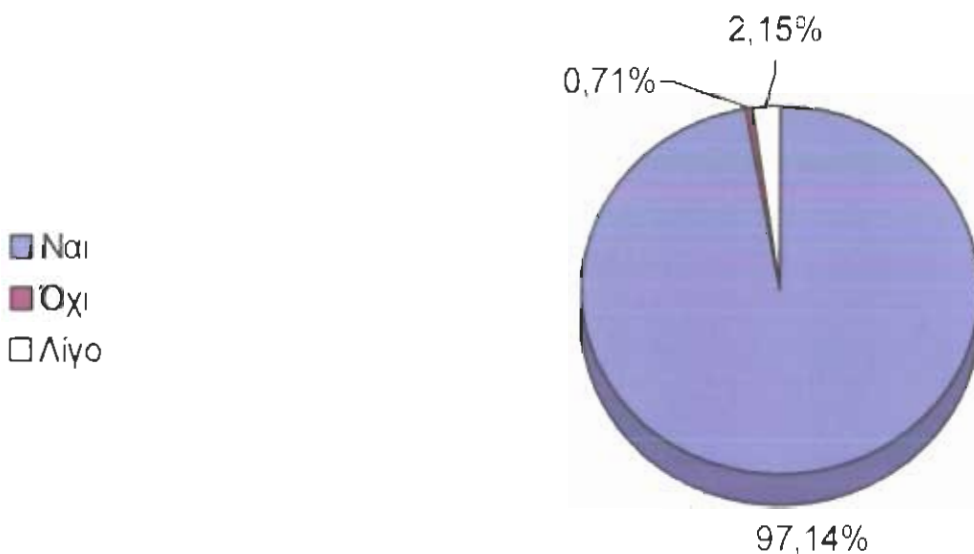
β. ειδικότητας

Το 8,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 26,43% απάντησε λίγο ενώ το 65% απάντησε ναι .



γ. εργαστηριακά

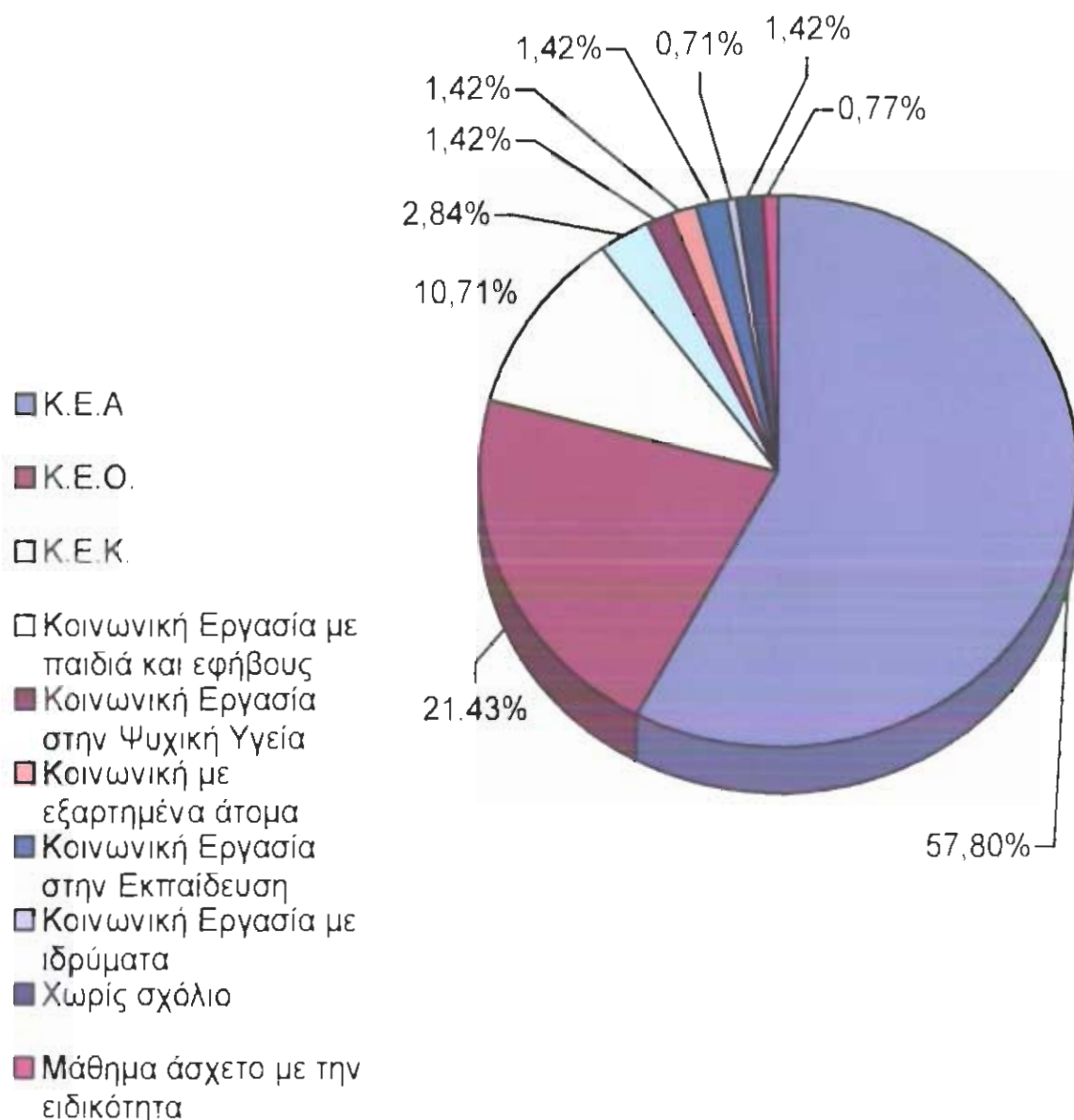
Το 0,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε όχι , το 2,15% απάντησε λίγο ενώ το 97,14% απάντησε ναι .



Ερώτηση 16

**Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε περισσότερο , σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική ;**

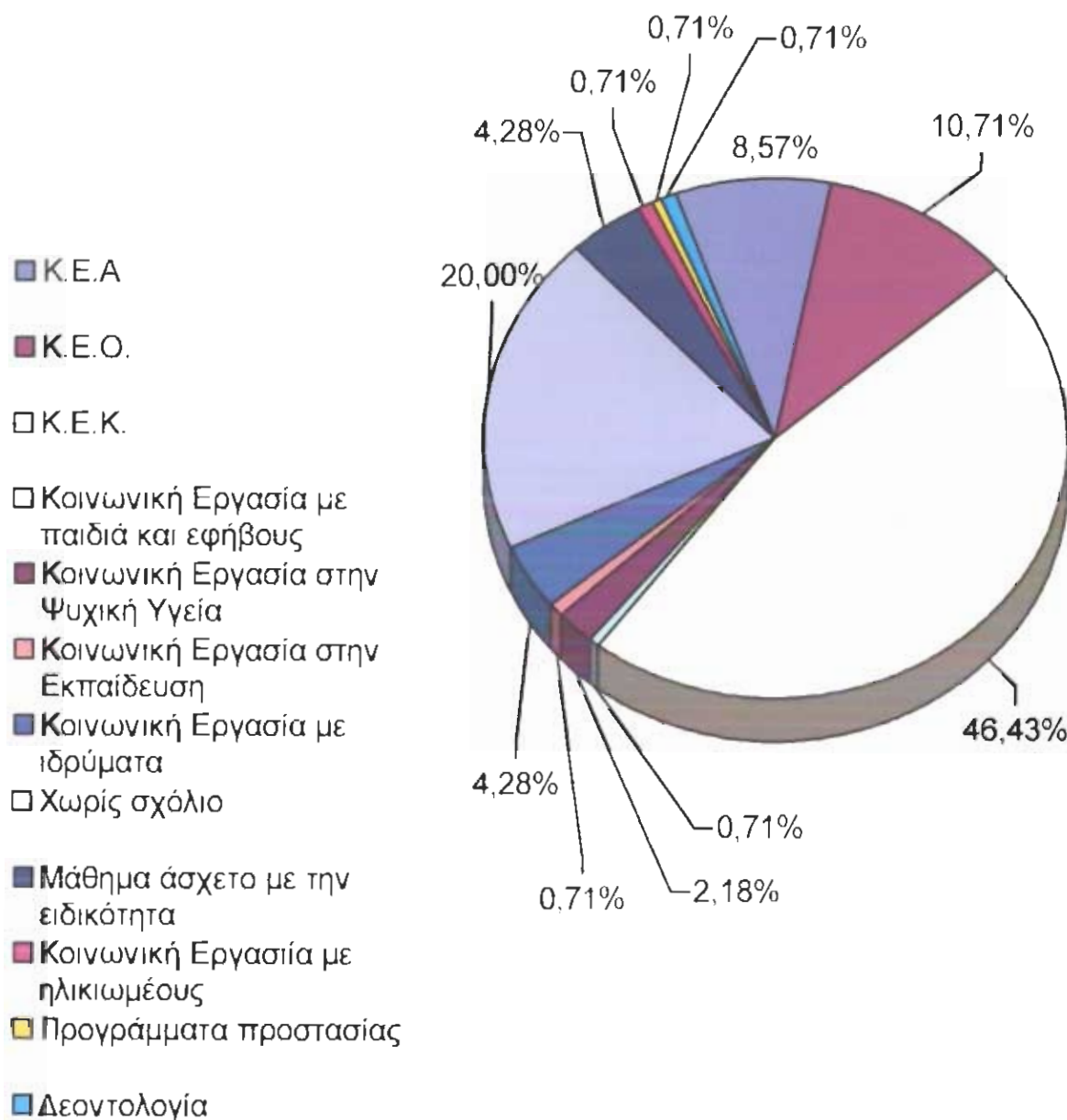
Το 57,8% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε την Κ.Ε.Α. , το 21,43% την Κ.Ε.Ο. , το 10,71% την Κ.Ε.Κ. , το 2,84% την Κοινωνική Εργασία με παιδιά και εφήβους , το 1,42% την Κοινωνική Εργασία στην ψυχική υγεία , το 1,42% την Κοινωνική Εργασία με εξαρτημένα άτομα , το 1,42% την Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση , το 0,71% την Κοινωνική Εργασία με ιδρύματα , το 1,42% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη , ενώ το 0,77% έδωσε μάθημα άσχετο με την ειδικότητα .



### Ερώτηση 17

**Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε λιγότερο , σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική ;**

Το 46,43% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε την Κ.Ε.Κ. , το 20% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη , το 10,71% απάντησε την Κ.Ε.Ο. , το 8,57% απάντησε την Κ.Ε.Α. , το 4,28% την Κοινωνική Εργασία με ιδρύματα , το 4,28% έδωσε άσχετο μάθημα με την ειδικότητα , το 2,18% απάντησε Κοινωνική Εργασία στην ψυχική υγεία , το 0,71% απάντησε Δεοντολογία , το 0,71% απάντησε Προγράμματα Προστασίας , το 0,71% Κοινωνική Εργασία με εφήβους , το 0,71% Κοινωνική Εργασία με ηλικιωμένους , και τέλος το 0,71% απάντησε Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση .



Ερώτηση 18

**Νομίζετε ότι το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να γίνει :**

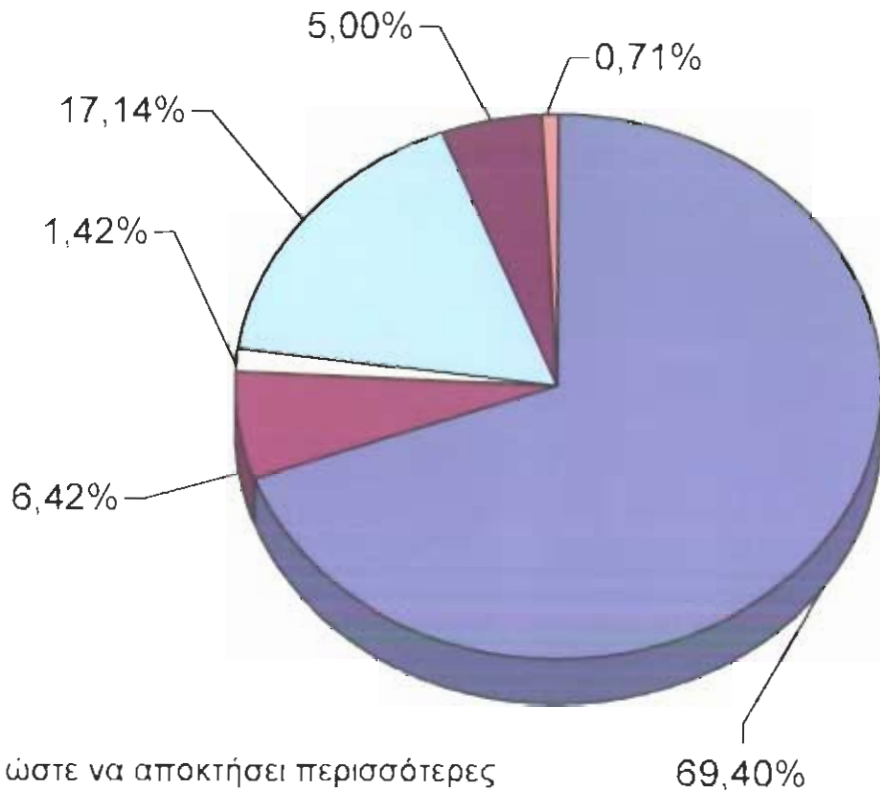
Το 77,85% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε περισσότερο πρακτικό , το 15% να μείνει όπως είναι , ενώ το 7,15% απάντησε περισσότερο θεωρητικό .



Ερώτηση 19

**Για ποιο λόγο ; (ως προς την προηγούμενη ερώτηση)**

Το 17,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών άφησε την ερώτηση ασχολίαστη , το 69,4% απάντησε ότι θέλει να γίνει πιο πρακτικό έτσι ώστε να αποκτήσει περισσότερες εμπειρίες , το 1,42% θέλει να γίνει πιο θεωρητικό για να έχει περισσότερη εκσυγχρονισμένη θεωρητική διδασκαλία , το 5% θέλει να γίνει πιο θεωρητικό λόγω της ελλιπής υπάρχουσας θεωρητικής διδασκαλίας , το 0,71% θέλει το πρόγραμμα περισσότερο θεωρητικό γιατί πιστεύει πως με την πρακτική γίνεται εκμετάλλευση του εργατικού δυναμικού , ενώ το 6,42% απάντησε ότι δεν χρειάζονται αλλαγές στο πρόγραμμα γιατί το θεωρεί πλήρες .

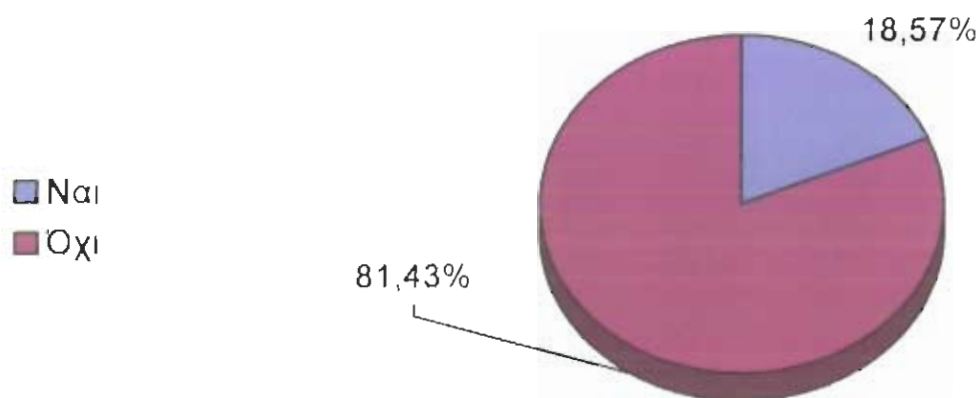


- Πιο πρακτικό ώστε να αποκτήσει περισσότερες εμπειρίες
- Να μείνει όπως είναι
- Πιο θεωρητικό για να έχει περισσότερη εκσυγχρονισμένη θεωρητική διδασκαλία
- Χωρίς σχόλια
- Πιο θεωρητικό λόγω ελλιπής υπάρχουσας θεωρητικής διδασκαλίας
- Πιο θεωρητικό λόγω εκμετάλλευσης εργατικού δυναμικού

Ερώτηση 20

**Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των μαθημάτων ειδικότητας με τις εμπειρίες της πρακτικής σας άσκησης επαρκή ;**

Το 18,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ναι , ενώ το 81,43% απάντησε όχι .

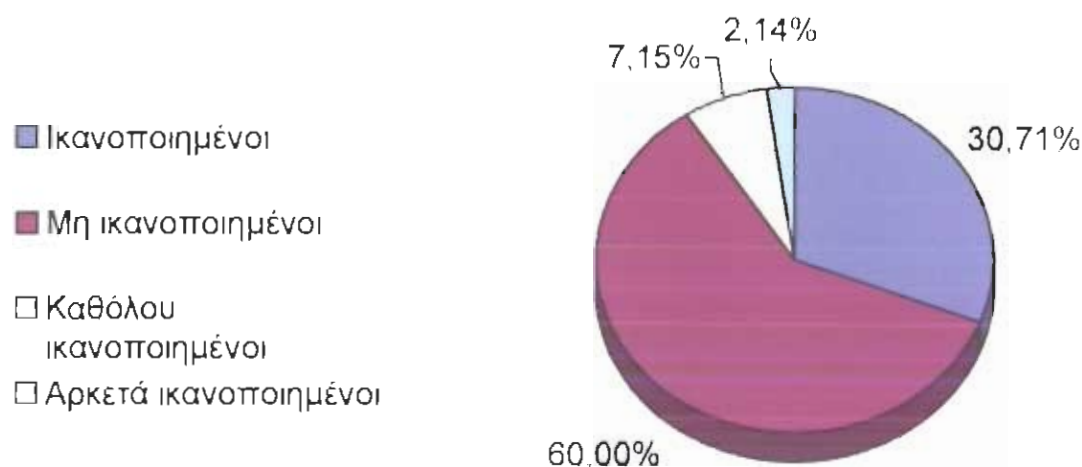


Ερώτηση 21

**Προσδιορίστε το βαθμό ικανοποίησης που αντλείτε από τα παρακάτω αναφερόμενα σημεία της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας : Μορφές διδασκαλίας , μέσα διδασκαλίας , βιβλία , σημειώσεις , εποπτεία , πνευματικά ερεθίσματα , οργάνωση , υποδομή , επαγγελματική αποκατάσταση, ατμόσφαιρα , συνεργασία με καθηγητές**

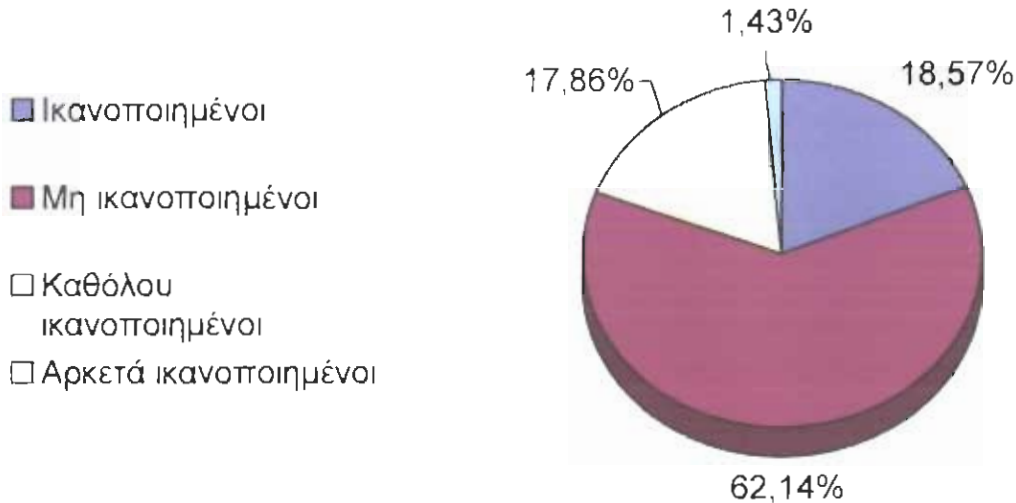
α . Μορφές διδασκαλίας

Το 2,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 30,71% είναι ικανοποιημένο , το 60% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 7,15% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο



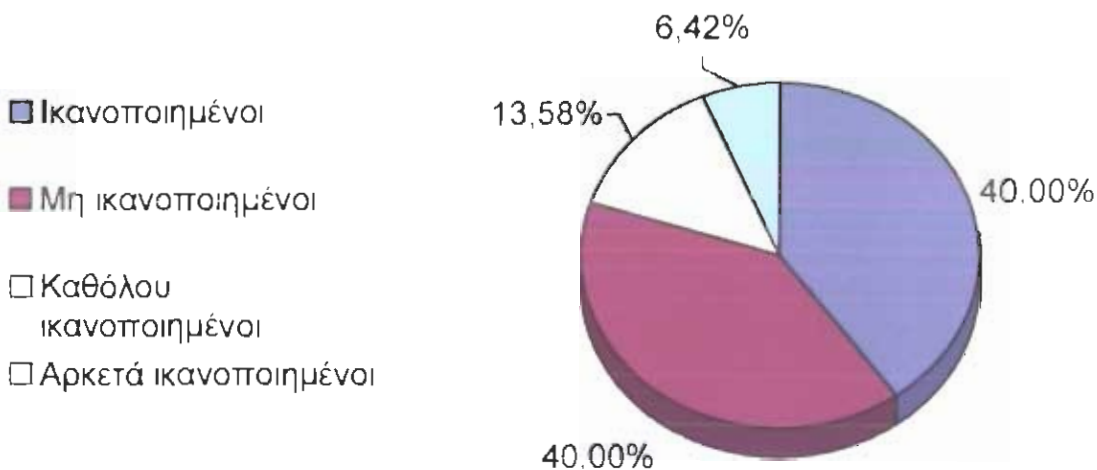
β. Μέσα διδασκαλίας

Το 1,43% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 18,57% είναι ικανοποιημένο , το 62,14% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 17,86% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο



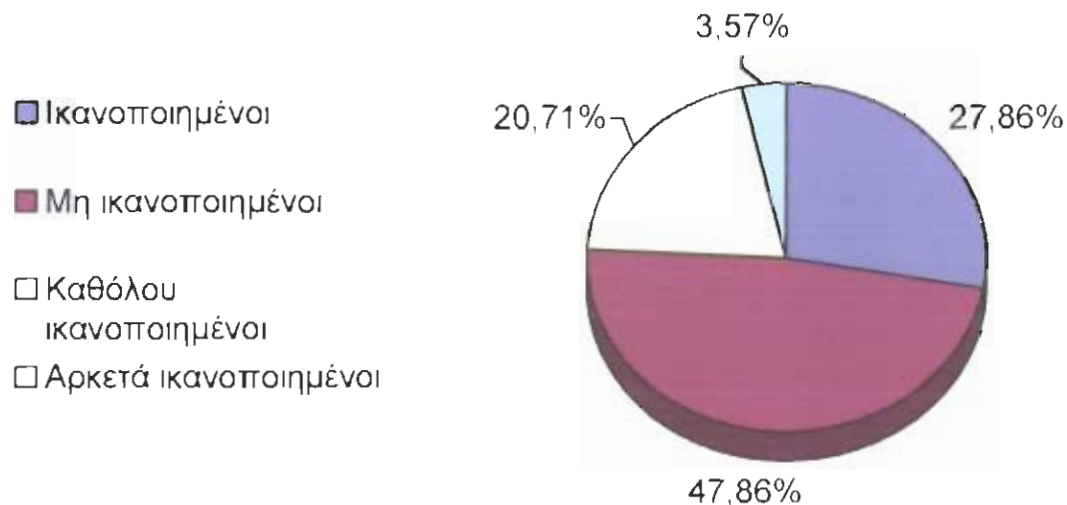
γ. Βιβλία

Το 6,42% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 40% είναι ικανοποιημένο , το 40% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 13,58% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο .



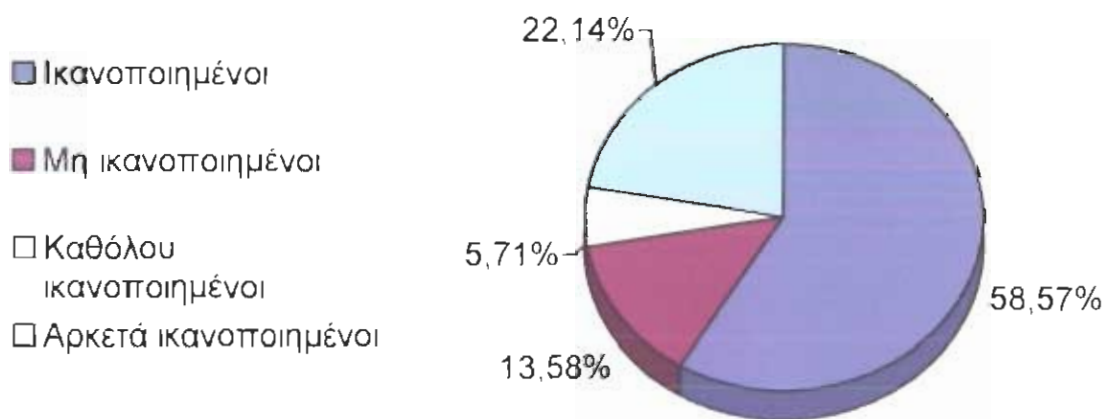
δ. Σημειώσεις

Το 3,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 27,86% είναι ικανοποιημένο , το 47,86% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 20,71% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο .



ε. Εποπτεία

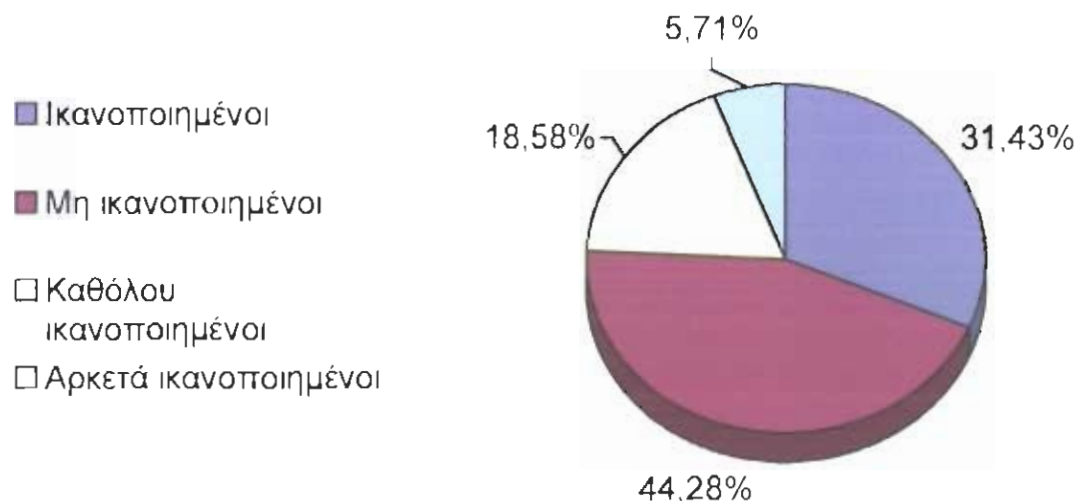
Το 22,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 58,57% είναι ικανοποιημένο , το 13,58% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 5,71% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο





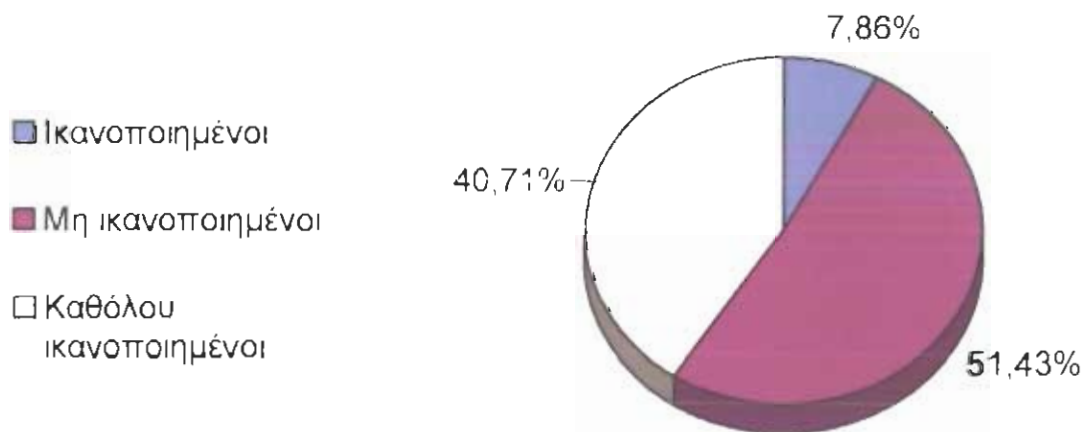
στ. Πνευματικά ερεθίσματα

Το 5,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 31,43% είναι ικανοποιημένο , το 44,28% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 18,58% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο .



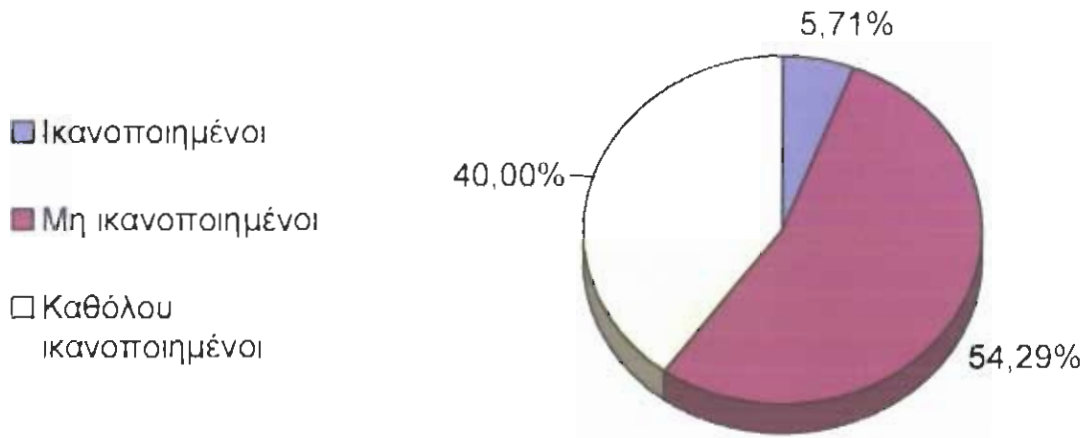
ζ. Οργάνωση

Το 7,86% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι ικανοποιημένο , το 51,43% δεν είναι ικανοποιημένο , το 40,71% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο , ενώ κανένας σπουδαστής δεν δήλωσε αρκετά ικανοποιημένος .



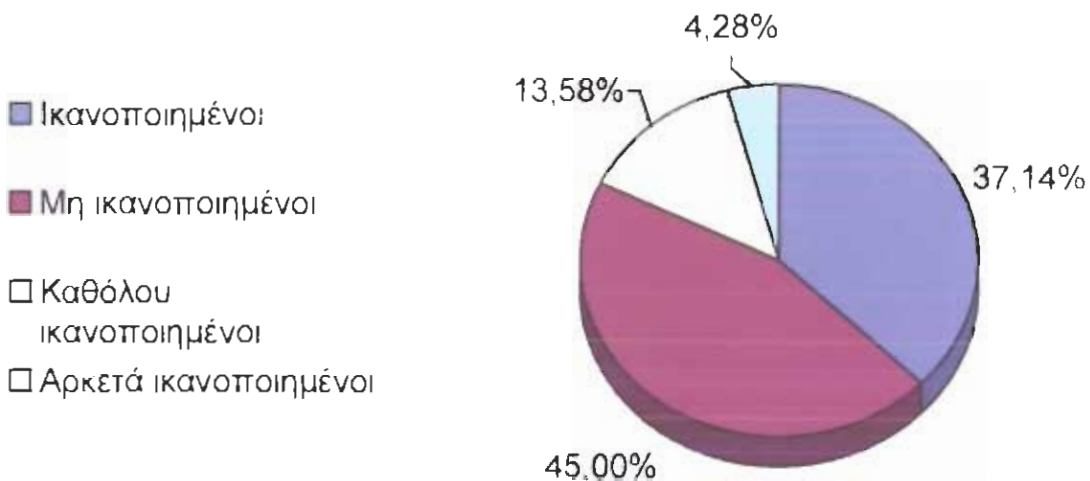
η. Υποδομή

Το 5,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι ικανοποιημένο , το 54,29% δεν είναι ικανοποιημένο , το 40% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο , ενώ κανένας σπουδαστής δεν δήλωσε αρκετά ικανοποιημένος .



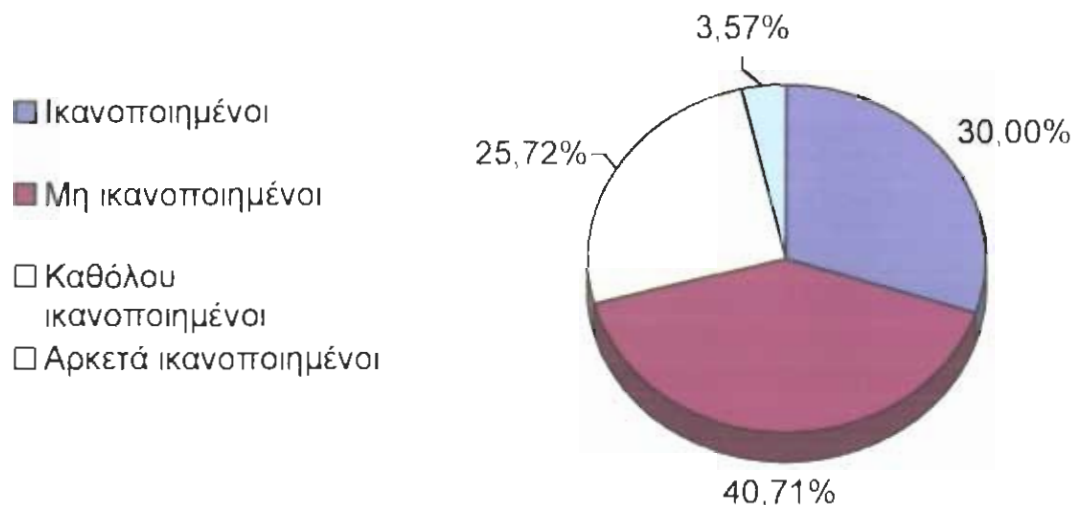
θ. Επαγγελματική αποκατάσταση

Το 4,28% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 37,14% είναι ικανοποιημένο , το 45% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 13,58% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο .



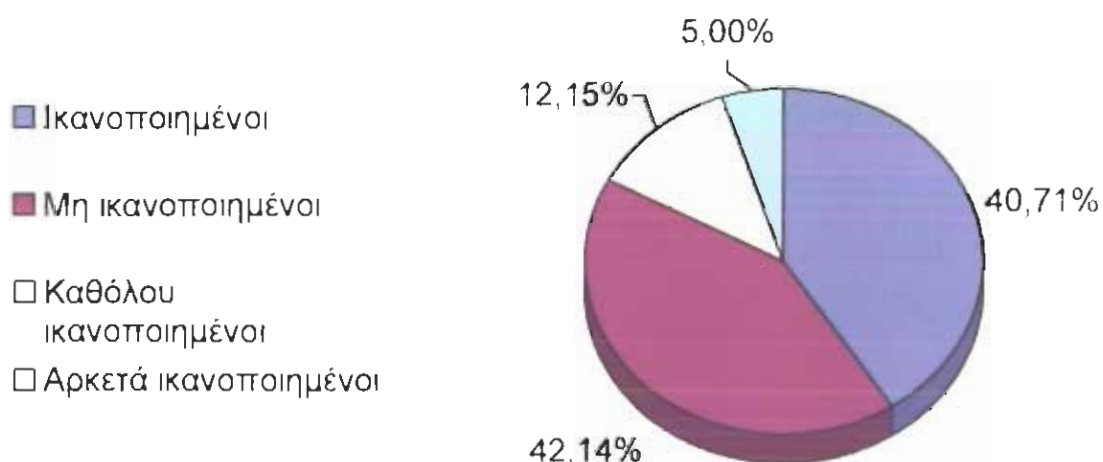
ι. Ατμόσφαιρα

Το 3,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 30% είναι ικανοποιημένο , το 40,71% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 25,72% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο



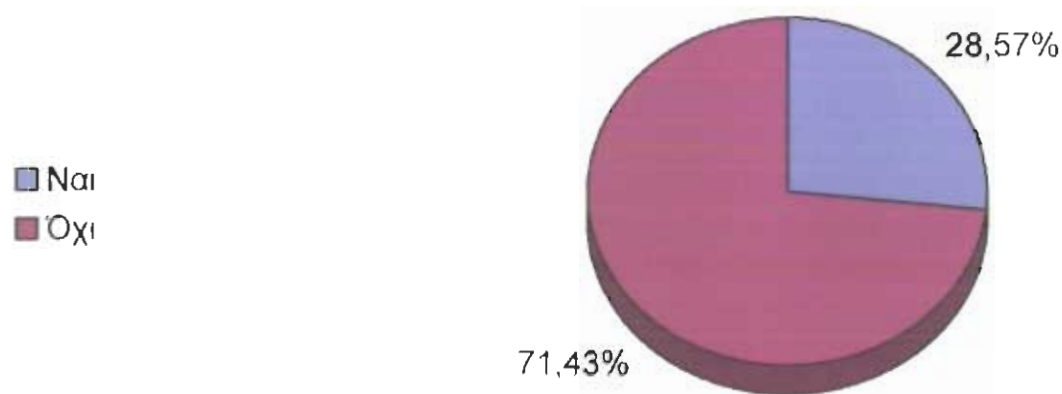
ια. Συνεργασία με καθηγητές

Το 5% των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι αρκετά ικανοποιημένο , το 40,71% είναι ικανοποιημένο , το 42,14% δεν είναι ικανοποιημένο , ενώ το 12,15% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο



Ερώτηση 22

**Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των γενικών μαθημάτων (Ψυχολογία , Κοινωνιολογία κ.τ.λ.) με τη διδασκαλία των μαθημάτων ειδικότητας επαρκή;**  
Το 28,57% των ερωτηθέντων απάντησε θετικά , ενώ το 71,43% απάντησε αρνητικά

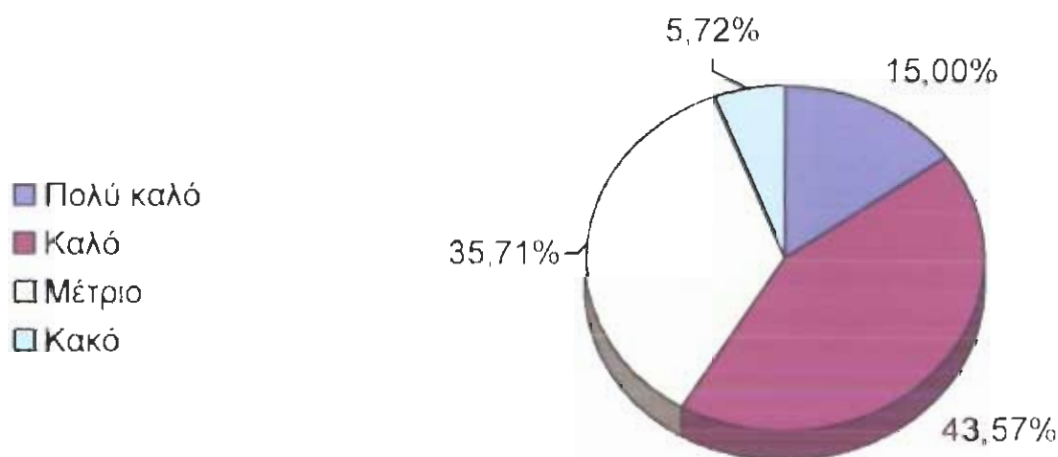


Ερώτηση 23

**Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι ο σπουδαστής του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ασκείται στις μεθόδους και στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας ;**

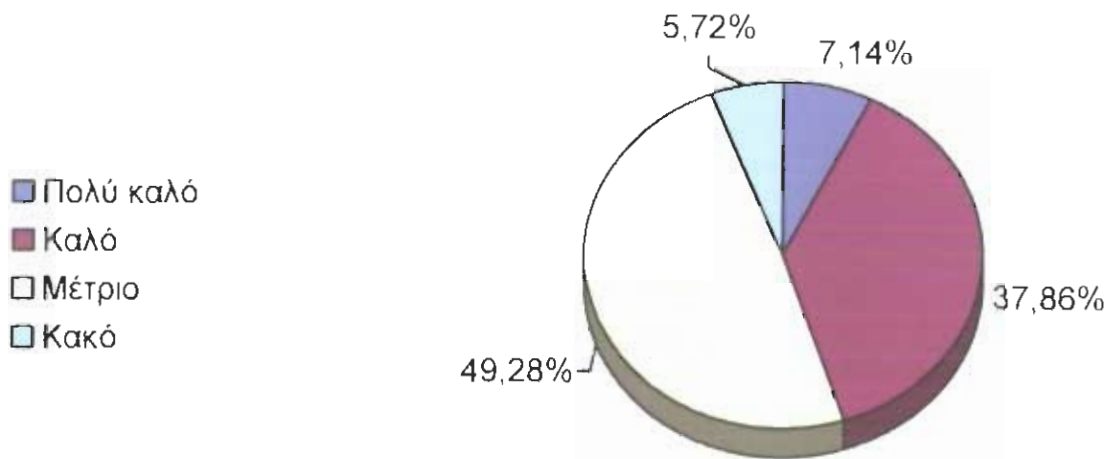
α. Κ.Ε.Α.

Το 15% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ καλό , το 43,57% απάντησε καλό , το 35,71% απάντησε μέτριο , ενώ το 5,72% κακό .



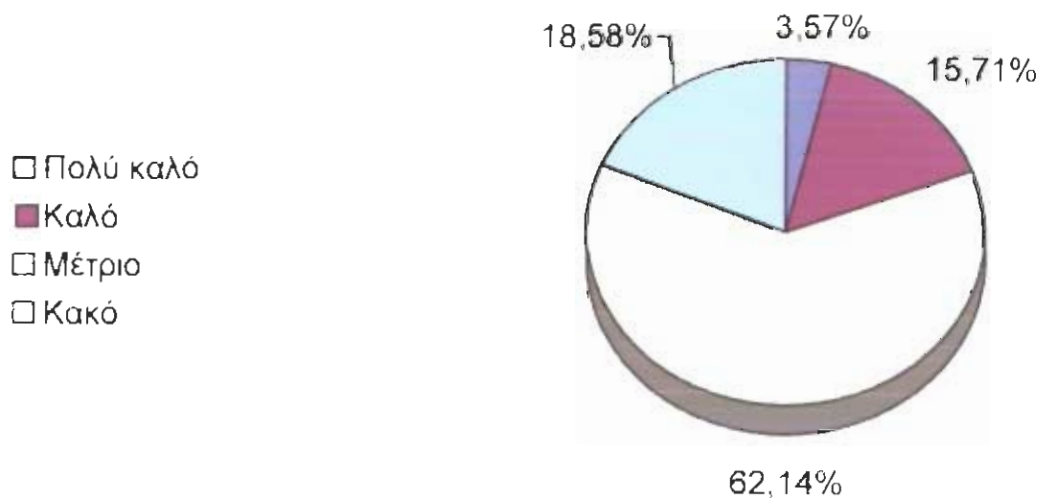
β. Κ.Ε.Ο.

Το 7,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ καλό , το 37,86% απάντησε καλό , το 49,28% απάντησε μέτριο , ενώ το 5,72% κακό .



γ. Κ.Ε.Κ.

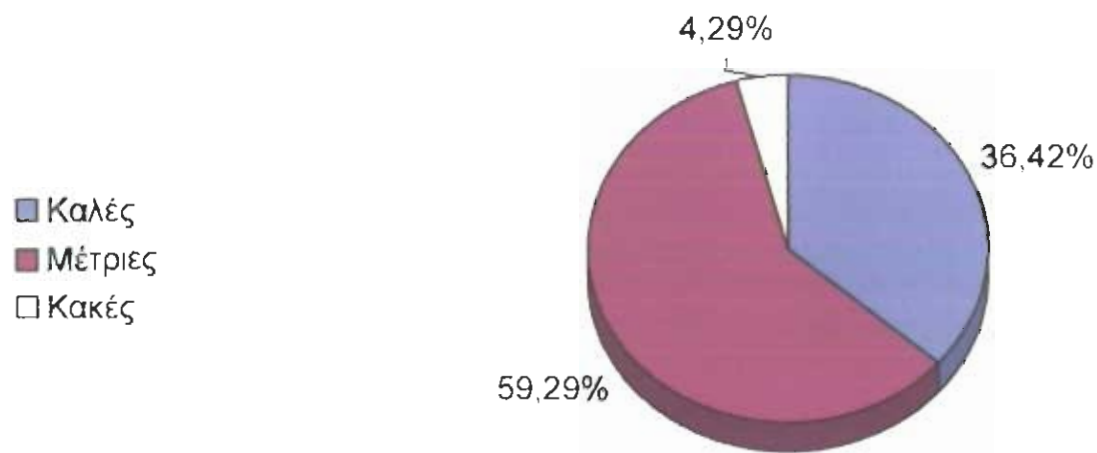
Το 3,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ καλό , το 15,71% απάντησε καλό , το 62,14% απάντησε μέτριο , ενώ το 18,58% κακό .



Ερώτηση 24

**Πως είναι οι σχέσεις σας με τους καθηγητές σας ;**

Το 36,42% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ότι έχει καλές σχέσεις , το 59,29% απάντησε ότι έχει μέτριες σχέσεις , ενώ το 4,29% απάντησε ότι έχει κακές σχέσεις .

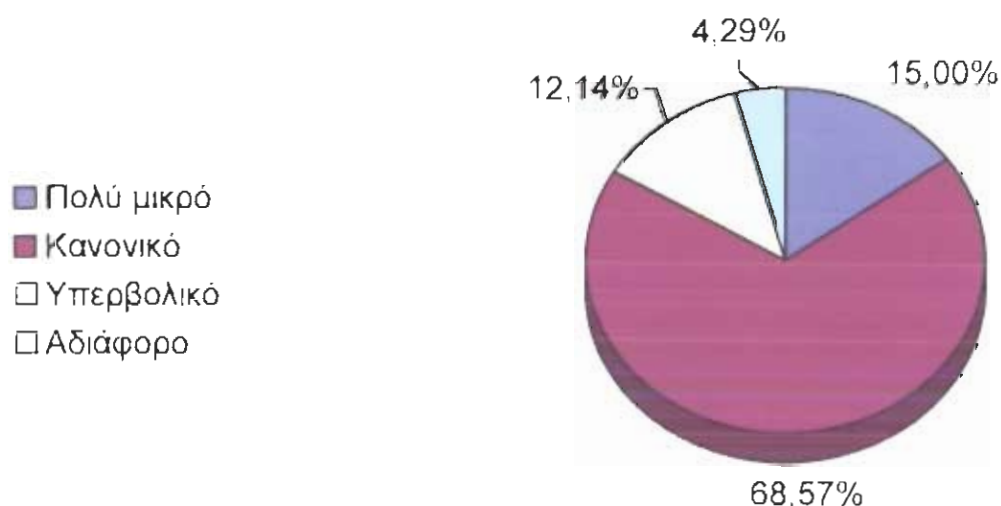


Ερώτηση 25

**Πως κρίνετε το μέγεθος διαφόρων μορφών διδασκαλίας στο μάθημα ;**

**α. Διδασκαλία**

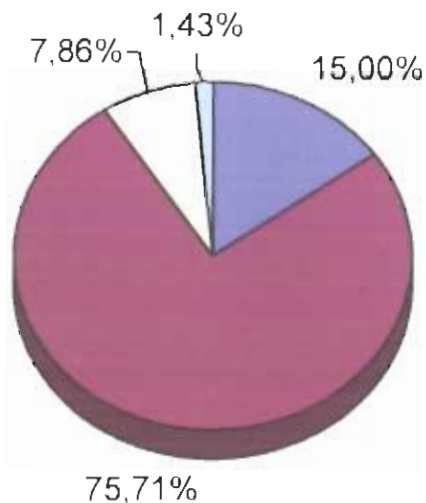
Το 15% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ μικρό , το 68,57% απάντησε κανονικό , το 12,14% απάντησε υπερβολικό , ενώ το 4,29% απάντησε αδιάφορο .



### β. Ομαδική Εργασία

Το 15% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ μικρό , το 75,71% απάντησε κανονικό , το 7,86% απάντησε υπερβολικό , ενώ το 1,43% απάντησε αδιάφορο .

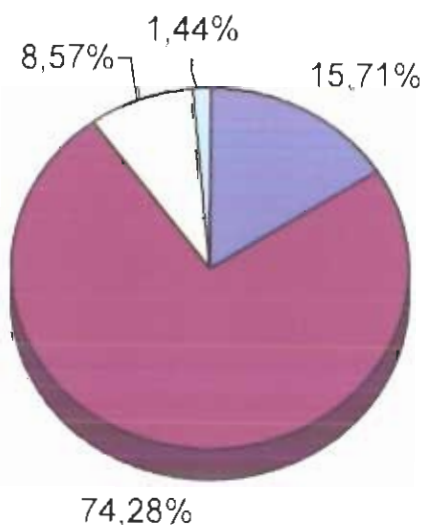
- Πολύ μικρό
- Κανονικό
- Υπερβολικό
- Αδιάφορο



### γ. Ατομική Εργασία

Το 15,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε πολύ μικρό , το 74,28% απάντησε κανονικό , το 8,57% απάντησε υπερβολικό , ενώ το 1,44% απάντησε αδιάφορο .

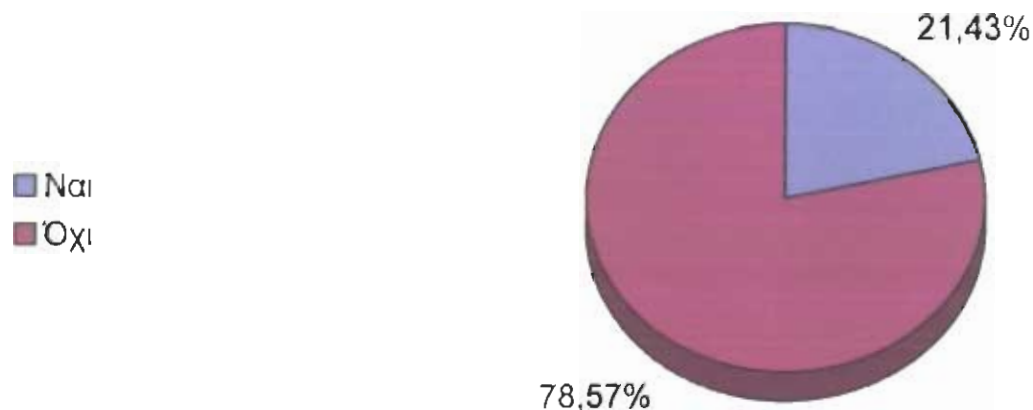
- Πολύ μικρό
- Κανονικό
- Υπερβολικό
- Αδιάφορο



Ερώτηση 26

**Νομίζετε πως η επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών σας είναι επαρκής ;**

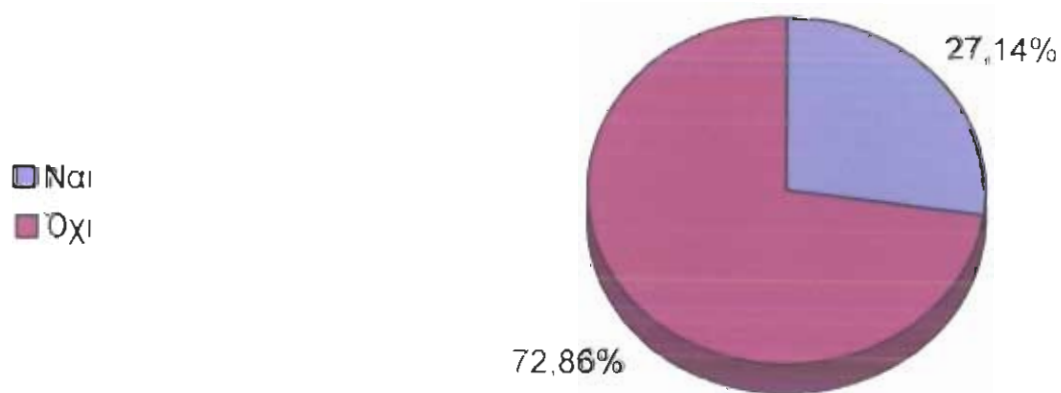
Το 21,43% των ερωτηθέντων απάντησε θετικά , ενώ το 78,57% απάντησε αρνητικά .



Ερώτηση 27

**Νομίζετε πως οι καθηγητές σας έχουν παιδαγωγική ικανότητα ;**

Το 27,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 72,86% απάντησε αρνητικά .

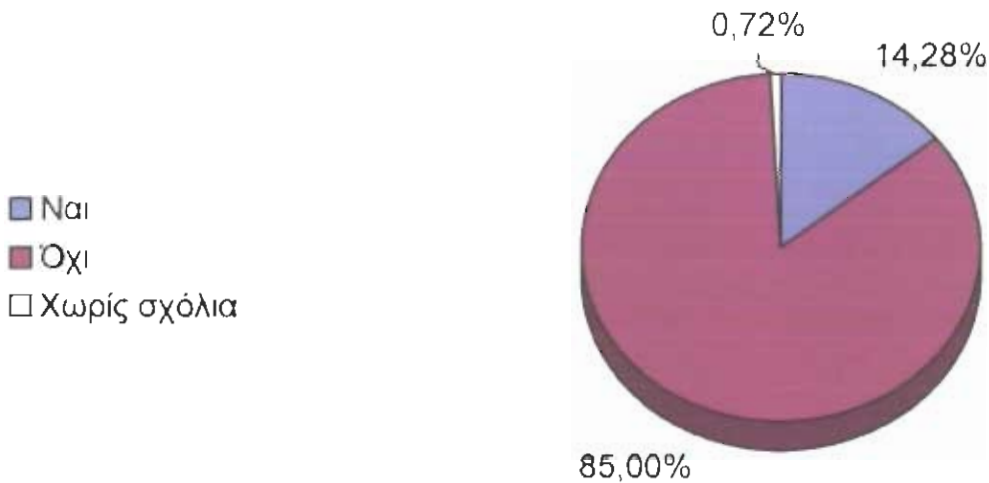




Ερώτηση 28

**Νομίζετε πως οι καθηγητές σας δέχονται κριτική ;**

Το 14,28% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 85% απάντησε αρνητικά , ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό 0,72% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη .

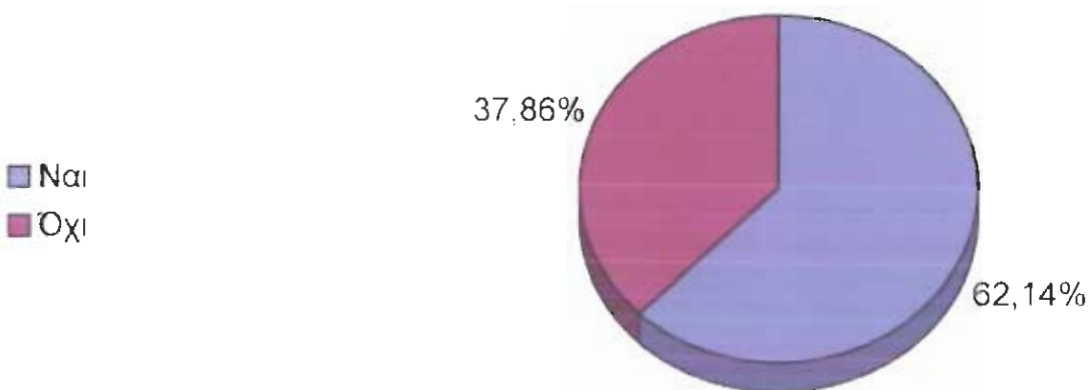


Ερώτηση 29

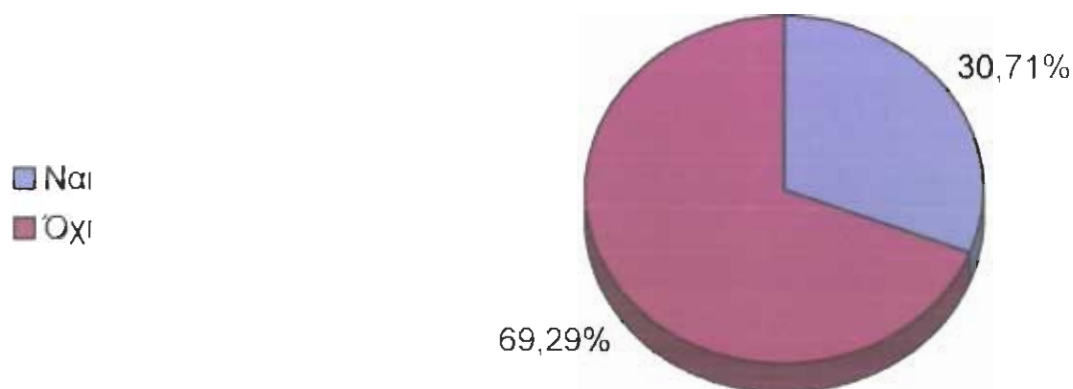
**Θεωρείτε ότι η εκπαίδευσή σας στα Α.Τ.Ε.Ι. θα σας βοηθήσει στα επακόλουθα ;**

α. Απόκτηση ειδικών γνώσεων σε τομείς προληπτικής και θεραπευτικής εργασίας .

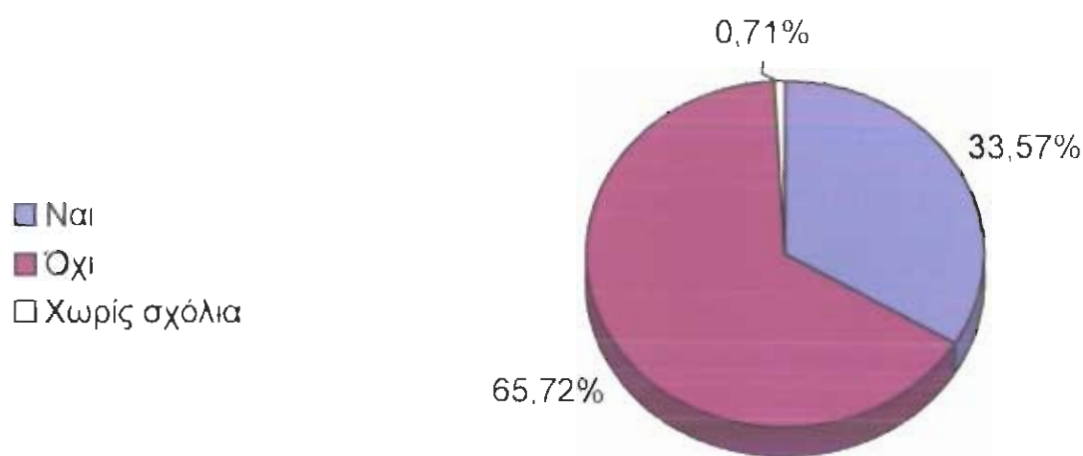
Το 62,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 37,86% απάντησε αρνητικά .



β. Στελέχωση ανωτάτων διοικητικών θέσεων και κοινωνικών υπηρεσιών .  
Το 30,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 69,29% απάντησε αρνητικά .

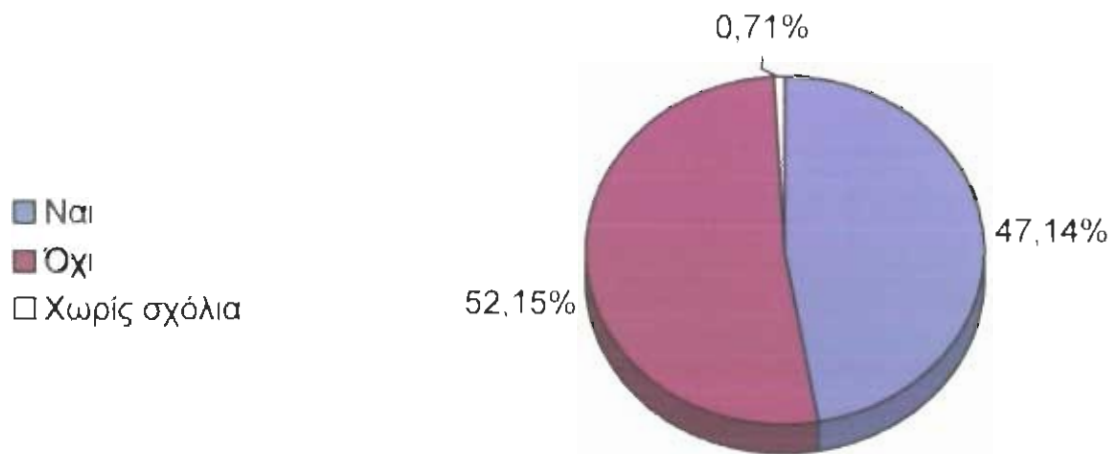


γ. Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής .  
Το 33,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά ,το 0,71% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη , ενώ το 65,72% απάντησε αρνητικά .



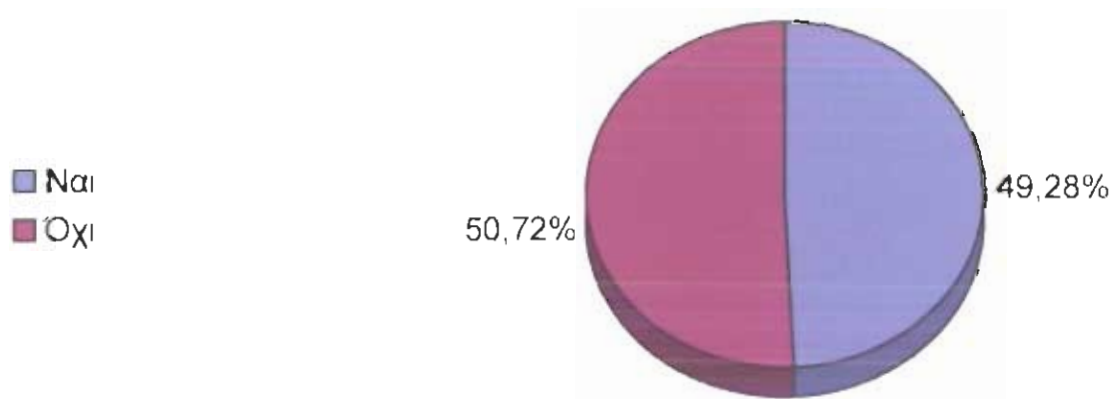
δ. Δημιουργία στελεχών για διδασκαλία και εποπτεία των εκπαιδευομένων στην Κοινωνική Εργασία .

Το 47,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά ,το 0,71% άφησε ασχολίαστη την ερώτηση , ενώ το 52,15% απάντησε αρνητικά .



ε. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα .

Το 49,28% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 50,72% απάντησε αρνητικά .



Ερώτηση 30

**Θεωρείτε ότι είστε πλήρως καταρτισμένοι στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας με βάση την εκπαίδευση που λαμβάνετε ;**

Μόλις το 4,28% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 95,72% απάντησε αρνητικά .

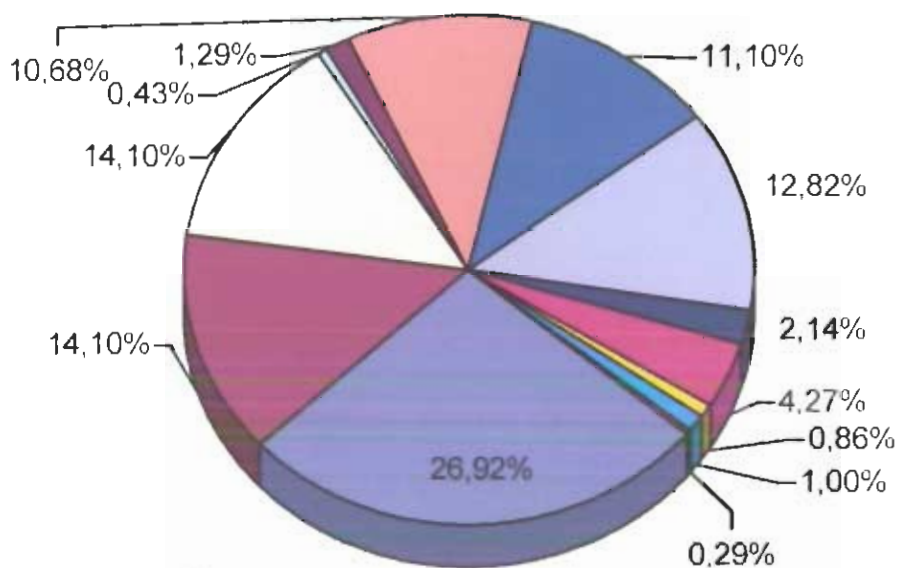
■ Ναι  
■ Όχι



Ερώτηση 31

**Σε επαγγελματικό επίπεδο ποιος τομέας εργασίας σας ενδιαφέρει και θα θέλατε να εργαστείτε ;**

Το 26,92% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε τομέα Κοινωνικής Εργασίας , το 14,1% απάντησε τον τομέα υγείας , το 14,1% τον τομέα ψυχικής υγείας , το 0,43% τον τομέα κοινωνικής ασφάλισης , το 1,29% τον τομέα επαγγελματικού προσανατολισμού , το 10,68% τον τομέα εκπαίδευσης , το 11,1% τον τομέα πρόληψης και καταστολής της ροπής προς παραβάσεις , το 12,82% τον τομέα τοπικής αυτοδιοίκησης κοινωνικής οργάνωσης και ανάπτυξης , το 2,14% τον τομέα κοινωνικών υπηρεσιών Ενόπλων Δυνάμεων και υπουργείου Δημοσίας Τάξης , το 4,27% δεν σχολίασε την ερώτηση , το 0,86% τον τομέα Κοινωνικής Εργασίας με κλειστά και ανοικτά ιδρύματα , Το 1% τον τομέα Κοινωνικής Εργασίας με μετανάστες και πρόσφυγες , και τέλος το 0,29% τον τομέα Κοινωνικής Εργασίας με άτομων με ειδικές ανάγκες.

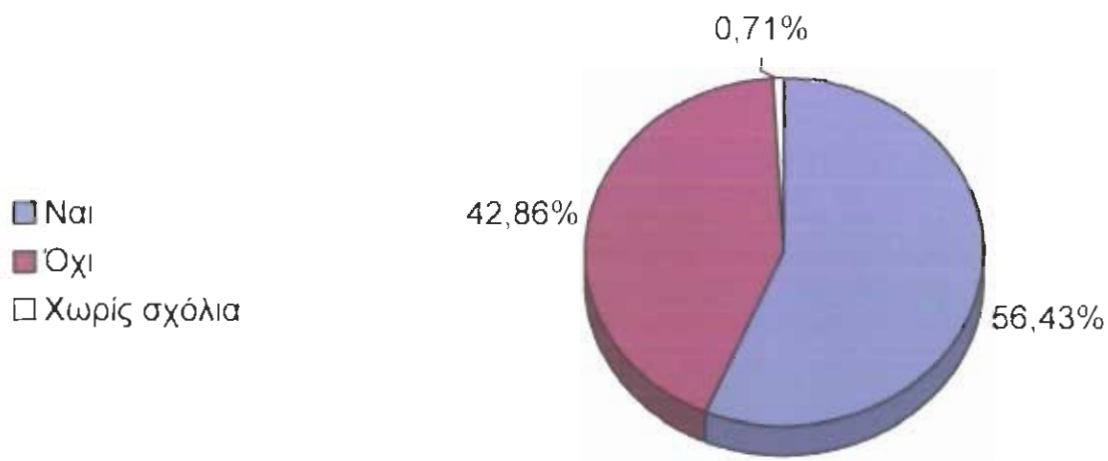


- Κοινωνική εργασία
- Υγεία
- Ψυχική υγεία
- Κοινωνική ασφάλιση
- Επαγγελματικός προσανατολισμός
- Εκπαίδευση
- Πρόληψη και καταστολή ροπής προς παραβάσεις
- Τοπική αυτοδιοίκηση κοινωνική οργάνωση και ανάπτυξη
- Κοινωνικές υπηρεσίες Ενόπλων Δυνάμεων και υπουργείου Δημοσίας Τάξης
- Χωρίς σχόλια
- Κοινωνική εργασία με κλειστά και ανοικτά ιδρύματα
- Κοινωνική εργασία με μετανάστες και πρόσφυγες
- Κοινωνική εργασία με άτομα με ειδικές ανάγκες

Ερώτηση 32

**Σκοπεύετε να παρακολουθήσετε μεταπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνική Εργασία ;**

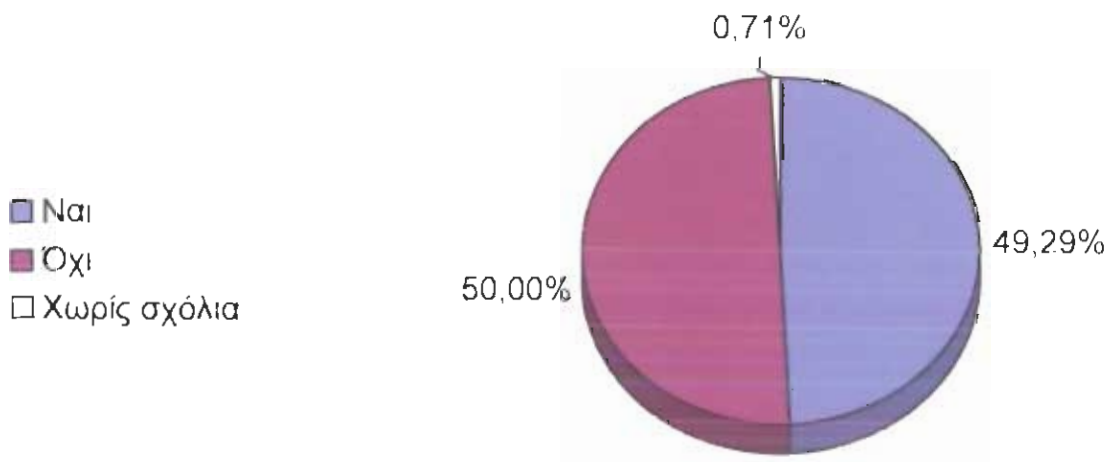
Το 56,43% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 0,71% άφησε την ερώτηση ασχολίαστη , ενώ το 42,86% απάντησε αρνητικά .



Ερώτηση 33

**Σκέφτεστε μέσω κατατακτήριων εξετάσεων να παρακολουθήσετε κάποια άλλη σχολή ;**

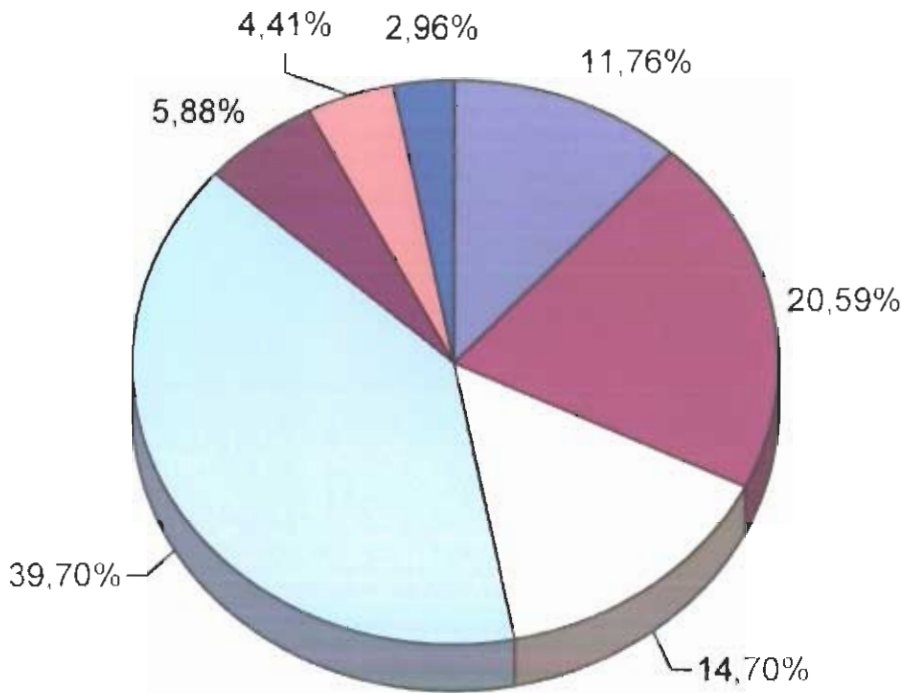
Το 49,29% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 50% απάντησε αρνητικά , ενώ το 0,71% δεν σχολίασε την ερώτηση .



Ερώτηση 34

**Αν όχι γιατί ; (με βάση την προηγούμενη ερώτηση)**

Το 11,76% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε λόγω οικονομικών δυσκολιών , το 20,59% απάντησε λόγω έλλειψη χρόνου , το 14,7% δεν σχολίασε την ερώτηση , το 39,7% λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος για περαιτέρω σπουδές , το 5,88% λόγω μη γνώσεως των μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Ελλάδα , το 4,41% για προσωπικούς λόγους , και τέλος το 2,96% απάντησε πως δεν επιθυμεί μεταπτυχιακά γιατί έχει εισαχθεί με κατατακτήριες εξετάσεις στην σχολή Κοινωνικής Εργασίας .

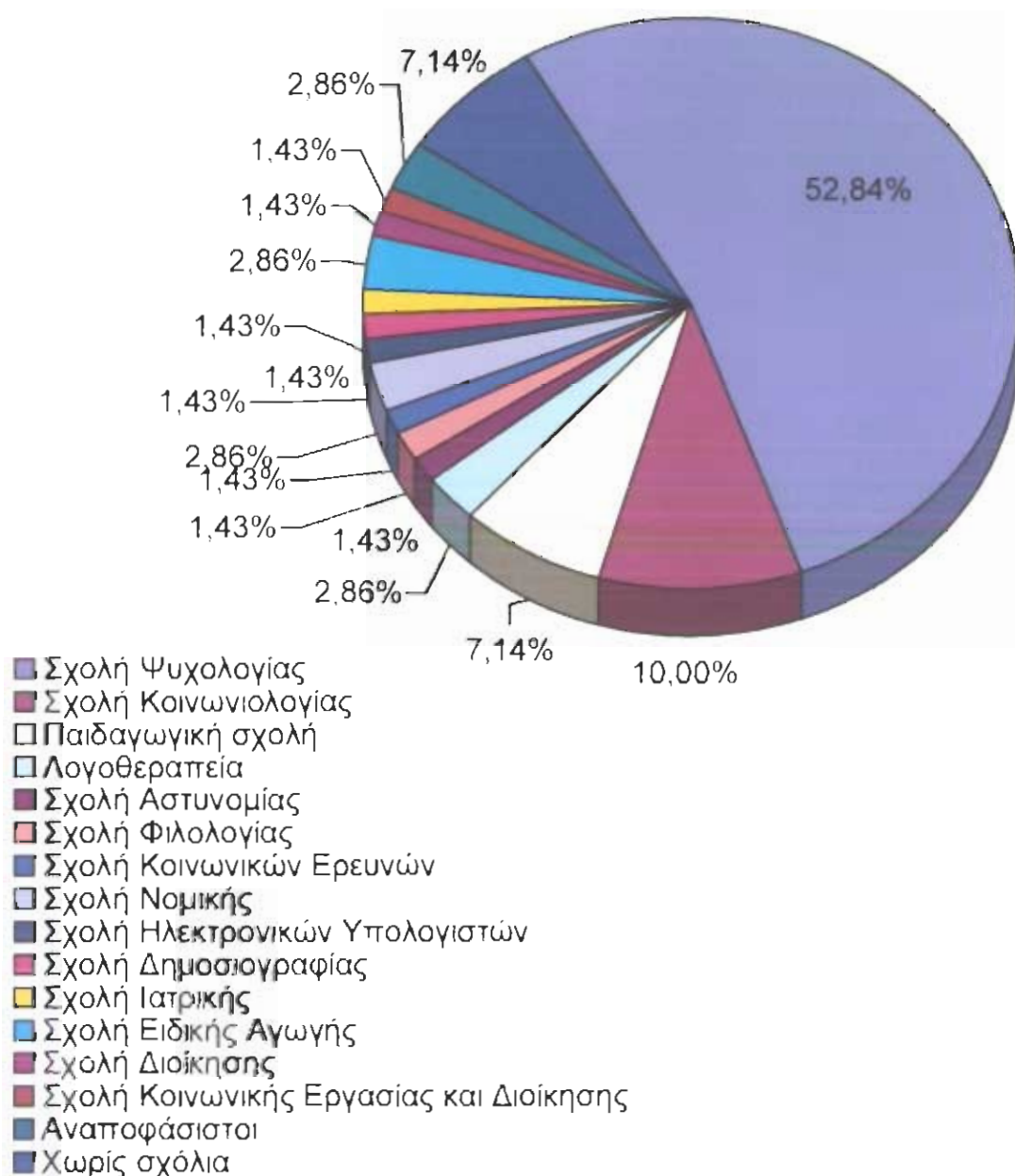


- Λογώ οικονομικών δυσκολιών
- Έλλειξη χρόνου
- Χωρίς σχόλια
- Έλλειψη ενδιαφέροντος
- Μη γνώση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Ελλάδα
- Προσωπικοί λόγοι
- Εισαγωγή με κατακτήριες στη σχολη Κοινωνικής Εργασίας

Ερώτηση 35

**Αν ναι τότε ποια σχολή ; (με βάση την ερώτηση 33)**

Το 52,84% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε Σχολή Ψυχολογίας , το 10% απάντησε Σχολή Κοινωνιολογίας , το 7,14% Σχολή Παιδαγωγικών , το 2,86% Λογοθεραπεία , το 1,43% Σχολή Αστυνομίας , το 1,43% Σχολή Φιλολογίας , το 1,43% Σχολή Κοινωνικών Ερευνών , το 2,86% Σχολή Νομικής, το 1,43% Σχολή Ηλεκτρονικών Υπολογιστών , το 1,43% Σχολή Δημοσιογραφίας , το 1,43% Σχολή Ιατρικής , το 2,86% Σχολή Ειδικής Αγωγής , το 1,43% Σχολή Διοίκησης , το 1,43% Σχολή Κοινωνικής Εργασίας και Διοίκησης , το 2,86% ήταν αναποφάσιστοι , ενώ το 7,14% άφησαν την ερώτηση ασχολίαστη .

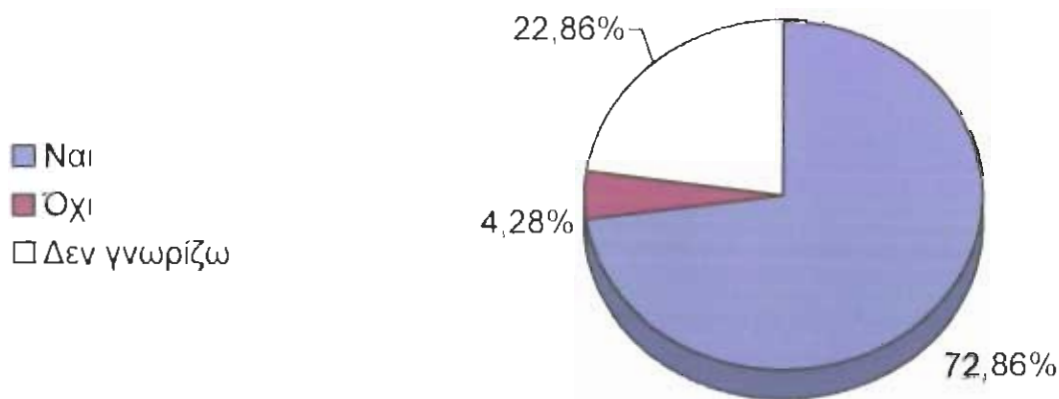




Ερώτηση 36

**Σκέφτεστε να εργαστείτε ως Κοινωνικός Λειτουργός ;**

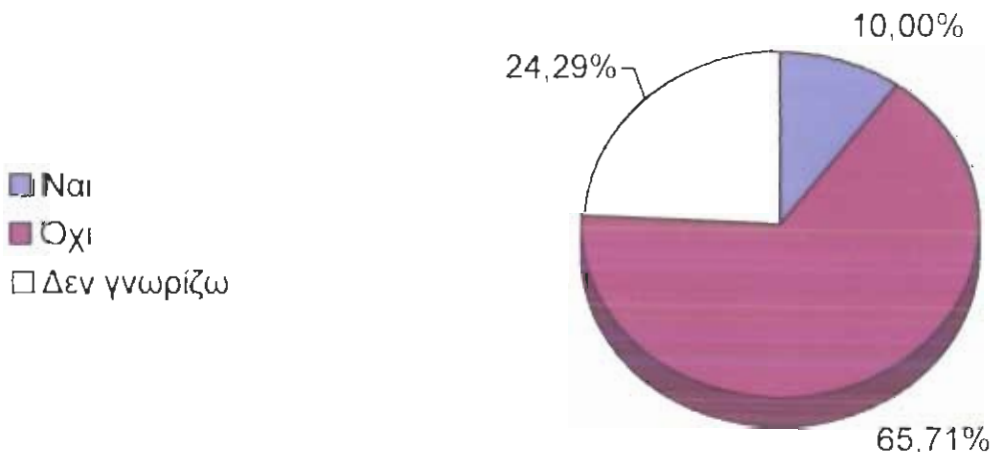
Το 72,86% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 4,28% απάντησε αρνητικά , ενώ το 22,86% δεν γνωρίζει ακόμη .



Ερώτηση 37

**Θεωρείτε ότι οι συνθήκες εργασίας που επικρατούν στην αγορά εργασίας ανταποκρίνονται στους επαγγελματικούς σας στόχους ως Κοινωνικοί Λειτουργοί ;**

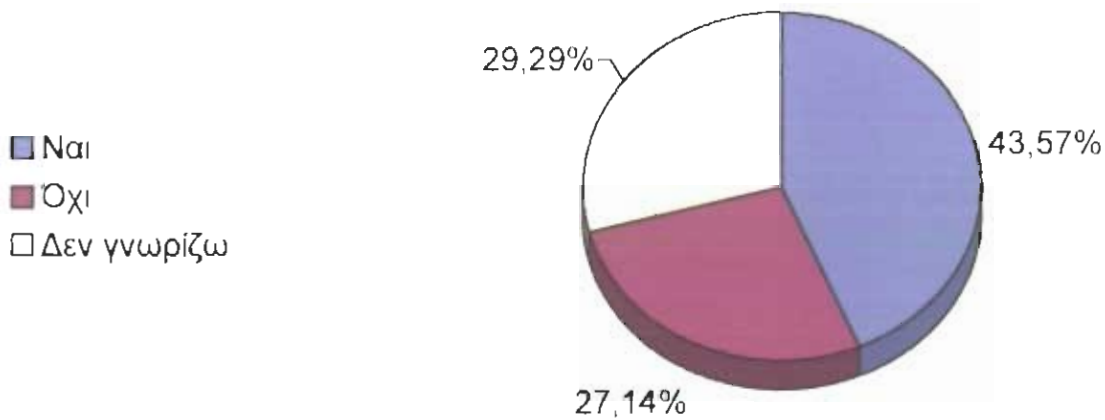
Το 10% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 65,71% απάντησε αρνητικά , ενώ το 24,29% δεν γνωρίζει .



Ερώτηση 38

**Με την ολοκλήρωση των σπουδών σας θα θέλατε να γυρίσετε στον τόπο μόνιμης κατοικίας σας ;**

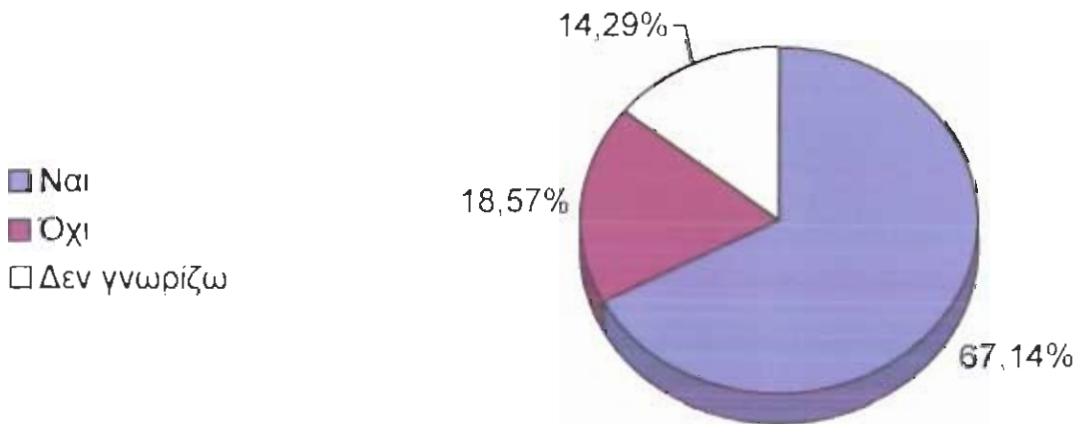
Το 43,57% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 27,14% απάντησε αρνητικά , ενώ το 29,29% απάντησε πως δεν γνωρίζει ακόμη .



Ερώτηση 39

**Υπάρχει στον τόπο μόνιμης διαμονής η δυνατότητα επαγγελματικής σας αποκατάστασης στο αντικείμενο των σπουδών σας ;**

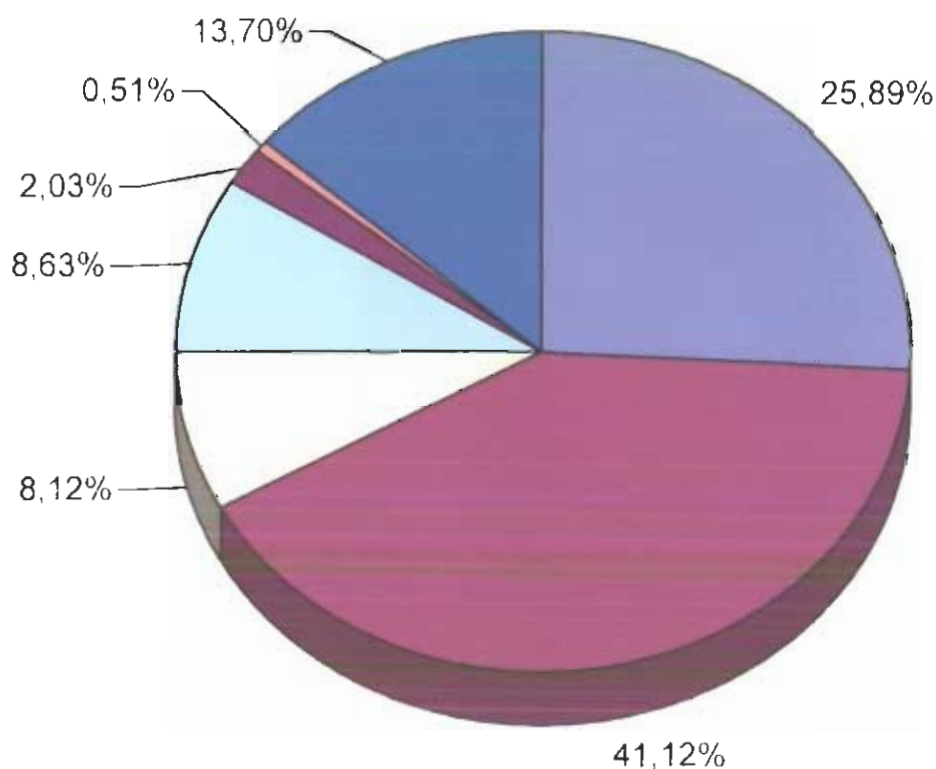
Το 67,14% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , το 18,57% απάντησε αρνητικά , ενώ το 14,29% απάντησε πως δεν γνωρίζει .



Ερώτηση 40

**Τι προτείνετε για να βελτιωθεί η επαγγελματική σας εκπαίδευση και εξειδίκευση ;**

Το 25,89% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε ύπαρξη καλύτερα καταρτισμένου προσωπικού , το 41,12% απάντησε εκσυγχρονισμό προγραμμάτων σπουδών , το 8,12% ύπαρξη οργανωμένων μεταπτυχιακών σπουδών , το 8,63% βελτίωση σχέσεων των καθηγητών με τους σπουδαστές, το 2,03% συνειδητοποίηση της αξίας της Σχολής Κοινωνικής Εργασίας , το 0,51% προτείνει να παραμείνουν τα πράγματα ως έχουν , ενώ το 13,7% δεν σχολίασε την ερώτηση .



- Καλύτερα καταρτισμένο προσωπικό
- Εκσυγχρονισμός προγραμμάτων σπουδών
- Οργανωμένες μεταπτυχιακές σπουδές
- Βελτίωση σχέσεων καθηγητών με σπουδαστές
- Συνειδητοποίηση της αξίας της σχολής Κοινωνικής Εργασίας
- Καμμία αλλαγή
- Χωρίς σχόλια

## 2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ

Ερωτηθέντες Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας : 60

Ερωτηθέντες Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας : 80

Ερώτηση 1.

**Φύλο :**

	<b>Άνδρες</b>	<b>Γυναίκες</b>
Πάτρα	11,67%	88,33%
Αθήνα	8,75%	91,25%

Ερώτηση 2

**Ηλικία :**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
20	-	1,25%
21	15%	30%
22	40%	37,5%
23	28,33%	15%
24	6,66%	1,25%
25	5%	5%
26	-	3,75%
27	-	2,5%
28	1,67%	1,25%
30	-	1,25%
31	1,67%	-
32	1,67%	-
35	-	1,25%

Ερώτηση 3

*Εξάμηνο :*

Εξάμηνο	Πάτρα	Αθήνα
Ζ'	100%	100%

Ερώτηση 4

*Τόπος μόνιμης κατοικίας :*

	Πάτρα	Αθήνα
Μεγάλη πόλη	45%	68,75%
Μικρή πόλη	38,33%	21,25%
Χωριό	16,67%	10%

Ερώτηση 5

*Τύπος σχολείου φοίτησης :*

	Πάτρα	Αθήνα
Γενικό λύκειο	60%	61,25%
Τεχνικό λύκειο	26,67%	20%
Πολυκλαδικό	13,33%	2,5%

Ερώτηση 6

*Μορφωτικό επίπεδο γονέων:*

α. όσον αφορά τον πατέρα

	Πάτρα	Αθήνα
Αναλφάβητος	-	-
Δημοτικό	30,86%	37,5%
Γυμνάσιο	30,87%	16,25
Λύκειο	21,66%	20%
Τ.Ε.Ι.	1,66%	6,25%
Α.Ε.Ι.	6,46%	35%
Άλλο	8,3%	2,5%

Ερώτηση 6

**Μορφωτικό επίπεδο γονέων :**

β. όσον αφορά την μητέρα

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Αναλφάβητη	3,33%	-
Δημοτικό	40%	43,75%
Γυμνάσιο	18,33%	6,25%
Λύκειο	31,67%	31,25%
Τ.Ε.Ι.	5%	6,25%
Α.Ε.Ι.	1,67%	10%
Άλλο	-	2,5%

Ερώτηση 7

**Η Κοινωνική Εργασία ήταν πρωταρχική σας επιλογή ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	31,67%	40%
Όχι	68,33%	60%

Ερώτηση 8

**Είχατε πληροφορίες πριν εισαχθείτε στη σχολή για το επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	65%	61,25%
Όχι	35%	38,75%

Ερώτηση 9

**Αν ναι , τότε οι πληροφορίες που είχατε συμφωνούν με την τωρινή σας άποψη ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	41,67%	41,25%
Όχι	40%	41,25%
Ασχολίαστα	18,33%	17,5%

Ερώτηση 10

*Σημειώστε τη γνώμη σας για τα θεωρητικά μαθήματα :*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν πολύ	-	-
Με ικανοποιούν	36,67%	57,5%
Με αφήνουν αδιάφορο/η	15%	16,25%
Δεν με ικανοποιούν	40%	22,5%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	8,33%	3,75%

Ερώτηση 11

*Σημειώστε τη γνώμη σας για τα εργαστηριακά μαθήματα :*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν πολύ	10%	11%
Με ικανοποιούν	65%	65%
Με αφήνουν αδιάφορο/η	3,34%	3,75%
Δεν με ικανοποιούν	18,32%	17,5%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	3,34%	1,25%

Ερώτηση 12

*Σημειώστε τη γνώμη σας για την Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση :*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί πολύ	20%	37,5%
Με ικανοποιεί	55%	50%
Με αφήνει αδιάφορο/η	1,67%	-
Δεν με ικανοποιεί	20%	11,25%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	3,34%	1,25%

Ερώτηση 13

*Πως βρίσκετε τα μαθήματα ;*

α. Θεωρητικά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Εύκολα	15%	23,75%
Δύσκολα	6,67%	-
Κανονικά	78,33%	76,25%

β. Ειδικότητας

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Εύκολα	5%	11,25%
Δύσκολα	20%	22,5%
Κανονικά	75%	66,25%

γ. Εργαστηριακά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Εύκολα	18,33%	17,5%
Δύσκολα	3,33%	12,5%
Κανονικά	78,34%	70%

Ερώτηση 14

*Ο τρόπος που γίνονται τα μαθήματα σας ικανοποιεί ;*

α. θεωρητικά γενικά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	8,33%	13,75%
Όχι	61,67%	42,5%
Λίγο	30%	43,75%



β. ειδικότητας

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	1,67%	35%
Όχι	30%	26,25%
Λίγο	68,33%	38,75%

γ. εργαστηριακά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	48,33%	52,5%
Όχι	15%	11,25%
Λίγο	36,67%	36,25%

Ερώτηση 15

**Παρακολουθείτε τα μαθήματα ;**

α. θεωρητικά γενικά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	16,67%	32,5%
Όχι	45%	25%
Λίγο	38,33%	42,5%

β. ειδικότητας

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	56,67%	71,25%
Όχι	16,67%	2,5%
Λίγο	26,66%	26,25%

γ. εργαστηριακά

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	95%	98,75%
Όχι	1,67%	-
Λίγο	3,34%	1,25%

Ερώτηση 16

*Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε περισσότερο , σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Κ.Ε.Ο.	21,66%	21,25%
Κ.Ε.Α.	65%	52,5%
Κ.Ε.Κ.	8,33%	12,5%
Κοινωνική εργασία με ιδρύματα	1,67%	-
Κοινωνική εργασία με παιδιά και εφήβους	-	5%
Κοινωνική εργασία με ψυχική υγεία	-	2,5%
Κοινωνική εργασία με εξαρτημένα άτομα	-	1,25%
Κοινωνική εργασία στη εκπαίδευση	-	1,25%
Μάθημα άσχετο με την ειδικότητα	-	3,75%
Χωρίς σχόλια	3,34%	-

Ερώτηση 17

*Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε λιγότερο , σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Κ.Ε.Ο.	15%	7,5%
Κ.Ε.Α.	5%	11,25%
Κ.Ε.Κ.	36,67%	53,75%
Κοινωνική εργασία με ιδρύματα	6,67%	2,5%
Κοινωνική εργασία με παιδιά και εφήβους	-	1,25%
Κοινωνική εργασία με ηλικιωμένους	-	1,25%
Κοινωνική εργασία με ψυχική υγεία	-	3,75%
Κοινωνική εργασία στη εκπαίδευση	-	1,25%
Δεοντολογία	1,67%	-
Προγράμματα προστασίας	1,67%	-
Χωρίς σχόλια	25%	16,25%
Μάθημα άσχετο με την ειδικότητα	8,32%	1,25%

Ερώτηση 18

*Νομίζετε ότι το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να γίνει:*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Περισσότερο πρακτικό	86,67%	71,25
Περισσότερο θεωρητικό	3,34%	10
Να μείνει όπως είναι	9,99%	18,75

Ερώτηση 19

Για ποιο λόγο ; (ως προς την προηγούμενη ερώτηση)

	Πάτρα	Αθήνα
Περισσότερο πρακτικό ώστε να αποκτήσει περισσότερες εμπειρίες	68,33%	70%
Περισσότερο θεωρητικό για να έχει περισσότερη εκσυγχρονισμένη θεωρητική διδασκαλία	3,34%	-
Χωρίς σχόλια	23,33%	12,5%
Περισσότερο θεωρητικό λόγω ελλιπής υπάρχουσας θεωρητικής διδασκαλίας	-	8,75%
Περισσότερο θεωρητικό λόγω εκμετάλλευσης εργατικού δυναμικού	-	1,25%
Να μείνει όπως είναι	5%	7,5%

Ερώτηση 20

Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των μαθημάτων ειδικότητας με τις εμπειρίες της πρακτικής σας άσκησης επαρκή ;

	Πάτρα	Αθήνα
Ναι	15%	21,25%
Όχι	85%	78,75%

Ερώτηση 21

Προσδιορίστε το βαθμό ικανοποίησης που αντλείτε από τα παρακάτω αναφερόμενα σημεία της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας : Μορφές διδασκαλίας , μέσα διδασκαλίας , βιβλία , σημειώσεις , εποπτεία , πνευματικά ερεθίσματα , οργάνωση , υποδομή , επαγγελματική αποκατάσταση, ατμόσφαιρα , συνεργασία με καθηγητές :

α. Μορφές διδασκαλίας

	Πάτρα	Αθήνα
Με ικανοποιούν αρκετά	1,67%	2,5%
Με ικανοποιούν	20%	38,75%
Δεν με ικανοποιούν	73,33%	50%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	5%	8,75%

β. Μέσα διδασκαλίας

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν αρκετά	-	2,5%
Με ικανοποιούν	10%	25%
Δεν με ικανοποιούν	63,33%	61,25%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	26,67%	11,25%

γ. Βιβλία

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν αρκετά	-	11,25%
Με ικανοποιούν	30%	47,5%
Δεν με ικανοποιούν	50 %	32,5%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	20%	8,75%

δ. Σημειώσεις

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν αρκετά	-	6,25%
Με ικανοποιούν	18,33%	35%
Δεν με ικανοποιούν	53,33%	43,75%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	28,34%	1,5%

ε. Εποπτεία

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	13,33%	28,75%
Με ικανοποιεί	61,67%	56,25%
Δεν με ικανοποιεί	20%	8,75%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	5%	6,25%

στ. Πνευματικά ερεθίσματα

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιούν αρκετά	3,33%	7,5%
Με ικανοποιούν	33,33%	30%
Δεν με ικανοποιούν	41,67%	46,25%
Δεν με ικανοποιούν καθόλου	21,67%	16,25%

ζ. Οργάνωση

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	-	-
Με ικανοποιεί	1,67%	12,5%
Δεν με ικανοποιεί	45%33%	56,25%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	53,33%	31,25%

η. Υποδομή

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	-	-
Με ικανοποιεί	6,67%	5%
Δεν με ικανοποιεί	45%	61,25%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	48,33%	33,75%

θ. Επαγγελματική αποκατάσταση

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	5%	3,75%
Με ικανοποιεί	23,33%	47,5%
Δεν με ικανοποιεί	55%	37,5%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	16,67%	11,25%

ι. Ατμόσφαιρα

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	3,34%	3,75%
Με ικανοποιεί	35%	26,25%
Δεν με ικανοποιεί	40%	42,5%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	21,66%	27,5%

ια. Συνεργασία με καθηγητές

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Με ικανοποιεί αρκετά	1,67%	7,5%
Με ικανοποιεί	38,33%	42,5%
Δεν με ικανοποιεί	43,33%	41,25%
Δεν με ικανοποιεί καθόλου	16,67%	8,75%

Ερώτηση 22

**Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των γενικών μαθημάτων (Ψυχολογία , Κοινωνιολογία κ.τ.λ.) με τη διδασκαλία των μαθημάτων ειδικότητας επαρκή ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	23,33%	32,5%
Όχι	76,67%	67,5%

Ερώτηση 23

**Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι ο σπουδαστής του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ασκείται στις μεθόδους και στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας ;**

α. Κ.Ε.Α.

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ καλό	8,33%	20%
Καλό	28,33%	55%
Μέτριο	53,34%	22,5%
Κακό	10%	2,5%

β. Κ.Ε.Ο.

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ καλό	8,33%	6,25%
Καλό	46,67%	31,25%
Μέτριο	41,67%	55%
Κακό	3,33%	7,5%

γ. Κ.Ε.Κ.

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ καλό	6,67%	1,25%
Καλό	18,3%	13,75%
Μέτριο	66,7%	58,75%
Κακό	8,33%	26,25%

Ερώτηση 24

*Πως είναι οι σχέσεις σας με τους καθηγητές σας ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Καλές	30%	41,25%
Μέτριες	63,33%	56,25%
Κακές	6,67%	2,5%

Ερώτηση 25

*Πως κρίνετε το μέγεθος διαφόρων μορφών διδασκαλίας στο μάθημα ;*

α. Διδασκαλία

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ μικρό	16,67%	13,75%
Κανονικό	63,33%	72,5%
Υπερβολικό	13,33%	11,25%
Δεν με αφορά	6,67%	2,5%



β. Ομαδική Εργασία

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ μικρό	16,67%	13,75%
Κανονικό	71,67%	78,75%
Υπερβολικό	10%	6,25%
Δεν με αφορά	1,66%	1,25%

γ. Ατομική Εργασία

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Πολύ μικρό	26,67%	7,5%
Κανονικό	63,34%	82,5%
Υπερβολικό	8,53%	8,75%
Δεν με αφορά	1,66%	1,25%

Ερώτηση 26

*Νομίζετε πως η επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών σας είναι επαρκής ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	8,33%	31,25%
Όχι	91,67%	68,75%

Ερώτηση 27

*Νομίζετε πως οι καθηγητές σας έχουν παιδαγωγική ικανότητα ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	18,33%	33,75%
Όχι	81,67%	66,25%

Ερώτηση 28

**Νομίζετε πως οι καθηγητές σας δέχονται κριτική ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	8,33%	18,75%
Όχι	90%	81,25%
Χωρίς σχόλια	1,67%	-

Ερώτηση 29

**Θεωρείτε ότι η εκπαίδευση σας στα Α.Τ.Ε.Ι. θα σας βοηθήσει στα επακόλουθα ;**

α. Απόκτηση ειδικών γνώσεων σε τομείς προληπτικής και θεραπευτικής εργασίας .

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	61,67%	62,5%
Όχι	38,33%	37,5%

β. Στελέχωση ανωτάτων διοικητικών θέσεων και κοινωνικών υπηρεσιών .  
Το 30,71% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά , ενώ το 69,29% απάντησε αρνητικά .

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	21,67%	37,5%
Όχι	78,33%	62,5%

γ. Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής .

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	31,67%	35%
Όχι	66,66%	65%
Χωρίς σχόλια	1,67%	-

δ. Δημιουργία στελεχών για διδασκαλία και εποπτεία των εκπαιδευομένων στην Κοινωνική Εργασία .

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	41,67%	51,25%
Όχι	56,66%	48,75%
Χωρίς σχόλια	1,67%	-

ε. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα .

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	41,67%	55%
Όχι	58,33%	45%
Χωρίς σχόλια	-	-

Ερώτηση 30

**Θεωρείτε ότι είστε πλήρως καταρτισμένοι στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας με βάση την εκπαίδευση που λαμβάνετε ;**

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	3,33%	5%
Όχι	96,97%	95%

Ερώτηση 31

Σε επαγγελματικό επίπεδο ποιος τομέας εργασίας σας ενδιαφέρει και θα θέλατε να εργαστείτε ;

	Πάτρα	Αθήνα
Κοινωνική εργασία	22,09%	29,72%
Υγεία	15,11%	13,51%
Ψυχική υγεία	12,8%	14,86%
Επαγγελματικός προσανατολισμός	3,49%	
Εκπαίδευση	10,47%	10,81%
Πρόληψη και καταστολή της ροπής προς παραβάσεις και εγκληματικότητα	11,62%	10,81%
Τοπική αυτοδιοίκηση κοινωνική οργάνωση και ανάπτυξη	16,28%	10,81%
Κοινωνική ασφάλιση	-	0,67%
Κοινωνικές υπηρεσίες για τις Ένοπλες Δυνάμεις και τις υπηρεσίες του υπουργείου Δημόσιας Τάξης	-	3,37%
Κοινωνική εργασία με κλειστά και ανοικτά ιδρύματα	-	2,02%
Κοινωνική εργασία με μετανάστες και πρόσφυγες	-	1,4%
Χωρίς σχόλια	-	2,02%

Ερώτηση 32

Σκοπεύετε να παρακολουθήσετε μεταπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνική Εργασία ;

	Πάτρα	Αθήνα
Ναι	46,66%	63,75%
Όχι	51,67%	36,25%
Χωρίς σχόλια	1,67%	-

Ερώτηση 33

Σκέφτεστε μέσω κατατακτήριων εξετάσεων να παρακολουθήσετε κάποια άλλη σχολή ;

	Πάτρα	Αθήνα
Ναι	41,67%	56,25%
Όχι	54,99%	43,75%
Χωρίς σχόλια	3,34%	-

Ερώτηση 34

*Αν όχι γιατί ; (με βάση την προηγούμενη ερώτηση)*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Οικονομικές δυσκολίες	15,15%	5,72%
Έλλειψη χρόνου	15,15%	25,71%
Έλλειψη ενδιαφέροντος	33,34%	48,57%
Μη γνώση μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Ελλάδα	12,12%	-
Χωρίς σχόλια	24,24%	5,72%
Προσωπικοί λόγοι	-	8,57%
Εισαγωγή με κατατακτήριες στην σχολή Κοινωνικής εργασίας	-	5,71%

Ερώτηση 35

*Αν ναι τότε ποια σχολή ; (με βάση την ερώτηση 33)*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ψυχολογία	52%	48,94%
Παιδαγωγικών	12%	4,44%
Κοινωνιολογία	12%	8,88%
Λογοθεραπεία	4%	2,22%
Φιλολογία	4%	-
Αστυνομία	4%	-
Χωρίς σχόλια	12%	4,44%
Κοινωνική έρευνα	-	2,22%
Ειδική αγωγή	-	4,44%
Δημοσιογραφία	-	2,22%
Νομική	-	4,44%
Ηλεκτρονικών υπολογιστών	-	2,22%
Διοίκηση	-	2,22%
Κοινωνική εργασία και διοίκηση	-	2,22%
Ιατρική	-	2,22%
Αναποφάσιστοι	-	4,44%

Ερώτηση 36

*Σκέφτεστε να εργαστείτε ως Κοινωνικός Λειτουργός ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	63,33%	80%
Όχι	5%	3,75%
Δεν γνωρίζω	31,67%	16,25%

Ερώτηση 37

*Θεωρείτε ότι οι συνθήκες εργασίας που επικρατούν στην αγορά εργασίας ανταποκρίνονται στους επαγγελματικούς σας στόχους ως Κοινωνικοί Λειτουργοί ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	5%	13,75%
Όχι	71,67%	61,25%
Δεν γνωρίζω	23,33%	25%

Ερώτηση 38

*Με την ολοκλήρωση των σπουδών σας θα θέλατε να γυρίσετε στον τόπο μόνιμης κατοικίας σας ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	36,67%	48,75%
Όχι	36,67%	20%
Δεν γνωρίζω	26,66%	31,25%

Ερώτηση 39

*Υπάρχει στον τόπο μόνιμης διαμονής η δυνατότητα επαγγελματικής σας αποκατάστασης στο αντικείμενο των σπουδών σας ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Ναι	61,67%	71,25%
Όχι	23,33%	15%
Δεν γνωρίζω	15%	13,75%

Ερώτηση 40

*Τι προτείνετε για να βελτιωθεί η επαγγελματική σας εκπαίδευση και εξειδίκευση ;*

	<b>Πάτρα</b>	<b>Αθήνα</b>
Καλύτερα καταρτισμένο προσωπικό	25,92%	25,86%
Εκσυγχρονισμός προγραμμάτων σπουδών	38,27%	43,1%
Οργανωμένες από Α.Τ.Ε.Ι. μεταπτυχιακές σπουδές	7,4%	8,62%
Βελτίωση σχέσεων μεταξύ καθηγητών και σπουδαστών	8,64%	8,62%
Συνειδητοποίηση της αξίας της σχολής	1,26%	2,59%
Καμία αλλαγή	-	0,87%
Χωρίς σχόλια	18,51%	10,34%

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ V**

### **1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Σκοπός της έρευνας μας είναι η απόκτηση μιας γενικής εικόνας για το πώς οι τελειόφοιτοι πλέον του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας βλέπουν τις σπουδές τους , τις σχέσεις με τους καθηγητές τους και την επαγγελματική τους αποκατάσταση .

Για την έρευνα αυτή το ερωτηματολόγιο μας μοιράστηκε σε σπουδαστές Ζ' εξαμήνου του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας των Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας . Έχοντας συγκεντρώσει τα στατιστικά στοιχεία , όπως αυτά προέκυψαν από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων , στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζουμε τα συμπεράσματα που εξάγαμε .

Αναλύοντας την παράμετρο δημογραφικά στοιχεία προκύπτουν τα εξής :

- Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων σπουδαστών είναι γυναίκες (90%) . Αναλυτικά στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 88,83% των ερωτηθέντων είναι γυναίκες και το 11,67% άνδρες , τα αντίστοιχα ποσοστά στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας είναι 91,25% και 8,75%

- Όσον αφορά τον τόπο μόνιμης κατοικίας προκύπτει ότι η πλειοψηφία προέρχεται από μεγάλη πόλη και η μειοψηφία από χωριά . Συγκεκριμένα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας 45% ερωτηθέντων σπουδαστών είναι από μεγάλη πόλη , το 38,33% από μικρή πόλη και το 16,67% από χωριό ενώ στην Αθήνα το 68,75% είναι από μεγάλη πόλη , το 21,25% από μικρή πόλη και το 10% από χωριό .

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων όσον αφορά το σχολείο που φοίτησαν προέρχεται από το γενικό λύκειο 60,71% , από το τεχνικό λύκειο αποφοίτησε το 22,86% και από το πολυκλαδικό 15% . Αναλυτικότερα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας 60% των ερωτηθέντων αποφοίτησαν από το γενικό λύκειο , 26,67% από τεχνικό και 13,33% από πολυκλαδικό , ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας 61,25% αποφοίτησαν από το γενικό λύκειο , 20% από το τεχνικό και 16,25% από το πολυκλαδικό



- Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των γονέων είναι σχετικά χαμηλό . Στους απόφοιτους δημοτικού σχολείου δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά : Αξιοσημείωτο όμως είναι το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά στις δυο πόλεις όσον αφορά την ανώτατη εκπαίδευση (Α.Ε.Ι) :

	Πατέρας	Μητέρα
Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ	6,46%	1,67%
Α.Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ	35%	10 %
ΣΥΝΟΛΟ	12,86%	6,43%

- Όσον αφορά την επιλογή επαγγέλματος από τις απαντήσεις των περισσότερων σπουδαστών προκύπτει ότι η σχολή Κοινωνικής Εργασίας δεν ήταν πρωταρχική επιλογή τους , ενώ το ποσοστό των σπουδαστών που την είχαν ως πρώτη επιλογή είναι μόλις 36,43% . Πιο συγκεκριμένα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας 31,67% των ερωτηθέντων είχαν ως πρώτη επιλογή την Κοινωνική Εργασία ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το ποσοστό αυτό είναι 40%:

Τα αποτελέσματα αυτά μας «δείχνουν» τα προβλήματα που υπάρχουν στο σύστημα εισαγωγής στις διάφορες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στον παράγοντα συμβιβασμό του σπουδαστή ως προς το επάγγελμα .

- Στην Τρίτη παράμετρο που αφορά τις συνθήκες εκπαίδευσης και ιδιαίτερα το βαθμό ικανοποίησης των ερωτηθέντων σπουδαστών από τα μαθήματα και τις σχέσεις τους με τους καθηγητές προκύπτουν τα εξής :

α. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. (48,57%) είναι ικανοποιημένο από τα θεωρητικά μαθήματα . Από τους ερωτηθέντες σπουδαστές τις Πάτρας το 36,67% είναι ικανοποιημένο ενώ το 40% δεν είναι . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το ποσοστό των σπουδαστών που είναι ικανοποιημένο από τα θεωρητικά μαθήματα είναι 57,5% ενώ το 22,5% δεν είναι ικανοποιημένο .

β. Και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. το 65% δηλώνει ότι είναι ικανοποιημένο από τα εργαστηριακά μαθήματα

γ. Όσον αφορά την Εργαστηριακή Πρακτική Άσκηση και τα εργαστήρια και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. το 52,14% είναι ικανοποιημένο ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 30% δηλώνει πολύ ικανοποιημένο . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας 20% είναι πολύ ικανοποιημένο ενώ 55% δηλώνει ικανοποιημένο . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας 37,5% είναι πολύ ικανοποιημένο , ενώ 50% είναι ικανοποιημένο .

- Το 77,14% του συνόλου των ερωτηθέντων βρίσκει τα θεωρητικά μαθήματα κανονικά από άποψη δυσκολίας ενώ το 50,71% απάντησε πως ο τρόπος που γίνονται τα θεωρητικά μαθήματα δεν τους ικανοποιεί με αποτέλεσμα το 40,72% των ερωτηθέντων να τα παρακολουθεί λίγο . Το 70% των ερωτηθέντων βρίσκει τα μαθήματα ειδικότητας κανονικά από άποψη

δυσκολίας ενώ το 45% ικανοποιείται λίγο από τον τρόπο που γίνονται . Το 65% απάντησε πως παρακολουθεί τα μαθήματα ειδικότητας .Όσον αφορά τα εργαστηριακά μαθήματα το 73,75% τα βρίσκει κανονικά από άποψη δυσκολίας το 50,71% απάντησε πως ο τρόπος που γίνονται είναι ικανοποιητικός , και η συντριπτική πλειοψηφία των σπουδαστών το 97,14% απάντησε πως παρακολουθεί τα εργαστηριακά μαθήματα .

Στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 78,33% των ερωτηθέντων βρίσκει τα θεωρητικά μαθήματα κανονικής δυσκολίας ενώ το 61,67% δεν είναι ικανοποιημένο με τον τρόπο διδασκαλίας τους με αποτέλεσμα το 45% να μην τα παρακολουθεί . Το 75% βρίσκει τα μαθήματα ειδικότητας κανονικής δυσκολίας , ενώ το 68,33% δηλώνει λίγο ικανοποιημένο από τον τρόπο διδασκαλίας τους , το 56,67 των ερωτηθέντων απάντησε πως παρακολουθεί τα μαθήματα ειδικότητας .Το 78,34% βρίσκει τα εργαστηριακά μαθήματα κανονικής δυσκολίας , το 48,33% θεωρεί πως ο τρόπος που διδάσκονται είναι αρκετά ικανοποιητικός , ενώ ένα πολύ μεγάλο ποσοστό 95% δηλώνει πως τα παρακολουθεί .

Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 76,25% των ερωτηθέντων σπουδαστών βρίσκει τα θεωρητικά μαθήματα κανονικής δυσκολίας , το 43,75% δηλώνει λίγο ικανοποιημένο από τον τρόπο διδασκαλίας τους , ενώ το 42,5% δηλώνει πως δεν τα παρακολουθεί . Το 66,25% βρίσκει τα μαθήματα ειδικότητας κανονικής δυσκολίας , το 38,75% βρίσκει λίγο ικανοποιητικό τον τρόπο διδασκαλίας τους . Το 71,25% των ερωτηθέντων σπουδαστών του Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας δηλώνει πως παρακολουθεί τα μαθήματα ειδικότητας . Το 70% των ερωτηθέντων βρίσκει τα εργαστηριακά μαθήματα κανονικής δυσκολίας , το 52,5% θεωρεί τον τρόπο διδασκαλίας αρκετά ικανοποιητικό και το 98,75% δηλώνει ότι τα παρακολουθεί .

Το μεγαλύτερο ποσοστό και από τα δυο Α.Τ.Ε.Ι. ενώ βρίσκει κανονικής δυσκολίας τα θεωρητικά , ειδικότητας , και εργαστηριακά μαθήματα δεν αισθάνεται ικανοποιημένο από τον τρόπο διδασκαλίας τους εκτός από τα εργαστηριακά μαθήματα που τα παρακολουθεί ανελλιπώς .

- Στην ερώτηση 16 το 57,8% των ερωτηθέντων σπουδαστών και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. δείχνουν σαφή προτίμηση στην Κ.Ε.Α. συγκεκριμένα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το ποσοστό αυτό είναι 65% ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας 53,5% .

- Στην ερώτηση 17 το 46,43% των ερωτηθέντων και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. απάντησε πως εκτιμά λιγότερο την Κ.Ε.Κ. από τα άλλα μαθήματα ειδικότητας σε σχέση με την επαγγελματική προοπτική , συγκεκριμένα το ποσοστό αυτό στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας ήταν 36,67% ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας 53,75% .

- Αξιοσημείωτη είναι η θέληση των περισσότερων σπουδαστών και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. το πρόγραμμα να γίνει περισσότερο πρακτικό , για τον λόγο πως έτσι θα αποκτήσουν περισσότερες εμπειρίες . Επιπλέον το 81,43% των

ερωτηθέντων απάντησε αρνητικά όσον αφορά την επάρκεια της σύνδεσης της διδασκαλίας των μαθημάτων ειδικότητας με τις εμπειρίες της πρακτικής άσκησης και επίσης το 71,43% απάντησε αρνητικά όσον αφορά την επάρκεια της σύνδεσης της διδασκαλίας των γενικών μαθημάτων με τη διδασκαλία των μαθημάτων ειδικότητας .

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. δεν είναι ικανοποιημένο από την εκπαιδευτική διδασκαλία δηλαδή από τις μορφές διδασκαλίας και από τα μέσα διδασκαλίας .

Ωστόσο οι περισσότεροι σπουδαστές και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. δηλώνουν ότι είναι ικανοποιημένοι με την εποπτεία , στην οποία οι σπουδαστές έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν εμπειρίες στον εργασιακό χώρο των επαγγελματιών κοινωνικών λειτουργών . Και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. επίσης ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων θεωρεί πως τα βιβλία και οι σημειώσεις δεν είναι καθόλου ικανοποιητικά και επιπλέον δυσκολεύονται από γεγονός ότι υπάρχει μια αρνητική ατμόσφαιρα ενώ η οργάνωση και η υποδομή της σχολής είναι ελλιπής με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται οι ανάγκες τους.

- Όσον αφορά το βαθμό εξάσκησης των σπουδαστών στους τομείς και στις μεθόδους της Κοινωνικής Εργασίας και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. δίνεται έμφαση στην Κ.Ε.Α. , ενώ στην Κ.Ε.Ο. και στην Κ.Ε.Κ. ο βαθμός εξάσκησης είναι μέτριος . Αναλυτικά στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας όσον αφορά την Κ.Ε.Α. το 53,34% απάντησε μέτριο βαθμό εξάσκησης , για την Κ.Ε.Ο. το 46,67% των ερωτηθέντων απάντησε καλό , ενώ όσον αφορά την Κ.Ε.Κ. το 66,7% απάντησε μέτριο . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 55% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε καλό βαθμό εξάσκησης για την Κ.Ε.Α. , για την Κ.Ε.Ο. το 55% απάντησε μέτριο , ενώ για την Κ.Ε.Κ. το 58,75% απάντησε μέτριο .

- Η άποψη των ερωτηθέντων σπουδαστών και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. για τους καθηγητές τους είναι η εξής : το 59,28% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι έχει μέτριες σχέσεις με τους καθηγητές του , το 78,57% των ερωτηθέντων πιστεύει πως η επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών του είναι ανεπαρκή , το 72,86% θεωρεί πως οι καθηγητές του δεν έχουν παιδαγωγική ικανότητα , ενώ στην ερώτηση αν δέχονται κριτική οι καθηγητές το 85% έδωσε αρνητική απάντηση . Αναλυτικά τα αποτελέσματα στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. έχουν ως εξής :

Στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 63,33% των σπουδαστών δηλώνει πως έχει μέτριες σχέσεις με τους καθηγητές του ενώ το 30% δηλώνει πως έχει καλές σχέσεις . Το 91,67% θεωρεί πως η επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών του δεν επαρκή, στην ερώτηση αν έχουν οι καθηγητές παιδαγωγική ικανότητα το 81,67% απαντά αρνητικά , ενώ το 90% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι καθηγητές δεν δέχονται κριτική .

Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 56,25% των ερωτηθέντων σπουδαστών δηλώνει πως έχει μέτριες σχέσεις με τους καθηγητές , ενώ το 41,25% πως έχει

καλές . 68,75% των ερωτηθέντων θεωρεί πως οι καθηγητές του δεν έχουν επαρκή επιστημονική κατάρτιση , το 66,25% των ερωτηθέντων θεωρεί πως οι καθηγητές του δεν έχουν παιδαγωγική ικανότητα και τέλος το 81,25% θεωρεί ότι δεν δέχονται κριτική οι καθηγητές του .

Η γενικότερη εικόνα που σχηματίζεται για τους καθηγητές είναι αρνητική και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. , όλα αυτά όμως συνηγορούν στο σχηματισμό ενός αρνητικού προτύπου για τους υποψήφιοι κοινωνικούς λειτουργούς και δικαιολογούν την άρνηση παρακολούθησης των θεωρητικών μαθημάτων .

- Οι ερωτηθέντες και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. θεωρούν ότι η παρεχόμενη εκπαίδευση τους δίνει τη δυνατότητα να ασχοληθούν κατά 62,14% με την προληπτική και θεραπευτική εργασία , κατά 30,71% με τη στελέχωση ανωτάτων θέσεων σε κοινωνικές υπηρεσίες , κατά 33,57% με το σχεδιασμό ειδικών προγραμμάτων , κατά 47,14% με τη δημιουργία στελεχών για διδασκαλία και τέλος κατά 44,28% με τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα .

- Η τέταρτη παράμετρος αναφέρεται στην επαγγελματική σταδιοδρομία και αναλύοντάς την προέκυψαν τα εξής :  
Σε ερώτηση για το αν θεωρούν οι ερωτηθέντες τους εαυτούς τους πλήρως καταρτισμένους στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας το 95,72% των ερωτηθέντων σπουδαστών και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. απάντησε αρνητικά , ενώ μόλις το 4,28% απάντησε θετικά .

Αναλυτικότερα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 96,67% απάντησε αρνητικά , ενώ το 3,33% θετικά . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 95% απάντησε αρνητικά , ενώ το 5% θετικά .

Παρόλο που οι φοιτητές δεν αισθάνονται πλήρως καταρτισμένοι στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας , παρατηρούμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων θέλει να εργαστεί ως κοινωνικός λειτουργός (78,86%) και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. . Ειδικότερα , στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 63,33% θέλει να εργαστεί ως κοινωνικός λειτουργός ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 80% . Επίσης οι ερωτηθέντες σπουδαστές και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. επιθυμούν να εργαστούν σε υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (26,92%) , σε υπηρεσίες υγείας (14,1%) , σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας (14,1%) , στην εκπαίδευση (10,68%) , σε υπηρεσίες που αποτρέπουν το έγκλημα (11,1%) , σε υπηρεσίες τοπικής αυτοδιοίκησης (12,82%) .

Με λίγα λόγια οι σπουδαστές ενώ δηλώνουν ανεπαρκή κατάρτιση επιθυμούν να εργαστούν σε χώρους όπου η γνώση και η επαγγελματική ποιότητα είναι απαραίτητες .

- Σε ερώτηση για το αν οι ερωτηθέντες και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. σκέφτονται να ακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές το 50% απάντησε αρνητικά . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 51,67% αρνητικά ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 63,75% απάντησε θετικά .

Οι κυριότεροι λόγοι που αναφέρθηκαν και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. για τη μη παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών είναι : έλλειψη ενδιαφέροντος για περαιτέρω σπουδές (35,29%) , έλλειψη χρόνου (20,59%) , οικονομικές δυσκολίες (11,76%) . Αν αναλύσουμε τους λόγους που έδωσαν οι ερωτηθέντες ξεχωριστά στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. θα παρατηρήσουμε πως στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό (12,12%) δηλώνει πως δεν γνωρίζει για τα μεταπτυχιακά προγράμματα στην Ελλάδα , αντιθέτως στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας κανένας σπουδαστής δεν προέβαλε αυτό το λόγο .

- Σε ερώτηση για τον αν οι ερωτηθέντες και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. σκέφτονται να παρακολουθήσουν κάποια άλλη σχολή μέσω κατατακτήριων εξετάσεων το 48,58% απάντησε θετικά , Συγκεκριμένα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 41,67% απάντησε θετικά ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 56,25% .

Οι σχολές που επικράτησαν στην προτίμηση των ερωτηθέντων και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. είναι : Σχολή Ψυχολογίας 52,84% , Σχολή Κοινωνιολογίας 10% , Σχολή Παιδαγωγικών 7,14% . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν : Σχολή Ψυχολογίας 52% , Σχολή Κοινωνιολογίας 12% , Σχολή Παιδαγωγικών 12% . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας είχαμε : Σχολή Ψυχολογίας 48,94% , Σχολή Κοινωνιολογίας 8,88% Σχολή Παιδαγωγικών 4,44% .

Οι λόγοι που έδωσαν οι ερωτηθέντες σπουδαστές για τις επιλογές τους όσον αφορά την επιλογή των σχολών είναι ίδιοι και στα δυο Α.Τ.Ε.Ι. , και είναι η ικανοποίηση προσωπικών τους στόχων και προσωπικοί λόγοι .

- Σε ερώτηση για το αν ανταποκρίνονται οι συνθήκες εργασίας στους επαγγελματικούς στόχους των ερωτηθέντων σπουδαστών και των δυο Α.Τ.Ε.Ι., το 65,71% απάντησε αρνητικά , ενώ αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό των ερωτηθέντων που δεν γνωρίζει (24,29%) . Αναλυτικότερα , στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 71,67% απάντησε αρνητικά , ενώ το 23,33% δεν γνωρίζει , και στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας το 61,25% απάντησε αρνητικά , ενώ το 25% δεν γνωρίζει .

- Στην ερώτηση 38 , σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες σπουδαστές και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. σκέφτονται να επιστρέψουν στον τόπο μόνιμης κατοικίας τους με την ολοκλήρωση των σπουδών τους το 43,57% απάντησε θετικά και αυτό μπορεί να συνδυαστεί με τις απαντήσεις στην ερώτηση 39 για το αν υπάρχει η δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης στον τόπο καταγωγής τους (67,14% θετικές απαντήσεις) . Συγκεκριμένα στο Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας το 36,67% των ερωτηθέντων σπουδαστών απάντησε θετικά σε επιστροφή στο τόπο μόνιμης κατοικίας αφού το 61,67% από αυτούς θεωρεί πως υπάρχει η

δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης εκεί , ενώ στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 48,75% και 71,25% .

- Στην τελευταία ερώτηση , που είναι ανοικτή , ζητάμε από τους ερωτηθέντες σπουδαστές και των δυο Α.Τ.Ε.Ι. προτάσεις για την βελτίωση της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης . Οι απαντήσεις τους έχουν ως εξής : 41,12% των σπουδαστών προτείνει τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών , το 25,89% των σπουδαστών προτείνει την ύπαρξη καλύτερα καταρτισμένου προσωπικού , το 8,63% την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ καθηγητών και σπουδαστών , και τέλος το 8,12% την ύπαρξη οργανωμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων από τα Α.Τ.Ε.Ι. . Πιο αναλυτικά , οι απαντήσεις των ερωτηθέντων σπουδαστών του Α.Τ.Ε.Ι. Πάτρας ήταν : 38,27% των σπουδαστών προτείνει τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών , το 25,92% των σπουδαστών προτείνει την ύπαρξη καλύτερα καταρτισμένου προσωπικού , το 8,64% την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ καθηγητών και σπουδαστών , και τέλος το 7,40% την ύπαρξη οργανωμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων από τα Α.Τ.Ε.Ι. . Στο Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας αντίστοιχα οι σπουδαστές απάντησαν ως εξής : 43,10% των σπουδαστών προτείνει τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών , το 25,86% των σπουδαστών προτείνει την ύπαρξη καλύτερα καταρτισμένου προσωπικού , το 8,62% την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ καθηγητών και σπουδαστών , και τέλος το 8,62% την ύπαρξη οργανωμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων από τα Α.Τ.Ε.Ι. .

## 2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με την αξιοποίηση των βιβλιογραφικών ευρημάτων αλλά και με τα διατυπωμένα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε μετά την στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων μας παραθέτουμε τις προτάσεις μας ευελπιστώντας οι αρμόδιοι να λάβουν υπόψη τους και να προσπαθήσουν να βελτιώσουν τα σημεία που δυσχεραίνουν την εκπαίδευση και την επαγγελματική σταδιοδρομία των κοινωνικών λειτουργών .

- Ύπαρξη αλλά και επί της ουσίας εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία , έτσι ώστε οι υποψήφιοι να ενημερώνονται για τις σχολές που υπάρχουν και τις λειτουργία τους , αλλά και τις δυνατότητες επαγγελματικής τους αποκατάστασης .

- Ο εκσυγχρονισμός ολόκληρης της εκπαίδευσης στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας κρίνεται απαραίτητη . Τα βιβλία και οι σημειώσεις να αφορούν τα δεδομένα της Ελληνικής πραγματικότητας , αλλά και να υπάρχουν βιβλία σύγχρονα για την Κοινωνική Εργασία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα .

- Η οργάνωση των σπουδών , η υλικότεχνική υποδομή αλλά και η κατάρτιση των καθηγητών πρέπει να εκσυγχρονιστούν , να βελτιωθούν και να βοηθούν τους σπουδαστές να αποκτήσουν ολοκληρωμένη και πολύπλευρη εκπαίδευση .

- Από την πλευρά των καθηγητών να υπάρχει καλύτερη αντιμετώπιση προς τους σπουδαστές τους , να βοηθούν τους σπουδαστές τους και να τους δίνουν την ευκαιρίες για διάλογο , επικοινωνία , κριτική δείχνοντας έτσι την παιδαγωγική τους ικανότητα .

- Θα πρέπει να υπάρχει σαφής καθορισμός των ορίων του έργου του Κοινωνικού Λειτουργού και άλλων ειδικοτήτων με τις οποίες συνεργάζεται σε κάθε υπηρεσία , για να επιτελεί το έργο του απερίσπαστος , καθώς παρατηρείται συχνή εμπλοκή άλλων ειδικοτήτων σ' αυτό .

- Μια επιτροπή καθηγητών σε κάθε Α.Τ.Ε.Ι. σε συνεργασία με τον Σ.Κ.Λ.Ε., θα πρέπει να ενημερώνει τους σπουδαστές συνεχώς για τις εξελίξεις στο επάγγελμα και για τα προγράμματα που προωθούνται σε κάθε νομό της χώρας .

- Η δυνατότητα εξειδίκευσης των κοινωνικών λειτουργών σε Α.Ε.Ι. της χώρας μας είναι πλέον εφικτή όμως με κάποιες προϋποθέσεις . Οι απόφοιτοι των Α.Τ.Ε.Ι. όμως δίνουν εξετάσεις για την συμμετοχή τους σε μεταπτυχιακές

σπουδές . Θα πρέπει τα Α.Τ.Ε.Ι. να οργανώνουν μεταπτυχιακά προγράμματα που θα δίνουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλους τους απόφοιτους χωρίς εξετάσεις και χωρίς έτσι να είναι αναγκασμένοι να καταφύγουν στο εξωτερικό για μεταπτυχιακές σπουδές .

- Θα πρέπει μέσα από την εκπαιδευτική πορεία των κοινωνικών λειτουργών να καλλιεργούνται κοινωνικοί λειτουργοί πλήρως καταρτισμένοι χωρίς να αισθάνονται τον φόβο να εμπλακούν σε ερευνητικά προγράμματα και να αναλαμβάνουν ερευνητικές ευθύνες .



## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

### **1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- α. Δημάκη Λαμπίρη Ιωάννα , «Προς μια Ελληνική κοινωνιολογία της παιδείας». Εκδόσεις Ε.Κ.Κ.Ε. ,Αθήνα 1974 .
- β. Δούκας Χρήστος , «Το μέλλον είναι η παιδεία ,Προβληματισμοί και αναζητήσεις για την εκπαίδευση και το Εκπαιδευτικό» . Εκδόσεις Έκφραση, Αθήνα 1993 .
- γ. Ζωγράφου Ανδρέας , «Ο διπλός ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας , στο πλαίσιο των κοινωνικών οργανώσεων» ,2<sup>η</sup> έκδοση . Εκδόσεις Τ.Ε.Ι. Πάτρας , Πάτρα 1997 .
- δ. Ζωγράφου Ανδρέας , «Έρευνα . Οι συνθήκες και η ποιότητα εκπαίδευσης στο τμήμα της Κοινωνικής Εργασίας του Τ.Ε.Ι. Πάτρας» . Εκδόσεις Τ.Ε.Ι. Πάτρας , Πάτρα 1995 .
- ε. Ηλίου Μαρία , «Εκπαίδευση και Κοινωνική Εργασία Εισαγωγή στην θεωρία και στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας» . Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα , Αθήνα 1998 .
- στ. Καλλινικάκη Θεανώ , «Κοινωνική Εργασία , εισαγωγή στη θεωρία και στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας» . Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα , Αθήνα 1998 .
- ζ. Κασιμάτη Κ., Πιλαφτζόγλου Ζ., Τσακίρης Κ. «Τα κέντρα Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ , διαπιστώσεις προβλήματα προτάσεις» . Εκδόσεις Ε.Ι.Κ.Ε , Αθήνα 1984 .
- η. Κόλυβα Β., Κουτσαύτη Μ. «Μελέτη εφαρμογής για τη δημιουργία Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού» . Μελέτες 5 , Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας , Οκτώβριος 1997 .
- θ. «Κοινωνική Πρόνοια» . Εκθέσεις 7 , για το πρόγραμμα 1988-1992 ,Κ.Ε.Π.Ε., Αθήνα 1989 .

ι. Λιάντας Γ. «Επαγγελματικός Προσανατολισμός» Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός . Εκδόσεις Ζήτη ,Θεσσαλονίκη 1996 .

ια. Louis Cohen – Lawrence Marion «Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας» . Εκδόσεις Έκφραση .

ιβ. Μαρούκα Σοφία «Η Εκπαίδευση στην Κοινωνική Εργασία στον Ελληνικό Χώρο» . Αθήνα 1983 .

ιγ. «Οδηγός Σπουδών» Ακαδημαϊκού έτους 1997-98 . Εκδόσεις Τ.Ε.Ι. Πάτρας .

ιδ. Παπαϊωάννου Καλλιόπη «Κλινική Κοινωνική Εργασία – Κοινωνική Εργασία με Άτομα» . Εκδόσεις Έλλην , Αθήνα 1998 .

ιε. Σταθοπούλου Α. Πέτρου «Κοινωνική Πρόνοια , μια Γενική Θεώρηση» . Εκδόσεις Έλλην , Αθήνα 1996 .

ιστ. Στασινοπούλου Όλγα «Κράτος Πρόνοιας , Ιστορική Εξέλιξη – Σύγχρονες Θεωρητικές Προσεγγίσεις» . Εκδόσεις Gutenberg , Αθήνα 1992 .

ιζ. Τσαούσης Δ. Γ. «Η Κοινωνία του Ανθρώπου» . Εκδόσεις Gutenberg , Αθήνα 1987 .

ιη. Φίλιας Β. «Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών» . Εκδόσεις Gutenberg , Αθήνα 1996 .

ιθ. Φραγκουδάκη Α. «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης» . Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985 .

κ. Hans Peter Heneca «Βασική Κατεύθυνση της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης» . Εκδόσεις Καστανιώτη , Αθήνα 1989.

## **2. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ – ΑΡΘΡΑ**

α. Ευρωπαϊκό Κέντρο για Κοινοτική Εκπαίδευση (Ε.Κ.Κ.Ε.) «Ένας δρόμος για τη Διεθνοποίηση της Κοινωνικής Εργασίας». Κοινωνική Εργασία , έτος 2<sup>ο</sup>, τεύχος 5<sup>ο</sup> , Αθήνα 1987 .

β. Ιατρίδης Δ. «Ιδεολογία και Άσκηση Κοινωνικής Εργασίας . Επιστημονικές και Ουμανιστικές Απόψεις του Επαγγέλματος». Κοινωνική Εργασία , έτος 2<sup>ο</sup>, τεύχος 5<sup>ο</sup> , Αθήνα 1987 .

γ. Καλούτση Α. «Η Εκπαίδευση των Κοινωνικών Λειτουργών». Ομιλία στο 2<sup>ο</sup> Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικών Λειτουργών . Δεκέμβριος , Εκλογή , Αθήνα 1981 .

δ. Παπαδόπουλος Λ. «Είναι η Ισότητα Εκπαιδευτικών Ευκαιριών Πραγματικότητα ή Μύθος ;». Κοινωνική Εργασία , έτος 14<sup>ο</sup> , τεύχος 55<sup>ο</sup> , Αθήνα 1999 .

ε. Παπαδάκη Β. «Καθοριστικοί Παράγοντες για την Επιλογή του Επαγγέλματος της Κοινωνικής Εργασίας». Κοινωνική Εργασία , έτος 14<sup>ο</sup> , τεύχος 55<sup>ο</sup> , Αθήνα 1999 .

στ. Παπαδημητρίου Θ. «Πολιτική και Κοινωνική Εργασία». Ιανουάριος 1983 .

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

### **1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ**

Σκοπός του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου\* είναι να μας βοηθήσει στη συλλογή των στοιχείων που χρειαζόμαστε προκειμένου να ολοκληρώσουμε την πτυχιακή μας εργασία με θέμα : **«Απόψεις των τελειόφοιτων σπουδαστών του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας όσον αφορά την εκπαίδευση τους , τους καθηγητές και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.»**

Το ερωτηματολόγιο μας απευθύνεται στους τελειόφοιτους σπουδαστές του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας των Τ.Ε.Ι. Πάτρας και Αθήνας.

Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ποσοτική και ποιοτική ανάλυση και όχι για να κρίνουμε τις απόψεις των ερωτηθέντων.

Ευχαριστούμε για την συνεργασία σας.

---

*\*Εντός του ερωτηματολογίου με τον όρο «Θεωρητικά Γενικά Μαθήματα» εννοούμε μαθήματα όπως : Φιλοσοφία, Δημογραφία, Στατιστική, Κοινωνιολογία κ.τ.λ.  
Με τον όρο «Μαθήματα Ειδικότητας» εννοούμε τα εξής μαθήματα: Κ.Ε.Κ., Κ.Ε.Ο., Κ.Ε.Α. , Κοινωνική Εργασία με οικογένεια, ιδρύματα και εφήβους.  
Και τέλος με τον όρο «Εργαστηριακά Μαθήματα» εννοούμε όλα τα εργαστήρια και τις εργαστηριακές πρακτικές που πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια των σπουδών.*

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΟΥ  
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.**

Παρακαλούμε σημειώστε με X το τετράγωνο που σας αφορά.

**ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

1. Φύλο:

Σπουδαστής

Σπουδάστρια

2. Ηλικία:.....

3. Εξάμηνο φοίτησης:

ΣΤ'

Ζ'

4. Τόπος μόνιμης κατοικίας:

α. Μεγάλη πόλη

β. Μικρή πόλη

γ. Χωριό

<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

5. Τύπος σχολείου φοίτησης:

α. Γενικό Λύκειο

β. Τεχνικό Λύκειο

γ. Πολυκλαδικό

δ. Άλλο.....

<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>

6. Μορφωτικό επίπεδο γονέων:

Πατέρας      Μητέρα

α. Αναλφάβητος

β. Απόφοιτος Δημοτικού

γ. Απόφοιτος Γυμνασίου

δ. Απόφοιτος Λυκείου

ε. Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.

στ. Απόφοιτος Α.Ε.Ι.

ζ. Άλλο.....



**ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ**

7. Η Κοινωνική Εργασία ήταν πρωταρχική σας επιλογή;

Ναι

Όχι

8. Είχατε κάποιες πληροφορίες πριν εισαχθείτε στη σχολή για το επάγγελμα του κοινωνικού λειτουργού;

Ναι

Όχι

9. Οι πληροφορίες που είχατε συμφωνούν με την τωρινή σας άποψη;

Ναι

Όχι

## ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

10. Σημειώστε στην παρακάτω κλίμακα τη γνώμη σας για τα .  
θεωρητικά μαθήματα

- α. Με ικανοποιούν πολύ
- β. Με ικανοποιούν
- γ. Με αφήνουν αδιάφορο/η
- δ. Δε με ικανοποιούν
- ε. Δε με ικανοποιούν καθόλου


11. Σημειώστε στην παρακάτω κλίμακα τη γνώμη σας για τα  
εργαστηριακά μαθήματα.

- α. Με ικανοποιούν πολύ
- β. Με ικανοποιούν
- γ. Με αφήνουν αδιάφορο/η
- δ. Δε με ικανοποιούν
- ε. Δε με ικανοποιούν καθόλου


12. Σημειώστε στην παρακάτω κλίμακα την γνώμη σας για την  
εργαστηριακή πρακτική άσκηση

- α. Με ικανοποιεί πολύ
- β. Με ικανοποιεί
- γ. Με αφήνει αδιάφορο/η
- δ. Δε με ικανοποιεί
- ε. Δε με ικανοποιεί καθόλου


13. Πως βρίσκετε τα μαθήματα:

	Εύκολα	Δύσκολα	Κανονικά
α. Θεωρητικά γενικά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Ειδικότητας:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Εργαστηριακά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

14. Ο τρόπος που γίνονται τα μαθήματα σας ικανοποιεί:

	Ναι	Όχι	Λίγο
α. Θεωρητικά γενικά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Ειδικότητας:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Εργαστηριακά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

15. Παρακολουθείτε τα μαθήματα:

	Ναι	Όχι	Λίγο
α. Θεωρητικά γενικά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Ειδικότητας:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Εργαστηριακά:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

16. Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε περισσότερο, σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική;

.....

.....

.....

.....



17. Ποιο μάθημα ειδικότητας εκτιμάτε λιγότερο ,σε σχέση με την επαγγελματική σας προοπτική:

.....  
.....  
.....  
.....

18. Νομίζετε ότι το πρόγραμμα πρέπει να γίνει:

- α. Περισσότερο πρακτικό   
β. Περισσότερο θεωρητικό   
γ. Να μείνει όπως είναι

19. Για ποιο λόγο;

.....  
.....  
.....  
.....

20. Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των μαθημάτων ειδικότητας με τις εμπειρίες της πρακτικής σας άσκησης επαρκή:

Ναι  Όχι

21. Προσδιορίστε το βαθμό ικανοποίησης που αντλείτε από τα παρακάτω αναφερόμενα σημεία της εκπαιδευτικής σας εμπειρίας:

	Με ικανοποιεί αρκετά	Με ικανοποιεί.	Δεν με ικανοποιεί	Δεν με ικανοποιεί καθόλου
α. Μορφές διδασκαλίας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Μέσα διδασκαλίας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Βιβλία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
δ. Σημειώσεις	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ε. Εποπτεία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
στ. Πνευματικά ερεθίσματα	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ζ. Οργάνωση	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
η. Υποδομή	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
θ. Επαγγελματική αποκατάσταση	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ι. Ατμόσφαιρα	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ια. Συνεργασία με καθηγητές	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

22. Θεωρείτε τη σύνδεση της διδασκαλίας των γενικών μαθημάτων (Ψυχολογία, Κοινωνιολογία κ.τ.λ.) με τη διδασκαλία των μαθημάτων ειδικότητας επαρκή;

Ναι

Όχι

23. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι ο σπουδαστής του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ασκείται στις μεθόδους και στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας;

	Πολύ καλό	Καλό	Μέτριο	Κακό
α. Κ.Ε.Α.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Κ.Ε.Ο.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Κ.Ε.Κ.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

24. Πως είναι οι σχέσεις σας με τους καθηγητές σας;

α. Καλές	<input type="checkbox"/>
β. Μέτριες	<input type="checkbox"/>
γ. Άσχημες	<input type="checkbox"/>

25. Πως κρίνετε το μέγεθος διαφόρων μορφών διδασκαλίας στο μάθημα;

	Πολύ μικρό	Κανονικό	Υπερβολικό	Δεν με αφορά
α. Διδασκαλία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
β. Ομαδική εργασία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
γ. Ατομική εργασία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

26. Νομίζετε πως η επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών σας είναι επαρκής;

Ναι  Όχι

27. Νομίζετε πως οι καθηγητές σας έχουν παιδαγωγική ικανότητα;

Ναι

Όχι

28. Νομίζετε πως οι καθηγητές σας δέχονται κριτική;

Ναι

Όχι

29. Θεωρείτε ότι η εκπαίδευσή σας στα Α.Τ.Ε.Ι. θα σας βοηθήσει στα ακόλουθα;

Ναι      Όχι

- |   |                          |                          |
|---|--------------------------|--------------------------|
| α. Απόκτηση ειδικών γνώσεων σε τομείς προληπτικής και θεραπευτικής εργασίας;                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| β. Στελέχωση ανωτάτων διοικητικών θέσεων και κοινωνικών υπηρεσιών;                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| γ. Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής;                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| δ. Δημιουργία στελεχών για διδασκαλία και εποπτεία των εκπαιδευομένων στην κοινωνική εργασία; | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| ε. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα;   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ**

30. Θεωρείτε ότι είστε πλήρως καταρτισμένοι στους τομείς της Κοινωνικής Εργασίας, με βάση την εκπαίδευσή που λαμβάνετε;

Ναι

Όχι

31. Σε επαγγελματικό επίπεδο ποιος τομέας εργασίας σας ενδιαφέρει και θα θέλατε να εργαστείτε;(μπορείτε να αναφέρετε και περισσότερους από ένα)

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

32. Σκοπεύετε να παρακολουθήσετε μεταπτυχιακές σπουδές στην κοινωνική εργασία;

Ναι  Όχι

33. Σκέφτεστε μέσω κατατακτηρίων εξετάσεων να παρακολουθήσετε κάποια άλλη σχολή;

Ναι  Όχι

34. Αν όχι γιατί;

.....  
.....  
.....  
.....

35. Αν ναι τότε ποια σχολή και για ποιο λόγο;

.....  
.....  
.....  
.....

36. Σκέφτεστε να εργαστείτε ως κοινωνικός λειτουργός;

Ναι

Όχι

Δεν ξέρω

37. Θεωρείτε ότι οι συνθήκες εργασίας που επικρατούν στην αγορά εργασίας ανταποκρίνονται στους επαγγελματικούς σας στόχους ως κοινωνικοί λειτουργοί;

Ναι

Όχι

Δεν ξέρω

38. Με την ολοκλήρωση των σπουδών σας , θα θέλατε να γυρίσετε στον τόπο μόνιμης κατοικίας σας;

Ναι

Όχι

Δεν ξέρω

39. Υπάρχει στον τόπο καταγωγής σας η δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης στο αντικείμενο των σπουδών σας;

Ναι

Όχι

Δεν ξέρω

40. Τι προτείνετε για να βελτιωθεί η επαγγελματική σας εκπαίδευση και εξειδίκευση;

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ ΚΑΙ Α.Τ.Ε.Ι.  
ΑΘΗΝΑΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ**

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ	Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ
Κατάρτιση Καμμένων	Υ	2		2	Ειδική Αγωγή	Υ	1		1
Κητεία Δικαίου Ι	Υ	3		3	Ιστορία Γεν. Θεωριών	Υ	2		2
Οργανωτισμός Η/Υ	Υ	2	1	3	Οργ. Διοίκ. Κ.Υ. Ι	Υ	2		2
Κθ. Υγιεινή Ι	Υ	2		2	Στοιχεία Οικονομ. ΙΙ	Υ	2		2
Οργ. Κοιν. Προστ. Ι	Υ	4	4	8	Κοινωνιολογία ΙΙΙ	Υ	2		2
Κη. στην Κοιν. Εργασία	Υ	1	2	3	Εργ. Πρακτ. Ασκ. Ι-Εκοκτ	Υ		5	5
Κοινωνιολογία Ι	Υ	2		2	Ψυχολογία ΙΙΙ	Υ	2		2
Γαλλικά Ι	Υ	3		3	Γαλλικά Ι	Πρ	2		2
Σύνολο ωρών 26					Γαλλικά ΙΙ	Πρ	2		2
					Γερμανικά Ι	Πρ	2		2
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ	Γερμανικά ΙΙ	Πρ	Δ	Ε	Σ
Κθ. Φιλοσοφία	Υ	2		2	Μέσα Προογρ. Ομάδας	Πρ	2		2
Κητεία Δικαίου ΙΙ	Υ	3		3	Ολιστ. Προσέγγ. Υγείας	Πρ	2		2
Κθ. Υγιεινή ΙΙ	Υ	2		2	Οικολ. & Κοινων. Εργασ.	Πρ	2		2
Οργ. Κοιν. Προστ. ΙΙ	Υ	4	4	8	Δεοντολογία	Υ	1		1
Κη. Δημογραφίας	Υ	2		2	Στατιστική	Υ	3		3
Κητεία Οικονομ. Ι	Υ	2		2	Κοιν. Εργ. με Κοινот. Ι	Υ	3		3
Κοινωνιολογία ΙΙ	Υ	2		2	Κοιν. Εργ. με Ομάδες Ι	Υ	3		3
Ψυχολογία ΙΙ	Υ	3		3	Κοιν. Εργ. με Άτομα Ι	Υ	3		3
Κθ. Κοιν. Εργασίας	Υ	1	2	3	Αγγλικά ΙΙ	ΞΓ	2	1	3
Αγγλικά Ι	ΞΓ	2	1	3	Σύνολο ωρών εξαμήνου 34				
Σύνολο ωρών εξαμήνου 30					Προσαύξηση 11 ώρες				
Προσαύξηση 10 ώρες					<b>ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ</b>				
<b>ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ</b>					<b>ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΩΡΩΝ 45</b>				
<b>ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΩΡΩΝ 40</b>									
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ	Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ
Οργ. Διοίκ. Κ.Υ. ΙΙ	Υ	2		2	Κοινωνιολογία ΙV	Υ	2		2
Εργ. Πρακτ. Ασκ. ΙΙ-Εκοκτ	Υ		12	12	Εργ. Πρακτ. Ασκ. ΙΙΙ-Εκοκτ	Υ		15	15
Κη. Ψυχ.-Ψυχοκαθ. Ι	Υ	2		2	Στοιχ. Ψυχ.-Ψυχοκαθ. ΙΙ	Υ	2		2
Παιδεία Ζητήματα	Πρ	2		2	Ψυχολογία ΙV	Υ	2		2
Κη. Προσανατολισμός	Πρ	2		2	Κοιν. Εργ. με Κοινот. ΙΙΙ	Υ	3		3
Πολιτισμική Αγωγή	Πρ	2		2	Κοιν. Εργ. με Άτομα ΙΙΙ	Υ	3		3
Κριτική Κοινωνιολογία	Πρ	2		2	Κοινωνική Έρευνα ΙΙ	Υ	1	2	3
Παιδαγωγικά Μέσα	Υ	2		2	Αγγλικά - Ορολογία	ΞΓ	2	1	3
Κοιν. Εργ. με Κοινот. ΙΙ	Υ	3		3					
Κοιν. Εργ. με Ομάδες ΙΙ	Υ	3		3	Σύνολο ωρών εξαμήνου 35				
Κοιν. Εργ. με Άτομα ΙΙ	Υ	3		3	Προσαύξηση 12 ώρες				
Κοινωνική Έρευνα Ι	Υ	2		2	<b>ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ</b>				
Αγγλικά ΙΙΙ	ΞΓ	2	1	3	<b>ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΩΡΩΝ 47</b>				
Σύνολο ωρών εξαμήνου 34									
Προσαύξηση 11 ώρες									
<b>ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΩΡΩΝ 45</b>									
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ	Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	ΤΥΠ	Δ	Ε	Σ
Κοιν. Ψυχική Υγεία	Υ	1		1	Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Υ		3	3
Οργ. Κοιν. Πολιτ.	Υ	2		2	Εργ. Πρακτ. Ασκ. V-Εκοκτ	Υ		16	16
Εργ. Πρακτ. Ασκ. ΙV-Εκοκτ	Υ		16	16	Προαιρετικό Μάθημα		2		
Κη. σε Κιν. Θανάτου	Πρ	2		2	Προαιρετικό Μάθημα		2		
Κη. συμβουλευτική Ψυχολογ.	Πρ	2		2	Σύνολο ωρών εξαμήνου 23				
Κοιν. Εργασία με Α.Μ.Ε.Α	Πρ	2		2	Προσαύξηση 8 ώρες				
Κοιν. Εργ. με Κοινот. ΙV	Υ	3		3	<b>ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ</b>				
Κοιν. Εργ. με Ομάδες ΙΙΙ	Υ	3		3	<b>ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΩΡΩΝ 31</b>				
Κοιν. Εργ. με Οικογένεια	Υ	2		2					
Κοιν. εργ. σε Ιδρύματα	Υ	2		2	<b>Η' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>				
Προσαύξηση 10 ώρες				31	Εξάμ. Ασκ. Στο Επάγγελμα				





### **3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**

## ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 50

Καθορισμός επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματικών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

### Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του εδ. γ) της περ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 1404/83 (ΦΕΚ 173).
2. Την από 8/2.9.87 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.
3. Την αρ. 668/1988 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εργασίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δικαιοσύνης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, αποφασίζουμε:

#### Άρθρο 1

##### Επαγγελματικά Δικαιώματα

1. Οι πτυχιούχοι του τμήματος κοινωνικής εργασίας της Σχολής Επαγγελματικών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπ/κών Ιδρυμάτων, Κοινωνικοί Λειτουργοί, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις - Θεωρητικές και εφαρμοσμένες - ασχολούνται, είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, σε όλους τους τομείς δραστηριότητας που αποβλέπουν στην πραγματοποίηση ενός ή και συνδυασμού από τους παρακάτω στόχους:
  - α) Πρόληψη και θεραπεία κοινωνικών προβλημάτων.
  - β) Βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της κοινωνικής λειτουργικότητας, ατόμων και ομάδων με την πραγμάτωση Θεσμικών αλλαγών μέσα στην κοινότητα.
2. Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα απασχόλησης, ως στελέχη στον ιδιωτικό και ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, με τα παρακάτω αντικείμενα:
  - α) Διενέργεια κοινωνικής μελέτης ή ψυχοκοινωνικής μελέτης όπου κρίνεται απαραίτητη, του περιστατικού, της ομάδας και της κοινότητας που χρειάζεται την παρέμβασή τους.
  - β) Διαμόρφωση διάγνωσης, αυτόνομα ή και σε συνεργασία με άλλους ειδικούς για τα προβλήματα που εντοπίστηκαν.
  - γ) Εκπόνηση και εκτέλεση σχεδίου δράσης και ενεργειών για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης κατάστασης.
3. Οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν τις παρακάτω δραστηριότητες κατά τομέα απασχόλησης, ως εξής:
  - α) Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας: Προγράμματα παιδικής προστασίας, υπερηλίκων, αναπήρων και γενικά ατόμων και οικογενειών με κοινωνικές ανάγκες.
  - β) Τομέας Υγείας. Παροχή ειδικών κοινωνικών υπηρεσιών προς τον ασθενή και τους οικείους του, σε νοσηλευτικά ιδρύματα, αναρρωτήρια, Θεραπευτικούς ξενώνες, ιατροκοινωνικά κέντρα, μονάδες οικογενειακού προγραμματισμού κ.λπ.
  - γ) Τομέας Ψυχικής Υγείας: Παροχή υπηρεσιών διαγνωστικού συμβουλευτικού και Θεραπευτικού χαρακτήρα σε άτομα, ομάδες και οικογένειες τα οποία θεραπεύονται σε κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Θεραπευτήρια Ψυχικών Παθήσεων, Συμβουλευτικούς Σταθμούς κ.λπ.

- δ) Τομέας Κοινωνικής Ασφάλισης. Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών ενημερωτικού, συμβουλευτικού και επιβοηθητικού χαρακτήρα σε ασφαλισμένα άτομα ή και στις οικογένειές τους, μέσα από τους αρμόδιους φορείς π.χ. Ι.Κ.Α., Ο.Γ.Α., κ.λπ.
- ε) Τομέας επαγγελματικού προσανατολισμού εργασίας. Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στα πλαίσια των φορέων επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης, όπως Κέντρα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Σχολές Μαθητείας, Κέντρα Εργαζομένης Νεότητας, βιομηχανικές μονάδες, επιχειρήσεις κ.λπ.
- στ) Τομέας εκπαίδευσης. Παροχή ειδικών κοινωνικών υπηρεσιών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης .
- ζ) Τομέας πρόληψης και καταστολής της ροπής προς παραβάσεις ανηλίκων και εγκληματικότητας. Παροχή ειδικών υπηρεσιών ενημερωτικού ,συμβουλευτικού και επιβοηθητικού χαρακτήρα, μέσα από κρατικούς ή άλλους φορείς όπως Δικαστήρια Ανηλίκων, Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων, Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, Ιδρύματα Αγωγής Ανηλίκων, Σωφρονιστικά Καταστήματα, Φυλακές, Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων, Εταιρεία Προστασίας Αποφυλακισομένων, ιδρύματα και υπηρεσίες για άτομα με παρεκκλίνουσα κοινωνική συμπεριφορά.
- η) Τομέας Κοινωνικής Οργάνωσης και Ανάπτυξης. Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών με στόχο την υποβοήθηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων σε όλες τις βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Λαϊκής Επιμόρφωσης, Κέντρων Νεότητας, Πολιτιστικών Κέντρων κ.λπ.
- θ) Τομέας Κοινωνικών Υπηρεσιών για τις ένοπλες Δυνάμεις και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

4. Οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν κάθε άλλη δραστηριότητα σε επαγγελματικά αντικείμενα που δεν αναφέρονται παραπάνω και προκύπτουν από την εξέλιξη της επιστήμης, στην ειδικότητα της κοινωνικής εργασίας, και καλύπτουν όλο το φάσμα της Διοικητικής ιεραρχίας των Υπηρεσιών που υπηρετούν.

5. Οι πτυχιούχοι του αναφερόμενου τμήματος, απασχολούνται, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε Θέματα κοινωνικής εργασίας, σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία.

Επίσης μπορούν να απασχοληθούν με την έρευνα Θεμάτων της ειδικότητάς τους.

6. Οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν το επάγγελμα στα πλαίσια των αναφερομένων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, που χορηγείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

## **Άρθρο 2**

1. Η ισχύς αυτού του Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

#### **4. ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ**

Νόμος 2327/95

**Σύμφωνα με τον Νόμο 2327/95 (Άρθρο 16 Παρ.1), οι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης έχουν τη δυνατότητα πραγματοποίησης μεταπτυχιακών σπουδών στα Ελληνικά Α.Ε.Ι. Συγκεκριμένα:**

Άρθρο 16. Παρ.1

α)Οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. μπορούν να πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές στα Α.Ε.Ι.

Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στο τμήμα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές και το τμήμα αποφασίζει για τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων των υποψηφίων ή την παραπομπή σε εξέταση μαθημάτων στο οικείο πανεπιστημιακό τμήμα προκειμένου να μετάσχουν στις διαδικασίες επιλογής του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Οι εκπληρούντες επιτυχώς τις προϋποθέσεις αυτές μετέχουν ισότιμα με τους πτυχιούχους Α.Ε.Ι. στην επιλογή των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

β)Η αναγνώριση του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. που πραγματοποιήθηκαν και θα πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, γίνεται από το οικείο όργανο του ΕΣΥΠ και μέχρι τη συγκρότηση του από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. Το όργανο αυτό εξετάζει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών και τις τυχόν πρόσθετες σπουδές και ορίζει τα αναγκαία ενδεχομένως συμπληρωματικά μαθήματα, στα οποία πρέπει να εξεταστούν σε τμήμα Α.Ε.Ι. ώστε ο συνολικός χρόνος και το επίπεδο σπουδών να είναι αντίστοιχα με τη διάρκεια και το πρόγραμμα του πανεπιστημιακού τμήματος.

γ)Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των προηγούμενων περιπτώσεων α και β.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το σχέδιο νόμου το οποίο επεξεργάστηκε η Ομάδα Εργασίας για την αναμόρφωση των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, όχι μόνο δίνεται η δυνατότητα στους πτυχιούχους των ΤΕΙ να γίνονται δεκτοί στα μεταπτυχιακά προγράμματα των ΑΕΙ, αλλά

επιτρέπεται στα ίδια τα ΤΕΙ να οργανώνουν και να λειτουργούν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, τα οποία όμως οδηγούν μόνο στη χορήγηση μεταπτυχιακού διπλώματος και όχι διδακτορικού. Η επιλογή των φοιτητών για την παρακολούθηση προγράμματος που οδηγεί στη χορήγηση του μεταπτυχιακού διπλώματος γίνεται πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους και πάντοτε έπειτα από προκήρυξη στην οποία αναφέρεται και ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνονται δεκτοί. Τα κριτήρια επιλογής καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του προγράμματος και αναφέρονται υποχρεωτικά στη δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος. Αντιθέτως, η επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, μπορεί να γίνει και χωρίς δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος.

*Σύμφωνα με το νέο νόμο που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 15/5/2001 «Το πτυχίο που χορηγείται από τμήματα Τ.Ε.Ι. είναι βασικός τίτλος σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικά ή ξένα Πανεπιστήμια, με τις προϋποθέσεις που εκάστοτε ισχύουν για τους πτυχιούχους ανώτατης εκπαίδευσης... Τμήματα Τ.Ε.Ι. μπορούν να συμπράττουν στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) που διοργανώνονται σε Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού, με τη συμμετοχή σε αυτά μελών Ε.Π. ή τη διάθεση χώρων και εγκαταστάσεων... Τμήματα Τ.Ε.Ι. τα οποία πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται από τα οικεία όργανα αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης μπορούν, με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τη διεξαγωγή των Π.Μ.Σ., να συνδιοργανώσουν διατμηματικά Π.Μ.Σ. με Πανεπιστήμια εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού. Οι τίτλοι σπουδών, στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγούνται από τα Πανεπιστήμια».*

*Οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. μπορούν επίσης να πραγματοποιήσουν και μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Μετά το τέλος των σπουδών μπορούν οι σπουδαστές να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακά στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε άλλες χώρες όπου υπάρχουν οργανωμένες μεταπτυχιακές σπουδές.*

*«Η αναγνώριση του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι., που πραγματοποιήθηκαν και θα πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, γίνεται από το οικείο όργανο του Ε.Σ.Υ.Π. και μέχρι την συγκρότηση του από το ΔΙ.ΚΑ.Τ.Σ.Α. Το όργανο αυτό εξετάζει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών και τις τυχόν πρόσθετες σπουδές και ορίζει τα αναγκαία ενδεχομένως συμπληρωματικά μαθήματα, στα οποία πρέπει να εξεταστούν σε τμήμα Α.Ε.Ι., ώστε ο συνολικός χρόνος για το επίπεδο σπουδών να είναι αντίστοιχος με τη διάρκεια και το πρόγραμμα του πανεπιστημιακού τμήματος.»(άρθρο 16, ν.2327/95)*



01001563107950016



50

# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 156

31 Ιουλίου 1995

**ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2327**

*Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, ρύθμιση θεμάτων έρευνας παιδείας και μεταπαιδείωσης εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'  
Νέοι θεσμοί**

**Άρθρο 1  
Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας**

1. Ιδρύεται Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (Ε.Σ.Υ.Π.), το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και εισηγείται στην Κυβέρνηση επί θεμάτων εκπαιδευτικής πολιτικής όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, επί θεμάτων εκπαίδευσης αποδήμων και παλιννοστούντων, επί θεμάτων ειδικών κοινωνικών ομάδων, ειδικής αγωγής, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και λαϊκής επιμόρφωσης, καθώς και επί παντός θέματος σχετικού με την παιδεία.

2. Για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, που ρυθμίζουν θέματα παιδείας, απαιτείται η προηγούμενη γνώμη της διοικούσας επιτροπής του Ε.Σ.Υ.Π., που παρέχεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου οργάνου του Ε.Σ.Υ.Π.. Η γνώμη παρέχεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη διατύπωση του σχετικού ερωτήματος, άλλως η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς την προηγούμενη γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π..

3. Όργανα του Ε.Σ.Υ.Π. είναι η ολομέλεια, ο πρόεδρος, η διοικούσα επιτροπή, τα τμήματα και οι τομείς τμημάτων, οι μονάδες και οι τομείς μονάδων. Η διοίκηση του Ε.Σ.Υ.Π. ασκείται από τον πρόεδρο και τη διοικούσα επιτροπή.

4. Η ολομέλεια του Ε.Σ.Υ.Π. αποτελείται από:

α. Τον πρόεδρο του Ε.Σ.Υ.Π..

β. Τους εκπροσώπους των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πολιτισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

γ. Έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος που εκπροσωπείται στη Βουλή και είναι μέλος της διαρκούς επιτροπής μορφωτικών υποθέσεων της Βουλής ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

δ. Έναν εκπρόσωπο της Ακαδημίας Αθηνών.

ε. Ανά έναν εκπρόσωπο των Γενικών Γραμματειών Αθλητισμού, Απόδημου Ελληνισμού, Λαϊκής Επιμόρφωσης, Έρευνας και Τεχνολογίας και Νέας Γενιάς και του Ο.Ε.Ε.Κ., που ορίζονται από τους οικείους Υπουργούς στ. Έναν εκπρόσωπο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

ζ. Τους Πρυτάνεις ή τους Προέδρους των διοικούσων επιτροπών των Α.Ε.Ι..

η. Τους προέδρους των Τ.Ε.Ι..

θ. Ανά έναν εκπρόσωπο των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., της Ο.Λ.Μ.Ε., της Δ.Ο.Ε., της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., της Ο.Ι.Ε.Α.Ε. και της συνομοσπονδίας γονέων.

ι. Πέντε εκπροσώπους της Ε.Φ.Ε.Ε. και πέντε εκπροσώπους της Ε.Σ.Ε.Ε..

ια. Τέσσερις καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τέσσερις δασκάλους ή νηπιαγωγούς, που υποδεικνύονται από την Ο.Λ.Μ.Ε. και τη Δ.Ο.Ε. αντίστοιχα.

ιβ. Ανά έναν εκπρόσωπο της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και από έναν εκπρόσωπο των πανελληνίων επαγγελματικών ενώσεων πτυχιούχων Τ.Ε.Ι., που αντιστοιχούν στις σχολές: αα) τεχνολογικών εφαρμογών, ββ) γραφικών τεχνών, γγ) επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας, δδ) διοίκησης και οικονομίας και εε) γεωπονίας και τεχνολογίας τροφίμων.

ιγ. Έναν κοινό εκπρόσωπο πανελληνίων επιστημονικών οργανώσεων στους τομείς μαθηματικών, φυσικής, χημείας, βιολογίας, γεωλογίας, πληροφορικής.

15. Ανά έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, της Γενικής Συνομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος (ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.), της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.).

16. Έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με ειδικές ανάγκες.

17. Έναν εκπρόσωπο του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού.

5. Στις αρμοδιότητες της ολομέλειας ανήκουν ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού συστήματος, η χάραξη της γενικής εκπαιδευτικής πολιτικής και η εισήγηση επί θεμάτων, τα οποία παραπέμπουν σε αυτήν ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο πρόεδρος ή η διοικούσα επιτροπή του Ε.Σ.Υ.Π.. Επίσης, στην ολομέλεια γίνεται ο επίσημος απολογισμός του έργου των λοιπών οργάνων του Ε.Σ.Υ.Π.. Η ολομέλεια συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά κάθε χρόνο και σε έκτακτη όταν τη συγκαλέσει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Των συνεδριάσεων της ολομέλειας προεδρεύει, όταν παρίσταται, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διαφορετικά ο πρόεδρος του Ε.Σ.Υ.Π..

6. Τα τμήματα του Ε.Σ.Υ.Π. είναι τα ακόλουθα:

α. Τμήμα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

β. Τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

γ. Τμήμα απόδημου ελληνισμού και παλινοστούτων.

δ. Τμήμα ειδικής αγωγής και ειδικών κοινωνικών ομάδων.

7. Οι μονάδες του Ε.Σ.Υ.Π. είναι οι ακόλουθες:

α. Μονάδα αξιολόγησης και πιστοποίησης.

β. Μονάδα αναγνώρισης ισοτιμίας τίτλων σπουδών και μεταφοράς διδακτικών πιστωτικών μονάδων.

γ. Μονάδα τεκμηρίωσης.

δ. Μονάδα χρηματοδότησης της εκπαίδευσης.

ε. Μονάδα νέων μορφών εκπαίδευσης, κατάρτισης και εκπαιδευτικών καινοτομιών.

8. Σε κάθε τμήμα ή μονάδα είναι δυνατόν να ιδρύονται τομείς, οι οποίοι καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της διοικούσας επιτροπής. Το τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποτελείται από δύο, τουλάχιστον, τομείς: τον τομέα Α.Ε.Ι. και τον τομέα Τ.Ε.Ι..

9. Κάθε τμήμα, μονάδα και τομέας αποτελείται από επτά (7), το πολύ, μέλη. Τον ίδιο αριθμό μελών μπορεί να έχουν και οι τομείς κάθε τμήματος. Ο ακριβής αριθμός των μελών κάθε τμήματος, τομέα ή μονάδας, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια συγκρότησης και λειτουργίας τους, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα μέλη αυτά πρέπει να είναι επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή προσωπικότητες με γνώσεις στο αντικείμενο του τμήματος, του τομέα ή της μονάδας που θα πλακίσουν. Με ίδια απόφαση καθορίζονται τα ειδικά προσόντα των μελών αυτών. Τα προσόντα αυτά γνωστοποιούνται στα πανεπιστήμια, στα Τ.Ε.Ι. και τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι προτείνουν για επιλογή στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, επιστήμονες που πληρούν τα προσόντα αυτά. Ο Υ-

πουργός, από τα μέλη που έχουν προταθεί, επιλέγει τα μέλη των τμημάτων, τομέων και μονάδων, με τους αναπληρωματικούς τους, ύστερα από εισήγηση της διοικούσας επιτροπής. Ακόμη έχει το δικαίωμα, ύστερα από γνώμη της διοικούσας επιτροπής, να ορίσει σε κάθε τμήμα, τομέα ή μονάδα μέχρι δύο (2) μέλη δικής του επιλογής, που πρέπει να είναι επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή προσωπικότητες ευρύτερης αποδοχής. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος κάθε τμήματος, τομέα και μονάδας εκλέγονται από τα μέλη της αντίστοιχης οργανικής μονάδας.

10. Ο πρόεδρος του Ε.Σ.Υ.Π. είναι καθηγητής Α.Ε.Ι. ή ακαδημαϊκός με εμπειρία σε θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης, διορίζεται, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας διαρκούς επιτροπής μορφωτικών υποθέσεων της Βουλής, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκπροσωπεί το Ε.Σ.Υ.Π. ενώπιον παντός οργάνου και πάσης αρχής, προΐσταται των υπηρεσιών του και ασκεί όλες τις εκτελεστικές και διοικητικές αρμοδιότητες, εκτός εκείνων που ρητώς ανήκουν στην ολομέλεια, στη διοικούσα επιτροπή και στις επί μέρους οργανικές μονάδες του Ε.Σ.Υ.Π.. Η θητεία του προέδρου είναι πενταετής. Ο πρόεδρος του Ε.Σ.Υ.Π. μπορεί να συμμετέχει στις συνεδριάσεις των τμημάτων, των μονάδων και των τομέων, οπότε και προεδρεύει των εργασιών τους.

11. Η διοικούσα επιτροπή είναι πενταμελής και συγκροτείται: α) Από τον πρόεδρο του Ε.Σ.Υ.Π., β) Από δύο πρυτάνεις Α.Ε.Ι., έναν πρόεδρο Τ.Ε.Ι., έναν εκπαιδευτικό πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους με μυστική ψηφοφορία από την ολομέλεια, μεταξύ των μελών της που έχουν τις ανωτέρω ιδιότητες και είναι όλοι υποψήφιοι, πλην εκείνων που δηλώνουν αντίθετη βούληση. Η ιδιότητα μέλους της διοικούσας επιτροπής του Ε.Σ.Υ.Π. και μέλους της διοίκησης συνδικαλιστικής οργάνωσης οποιασδήποτε βαθμίδας είναι ασυμβίβαστες. Η διοικούσα επιτροπή εποπτεύει και συντονίζει το έργο των τμημάτων, των μονάδων και των τομέων και υποβάλλει σχετικά θέματα προς συζήτηση στην ολομέλεια, τα τμήματα, τους τομείς και τις μονάδες.

12. Ο πρόεδρος κάθε τμήματος, τομέα και μονάδας καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που συζητούνται και φροντίζει για την πραγματοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται.

13. Στις συνεδριάσεις της ολομέλειας, των τμημάτων, των τομέων και των μονάδων είναι δυνατόν, με πρόσκληση του προέδρου, μετά από προηγούμενη απόφαση της αντίστοιχης οργανικής μονάδας, να προσκαλούνται εμπειρογνώμονες, εκπρόσωποι φορέων επαγγελματικών οργανώσεων, συλλόγων και οργανισμών για να διατυπώσουν την άποψή τους όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν.

14. Η θητεία των μελών των τμημάτων, των τομέων και των μονάδων είναι τριετής. Στο τέλος της πρώτης τριετίας αντικαθίστανται τα μισά, το πολύ, μέλη των οργανικών μονάδων, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση της διοικούσας επιτροπής.

15. Τα τμήματα, οι μονάδες και οι τομείς μπορούν να εισηγούνται προς τη διοικούσα επιτροπή του Ε.Σ.Υ.Π. τη δημιουργία ειδικών επιστημονικών επιτροπών, επιτροπών υποβοήθησης του έργου τους ή ομάδων ερ-



γασίας, που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

16. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση, μηνιαία ή περιοδική ή κατ' αποκοπή, των μελών των τμημάτων, τομέων και μονάδων, και των επιτροπών ή ομάδων εργασίας του Ε.Σ.Υ.Π.. Η απασχόληση μελών του διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. στο Ε.Σ.Υ.Π. δεν θεωρείται δεύτερη απασχόληση.

17. Η γνώμη των τμημάτων, μονάδων και τομέων, όταν εγκρίνεται από τη διοικούσα επιτροπή, θεωρείται ως εισήγηση προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο Υπουργός μπορεί πάντα να παραπέμψει τις εισηγήσεις αυτές σε όργανα του Ε.Σ.Υ.Π. ευρύτερης σύνθεσης.

Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις της μονάδας αναγνώρισης της ισοτιμίας τίτλων σπουδών και μεταφοράς διδακτικών πιστωτικών μονάδων δεν υποβάλλονται στη διοικούσα επιτροπή ή σε άλλα όργανα για έγκριση και οριστικοποιούνται με την έκδοσή τους.

18. Εάν οι φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου δεν υποδείξουν εκπροσώπους εντός της νομίμου προθεσμίας, η ολομέλεια του Ε.Σ.Υ.Π., τα τμήματα, οι τομείς και οι μονάδες λειτουργούν νόμιμα με όσα μέλη έχουν οριστεί.

19. α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Προεδρίας της Κυβέρνησης, συνιστώνται στο Ε.Σ.Υ.Π. θέσεις διοικητικού προσωπικού κατά κατηγορίες και κλάδους, οι οποίες προστίθενται στις οργανικές θέσεις του κλάδου διοικητικών υπαλλήλων, που συνιστάται με το άρθρο 3 παρ. 6 αυτού του νόμου. Η πλήρωση των θέσεων αυτών μπορεί να γίνει και με μετάταξη υπαλλήλων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων και απόφαση της διοικούσας επιτροπής.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι δυνατόν να αποσπώνται στο Ε.Σ.Υ.Π. μέλη Δ.Ε.Π., Α.Ε.Ι. ή Ε.Π. Τ.Ε.Ι. ή εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για τη συγκρότηση επιτροπών τεχνικής και επιστημονικής στήριξης του έργου του.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του συναρμόδιου υπουργού είναι δυνατόν να αποσπώνται στο Ε.Σ.Υ.Π. με αίτησή τους υπάλληλοι του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

20. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα συγκρότησης, οργάνωσης και λειτουργίας των οργάνων του Ε.Σ.Υ.Π., οι ειδικότερες αρμοδιότητες των οργάνων, αυτών και ο τρόπος άσκησής τους και προσδιορίζονται τα ειδικά καθήκοντα των μελών των ατομικών και συλλογικών οργάνων του. Με το ίδιο ή άλλο διάταγμα δύναται να τροποποιείται η συγκρότηση των συλλογικών οργάνων του Ε.Σ.Υ.Π., να συνιστώνται κεντρικά ή περιφερειακά όργανα, να ουσιαστώνται ή καταργούνται τμήματα, μονάδες ή τομείς και να ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά την οργάνωση και λειτουργία των οργάνων του Ε.Σ.Υ.Π..

21. Με την έναρξη λειτουργίας του Ε.Σ.Υ.Π. και με

την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου καταργούνται: α) το Εθνικό Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας (Ε.Σ.Α.Π.) του άρθρου 5 του ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87 Α'), που μετονομάστηκε σε Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας (Σ.Α.Π.) με το άρθρο 70 παράγραφος 12 του ν. 1566/1985, β) το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (Ε.Σ.Υ.Π.) του άρθρου 48 του ν. 1566/1985, γ) το Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.) του άρθρου 14 Κεφάλαιο Ι' του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α'), δ) το Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής (Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.), ε) η επιτροπή ισοτιμιών του άρθρου 2 παρ. 17 της Στ5/54/1992 απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 573 Β'), στ) το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.) του άρθρου 14, κεφάλαιο ΙΙ του ν. 1404/1983, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 71 παρ. 5 του ν. 1566/1985, καθώς και οι διατάξεις του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α'), που αναφέρονται στις επιτροπές αξιολόγησης και στο διαπανεπιστημιακό συμβούλιο έρευνας. Το διοικητικό προσωπικό των καταργούμενων μονάδων μεταφέρεται στο Ε.Σ.Υ.Π. και εντάσσεται στις οργανικές μονάδες του με πράξη του Προέδρου και οι θέσεις του κυρίου προσωπικού του Ι.Τ.Ε. με θητεία καταργούνται. Όπου στη νομοθεσία προβλέπεται Σ.Α.Π. ή Σ.Τ.Ε. ή Επιτροπή ισοτιμιών ή Ι.Τ.Ε. νοείται το Ε.Σ.Υ.Π. μετά την έναρξη λειτουργίας του. Μετά την κατάργηση των παραπάνω οργάνων οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από το οικείο όργανο του Ε.Σ.Υ.Π..

22. Μέχρις ότου ολοκληρωθεί η συγκρότηση των αντίστοιχων οργάνων του Ε.Σ.Υ.Π. και τεθούν αυτά σε λειτουργία, οι αρμοδιότητες που προβλέπονται, από τις κείμενες διατάξεις, για τα όργανα της προηγούμενης παραγράφου εξακολουθούν να ασκούνται από αυτά. Για τη λήξη της αρμοδιότητας των οργάνων αυτών εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

## Άρθρο 2

### Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας" (Κ.Ε.Ε.), το οποίο εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Σκοπός του Κ.Ε.Ε. είναι η προαγωγή της έρευνας σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση και ιδίως σε θέματα οργάνωσης της εκπαίδευσης, μεθόδων διδασκαλίας, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και η εκπόνηση μελετών και η τεκμηρίωση στα θέματα αυτά.

3. Το Κ.Ε.Ε. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Α.Ε.Ι. ή επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της διαρκούς επιτροπής μορφωτικών υποθέσεων της Βουλής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους και διορίζονται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τριετή θητεία.

4. Το Κ.Ε.Ε. επιχορηγείται από τον Κρατικό Πρου-

πολογισμό. Άλλοι πόροι του Κ.Ε.Ε. είναι όσοι αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Ε.Ε. και ιδίως έσοδα από εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων και παροχή υπηρεσιών, δωρεές και επιχορηγήσεις.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. και των μελών του, η διάρθρωση των υπηρεσιών και η σύσταση των θέσεων προσωπικού, η διαδικασία κατάρτισης εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, διαχείρισης και ελέγχου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται τα θέματα της αποζημίωσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

### Άρθρο 3

#### Μορφωτικά Κέντρα Στήριξης της Εκπαίδευσης

1. α) Στην έδρα κάθε νομού ιδρύεται αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία με τίτλο "Μορφωτικό Κέντρο Στήριξης της Εκπαίδευσης" (ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε.), ο οποίος συμπληρώνεται με την παράθεση, στη συνέχεια, της ονομασίας κάθε νομού. Στη νομαρχία Αθηνών ιδρύονται τέσσερα (4) ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. και στη νομαρχία Θεσσαλονίκης δύο (2) ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε., με τη συμπλήρωση, στη συνέχεια, επιπλέον όσων προβλέπονται προηγουμένως, και των αριθμών 1, 2, 3 ή 4 κατά περίπτωση. Οι ειδικότερες έδρες και ονομασίες των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. αυτών ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Τα ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. υπάγονται απευθείας στο γενικό γραμματέα της οικείας περιφέρειας.

2. Κάθε ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. αποτελεί:

α) κέντρο και γραφεία των σχολικών συμβούλων,

β) έδρα των ομάδων συντονισμού και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου,

γ) έδρα του Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου (Π.Ε.Κ.) που τυχόν λειτουργεί στο νομό.

δ) έδρα δικτύου υπολογιστών που συνδέεται με τα ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. της οικείας περιφέρειας και με το εθνικό δίκτυο υπολογιστών και τις βάσεις δεδομένων της παιδαγωγικής έρευνας, είτε απευθείας είτε μέσω του ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. που είναι στην έδρα της περιφέρειας,

ε) κέντρο συντονισμού του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.),

στ) κέντρο: ι) εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και επανακατάρτισης των εκπαιδευτικών, ii) αυτομορφωτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των εκπαιδευτικών του νομού, iii) συντονισμού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τον ενιαίο χαρακτήρα της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, iv) στήριξης των πρωτοβουλιών για το ολοήμερο σχολείο και τη δημιουργική απασχόληση, v) συντονισμού της επαγγελματικής κατάρτισης και της ενταξίωσής της με την εκπαίδευση, vi) ενοποίησης των διαδικασιών περιβαλλοντικής αγωγής, αγωγής υγείας, πρόληψης και ενημέρωσης για τα ναρκωτικά, προώθησης του μαζικού αθλητισμού, στήριξης και προώθησης των πολιτιστικών και άλλων δραστηριοτήτων των μαθητών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολικών βιβλιοθηκών.

3. Στις αρμοδιότητες των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. περιλαμβάνονται:

α) Η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών (συμβατικών και ηλεκτρονικών) για την κάλυψη των αναγκών των

σχολικών συμβούλων, των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των ερευνητών και μελετητών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, ως και του διοικητικού προσωπικού της εκπαίδευσης του νομού

β) Η δημιουργία χώρου εργασίας και μελέτης των σχολικών συμβούλων του νομού.

γ) Η δημιουργία και λειτουργία σύγχρονου χώρου, κατάλληλα εξοπλισμένου, για συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια, κατάρτιση, επιμόρφωση, διαλέξεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση α', των επιστημόνων και καλλιτεχνών του νομού, καθώς και για τη λειτουργία ανοικτού πανεπιστημίου.

δ) Η λειτουργία δικτύου υπολογιστών για την εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την τεχνολογία των υπολογιστών, την τεκμηρίωση των δεδομένων του νομού, την ενημέρωση για σχετικά προγράμματα σε άλλους νομούς και τη σύνδεση με τα εκπαιδευτήρια του νομού και την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Κάθε ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. διοικείται από Επιτροπή η οποία αποτελείται από δύο σχολικούς συμβούλους της πρωτοβάθμιας και δύο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, από έναν εκπαιδευτικό της πρωτοβάθμιας και έναν της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ειδική εμπειρία, εκπροσώπους των οικείων εκπαιδευτικών οργανώσεων του νομού, έναν εκπρόσωπο της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ένα γονέα, εκπρόσωπο της ομοσπονδίας γονέων και κηδεμόνων του νομού και ένα λογοτέχνη ή καλλιτέχνη, κάτοικο του νομού. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του γενικού γραμματέα της οικείας περιφέρειας. Κατά την πρώτη συνεδρίαση εκλέγεται, από τα μέλη, ο πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, ο καθένας από τους οποίους ανήκει σε διαφορετική βαθμίδα εκπαίδευσης. Στις θέσεις αυτές μπορούν να εκλεγούν μόνο τα μέλη που είναι σχολικοί σύμβουλοι. Προηγείται η εκλογή του προέδρου και ακολουθεί η εκλογή του αναπληρωτή του. Τα μέλη της Επιτροπής δεν απαλλάσσονται των κύριων καθηκόντων τους. Στον πρόεδρο της Επιτροπής και τον αναπληρωτή του καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα, το ύψος του οποίου ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Σε κάθε ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε., συγκροτείται γραμματεία, για τη διοικητική στήριξη της λειτουργίας αυτού, που αποτελείται από διοικητικούς υπαλλήλους της επόμενης παραγράφου και από εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποσπώνται στο ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. με απόφαση του γενικού γραμματέα της οικείας περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε.. Την ευθύνη για τη λειτουργία της γραμματείας έχει ο πρόεδρος της Επιτροπής του ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε..

6. Για τη λειτουργία του ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. συμίστανται πενήντα οκτώ (58) θέσεις υπαλλήλων κατηγορίας ΔΕ κλάδου Διοικητικού και πενήντα οκτώ (58) θέσεις κατηγορίας ΤΕ κλάδου Βιβλιοθηκονόμων. Οι θέσεις αυτές υπάγονται σε ίδιους κλάδους, που συνιστώνται με το νόμο αυτόν, κατανέμονται ανά μία κατά κατηγορία σε κάθε ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. και πληρούνται κατά την κείμενη νομοθεσία. Ως προσόν διορισμού του κλάδου Βιβλιοθηκονόμων ορίζεται πτυχίο βιβλιοθηκονομίας Τ.Ε.Ι. ή ισότιμο και αντίστοιχο αυτού.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από

πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, μπορεί να προβλέπεται η σύσταση και άλλων θέσεων προσωπικού στις οργανικές θέσεις του κλάδου διοικητικών υπαλλήλων, που συνίσταται με την παρούσα παράγραφο για τις ανάγκες των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε., τα προσόντα κατά κατηγορία και κλάδο και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

7. Για τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε., των αρμοδιοτήτων του προέδρου της Επιτροπής και του αναπληρωτή του, ως και της ανάδειξης των εκπροσώπων, της συγκρότησης και των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας της Επιτροπής εκδίδεται εσωτερικός κανονισμός, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με τον ίδιο κανονισμό μπορεί να συμπληρώνεται ο σκοπός των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. συνολικώς ή κατά ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε..

8. Οι δαπάνες λειτουργίας των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. βαρύνουν τους προϋπολογισμούς αυτών, τα έσοδα των οποίων προέρχονται από επχρηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού. Οι δαπάνες εξοπλισμού των ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. κατά την πρώτη τετραετία της λειτουργίας τους βαρύνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο αποφασίζει για τα απαραίτητα είδη εξοπλισμού και την προμήθειά τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα θέματα κατάρτισης, έγκρισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΜΟ.ΚΕ.Σ.Ε. και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

#### Άρθρο 4

##### Ίνστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία 'Ίνστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων' (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.), το οποίο εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, έχει έδρα την Αθήνα και μπορεί να ιδρύει παραρτήματά του, ως και Κέντρα Επιμόρφωσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης.

2. Σκοπός του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. είναι η μελέτη, έρευνα παροχή πληροφοριών και ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση ενηλίκων και τη λαϊκή επιμόρφωση και ιδίως ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η εκτέλεση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, η οργάνωση συστημάτων εκπαίδευσης εξ αποστάσεως, η παραγωγή και διάδοση εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού, η εκτέλεση σχετικών ερευνητικών προγραμμάτων, η καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού, η αξιοποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού και η εκτέλεση έργων που του αναθέτει η Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης.

3. Το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και Γενικό Διευθυντή. Τα μέλη του Δ.Σ. και ο Γενικός Διευθυντής είναι επιστημονικές αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. και διορίζονται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τριετή θητεία.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο πρόεδρος του Δ.Σ. και ο αναπληρωτής του.

4. Το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άλλοι πόροι του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. είναι όσοι αποφασίζονται από το Δ.Σ. και ιδίως τα έσοδα από εκτέλεση ερευ-

νητικών προγραμμάτων και παροχή υπηρεσιών, από εκτέλεση έργων που του αναθέτει η Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, από δωρεές, από χρηματοδοτήσεις και επιχορηγήσεις φορέων και οργανισμών της ημεδαπής και αλλοδαπής και από διδασκτρα των συμμετεχόντων στα προγράμματα επιμόρφωσης.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, καθορίζονται ειδικότερα οι σκοποί του Ι.Δ.ΕΚ.Ε., τα θέματα των αρμοδιοτήτων του Δ.Σ., των μελών του και του Γενικού Διευθυντή, η διάρθρωση των υπηρεσιών, η σύσταση θέσεων προσωπικού, η διαδικασία κατάρτισης εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την οργάνωση και λειτουργία του.

6. Τα θέματα αποζημίωσης των μελών του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού είναι δυνατή η απόσπαση στο Ι.Δ.ΕΚ.Ε. υπαλλήλων του Δημοσίου και φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α).

8. Τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) που ιδρύθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης με τον κανονισμό 815/1984, υπάγονται στο Ι.Δ.ΕΚ.Ε., το οποίο αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους.

9. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 45 παράγραφος δ του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α) καταργείται.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

##### Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης

#### Άρθρο 5

##### Ένταξη - Σκοποί - Τίτλος Σπουδών

1. Το Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μ.Δ.Δ.Ε.) εντάσσεται από το ακαδημαϊκό έτος 1995-1996, στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο έχει την ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία του. Στα πλαίσια αυτά, το Π.Τ.Δ.Ε. έχει τη δυνατότητα να συνεργάζεται με άλλα τμήματα για την επίτευξη των σκοπών του.

2. Σκοπός του Μ.Δ.Δ.Ε. είναι η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση του εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Στα πλαίσια αυτά το Μ.Δ.Δ.Ε. επιδιώκει:

α) Να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα των επιστημών και ειδικότερα των επιστημών της αγωγής και της εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

β) Να προάγει την έρευνα, την παραγωγή και τη μετάδοση γνώσεων και εμπειριών που συμβάλλουν στην εκπαιδευτική ανάπτυξη της χώρας.

γ) Να παρέχει τις απαραίτητες πρόσθετες γενικές και ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, που εξασφαλίζουν την ελεύθερη και ισότιμη επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Η δομή και λειτουργία του Μ.Δ.Δ.Ε. καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Η μετεκ-

παιδεία στο Μ.Δ.Δ.Ε. διαρκεί τέσσερα (4) εξάμηνα. Η επιλογή των εκπαιδευτικών για φοίτηση στο Μ.Δ.Δ.Ε. γίνεται με γραπτές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης, που προβλέπεται από το άρθρο 9 παρ 5 περίπτ. β' του παρόντος. Η φοίτηση στο Μ.Δ.Δ.Ε. είναι υποχρεωτική και κατά τη διάρκεια της φοίτησης οι μετεκπαιδευόμενοι απαλλάσσονται από τα διδακτικά και διαικητικά τους καθήκοντα.

5. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής για τη μετεκπαίδευση στο Μ.Δ.Δ.Ε. έχουν οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, που έχουν συμπληρώσει πέντε (5) χρόνια εκπαιδευτικής υπηρεσίας και δεν έχουν περισσότερα από είκοσι πέντε (25) έτη εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Στην παραπάνω υπηρεσία συμπεριλαμβάνεται και εκείνη που έχει ο εκπαιδευτικός ως αναπληρωτής στη δημόσια εκπαίδευση.

6. Σε όσους περατώνουν με επιτυχία το διετή κύκλο της μετεκπαίδευσης στο Μ.Δ.Δ.Ε. χορηγείται δίπλωμα διετούς μετεκπαίδευσης στις επιστήμες της αγωγής.

7. Οι κάτοχοι του τίτλου της προηγούμενης παραγράφου έχουν όλα τα δικαιώματα των πτυχιούχων των παιδαγωγικών τμημάτων των Α.Ε.Ι., εκτός από την περίπτωση της εγγραφής υποψηφίων στους πίνακες διοριστέων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

#### Άρθρο 8

#### Όργανα διοίκησης του Μ.Δ.Δ.Ε. και αρμοδιότητές τους

1. Τα όργανα διοίκησης του Μ.Δ.Δ.Ε. είναι:

α) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Π.Τ.Δ.Ε. για θέματα του Μ.Δ.Δ.Ε..

β) Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και

γ) Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι.

2. α) Η Γ.Σ.Ε.Σ. αποτελείται από τα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Π.Τ. Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, από τα μέλη του Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε. και από εννιά (9) εκπροσώπους των μετεκπαιδευόμενων, που ορίζονται από το σύλλογό τους.

β) Η Γ.Σ.Ε.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, μετά από πρόταση του Προέδρου του Μ.Δ.Δ.Ε..

γ) Η Γ.Σ.Ε.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Διαμορφώνει το πρόγραμμα σπουδών και εποπτεύει την εφαρμογή του.

ββ) Εγκρίνει την κατανομή του διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. και σε μέλη του λοιπού διδακτικού προσωπικού, μετά από πρόταση του Δ.Σ..

γγ) Κατανέμει τα κονδύλια για τις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες και αναθέτει καθήκοντα προϊσταμένων ειδικών προγραμμάτων και διευθυντών εργαστηρίων, σπουδαστηρίων και βιβλιοθηκών.

δδ) Έχει κάθε άλλη αρμοδιότητα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του Μ.Δ.Δ.Ε. και την οποία δεν αναθέτει ρητώς σε άλλο όργανο ο νόμος. Μπορεί να εκχωρεί αρμοδιότητές της στο Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε..

3. α) Το Δ.Σ. αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους του Μ.Δ.Δ.Ε., έναν εκπρόσωπο των μετεκπαιδευόμενων και έναν εκπρόσωπο του λοιπού διδακτικού προσωπικού του Μ.Δ.Δ.Ε.. Όταν συζητούνται θέματα που αφορούν δασκάλους ειδικής αγωγής συμμετέχει επιπλέον και ένας εκπρόσωπος των μετεκπαιδευόμενων δασκάλων ειδικής αγωγής με δικαίωμα λόγου και ψήφου για τα θέματα αυτά.

β) Τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους ορίζει η

Γενική Συνέλευση του Π.Τ.Δ.Ε., σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους για τα Α.Ε.Ι.. Τον εκπρόσωπο των μετεκπαιδευόμενων και τον εκπρόσωπο των δασκάλων ειδικής αγωγής ορίζει ο σύλλογός τους.

γ) Ο εκπρόσωπος του λοιπού διδακτικού προσωπικού ορίζεται μετά από μυστική ψηφοφορία, στην οποία μετέχουν τα ανωτέρω μέλη. Η ψηφοφορία γίνεται με πρόσκληση του Προέδρου του Δ.Σ., ο οποίος έχει και την ευθύνη της διεξαγωγής της.

δ) Το Δ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) Συντονίζει το έργο του Μ.Δ.Δ.Ε. στα πλαίσια των αποφάσεων της Γ.Σ.Ε.Σ..

ββ) Υποβάλλει προτάσεις προς τη Γ.Σ.Ε.Σ. για την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων, την οργάνωση και λειτουργία εργαστηρίων.

γγ) Εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. την πρόσληψη του διδακτικού προσωπικού του Μ.Δ.Δ.Ε. και αποφασίζει για τη μετάκληση επιστημόνων από το εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και για τυχόν επιστημονικές συνεργασίες με αντίστοιχα κέντρα μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

δδ) Εισηγείται προς τη Γ.Σ.Ε.Σ. την κατανομή των κονδυλίων στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες.

εε) Αποφασίζει για την τοποθέτηση και υπηρεσιακή κατάσταση του διοικητικού-τεχνικού προσωπικού.

στστ) Αποφασίζει για όλες τις ατομικές και διοικητικές υποθέσεις των μετεκπαιδευόμενων εκπαιδευτικών, που προκύπτουν με τη φοίτησή τους.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. παραπέμπονται για έγκριση στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε., αν αυτό ζητηθεί από δύο (2) τουλάχιστον μέλη του.

4. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί το Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη του και προεδρεύει των εργασιών του.

β) Εισηγείται στον Πρόεδρο του Π.Τ.Δ.Ε. τη σύγκληση της Γ.Σ.Ε.Σ. και σε συνεργασία με αυτόν καταρτίζουν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

γ) Εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς του.

δ) Τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας των μελών του διδακτικού προσωπικού.

ε) Μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και των αποφάσεων της Γ.Σ.Ε.Σ. και του Δ.Σ..

στ) Συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων.

ζ) Προϊστάται όλων των υπηρεσιών του Μ.Δ.Δ.Ε..

η) Μπορεί να αναθέτει αρμοδιότητες στα λοιπά μέλη Δ.Ε.Π. του Δ.Σ..

5. Οι Αντιπρόεδροι του Δ.Σ. έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συνεπικουρούν τον Πρόεδρο στο έργο του.

β) Έχουν αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε..

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Τ.Δ.Ε., μπορεί να ανατεθούν και άλλες αρμοδιότητες στα όργανα διοίκησης του Μ.Δ.Δ.Ε. σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του.

7. Οι αποφάσεις των οργάνων του Μ.Δ.Δ.Ε. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, εφόσον υπάρχει απαρτία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υ-

περισχύει η ψήφος του Προέδρου.

8. Τα όργανα βρίσκονται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη τους. Σε περίπτωση μη απαρτίας, τα όργανα συγκαλούνται εκ νέου μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την πρώτη σύγκληση και βρίσκονται σε απαρτία οσαδήποτε μέλη και αν είναι παρόντα.

9. Η Γ.Σ.Ε.Σ. και το Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε. συγκροτούνται και λειτουργούν νόμιμα έστω και αν δεν έχουν οριστεί οι προβλεπόμενοι εκπρόσωποι λοιπών κατηγοριών, εκτός από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Π.Τ.Δ.Ε..

#### Άρθρο 7

##### Γραμματειακή υποστήριξη Οικονομική διαχείριση - Στήριξη

1. Η εσωτερική οργάνωση και η λειτουργία των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του Μ.Δ.Δ.Ε., οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις τοποθέτησης του προσωπικού σε αντίστοιχες θέσεις, ρυθμίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Α.Ε.Ι..

2. Για τη λειτουργία της γραμματείας του Μ.Δ.Δ.Ε. είναι δυνατόν να αποσπώνται εκπαιδευτικοί, μετά από εισήγηση του προέδρου του Δ.Σ. του Μ.Δ.Δ.Ε..

3. Το Μ.Δ.Δ.Ε. εξακολουθεί να λειτουργεί στα κτίρια και στους χώρους της τέως Μαρσαλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

4. Η κινητή και ακίνητη περιουσία του Μ.Δ.Δ.Ε. μεταβιβάζεται στελώς και αυτοδικαίως στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για αποκλειστική χρήση από το Π.Τ.Δ.Ε. και ειδικότερα τη στέγασση του Μ.Δ.Δ.Ε. και των πειραματικών σχολείων αυτού. Μετά την οργάνωση και λειτουργία του Μ.Δ.Δ.Ε., σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, η μεταβίβαση μεταγράφεται στα οικεία υποθηκοφυλακεία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Κατά τη διαδικασία της μεταβίβασης τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 109 του Συντάγματος και της νομοθεσίας περί δωρεών, διαθηκών και κωδικελλών.

5. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών επιχορηγείται από το κράτος ειδικά για την οργάνωση, τη λειτουργία, την εφαρμογή των προγραμμάτων και εκπλήρωση των σκοπών του Μ.Δ.Δ.Ε.. Η διαχείριση της επιχορήγησης αυτής γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες του Μ.Δ.Δ.Ε..

6. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που εκδίδονται μετά από πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Π.Τ.Δ.Ε. και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία θέματα, όπως:

α) Η ίδρυση εργαστηρίων, σπουδαστηρίων, βιβλιοθήκης, μουσείων.

β) Η οργάνωση, η εφαρμογή και η διάρκεια των παντός είδους και μορφής προγραμμάτων μετεκπαίδευσης ή επιμόρφωσης.

γ) Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες πρόσκρισης και επιλογής εκπαιδευτικών δημοτικής εκπαίδευσης, καθώς και εκπαιδευτικών δημοτικής εκπαίδευσης της Κύπρου και Ελληνικών Κοινοτήτων της αλλοδαπής ή και οποιασδήποτε άλλου τύπου σχολείου δημοτικής εκπαίδευσης, δημόσιας ή ιδιωτικής.

δ) Ο αριθμός κατά κατηγορία των καλούμενων για μετεκπαίδευση ή για παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης, υπηρεσιακής ή άλλες υποχρεώσεις και δικαιώματα, περιλαμβανομένων και των συνεπειών λόγω

ελλιπούς φοιτήσεως ή αποτυχίας στις εξετάσεις και η εν γένει υπηρεσιακή τους κατάσταση.

ε) Η κατάρτιση κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας του Μ.Δ.Δ.Ε..

στ) Η σύσταση και κατανομή θέσεων διοικητικού προσωπικού, ανάλογα με τις ανάγκες που δημιουργούνται από την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

ζ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια που δεν ρυθμίζεται από τη σχετική νομοθεσία των Α.Ε.Ι. ή από τον παρόντα νόμο.

7. Στον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και το διδακτικό προσωπικό του Μ.Δ.Δ.Ε. καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας και ο τρόπος καταβολής καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Στις εξαιρέσεις του άρθρου δευτέρου παράγραφου 2 του ν. 2216/1994 (ΦΕΚ 83 Α') υπάγονται και οι αποζημιώσεις για την προσφορά διδακτικού ή διευθυντικού έργου στο Μ.Δ.Δ.Ε. και τα λοιπά διδασκαλεία.

#### Άρθρο 8

##### Ίδρυση διδασκαλείων

1. Από το ακαδημαϊκό έτος 1995-1996 ιδρύονται:

α) Διδασκαλείο Νηπιαγωγών (Δ.Ν.) στην Αθήνα, που εντάσσεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών (Π.Τ.Ν.) του Πανεπιστημίου Αθηνών.

β) Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (Δ.Δ.Ε.) στη Θεσσαλονίκη, που εντάσσεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και

γ) Διδασκαλείο Νηπιαγωγών (Δ.Ν.) στη Θεσσαλονίκη, που εντάσσεται στο Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 7 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα διδασκαλεία της προηγούμενης παραγράφου. Όταν πρόκειται για Διδασκαλείο Νηπιαγωγών, όπου αναφέρεται Π.Τ.Δ.Ε. και όργανά του εννοείται το οικείο Π.Τ.Ν. και τα όργανά του.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Νηπιαγωγών του οικείου Α.Ε.Ι., μπορεί να ιδρύονται Διδασκαλεία Δημοτικής Εκπαίδευσης ή Νηπιαγωγών και σε άλλα Α.Ε.Ι., τα οποία θα λειτουργούν κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

#### Άρθρο 9

##### Επιτροπή Επιλογής

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συγκροτείται Επιτροπή Επιλογής (Ε.Ε.), που αποτελείται από:

α) έναν καθηγητή του Π.Τ.Δ.Ε. και έναν καθηγητή του Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Αθηνών,

β) έναν καθηγητή του Π.Τ.Δ.Ε. και έναν καθηγητή του Π.Τ.Ν. του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

γ) ένα σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,

δ) ένα μόνιμο πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου,

ε) ένα σχολικό σύμβουλο Δημοτικής Εκπαίδευσης,

στ) ένα σχολικό σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής,

ζ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προγραμμάτων Διδακτικού Προσωπικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Οι παραπάνω προτείνονται με τους ανάπληρωτές τους από τη γενική συνέλευση του οικείου παιδαγωγικού τμήματος, προκειμένου για τα μέλη με στοιχεία α' και β', από το συντονιστικό συμβούλιο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, προκειμένου για τα μέλη με στοιχεία γ' και δ' και από το Συμβούλιο Επιλογής Σχολικών Συμβούλων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου για τα μέλη με στοιχεία ε' και στ'.

3. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ο αναπληρωτής του μέλους με στοιχείο ζ' από τους προϊστάμενους τμήματος της ίδιας διεύθυνσης, καθώς και ο γραμματέας της επιτροπής με τον αναπληρωτή του από υπαλλήλους της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με απόσπαση στην υπηρεσία αυτή. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της επιτροπής από τα τακτικά μέλη αυτής.

4. Έργο της Ε.Ε. είναι η οργάνωση και διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων για την επιλογή δασκάλων και νηπιαγωγών για φοίτηση σε όλα τα διδασκαλεία μεταεκπαίδευσης δασκάλων και νηπιαγωγών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Ε.Ε., καθορίζονται:

α) Ο τρόπος λειτουργίας της επιτροπής αυτής και η διάρκεια της θητείας των μελών της, καθώς και ο τρόπος επιλογής των θεμάτων των εξετάσεων.

β) Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και δηλώσεων προτίμησής των υποψηφίων για συμμετοχή στις εξετάσεις, ελέγχου της συνδρομής των τυπικών προσόντων, επιλογής και προώθησης των θεμάτων των εξετάσεων, διεξαγωγής των εξετάσεων, επιτήρησης αυτών, βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμών και έκδοσης των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Ε.Ε. ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., σύμβουλοι, μόνιμοι πάρεδροι, πάρεδροι με θητεία και ειδικοί πάρεδροι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, σχολικοί σύμβουλοι και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και διοικητικοί υπάλληλοι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, τη συγκέντρωση και βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών, την αποστολή των θεμάτων των εξετάσεων, καθώς και για κάθε άλλη υπηρεσία σχετική με τις εξετάσεις.

7. Στα μέλη της Ε.Ε., καθώς και στους οριζόμενους κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται αποζημίωση κατ' αποκοπή ή κατά συνδρομία ή κατά γραπτό δοκίμιο ή ως ωριαία αντιμισθία, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

### Λοιπά θέματα

#### Άρθρο 10

#### Θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. α) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 εδάφιο πρώτο του ν. 1566/1985 αντικαθίσταται ως ακολούθως: "Η φοίτηση

στα νηπιαγωγεία είναι διετής και εγγράφονται σε αυτά νήπια που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία τεσσάρων (4) ετών".

β) Το άρθρο 4 παράγραφος 2 εδάφιο δεύτερο του ν. 1566/1985 αντικαθίσταται ως ακολούθως: "Στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου εγγράφονται μαθητές που συμπληρώνουν την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία έξι (6) ετών".

γ) Ειδικά τα σχολικά έτη 1995-1996 και 1996-1997 στην Α' τάξη μπορούν να εγγραφούν και μαθητές, οι οποίοι την 1η Οκτωβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν ηλικία πέντε (5) ετών και έξι (6) μηνών, εφόσον οι γονείς τους το επιθυμούν.

2. Για την κατάταξη υποψηφίων για διορισμό δασκάλων στους πίνακες διοριστέων του 1988, που έχουν μεταφερθεί από το έτος 1989, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 7 του ν. 2233/1994 (ΦΕΚ 141 Α'), λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία κτήσεως του πτυχίου τους και, περαιτέρω, η απόλυτη σειρά εγγραφής τους στους πίνακες διοριστέων πριν τη μεταφορά που προαναφέρθηκε.

3. α) Έλληνες πολίτες ή Έλληνες το γένος, οι οποίοι, με πτυχίο αλλοδαπής και μόνο σχολής, αναγνωρισμένο ως ισότιμο και αντίστοιχο προς το πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ελληνικής παιδαγωγικής ακαδημίας ή σχολής νηπιαγωγών, έχουν εγγραφεί στους πίνακες διοριστέων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, διορίζονται μόνο μετά από επιτυχή παρακολούθηση ειδικού προγράμματος επανεκπαίδευσης συνολικής διάρκειας έξι (6) μηνών, το οποίο εκκινούν και υλοποιούν ειδικά για το σκοπό αυτόν, τα παιδαγωγικά τμήματα των ελληνικών Α.Ε.Ι. σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στο ειδικό αυτό πρόγραμμα περιλαμβάνονται τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν οι επανεκπαιδευόμενοι, οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος και κάθε άλλη λεπτομέρεια, σχετική με τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο εκτέλεσης του προγράμματος. Η παρακολούθηση του ειδικού προγράμματος γίνεται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, η οποία υποβάλλεται στο τμήμα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα. Η παρακολούθηση, η οποία είναι υποχρεωτική, πιστοποιείται ότι περατώθηκε με επιτυχία, με τη χορήγηση από τα τμήματα ειδικής βεβαίωσης. Κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης καταβάλλεται στους εκπαιδευόμενους ειδική αποζημίωση, η οποία ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Προτεραιότητα παρακολούθησης του προγράμματος έχουν όσοι από τους υποψηφίους πρόκειται να διοριστούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, με βάση τη σειρά εγγραφής τους στην επιτηρίδα διοριστέων δασκάλων ή νηπιαγωγών.

β) Για τα λοιπά θέματα, που δεν προβλέπονται στην παραπάνω περίπτωση, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 30 παράγραφος 2 περιπτώσεις β' και γ' του ν. 2083/1992.

γ) Για τους πτυχιούχους των παιδαγωγικών σχολών και των παιδαγωγικών τμημάτων του εξωτερικού, οι οποίοι θα εγγράφονται εφεξής στους πίνακες διοριστέων δασκάλων ή νηπιαγωγών, εφαρμόζεται το άρθρο 30 παράγραφος 2 του ν. 2083/1992.

4. α) Οι διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 4 και 5 του ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 111 παράγραφος 5 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και συμπληρώθηκαν με τις

διατάξεις του άρθρου 46 παράγραφος IV του ν. 1946/1991 (ΦΕΚ 69 Α') και του άρθρου 2 παράγραφος 10 του ν. 2188/1994 (ΦΕΚ 18 Α'), εφαρμόζονται και κατά το ακαδημαϊκό έτος 1995-1996 για την εισαγωγή των αποφοίτων από τμήματα ειδικότητας των τεχνικών-επαγγελματικών και ναυτικών λυκείων, στα Τ.Ε.Ι., την Ανωτέρα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ.) της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.) και τις ανώτερες σχολές τουριστικών επαγγελματιών.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εισαγωγή, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997 και εφεξής, στα Τ.Ε.Ι., την Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και τις ανώτερες σχολές τουριστικών επαγγελματιών, αποφοίτων από κλάδους προεπαγγελματικής κατάρτισης των ενισιαίων πολυκλαδικών λυκείων, καθώς και από τμήματα ειδικότητας των τεχνικών-επαγγελματικών και ναυτικών λυκείων, ημερήσιων και εσπερινών.

5. Οι προθεσμίες του άρθρου 3 παράγραφοι 4 και 7 στοιχείο γ' του ν. 2188/1994 παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι 31 Οκτωβρίου 1995.

6. α) Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του ν. 1600/1986 (ΦΕΚ 76 Α') η φράση "και του άρθρου 62 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α')" τροποποιείται ως ακολούθως: "και των άρθρων 58 παράγραφος 2 στοιχεία α' και γ και 62 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α')".

β) Οι σχετικές προθεσμίες, που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του ν. 1600/1986, θεωρούνται ότι αρχίζουν, για όσους εμπίπτουν στο προηγούμενο εδάφιο, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και ορίζονται σε έξι (6) μήνες.

7. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 9 του ν. 1566/1985 υπάρχει η λέξη "ισότιμο" προστίθεται ακολούθως "και αντιστοιχο".

8. Στο άρθρο 5 παράγραφος 13 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Η κατά ποικιλόμορτο τρόπο μίσθωση των σχολικών κυλικίων δεν υπάγεται στις διατάξεις για τις εμπορικές μισθώσεις".

9. α) Οι δαπάνες κίνησης λόγω μετάθεσης, που προβλέπονται από το άρθρο 20 του ν.δ/τος 65/1973 (ΦΕΚ 150 Α') για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι μετατίθενται από νομό σε νομό και το εφάπαξ χρηματικό ποσό που χορηγείται στους ίδιους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι μετατίθενται σε προβληματικές περιοχές και προβλέπεται από το άρθρο 9 του ν. 2085/1992 (ΦΕΚ 170 Α'), βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στις οποίες μετατίθενται κάθε εκπαιδευτικός. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στους οικείους Κ.Α.Ε. και φορείς των νομαρχιακών προϋπολογισμών. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι σχετικές πιστώσεις μεταφέρονται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στους οικείους νομαρχιακούς προϋπολογισμούς.

β) Από το άρθρο 6 παράγραφος 25 εδάφιο β' του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α') διαγράφονται οι λέξεις "που εκδίδεται το Σεπτέμβριο κάθε έτους".

10. Το άρθρο 16 παράγραφος 1 περιπτώσεις γ' και

δ' στοιχείο ιι του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"ιι) Ένας καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Α.Ε.Ι. με γνωστό αντικείμενο το διοικητικό δίκαιο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τη γενική συνέλευση του τμήματος ή του τομέα που ανήκει".

11. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 7 του ν. 1351/1983, μπορεί από το ακαδημαϊκό έτος 1995-1996 και εφεξής, να ορίζεται χωριστό ποσοστό θέσεων κατά σχολή ή τμήμα σχολής για τους υποψήφιους της ειδικής κατηγορίας του άρθρου 3 παράγραφος 1 εδάφιο α' του ν. 1351/1983, που είναι απόφοιτοι ξένων λυκείων ή αντίστοιχων σχολείων, τα οποία λειτουργούν στο εξωτερικό και έχουν πλήρη φοίτηση σε τρεις (3), τουλάχιστον, τάξεις στα σχολεία αυτά, οι οποίες αντιστοιχούν στις τρεις (3) τάξεις του ελληνικού λυκείου. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής, κατά το ακαδημαϊκό έτος 1995-1996 της περίπτωσης αυτής, έχουν και οι υποψήφιοι που πήραν μέρος για πρώτη φορά στη διαδικασία επιλογής κατά το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994 με την ειδική κατηγορία των Ελλήνων του εξωτερικού, εφόσον πληρούν την παραπάνω προϋπόθεση. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 εδάφιο α' του ν. 1351/1983.

12. Στους διοικητικούς υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών, χορηγείται μηνιαίο ειδικό επίδομα ποσού δραχμών δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) για την απασχόλησή τους στη διαδικασία της προετοιμασίας και διεξαγωγής των Γενικών Εξετάσεων.

Το παραπάνω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 1.1.1996.

13. Σχολικοί σύμβουλοι πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όταν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, μπορεί να αναπληρώνονται από άλλους σχολικούς συμβούλους του ίδιου κλάδου ή ειδικότητας γειτονικών περιφερειών, οι οποίες ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

14. α) Οι με αριθμό Φ.351.1/103/Δ1/8258/22.6.1993 και Υ.65/Δ2/17862/30.8.1993 προκηρύξεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πλήρωση θέσεων σχολικών συμβούλων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καταργούνται.

β) Η με αριθμό Α2/1479/27.11.1992 προκήρυξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την πλήρωση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού στα εκκλησιαστικά σχολεία καταργείται.

15. α) Οι μόνιμοι πάρεδροι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.) μετέχουν στις συνεδριάσεις της κατά το άρθρο 26 παρ. 6 του ν. 1566/1985 Ολομέλειας του Π.Ι..

β) Ειδικοί πάρεδροι του Π.Ι. μπορεί να μετέχουν στα κατά το άρθρο 26 παράγραφοι 8 και 9 του ν. 1566/1985 τμήματα αυτού, ύστερα από απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται κάθε Σεπτέμβριο.

16. Στον πρόεδρο και τους αντιπροέδρους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, οι οποίοι είναι καθηγητές Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παι-

δείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Για την αποζημίωση αυτή έχουν εφαρμογή οι εξαιρέσεις του άρθρου δευτέρου παράγραφος 2 του ν. 2216/1994.

17. Οι μόνιμοι πάρεδροι του Π.Ι., που έχουν υπηρετήσει επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη στη θέση αυτή και έχουν τα προσόντα που απαιτούνται από το ν. 1566/1985, μπορούν να κριθούν, με αίτησή τους, για εξέλιξη σε θέση Συμβούλου του Π.Ι. Η κρίση γίνεται από το Συντονιστικό Συμβούλιο, ύστερα από γραπτή εισήγηση τριμελούς επιτροπής, που ορίζεται με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου. Μέλη επιτροπής μπορούν να είναι ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και μέλη του κύριου προσωπικού του Π.Ι. των ανώτερων του κρινόμενου θέσεων. Τα μέλη των επιτροπών που δεν είναι μέλη του Συντονιστικού Συμβουλίου μετέχουν στο Συντονιστικό Συμβούλιο με ψήφο κατά την ημέρα της κρίσης. Οι θετικές κρίσεις του Συντονιστικού Συμβουλίου επικυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Όσοι κρίνονται θετικά καταλαμβάνουν κενές οργανικές θέσεις Συμβούλων αντίστοιχης ειδικότητας. Αν δεν υπάρχουν, καταλαμβάνουν προσωρινή θέση Συμβούλου αντίστοιχης ειδικότητας και αν κατά τη διάρκεια της θητείας τους κενωθεί τέτοια θέση, την καταλαμβάνουν, ενώ η προσωρινή θέση τους καταργείται.

18. Οι σύμβουλοι, μόνιμοι πάρεδροι και ειδικοί πάρεδροι του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου δεν μπορούν να κατέχουν μονίμως δεύτερη οργανική θέση σε οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Για όσους κατέχουν τέτοια θέση εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του άρθρου 2 παράγραφος 4 του ν. 2233/1994.

19. Οι διατάξεις του άρθρου 113 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 1892/1990, που αναφέρονται στον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, εφαρμόζονται και για τα μισθωμένα ακίνητα, στα οποία στεγάζονται διδαστήρια, η κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και οι λοιπές υπηρεσίες που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές.

20. Η επιτροπή άσκησης αρχιτεκτονικού ελέγχου και ελέγχου εφαρμογής της άδειας και των οικοδομικών εργασιών σε κτίρια που ανεγείρονται με ευθύνη του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.), η οποία προβλέπεται από την κοινή υπουργική απόφαση ΣΤ1/650/1991 (ΦΕΚ 265 Β') ορίζεται τριμελής από πενταμελούς και αποτελείται από δύο αρχιτέκτονες του Ο.Σ.Κ. με βαθμό Α' και έναν αρχιτέκτονα που υποδεικνύεται από το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτέρων Σχολών (Σ.Α.Δ.Α.Σ.). Τα μέλη της διορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους, με διετή θητεία και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Σ.Κ.. Στα μέλη της επιτροπής καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

21. α) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) μπορεί, αν τη θέση του προέδρου του Δ.Σ. και του διευθύνοντος συμβούλου κατέχει το ίδιο πρόσωπο, να ανατίθενται σε μέλος αυτού ή σε τρίτον καθήκοντα αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου του Ο.Ε.Δ.Β.. Με ίδια απόφαση καθορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του αναπληρωτή αυτού.

β) Στον αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου του Ο.Ε.Δ.Β., ο οποίος ασκεί καθήκοντα με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, καταβάλλονται μηνιαίες αποδοχές, το ύψος των οποίων ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Επίσης, στον πρόεδρο, το διευθύνοντα συμβούλο και τον αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου του Ο.Ε.Δ.Β. καταβάλλονται τα επιδόματα Χριστουγέννων, Πάσχα και άδειας του άρθρου 13 του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194 Α').

22. Παραίτησεις εκπαιδευτικών, που υποβάλλονται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, δεν γίνονται αποδεκτές παρά μόνο μετά τη λήξη του έτους αυτού. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν να γίνουν δεκτές αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι στο πρόσωπο του εκπαιδευτικού ή μέλους της οικογένειάς του, οι οποίοι εκτιμώνται από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο εισηγείται σχετικά στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

23. α) Το Διεθνές Απολυτήριο, το οποίο με τον ξενόγλωσσο τίτλο INTERNATIONAL BACCALAUREATE χορηγεί ο Οργανισμός Διεθνούς Απολυτηρίου (INTERNATIONAL BACCALAUREATE ORGANISATION), θεωρείται ισότιμο και αντίστοιχο του απολυτηρίου τίτλου που χορηγούν τα λύκεια της ημεδαπής.

β) Στις τάξεις Β' και Γ' των δημόσιων και ιδιωτικών λυκείων μπορεί να λειτουργεί τμήμα για την απόκτηση Διεθνούς Απολυτηρίου. Στους μαθητές των τμημάτων αυτών διδάσκεται οπωσδήποτε, περαν του προγράμματος σπουδών του Διεθνούς Απολυτηρίου, το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας και της Ιστορίας των τάξεων αυτών, κατά το πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων που ισχύει.

γ) Για την ίδρυση, οργάνωση, λειτουργία και κατάργηση τμήματος Διεθνούς Απολυτηρίου στα δημόσια σχολεία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 1566/1985. Οι διατάξεις του ίδιου νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και για όλα τα λοιπά θέματα που έχουν σχέση με το εκπαιδευτικό προσωπικό, τους μαθητές κ.λπ..

δ) Για την ίδρυση τμήματος Διεθνούς Απολυτηρίου σε ιδιωτικά λύκεια απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Οργανισμού Διεθνούς Απολυτηρίου και ακολούθως άδεια της οικείας διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

24. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να συνδέεται η κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου με δίκτυα πληροφόρησης, μονάδες βάσης δεδομένων κ.λπ. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, κρατικά ή ιδιωτικά, κατά τους όρους και τις προϋποθέσεις που λειτουργούν τα δίκτυα αυτά.

#### Άρθρο 11

#### Θέματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

1. Οι διατάξεις που ισχύουν για την πρακτική άσκηση, καθώς και την προμήθεια και χορήγηση διδακτικών βιβλίων και σημειώσεων στους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι., εφαρμόζονται αναλόγως και για τους σπουδαστές της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.. Οι φοιτητές των τμημάτων των Α.Ε.Ι. πραγματοποιούν πρακτική άσκηση, εφόσον αυτή περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σπουδών του οικείου τμήματος.

2. α) Η επιλογή υποψηφίων για φοίτηση στα τμήματα



της ΠΑ.Τ.Ε.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε γίνεται με κριτήρια σχετικά με τις βασικές, τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, τη γνώση ξένων γλωσσών και την επαγγελματική και διδακτική εμπειρία τους. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εξειδικεύονται τα παραπάνω κριτήρια και ορίζονται η διαδικασία επιλογής και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής. Οι δημόσιες υπηρεσίες και οι ασφαλιστικοί οργανισμοί υποχρεούνται να χορηγούν έγγραφα πιστοποίησης και επαλήθευσης των προσόντων που αντιστοιχούν στα παραπάνω κριτήρια και να παρέχουν κάθε σχετική διευκρίνιση.

β) Το πτυχίο της ΠΑ.Τ.Ε.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. για το διορισμό εκπαιδευτικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση λαμβάνεται υπόψη εφόσον σ' αυτό βεβαιώνεται ότι ο πτυχιούχος έχει επιλεγεί για εισαγωγή σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου α'. Η διάταξη αυτή ισχύει για όσους επιλεγούν για εισαγωγή στην ΠΑ.Τ.Ε.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

3. α) Από την 1η Ιανουαρίου 1996 στα τακτικά ενεργειακά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών χορηγείται κατά μήνα από το Δημόσιο, χωρίς απόδοση λογαριασμού, για έξοδα κίνησης, ποσό ίσο προς τα τρία τέταρτα (3/4) του συνόλου των αποδοχών μέλους Δ.Ε.Π. βαθμίδας καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με υπηρεσία είκοσι εννέα (29) ετών.

β) Από την έναρξη της ισχύος της διάταξης του στοιχείου α' καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του α.ν. 350/1945 (ΦΕΚ 128 Α').

4. Η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 71 του ν. 1566/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

4.α) Η πρώτη περίοδος του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 1351/1983 τροποποιείται ως ακολούθως:

β) Η αποζημίωση των φοιτητών και σπουδαστών που πραγματοποιούν άσκηση στο επάγγελμα καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών και του τυχόν συναρμόδιου υπουργού και δεν υπόκειται σε κρατήσεις ή εισφορές υπέρ του Δημοσίου ή φόρους'."

5. Με απόφαση του οικείου πρυτανικού συμβουλίου Α.Ε.Ι. ή συμβουλίου Τ.Ε.Ι. είναι δυνατόν να παραχωρείται είτε σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης είτε σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη της οικείας διεύθυνσης, εκπαιδευτικό, τεχνικό κ.λπ. υλικό των Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. που πλεονάζει.

6. α) Η προβλεπόμενη στο άρθρο 2, παράγραφος 8 του ν. 2188/1994 αύξηση καταβάλλεται, σύμφωνα με τις διακρίσεις του επόμενου στοιχείου αυτής της παραγράφου, αναδρομικά από 1.10.1994 στα μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι., τα οποία δεν κατέχουν άλλη θέση ούτε απασχολούνται στον ευρύτερο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, μόνιμα ή πρόσκαιρα με οποιαδήποτε έννομη σχέση και γενικώς, εκτός των αποδοχών της θέσης τους, δεν αποκερδαινούν άλλα εισοδήματα κατά οποιονδήποτε τρόπο, είτε με παροχή εργασίας ή υπηρεσιών είτε από ελεύθερο επάγγελμα ή άλλο επιπλέον ή από ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας στο οικείο ή άλλο Τ.Ε.Ι. ή Α.Ε.Ι..

β) Κατ' εξαίρεση, δεν υπόγονται στους περιορισμούς του προηγούμενου στοιχείου α' χρηματικά ποσά που

εισπράττονται: αα) λόγω συμμετοχής σε πρόγραμμα που έχει εγκρίνει και διαχειριστεί η Επιτροπή Ερευνών Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή σε ερευνητικό πρόγραμμα των Κέντρων Τεχνολογικής Έρευνας (Κ.Τ.Ε.) του οικείου ή άλλου Τ.Ε.Ι., ββ) από συγγραφικό ή καλλιτεχνικό έργο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του δικαιούχου μέλους Ε.Π., γγ) από συμμετοχή σε διοικητικά συμβούλια Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων εποπτευομένων από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δδ) από συμμετοχή σε συμβούλια ή μόνιμες ή πρόσκαιρες επιτροπές ή ομάδες εργασίας των Τ.Ε.Ι. ή του δημόσιου τομέα, η οποία προβλέπεται από κείμενες διατάξεις, εε) από παροχή διδακτικού ή διευθυντικού έργου, με την επιφύλαξη του στοιχείου α', σε εκπαιδευτικές μονάδες, υπηρεσίες, οργανισμούς και Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή παραγωγικές σχολές των ενόπιων δυνάμεων.

γ) Το μέλος Ε.Π. που δικαιούται αύξηση υποχρεούται να καταθέσει στη γραμματεία του οικείου τμήματος Τ.Ε.Ι. υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνει ότι δεν εμπίπτει σε κάποια κατηγορία περιορισμών του στοιχείου α' και εάν εισπράττει αποζημίωση από κατ' ανάθεση διδασκαλία. Η δήλωση αυτή δεσμεύει το μέλος αυτό και παραμένει ισχυρή μέχρι την ανάκλησή της. Σε περίπτωση ψευδούς δήλωσης αναζητούνται εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που τυχόν έχουν ήδη καταβληθεί στο μέλος αυτό.

δ) Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η υποβολή της δήλωσης του προηγούμενου στοιχείου ενεργείται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα από 1.10.1994 μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ξεχωριστά από το διάστημα που αρχίζει από τη δημοσίευση αυτή. Στις περιπτώσεις που, κατά το χρονικό διάστημα από 1.10.1994 μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου, καταβλήθηκαν αποζημιώσεις για υπερωριακή διδασκαλία σε εκπαιδευτικούς Τ.Ε.Ι., το καταβληθέν ποσό συμψηφίζεται προς την καταβαλλόμενη αύξηση.

ε) Η ανωτέρω αύξηση δεν παρέχεται, σε καμία περίπτωση, σε άλλες κατηγορίες προσωπικού του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. ή άλλων Ν.Π.Δ.Δ. ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που έχουν βαθμολογική ή μισθολογική εξομείωση με μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι..

στ) Το ποσοστό της αύξησης των αποδοχών των δικαιούχων κατά τα ανωτέρω καθορίζεται σε 35%.

ζ) Η αύξηση των αποδοχών των μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., που καθορίζεται παραπάνω, δεν ενσωματώνεται στο βασικό μισθό αυτών και δεν προκαλεί τροποποίηση του μισθολογίου που εξακολουθεί να διέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Επίσης, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της αποζημίωσης των μελών Ε.Π. που προσφέρουν κατ' ανάθεση διδασκαλία ή του προσωπικού με οποιαδήποτε ιδιότητα που διδάσκει με σύμβαση εργασίας.

Η αύξηση υπολογίζεται χωριστά επί των αποδοχών που περιοριστικά αναφέρονται στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2083/1992 και συγκεκρωμένα, στο βασικό μισθό, στην Α.Τ.Α., στα δραχμικά επιδόματα, δηλαδή: ι) στο μηνιαίο επίδομα ερευνητικών προγραμ-

μάτων, ii) στο ειδικό επίδομα των δεκαοκτώ χιλιάδων (18.000) δραχμών και iii) στην κατ' αποκοπή μηνιαία αποζημίωση λόγω των ειδικών συνθηκών άσκησης του επαγγέλματος και στην κατ' έτος καταβαλλόμενη ερευνητική χορηγία και γενικά στα δραχμικά επιδόματα που χορηγούνται κάθε φορά.

η) Η αύξηση της ερευνητικής χορηγίας καταβάλλεται με την εξαμηνιαία κατάσταση πληρωμής της και εμφανίζεται σε ξεχωριστή στήλη της οικείας κατάστασης. Οι αυξήσεις επί των υπόλοιπων αποδοχών του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται με τη μηνιαία κατάσταση μισθοδοσίας των δικαιούχων.

θ) Η αύξηση των αποδοχών της παρούσας παραγράφου καταβάλλεται στους δικαιούχους για κάθε μήνα, κατά τον οποίο δεν υφίστανται οι περιορισμοί του στοιχείου α'.

7. Η ισοτιμία πτυχιών ιδρυμάτων εξωτερικού προς πτυχία Κ.Α.Τ.Ε. ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. θεωρείται ότι υπάρχει και προς πτυχία Τ.Ε.Ι., κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του ν. 1865/1989 (ΦΕΚ 210 Α'), όταν οι σπουδές των δύο ή τριών ετών, που προβλέπονται ως προϋπόθεση από τις διατάξεις αυτές, έχουν πραγματοποιηθεί σε ιδρύματα ομοταγή προς τα Τ.Ε.Ι..

8. α) Κατά το πρώτο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Ελεύθερου Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), η διοίκηση αυτού ασκείται από Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.), η οποία αποτελείται από επτά μέλη. Ως μέλη της Δ.Ε. μπορούν να οριστούν είτε μέλη διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι. είτε Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση Δ.Ε.Π. σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, είτε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι έχουν γνώση και πείρα σε θέματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και λειτουργίας ανοικτών πανεπιστημίων. Η Δ.Ε. ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και με την ίδια απόφαση ορίζονται ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος της και μέχρι τρία αναπληρωματικά μέλη της. Η Δ.Ε. έχει τις αρμοδιότητες των οργάνων της παραγράφου 3 του άρθρου 27 του ν. 2083/1992 και των συλλογικών οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι., εκτός της εκλογής μελών Δ.Ε.Π.. Ο πρόεδρος αυτής εκπροσωπεί το Ε.Α.Π. και έχει τις αρμοδιότητες πρύτανη, κοσμήτορα σχολής και προέδρου τμήματος. Ο αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον πρόεδρο όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται. Η ειδικότερη ρύθμιση των αρμοδιοτήτων των ανωτέρω οργάνων του Ε.Α.Π. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να αποσπώνται στο Ε.Α.Π. για ένα χρόνο με αίτησή τους και με δυνατότητα ανανέωσης της απόσπασης μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ε.Α.Π. υπάλληλοι του δημόσιου τομέα. Ο χρόνος απόσπασης θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.

γ) Τα θέματα που έχουν σχέση με την αποζημίωση, τα οδοιπορικά έξοδα και την εκτός έδρας αποζημίωση των μελών και τις δαπάνες λειτουργίας της Δ.Ε., καθώς και τα θέματα των λειτουργικών δαπανών και της διαχείρισης του Ε.Α.Π. κατά το χρόνο λειτουργίας της Δ.Ε. ρυθμίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

δ) Οι δαπάνες λειτουργίας της Δ.Ε. βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

#### Άρθρο 12

Οι πιστώσεις που απαιτούνται για την πληρωμή των δαπανών διαδικασιών πληρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή σειρά προτεραιότητας μπορεί να μεταβιβάζονται σε δευτερεύοντες διατάκτες με επιτροπικά εντάλματα

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

#### Άρθρο 13

Από το οικονομικό έτος 1996 η δαπάνη αμοιβής έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. βαρύνει τον προϋπολογισμό των Α.Ε.Ι.. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιχορηγεί τα Α.Ε.Ι. για το σκοπό αυτόν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Η επιχορήγηση αφορά δαπάνη σε ετήσια βάση.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια που αφορά την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

#### Άρθρο 14

Όσοι διορίστηκαν σε θέσεις ειδικού προσωπικού του κλάδου ΤΕ7 κοινωνικών λειτουργών του άρθρου 35 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') και ο διορισμός τους έχει ακυρωθεί, θεωρούνται ότι έχουν καταλάβει από τον αρχικό διορισμό τους κενές θέσεις του παραπάνω κλάδου. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις συνιστώνται με το νόμο αυτόν ισάριθμες κενές θέσεις.

Η παρούσα δεν δημιουργεί δικαιώματα λήψης αναδρομικών αποδοχών ή άλλων παροχών.

#### Άρθρο 15

1. Στο άρθρο 28 παρ. 7 του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Η πρόσληψη μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των ωρών που καλύπτονται με τις προσλήψεις αυτές, το αντικείμενο απασχόλησης και το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας καθορίζονται με πρόταση του οικείου τμήματος των Α.Ε.Ι., η οποία εγκρίνεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων."

2. Στους μεταπτυχιακούς σπουδαστές μπορεί να χορηγούνται υποτροφίες ο συνολικός αριθμός των οποίων, καθώς και το κατώτερο και ανώτερο ύψος του αντίστοιχου χρηματικού ποσού για κάθε υποτροφία καθορίζονται για κάθε ακαδημαϊκό έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ανά τμήμα Α.Ε.Ι. και γνωστικό αντικείμενο, ο αριθμός των υποτροφιών και το ύψος του χρηματικού ποσού εντός του ορίου του προηγούμενου εδαφίου.

#### Άρθρο 16

#### Ρύθμιση ειδικών θεμάτων

1. α. Οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. μπορούν να πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές στα Α.Ε.Ι.. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στο τμήμα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές και το τμήμα αποφασίζει για τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων των υπομηφίων ή την παραπομπή σε εξέταση μαθημάτων

στο οικείο πανεπιστημιακό τμήμα, προκειμένου να μετάρχουν στις διαδικασίες επιλογής του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Οι εκπληρούντες επιτυχώς τις προϋποθέσεις αυτές μετέχουν ισότιμα με τους πτυχιούχους Α.Ε.Ι. στην επιλογή των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών.

β. Η αναγνώριση του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι., που πραγματοποιήθηκαν και θα πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, γίνεται από το οικείο όργανο του Ε.Σ.Υ.Π. και μέχρι τη συγκρότηση του από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.

Το όργανο αυτό εξετάζει το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών και τις τυχόν πρόσθετες σπουδές και ορίζει τα αναγκαία ενδεχομένως συμπληρωματικά μαθήματα, στα οποία πρέπει να εξεταστούν σε τμήμα Α.Ε.Ι., ώστε ο συνολικός χρόνος και το επίπεδο σπουδών να είναι αντίστοιχα με τη διάρκεια και το πρόγραμμα του πανεπιστημιακού τμήματος.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των προηγούμενων περιπτώσεων α' και β'.

2. Στο άρθρο 11 Α' του ν. 2083/1992 η φράση "η χρονική διάρκεια για την απονομή του διπλώματος αυτού ορίζεται στο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τέσσερα διδακτικά εξάμηνα" αντικαθίσταται ως εξής:

"Η χρονική διάρκεια για την απονομή του διπλώματος αυτού ορίζεται στο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Μέρος του χρόνου αυτού που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρεις μήνες διατίθεται για τη συγγραφή από το μεταπτυχιακό φοιτητή μεταπτυχιακής ερευνητικής ή συνθετικής διατριβής".

3. Η διάταξη του άρθρου 6 κεφ. Δ' του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 2188/1994 (ΦΕΚ 18 Α'), έχει εφαρμογή από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην εκλογή ή εξέλιξη μελών Δ.Ε.Π. όλων των Α.Ε.Ι.. Το ίδιο ισχύει για τη μετακλήση καθηγητών και την πρόσληψη ειδικών επιστημόνων, επισκεπτών καθηγητών και εντεταλμένων επίκουρων καθηγητών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις εκείνες όπου η διαδικασία έχει αρχίσει αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί, από τη δημοσίευση αυτού του νόμου. Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη ειδική ή γενική καταργείται.

4. Το εδ. α' της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 2188/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

"α. Λέκτορες ή επίκουροι καθηγητές Α.Ε.Ι., που είχαν προσληφθεί κατ'εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 13 του ν. 815/1978 σε θέσεις επιστημονικών συνεργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μονιμοποιούνται μετά από κρίση σε προσωποπαγείς θέσεις, στις οποίες μετατρέπονται αυτοδικαίως οι θέσεις που ήδη κατέχουν. Η διάταξη αυτή έχει ισχύ από της δημοσίευσής του ν. 2188/1994".

5.α. Στους διευθυντές και υποδιευθυντές και τα μέλη του Συντονιστικού Συμβουλίου κάθε Π.Ε.Κ., που μετακινούνται από την οργανική τους θέση προς την έδρα του Π.Ε.Κ. ή προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή προς άλλες πόλεις της περιοχής του Π.Ε.Κ., στις οποίες πραγματοποιούνται επιμορφωτικά προγράμματα ή προς τις έδρες άλλων Π.Ε.Κ., καταβάλλονται οδοιπορικά έξοδα και ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση από τον προϋπολογισμό της Νομαρχιακής

Αυτοδιοίκησης της έδρας του Π.Ε.Κ.. Οι μετακινήσεις αυτές εγκρίνονται από τους διευθυντές του Π.Ε.Κ., ύστερα από πρόταση του Συντονιστικού Συμβουλίου.

β. Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται και για τους επιμορφωτές που μετακινούνται προς την έδρα του Π.Ε.Κ. ή σε άλλες πόλεις της περιοχής του Π.Ε.Κ. για την εκτέλεση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

γ. Για την αντιμετώπιση των δαπανών των προηγούμενων περιπτώσεων είναι δυνατή η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής με υπολογο το διευθυντή ή έναν υποδιευθυντή του Π.Ε.Κ..

6. Η περίπτωση β' του στοιχείου Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του ν. 682/1977 (ΦΕΚ 244 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"β. Πρόστιμο μέχρι ποσού πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών".

7.α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία εισπραξης του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου 33 παρ. 3 του ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α') ποσού για τη φοίτηση μαθητών στα ιδιωτικά σχολεία και τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης.

β. Στους ιδιοκτήτες των σχολείων και σχολικών μονάδων της προηγούμενης περίπτωσης, που παραλείπουν να εισπράξουν και να καταθέσουν το παράβολο φοίτησης, μπορεί να επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο, με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης, ύψους μέχρι του διπλασίου του οφειλόμενου χρηματικού ποσού.

#### Άρθρο 17

1. Η συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των καθηγητών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κρίνεται με βάση τα δημόσια έγγραφα που αποδεικνύουν την ηλικία και είχαν εκδοθεί ήδη κατά την ένταξη του κρίνομένου στο διδακτικό επιστημονικό προσωπικό ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

2. Καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων αποχωρούν από την υπηρεσία αυτοδικαίως μόλις ληξει το επόμενο ακαδημαϊκό έτος μετά από αυτό μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους.

#### Άρθρο 18

Η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 682/1977 "περί ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαίδευσης και Σχολικών Οικοτροφείων" (ΦΕΚ 244 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Δεν επιτρέπεται η χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικού σχολείου σε διδάκτριο που απέχει λιγότερο από 150 μέτρα από διδάκτριο άλλου σχολείου, εκτός εάν είχαν αρχίσει οι διαδικασίες ανέγερσης του διδασκτηρίου πριν από τη χορήγηση άδειας λειτουργίας του άλλου σχολείου".

#### Άρθρο 19

Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 εδ. α' του ν. 1966/1991 (ΦΕΚ 147 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"1.α. Μετεγγραφές φοιτητών από ισότιμες και ομοταγείς Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι. του εξωτερικού σε αντίστοιχα Τμήματα Α.Ε.Ι. του εσωτερικού, καθώς επίσης και μετεγγραφές σπουδαστών από ισότιμες και ομοταγείς Σχολές ή Τμήματα Τ.Ε.Ι. του εξωτερικού σε αντί-

στοιχα τμήματα Τ.Ε.Ι. του εσωτερικού επιτρέπονται μόνο μετά από εξετάσεις στο 5ο εξάμηνο σπουδών και σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του προβλεπόμενου αριθμού εισακτέων κατά Τμήμα υποδοχής. Οι υποψήφιοι για μετεγγραφή πρέπει να έχουν επιτύχει στο σύνολο των μαθημάτων των τεσσάρων (4) πρώτων εξαμήνων ή των δύο (2) πρώτων ετών σπουδών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών ή σε ίσο τουλάχιστον αριθμό μαθημάτων του ατομικού προγράμματος σπουδών στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης.

Η διάταξη του στοιχείου α' ισχύει και για τους φοιτητές που ελαβαν μέρος στις εξετάσεις μετεγγραφών κατά το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995. Για το ανωτέρω ακαδημαϊκό έτος γίνεται συμπληρωματική έκδοση αποτελεσμάτων για ποσοστό θέσεων τρία τοις εκατό (3%) στον προβλεπόμενο αριθμό των μετεγγραπτών κατά Τμήμα υποδοχής. Ο αριθμός μετεγγραπτών που προκύπτει μετεγγράφεται στα αντίστοιχα τμήματα των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης. Οι πίνακες μετεγγραφέντων του ίδιου ακαδημαϊκού έτους που ήδη έχουν εκδοθεί δεν θίγονται.

#### Άρθρο 20

1. Η από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.δ/τος 228/1973 προβλεπόμενη εισφορά ορίζεται για το Πανελλήνιο Ιερό Ίδρυμα Ευαγγελιστρίας Τήνου σε ποσοστό δυο τοις εκατό (2%) επί των ακαθάριστων τοκτικών και εκτακτων εσόδων του.

2. Το ποσοστό αυτό ισχύει και για τα κατά την έναρξη σχολος του παρόντος οφειλόμενα από το ανωτέρω Ιερό Ίδρυμα χρηματικά ποσά, τα οποία έχουν ήδη βεβαιωθεί για την ίδια αιτία.

#### Άρθρο 21

1. Δημιουργείται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Ένωση Ελλήνων Φυσικών (Ε.Ε.Φ.)" πλήρως αυτοδιοικούμενο, το οποίο υπάγεται στην εποπτεία των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

2. Έδρα της Ε.Ε.Φ. ορίζεται η Αθήνα.

3. Η Ε.Ε.Φ. είναι σύμβουλος της Κυβέρνησης, των Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων, των οργανισμών οι οποίοι εποπτεύονται από το Δημόσιο και των Ο.Τ.Α.

Η Ε.Ε.Φ. έχει σκοπό:

α. την προαγωγή και διάδοση των Φυσικών Επιστημών στην εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνολογία, τη βιομηχανία και την έρευνα και την αξιοποίησή τους για την αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

β. τη μελέτη των προβλημάτων και την προαγωγή των συμφερόντων των μελών της για την αναγνώριση της επιστημονικής, κοινωνικής και επαγγελματικής στάθμης τους.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί εντός ενός έτους από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και τη σύμφωνη γνώμη του υπάρχοντος επιστημονικού σωματείου με την επωνυμία "Ένωση Ελλήνων Φυσικών" (αναγνωρισθέντος με την υπ' αριθμ.

5267/1930 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών και τροποποιηθέντος δια των αριθμ. 8295/1939 και 1210/1970 αποφάσεων του Πρωτοδικείου Αθηνών) ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της.

Δηλαδή:

1. Μέλη της Ε.Ε.Φ..
2. Εξειδίκευση των σκοπών της Ε.Ε.Φ. των αναφερομένων στην παρ. 3 του παρόντος.
3. Διάρθρωση, περιφερειακά τμήματα και όργανα διοίκησης και λειτουργίας της Ε.Ε.Φ..
4. Εκλογικό σύστημα ανάδειξης των αφετών μελών και οργάνων διοίκησης της Ε.Ε.Φ. (σύστημα απλής αναλογικής).
5. Άδεια άσκησης επαγγέλματος των Φυσικών - Αντιποίηση της άσκησης του επαγγέλματος του Φυσικού.
6. Πειθαρχικά παραπτώματα - Πειθαρχικά όργανα.
7. Διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό της Ε.Ε.Φ. (σύσταση θέσεων).

8. Επιτροπές, αποζημιώσεις μελών, κανονισμοί.  
9. Πόροι, προϋπολογισμός και κάθε άλλο ζήτημα που συνεπάγεται η δημιουργία της Ε.Ε.Φ. ως Ν.Π.Δ.Δ..  
5. Οι πρώτες εκλογές στο Ν.Π.Δ.Δ. διεξάγονται έξι (6) μήνες μετά τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος με την ευθύνη 11μελούς Εφορευτικής Επιτροπής (Ε.Ε.) την οποία εκλέγει η Γενική Συνέλευση του επιστημονικού σωματείου με την επωνυμία "Ένωση Ελλήνων Φυσικών". Σε περίπτωση μη ορισμού της Ε.Ε. με την παραπάνω διαδικασία, αυτήν ορίζει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Η κατάργηση του επιστημονικού σωματείου με την επωνυμία "Ένωση Ελλήνων Φυσικών", καθώς και η μεταβίβαση της κινητής και ακινήτης περιουσίας, εκκλούθει τις διαδικασίες που ορίζει το ισχύον καταστατικό της Ε.Ε.Φ. και οι κείμενες διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

7. Μετά την κατάργηση του επιστημονικού σωματείου με την επωνυμία "Ένωση Ελλήνων Φυσικών" και την αποδοχή των συνεπειών της από το Ν.Π.Δ.Δ. το Ν.Π.Δ.Δ. αναλαμβάνει όλες τις διοικητικές και οικονομικές εκκρομότητες του πρώτου.

#### Άρθρο 22

Εκπαιδευτικός λειτουργός Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που διορίστηκε με τις υπ' αριθμ. Φ. 412.11/Ε2/10493/25.8.1979 (ΦΕΚ 252/15.9.1979, τ. Γ') και Ε2/8145/6.8.1981 (ΦΕΚ 253/4.9.1981, τ. Γ') αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και καταλαμβάνεται σε ενεργό υπηρεσία από τον παρόντα νόμο, παρά την ακύρωση του ως άνω διορισμού του, θεωρείται ότι από του διορισμού του κατέχει κενή οργανική θέση αντίστοιχου κλάδου και ειδικότητας και ότι εντάσσεται και εξελίσσεται αναδρομικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 1404/1983 και του άρθρου 1 του ν. 1571/1985, προς πλήρη αποκατάστασή του.

#### Άρθρο 23

##### Μεταβατικές - Καταργούμενες διατάξεις

1. Για όσους φοιτούν στο Μ.Δ.Δ.Ε. κατά το χρόνο ένταξής του στο Π.Τ.Δ.Ε. εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις για το Μ.Δ.Δ.Ε. που ίσχυαν κατά την έναρξη της φοίτησής τους.

2. Το διακητικό προσωπικό του Μ.Δ.Δ.Ε., με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και αν υπηρετεί, διατηρεί το

ιδιαίτη ή εργασιακό καθεστώς υπό το οποίο υπηρετεί και συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του σ' αυτό.

3. Ο τίτλος του Μ.Δ.Δ.Ε. για όσους τον κατέχουν ήδη ή θα τον αποκτήσουν, κατά την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, θεωρείται ισότιμος με τον τίτλο που χορηγεί το Μ.Δ.Δ.Ε. κατά το άρθρο 5 παράγραφος 6 του παρόντος νόμου. Η διάταξη του άρθρου 5 παράγραφος 7 του παρόντος νόμου ισχύει αναλόγως και γι' αυτούς.

4. Εκτός από τις διατάξεις που καταργούνται με τα προηγούμενα άρθρα, καταργούνται επίσης οι ακόλουθες διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν:

- α) του ν.δ. 1222/1972 (ΦΕΚ 153 Α'),
- β) του π.δ/τος 54/1973 (ΦΕΚ 141 Α'),
- γ) του ν. 227/1975 (ΦΕΚ 273 Α')
- δ) του ν. 741/1977 (ΦΕΚ 314 Α'),

ε) της αριθμ. Γ/4578/1981 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 326 Β'), που κυρώθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136Α').

στ) του άρθρου 5 του ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87 Α').

ζ) του άρθρου 14, κεφάλαιο ι του ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173 Α').

η) του άρθρου 35 παρ. 10 και των άρθρων 48 και 71 παρ. 5 περιπτώσεις α, β, γ, ε και στ του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α').

θ) του άρθρου 14 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 1824/1988 (ΦΕΚ 296 Α').

ι) του άρθρου 18 του ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α').

ια) των άρθρων 18 και 24 του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α').

ιβ) του άρθρου 45 παρ. 3 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α').

ιγ) του π.δ/τος 235/1993 (ΦΕΚ 99 Α').

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε διάταξη που αντικείται ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα

που ρυθμίζονται μ' αυτόν καταργείται, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του

#### Άρθρο 24

##### Ισχύς

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 1995

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

##### ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ι. ΠΟΤΤΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ  
Ι. ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΒΙΟΜΗΧΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ  
Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ

ΕΙΣΠΤΕΡΚΩΝ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦ/ΣΕΩΝ  
Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
Α. ΜΙΚΡΟΥΓΙΣΚΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΛΠΙΚΟΝΩΝΙΩΝ  
Α. ΤΣΟΥΡΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 27 Ιουλίου 1995

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
Α. ΠΕΠΩΝΗΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση : Καποδιστρίου 34  
 Ταχ. Κώδικας : 104 32  
 TELEX : 22.3211 YPET GR  
 FAX : 5234312

Οι Υπηρεσίες του ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ  
 λειτουργούν καθημερινά από 8.00' έως 13.00'

**ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**

- \* Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Σολωμού 51 τηλ.: 52.39.762
- \* ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
- \* Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
- \* Τμήμα πληροφόρησης: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ Σολωμού 51 τηλ.: 52.25.713 - 52.49.547

- \* Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785
- Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761

- \* Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

**Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:**

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 100. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 150, από 17 έως 24 δρχ. 200  
 Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 50 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

**ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ**

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512

Η ετήσια συνδρομή είναι:

α) Για το Τεύχος Α'	Δρχ.	20.000
β) » » Β'	»	40.000
γ) » » Γ'	»	10.000
δ) » » Δ'	»	40.000
ε) » » Αναπτυξιακών Πράξεων	»	25.000
στ) » » Ν.Π.Δ.Δ.	»	10.000
ζ) » » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	»	5.000
η) » » Δελτ. Εμπ. & Βιομ. Ιδ.	»	10.000
θ) » » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	»	3.000
ι) » » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	»	210.000
ια) Για όλα τα Τεύχη εκτός ΤΑΕ-ΕΠΕ	»	110.000

Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλοβοήθειας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)

Δρχ.	1.000
»	2.000
»	500
»	2.000
»	1.250
»	500
»	250
»	500
»	150
»	10.500
»	5.500

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320

**5. ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Α.Τ.Ε.Ι.**



# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ  
24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1982

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΤΩ  
173

ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘ. 1404  
Για τη λειτουργία των Τεχνολογικών  
Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυριώτα και εκδόχον τον καταστάσει από της Βουλής  
πρωτόδικον νόμον:

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1.

Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα — Αποστολή.

1. Εφόσον τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), τα οποία στήσαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τα Τ.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αυτοδιοικούμενα στα πλαίσια του νόμου αυτού και του εσωτερικού κανονισμού. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Τα Τ.Ε.Ι. διακρίνονται επίσης ως προς το ρόλο και την κτητόντες των ίδιων και των αποφοίτων τους και ως προς το περιεχόμενο και τους τίτλους σπουδών από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) και έχουν ειδικότερα ως αποστολή:

α) Να παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο επάγγελμα.

β) Να συμβάλλουν στη δημιουργία σπουδών πολιτών, ικανών να συνεισφέρουν ως επιλογή εφαρμογής στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

γ) Να υλοποιήσουν το δικαίωμα δωρεάν παιδείας κάθε Έλληνα πολίτη, ανάλογα με τις κλίσεις του και με όσα προβλέπονται οι σχετικοί νόμοι.

3. Στα πλαίσια της αποστολής τους τα Τ.Ε.Ι.:

α) Συμβάλλουν στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τόσο των σπουδαστών τους όσο και των νέων γενικότερα.

β) Διατηρούν απρόσκοπτη σχέση με τις αντίστοιχες περιφερειακές μονάδες και τους οργανωμένους κλάδους της οικονομίας της περιφέρειάς τους.

γ) Συνεργάζονται μεταξύ τους ή με άλλα εκπαιδευτικά ή τεχνολογικά ιδρύματα ή φορείς ή υπηρεσίες του εσωτερικού ή του εξωτερικού, για την επίτευξη της αποστολής τους.

δ) Γυμνάζουν την ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση των αποφοίτων τους και για διεύρυνση της ελκυστικότητας τους.

ε) Ενθαρρύνουν την κοινή γνώμη για την πορεία πραγματοποίησης των στόχων τους.

στ) Συντονίζουν τις επιδιώξεις τους με εκείνες των Α.Ε.Ι., όπως προβλέπονται με το Ν. 1268/1982, στην κοινή προσπάθεια για μια αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

ζ) Πιάνουν μέρος σε ερευνητικά προγράμματα τόσο σε θέματα εκπαιδευτικής της τεχνολογίας.

Άρθρο 2.

Ακαδημαϊκές ελευθερίες και άποψη.

1. Η ακαδημαϊκή διδασκαλία, στα πλαίσια του προγράμματος και του περιεχομένου σπουδών καθαρής ειδικότητας, καθώς και η διακίνηση ιδεών στα Τ.Ε.Ι., είναι ελεύθερες. Η επιβολή εφευρέσεων μόνο επιστημονικών απόψεων και ιδεών απαγορεύεται.

2. Όλα τα μέλη του Τ.Ε.Ι. είναι ελεύθερα να εκφράζονται μέσα από τα συνδικαλιστικά τους όργανα, στα πλαίσια των αρχών και κανόνων που διέπουν τη λειτουργία των Τ.Ε.Ι.

3. α) Όλα οι χώροι του Τ.Ε.Ι. κλείνουνται από το ακαδημαϊκό άποψη, το οποίο αποσκοπεί στην κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της ελεύθερης επιστημονικής συζήτησης και της διακίνησης των ιδεών και συνίσταται στην ανεμπόδιστη επίτευξη της δημόσιας δόνησης στους χώρους αυτούς, χωρίς την πρόσκληση ή την άδεια του αρμόδιου οργάνου του Τ.Ε.Ι. που προβλέπεται από το άρθρο 7 του νόμου αυτού.

β) Εμπόδιση της δημόσιας δόνησης, χωρίς την πρόσκληση ή την άδεια του αρμόδιου οργάνου, επιτρέπεται μόνο εφόσον στους χώρους του Τ.Ε.Ι. διακρίνονται απόφοροι κακοσυμπεριλαμβε ή απόφοροι εργαζόμενοι κατά της ζωής.

γ) Οι παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου αυτής τιμωρούνται με φυλάκιση ποσότητας 6 μηνών, μετά από έγκληση του αρμόδιου οργάνου του άρθρου 7 ή της συνέλευσης του Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 3.

Μέλη του Τ.Ε.Ι.

1. Τα μέλη του Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα:

α) Τακτικά είναι τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Π.), του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.), του διοικητικού προσωπικού (Δ.Π.), του ειδικού τεχνικού προσωπικού (Ε.Τ.Π.) και οι σπουδαστές.

β) Έκτακτα μέλη είναι οι επιστήμονες καθηγητές και εκείνοι του προηγούμενου εδαφίου, εκτός των σπουδαστών, που απασχολούνται στο Τ.Ε.Ι. με σύμβαση υπηρεσίας (βιομηχανικό δικαίωμα).

2. Όλα τα μέλη του Τ.Ε.Ι. έχουν το δικαίωμα και το καθήκον:



α) Να συμβάλλουν στην εκκλήρωση της αποστολής του Τ.Ε.Ι. και να εκπαιδεύονται κατά τρόπο που να μην εμποδίζεται καμία από άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των.

β) Να παραρτούν για την ειδική λειτουργία του Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και του εσωτερικού κανονισμού. Απαλλαγή από την υποχρέωση ανάληψης καθηκόντων ή συμμετοχής σε συλλογικά όργανα δικαιολογείται μόνο εάν υπάρχει σοβαρός λόγος.

γ) Να χρησιμοποιούν όλες τις εγκαταστάσεις και τα μέσα με τα οποία είναι εξοπλισμένο το Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ**  
**ΙΔΡΥΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ Τ.Ε.Ι.**

**Άρθρο 4**

Έκθεση Τ.Ε.Ι., σχολών, τμημάτων και παραρτημάτων.

1. Το Τ.Ε.Ι. τα οποία ιδρύονται, με τις αντίστοιχες σχολές και παραρτήματά τους, είναι τα ακόλουθα:

**Α'. Τ.Ε.Ι. Αθήνας:**

- α) Σχολή τριτοβάθμιας τεχνικής και καλλιτεχνικών σπουδών
- β) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- γ) Σχολή επαγγελματίων υγείας και πρόνοιας
- δ) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- ε) Σχολή τεχνολογίας τροφίμων

**Β'. Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή επαγγελματίων υγείας και πρόνοιας
- γ) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- δ) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας
- ε) Σχολή τεχνολογίας τροφίμων

**Γ'. Τ.Ε.Ι. Πειραιώς:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών

**Δ'. Τ.Ε.Ι. Πάτρας:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή επαγγελματίων υγείας και πρόνοιας
- γ) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- δ) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

**Ε'. Τ.Ε.Ι. Λάρισας:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή επαγγελματίων υγείας και πρόνοιας
- γ) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- δ) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

**Παράρτημα Λαμίας, Καρδίτσας.**

**ΣΤ'. Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή επαγγελματίων υγείας και πρόνοιας
- γ) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- δ) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

**Παράρτημα Χανίων.**

**Ζ'. Τ.Ε.Ι. Καβάλας:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών

**Η'. Τ.Ε.Ι. Κοζάνης:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών
- γ) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

**Παράρτημα Φλώρινας.**

**Θ'. Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών

**Ι'. Τ.Ε.Ι. Σερρών:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογικών εφαρμογών

**ΙΑ'. Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου:**

- α) Σχολή διοίκησης και οικονομίας
- β) Σχολή τεχνολογίας γεωπονίας

**Παράρτημα Κερκυρών.**

2. Η ίδρυση, κατάρτιση, συγχώνευση ή κατάργηση Τ.Ε.Ι., παραρτημάτων, σχολών και τμημάτων τους, η σύσταση των αναγκαίων θέσεων του προσωπικού, ως και η ρύθμιση θεμάτων αργώνωσης και λειτουργίας ή διαλύσεων που αναφέρονται στους σπουδαστές τους, γίνεται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οργανικών, ύστερα από πρόταση ή γνώμη των οικείων Τ.Ε.Ι. και εισήγηση του περιούλιου τεχνολογικής εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.), οι οποίοι υποβάλλονται, αν δεν ζητηθούν χωριστά, μέσα σε 60 μέρες από τη διατύπωση του σχετικού ερωτήματος από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Έκθεση Τ.Ε.Ι., σχολών και τμημάτων γίνεται κατά προτεραιότητα σε τριμηνία που ανατίθεται στην προσωπική μιας εσωτερικής και σχολικής αναπόθεσης και δημιουργίας ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, όπως ερευνητική, μεταδιδακτική, ενεργειακή, αγροτική οικονομία, επιθετικότητα, κατασκευές, διοίκηση, υγεία — πρόνοια, αγγλίστικα, μεταφορικά μέσα, τουρισμός, αθλητικές γνώσεις, υπολογιστική, αεροναυτική.

4. Για να υπαχούν διατάξεις παραρτήματος των άρθρων 1, 2 και 3 της Έκθεσης Τ.Ε.Ι., σχολών και τμημάτων λαμβάνονται υπόψη επίσης οι άμεσες ανάγκες της παραγωγής και της ανάπτυξης, οι συνθήκες με τα προβλήματα υστερογενούς και ανεργίας που τυχόν υπαίχουν.

**Άρθρο 5.**

**Συγκρότηση Τ.Ε.Ι., σχολών και τμημάτων.**

1. Κάθε Τ.Ε.Ι. αποτελείται από δύο (2) τουλάχιστον σχολές.

2. Κάθε σχολή συσταίνεται από δύο (2) τουλάχιστον τμήματα, που αντιστοιχούν σε κατηγορίες ειδικοτήτων.

3. Για το συντονισμό της διδασκαλίας μαθημάτων που διδάσκονται σε πολλά τμήματα μιας ή περισσότερων σχολών ενός Τ.Ε.Ι. είναι δυνατή η ίδρυση γενικών τμημάτων, τα οποία δεν χωρίζονται ιδιαίτερα τμήματα. Τα τμήματα αυτά έχουν δικαίωμα Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. κατά περίπτωση.

Όπου στο ελθέ γίνεται αναφορά σε τμήματα νοούνται και τα γενικά τμήματα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

4. Το τμήμα διακρίνεται σε ομάδες μαθημάτων (Ο.Μ.). Κάθε Ο.Μ. αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία. Αν η ένταση του γνωστικού αντικείμενου γενικού τμήματος είναι περιορισμένη, δεν απαιτείται η διαίρεσή του σε Ο.Μ.

5. Παράρτημα Τ.Ε.Ι. είναι η εκπαιδευτική μονάδα που:

- α) έχει έδρα σε πόλη τουλάχιστον από τριάντα (30) χιλιόμετρα από την έδρα του Τ.Ε.Ι. και
- β) περιλαμβάνει μόνο μία σχολή ή το πολύ τρία (3) ανεξάρτητα τμήματα.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του παραρτήματος είναι δυνατή η εκχώρηση καθηκόντων αρμοδιοτήτων στο διακείμενό του, με ανάλογες ρυθμίσεις στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι.

6. Το μέλη του Ε.Π. ή του Ε.Ε.Π. αντιστοιχούν στην Ο.Μ. ή στο γενικό τμήμα της κύριας ειδιότητάς τους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να στήσουν το πολύ σε μία ομάδα Ο.Μ. ή γενικό τμήμα και μόνο σε ό,τι αφορά στις διδακτικές τους δραστηριότητες.

**Άρθρο 6.**

**Υπηρεσίες διοικητικής φύσεως.**

1. Σε κάθε Τ.Ε.Ι., για την παροχή υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, λειτουργεί υπηρεσία διοικητικής φύσεως.

μνος (Υ.Δ.Μ.), η οποία συγχρησιμείται από τα ετήσια τμήματα, γραφεία και υπηρεσίες:

- α) Τμήμα διοικητικών υποθέσεων
- β) Τμήμα οικονομικών υποθέσεων
- γ) Τμήμα γραμματείας και διακπαρείωσης
- δ) Τμήμα εκδόσεων και διδασκαλίας
- ε) Γραφεία πληροφοριών και δημοσίων σχέσεων
- στ) Τεχνική υπηρεσία
- ζ) Γνωσιονομική υπηρεσία
- η) Υπηρεσία μηχανογράφησης και στατιστικής
- θ) Γραμματείες σχολείων
- ι) Υπηρεσία εργοστασίων ή αποθηκών ή βιομηχ. ή αγροτοοικιακή ή άλλη σχετ.κ. ανάλογα με τα στοιχεία τμήματος που λειτουργούν στο Τ.Ε.Ι.

2. Η εσωτερική διάρθρωση της Υ.Δ.Μ., η οργάνωση και λειτουργία της, ως και οι διάφορες διαδικασίες στελέχωσης της, καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό κάθε Τ.Ε.Ι. Στον εσωτερικό κανονισμό ροιμίζονται ακόμη η συγροήτητα, από τεχνικό πρόσωπο, διαφόρων υπηρεσιών κατά σχολή ή τμήμα για την παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων και η αποβολή υπηρεσιών στα οικεία διακριτικά όργανα.

3. Πόροι των Τ.Ε.Ι. είναι ιδίως η κρατική επιχορήγηση, δωρεές, πληρονομίες, πληροδοσίες και έσοδα από ακαδημαϊκή ή διηκτική περιουσιακών στοιχείων. Η κρατική διαχείριση των πόρων γίνεται από τα τμήμα οικονομικών υποθέσεων, όπως ειδικότερα ορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ**

**ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ — ΟΡΓΑΝΑ**

**Άρθρο 7.**

**Εκτενσκή Διοικητική Δομή.**

1. Η Εκτενσκή Διοικητική Δομή (Ε.Δ.Δ.) είναι τριμελής και αποτελείται από τον πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, έναν κοινό εκπρόσωπο του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. και έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών.

Ο εκπρόσωπος του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. και των σπουδαστών, μαζί με τους αναπληρωτές τους, εκλέγονται από τους εκπαιδευτικούς του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. και των σπουδαστών απευθείας, του μετέχον στη συνέλευση του Τ.Ε.Ι.

2. Η Ε.Δ.Δ. μπορεί να ζητήσει ή να επιτρέψει την επίδραση της δημόσιας δύναμης στους χώρους του Τ.Ε.Ι. Στις περιπτώσεις αυτές η Ε.Δ.Δ. αποφασίζει μόνο με φωνασία των μελών της. Σε περίπτωση διαφωνίας συγκαλείται έκτακτα η συνέλευση του Τ.Ε.Ι. τριών μερών, προκειμένου να αποφασίσει οριστικά. Η τελική απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των παρόντων.

**Άρθρο 8.**

**Όργανα της Οριμής Μαθητείας.**

1. Όργανα της Ο.Μ. είναι: η γενική συνέλευση (Γ.Σ.) και ο πρόεδρος.

2. Η Γ.Σ. αποτελείται από το Ε.Π. ή το Ε.Ε.Π. και δύο (2) εκπαιδευτικούς των σπουδαστών. Η Γ.Σ.:

- α) Εκλέγει τον πρόεδρο της Ο.Μ. και τον αναπληρωτή του.
- β) Αναθέτει σε καθηγητές, επίκουρους καθηγητές ή καθηγητές ερασιματών της Ο.Μ. καθήκοντα εκπαιδευτικού χαρακτήρα που τυχόν έχει ενταχθεί στην Ο.Μ. και
- γ) Υποβάλλει προτάσεις στη Γ.Σ. του τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών.

3. Ο πρόεδρος της Ο.Μ. έχει: ως έργο ιδίως να κοινοποιεί γενικά το έργο της, να κατανοεί το διδακτικό έργο με βάση την ειδικότητα και καταλληλότητα, την εκπαιδευτική πείρα και τη δομή του Ε.Π. και Ε.Ε.Π., να καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, να συγκαλεί τη Γ.Σ. της Ο.Μ. και εισπράττει τα θέματα, να προεδρεύει στις εργασίες της και να μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων της.

**Άρθρο 9.**

**Όργανα του τμήματος.**

1. Όργανα του τμήματος είναι: η γενική συνέλευση (Γ.Σ.), το συμβούλιο και ο πρόεδρος.

2. Η Γ.Σ. αποτελείται από το Ε.Π. ή και το Ε.Ε.Π. του τμήματος και εκπαιδευτικούς των σπουδαστών, οι οποίοι ίσο προς το 40% του αριθμού των μελών του Ε.Π. ή και του Ε.Ε.Π. του τμήματος. Η Γ.Σ. έχει όλες τις αρμοδιότητες του τμήματος, που προβλέπονται από το νόμο και τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι., εκτός από εκείνες που ανατίθενται σε άλλα όργανα. Συνέρχεται εκκτικά δύο (2) φορές το εξάμηνο και έκτακτα όταν το συγκαλεί ο προϊστάμενος του τμήματος ή ζητηθεί γραπτά από το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των μελών της, προκειμένου να αντιμετωπιστούν έκτακτα ή επείγοντα θέματα.

3. Το συμβούλιο αποτελείται από τον προϊστάμενο του τμήματος, τους εκπαιδευτικούς των Ο.Μ., έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών, από έναν εκπρόσωπο της σχολής ή των ιδρυμάτων του Ε.Π. που δεν μετέχουν στο συμβούλιο και έναν εκπρόσωπο του Ε.Τ.Π., εφόσον ταχρητούνται θέματα που αφορούν μέλη του Ε.Τ.Π. Το συμβούλιο:

- α) Συντονίζει τα εκπαιδευτικά και διοικητικά θέματα του τμήματος.
- β) Αποφασίζει την κατανομή των πιστώσεων στις διάφορες δραστηριότητες του τμήματος, την ίδρυση Ο.Μ. και την κατανομή των κινών θέσεων Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. κατά Ο.Μ. και κατά βαθμίδα Ε.Π., σύμφωνα με τις ανάγκες του τμήματος.

γ) Υποβάλλει διαρίθμο της σχολής, στο συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. προτάσεις για διακπαρεία νέων θέσεων Ε.Π., Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π.

δ) Έχει παιδαγωγική δικαιοδοσία, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

ε) Αποφασίζει για όλες τις οικονομικές διοικητικές υποθέσεις των σπουδαστών ως και την υποδέκτηση του Ε.Τ.Π.

στ) Δοσκι όλες αρμοδιότητες της του αναθέτει η Γ.Σ. με ειδική απόφαση της.

ζ) Συντάσσει εκθέσεις κρίσης για όλα τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. του τμήματος.

4. Ο προϊστάμενος:

α) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της Γ.Σ. και του συμβουλίου, συγκαλεί τα όργανα αυτά, προεδρεύει στις εργασίες τους, εισπράττει τα θέματα θέματα και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων τους.

β) Τηρεί μητρώα επιστημονικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας κάθε μέλους του Ε.Π. και Ε.Ε.Π.

γ) Έχει παιδαγωγική δικαιοδοσία σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

δ) Συμμετέχει ενεργητικά για τη μελέτη και διακπαρείωση συγκεκριμένων θεμάτων και προέττειται των υπηρεσιών του τμήματος.

ε) Προετίμνος αναλαμβάνονται στα καθήκοντά του από έναν εκπρόσωπο Ο.Μ. του τμήματος, που ορίζεται, ως αναπληρωτής προϊστάμενος για ένα παιδαγωγικό έτος, από το συμβούλιο του τμήματος.

5. Εάν το τμήμα αποτελείται από μία μόνο Ο.Μ., δε λειτουργεί συμβούλιο, σπονεί η Γ.Σ. της Ο.Μ. και δεν εκλέγεται εκπρόσωπος της Ο.Μ. αλλά μόνο προϊστάμενος τμήματος. Η Γ.Σ. του τμήματος σπονεί και τις αρμοδιότητες του συμβουλίου και της Γ.Σ. της Ο.Μ., ενώ ο προϊστάμενος του τμήματος σπονεί και τις αρμοδιότητες του εκπρόσωπου της Ο.Μ.

**Άρθρο 10.**

**Όργανα της σχολής.**

1. Όργανα της σχολής είναι: το συμβούλιο και ο διοικητής.

2. α) Το συμβούλιο της σχολής αποτελείται από το διοικητή της σχολής, τους προϊστάμενους των τμήματων και από εκπαιδευτικούς των σπουδαστών, οι οποίοι 40% των μελών του συμβουλίου, πλην του διοικητή, που είναι μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. Απόρη μετέχει και ένας εκπρόσωπος του

Ε.Τ.Π. ή ένας εκπρόσωπος του Δ.Π., οι περιπτώσεις που συζητούνται θέματα που αφορούν αντίστοιχα στα μέλη του Ε.Τ.Π. ή του Δ.Π. της σχολής, εκτός της υπηρεσιακής τους κατάσταση.

β) Το συμβούλιο της σχολής έχει όλες τις αρμοδιότητες που ο νόμος αποδίδει αναθέτει στη σχολή, εκτός εκείνων που ρητά αναθέτονται στο Διευθυντή. Ειδικότερα:

α) κτανέμει τις πιστώσεις στα τμήματα και στα εργαστήρια της σχολής,

α) επιβεβαιώνει προτάσεις των τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων Ε.Π., Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. και τις προβάλλει στο συμβούλιο του Τ.Ε.Ι.,

αα) αποφασίζει, με συμμετοχή του γενικού γραμματέα του Τ.Ε.Ι., για την οργάνωση των υπηρεσιών της σχολής καθώς και για την τοποθέτηση του Δ.Π. και Ε.Τ.Π. στα τμήματα, στις υπηρεσίες και στα εργαστήρια της σχολής και

αβ) συντονίζει κοινές εκπαιδευτικές δραστηριότητες τμημάτων της σχολής.

3. Ο Διευθυντής της σχολής:

α) Προϊόνται στις υπηρεσίες της σχολής.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, συγκαλεί το συμβούλιο της σχολής, προεδρεύει στις συνεδριάσεις του και εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

γ) Συντονίζει και εποπτεύει τη δραστηριότητα των τμημάτων της σχολής.

δ) Μερηνό για την εκτέλεση των αποφάσεων του συμβουλίου της σχολής.

ε) Έχει παιδαγωγική δικαιοδοσία σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

εα) Συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διακρίση των συλλεγμένων θεμάτων.

Ο Διευθυντής της σχολής αναλαμβάνει στα καθήκοντά του από έναν προεπιλεγμένο τμήματος της σχολής, που ορίζεται ως εκπαιδευτικός Διευθυντής, από το συμβούλιο της σχολής, για ένα ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 11.

Όργανα του Τ.Ε.Ι.

1. Όργανο του Τ.Ε.Ι. είναι η συνέλευση, το συμβούλιο, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος.

2. Η συνέλευση αποτελείται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του Τ.Ε.Ι. τους Διευθυντές των σχολών, από έναν εκπρόσωπο του Ε.Π. ή του Ε.Ε.Π. κάθε τμήματος, έναν εκπρόσωπο του Δ.Π. του Τ.Ε.Ι., έναν εκπρόσωπο του Ε.Τ.Π. του Τ.Ε.Ι. εκπροσώπους των σπουδαστών, σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των σπουδαστών μελών της συνέλευσης, πλην του προέδρου και του αντιπρόεδρου του Τ.Ε.Ι. που είναι μέλη του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. και το γενικό γραμματέα του Τ.Ε.Ι. Χρήση γραμματείας της συνέλευσης ασκεί διοικητικός υπάλληλος του κλάδου ΑΤ, που ορίζεται με πράξη του προέδρου του Τ.Ε.Ι.

Η συνέλευση:

α) Έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. και της τήρησης του νόμου και του εσωτερικού κανονισμού.

β) Διαφοροποιεί για τις προμήθειες των σχολών, σχετικά με την ίδρυση νέων τμημάτων και προτείνει στο συμβούλιο τεχνολογικές επεκτατικές και στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

γ) Συντονίζει τα θέματα διδασκαλίας, σπουδών, εξετάσεων κ.λ.π. των σχολών.

δ) Υφάρξει τον ετήσιο προϋπολογισμό του Τ.Ε.Ι.

ε) Καταρτίζει ή προτείνει, μετά από γνώμη των σχολών, τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι. και τον υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

εα) Επιλέγει, ύστερα από κρίση των τοπικών και οικιστικών προσόντων των υποψηφίων, το γενικό γραμματέα του Τ.Ε.Ι. και εισηγείται τον προσωρινό διορισμό ή τη μεταρρύθμιση και την προώθησή του προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η συνέλευση συγκαλείται τακτικά μια φορά το εξάμηνο και έκτακτα όταν τη συγκαλέσει ο πρόεδρος ή ζητηθεί γραπτώς από το ένα τρίτο (1/3) της συνέλευσης των μελών της, προκειμένου να αντιμετωπιστούν έκτακτα ή επείγοντα θέματα.

3. Το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, τους Διευθυντές των σχολών και έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών. Στο συμβούλιο μετέχει και ο γενικός γραμματέας του Τ.Ε.Ι., αλλά έχει δικαίωμα ψήφου μόνο επί θεμάτων των υπηρεσιών που προτείνεται.

Το συμβούλιο:

α) Μερηνό για την οργάνη και εύρυθμη λειτουργία του Τ.Ε.Ι. στα πλαίσια των αποφάσεων της συνέλευσης, του εσωτερικού κανονισμού και του νόμου και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που του αναθέτει η συνέλευση με απόφασή της.

β) Εισηγείται στη συνέλευση τον προϋπολογισμό και το πρόγραμμα έργων του Τ.Ε.Ι. και μερηνό για την εκτέλεση των σχετικών αποφάσεών της.

γ) Κατανέμει τις σχετικά πιστώσεις του προϋπολογισμού και εισηγεί τις δαπάνες του ιδρύματος.

δ) Αποφασίζει για τις προτάσεις των σχολών σχετικά με τη μεταρρύθμιση ή τη σύσταση νέων θέσεων προσωπικού και εισηγείται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ε) Μερηνό για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών διοικητικής μέριμνας του Τ.Ε.Ι. καθώς και για την επιλογή, τοποθέτηση ή ανακατανομή μελών του Δ.Π. και Ε.Τ.Π. σε αυτές και τις σχολές.

εα) Ανατίθεται αποστολές των σχολών, τμημάτων ή Ο.Μ. ή τις παραπέμπει στη συνέλευση για δευτεροβάθμια κρίση ή τις υπονοεί, εφόσον πρόκειται για εκκείμενα θέματα. Τα άλλα έργα έχουν στην περίπτωση αυτή δικαίωμα προτεραιότητας στη συνέλευση, από η ανακοπή έχει ανακατατακτικό χαρακτήρα.

εβ) Αποφασίζει με βάση του Τ.Ε.Ι. ηθικές αφορίες για ε-ξαιρετικές πράξεις ή δραστηριότητες, που μαρτυρούν ε-ξαιρετικό ήθος ή υπέρβαλλον αποφοτιστικό στην εεργα-γή των τεχνολογικών δεδομένων τα κοινωνικούς και παραγω-γικούς τομείς, με ειδικτικές επιδείξεις για το κοινό και την εκπαίδευση.

η) Ασκεί παιδαγωγική δικαιοδοσία σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

θ) Συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας, για τη με-λέτη ή διακρίση των συλλεγμένων θεμάτων και

ι) Αποφασίζει για όλα τα τρέχοντα θέματα που δεν γνώ-ρυνται στην αρμοδιότητα άλλων οργάνων ή που του αναθέ-τει ο εσωτερικός κανονισμός.

4. Ο πρόεδρος εκπροσωπεί το Τ.Ε.Ι. και το διοικεί σε συνεργασία με το συμβούλιο. Ο πρόεδρος έχει επίσης τις εξής αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, συγκαλεί το συ-μβούλιο και τη συνέλευση του Τ.Ε.Ι., προεδρεύει στις συνε-δριάσεις τους, εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάτα-ξης και μερηνό για την εκτέλεση των αποφάσεών τους.

β) Μπορεί να μετέχει και να προεδρεύει στις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων των σχολών ή των επιτροπών του Τ.Ε.Ι.

γ) Καταρθώνει και εποπτεύει το έργο των υπηρεσιών διο-ικητικής μέριμνας του ιδρύματος.

δ) Υπογράφει τα έγχα των αποστολών του ιδρύματος.

ε) Έχει παιδαγωγική δικαιοδοσία σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και

εα) Υποβάλλει κάθε χρόνο, στη συνέλευση, έκθεση τε-περιγμένων για το εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο του ι-δρύματος.

5. Τον πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας ή καλήκατος, ε-ναυπλήρωσε ο αντιπρόεδρος. Ο αντιπρόεδρος εποπτεύει την εκ-τέλεση του του τον πρόεδρο και είναι υποχθωνός για τα θέ-

μιας πρωτοβουλίας του Τ.Ε.Ι. Άσκησέ ακόμη όσες αρμοδιότητες εκχωρούνται σε αυτόν με πράξη του προέδρου.

6. Σε Τ.Ε.Ι. όπου λειτουργούν περισσότερα από είκοσι (20) τμήματα εκλέγονται δύο (2) αντιπρόεδροι. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων τους γίνεται από τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι. Στη συνέλευση και το συμβούλιο Τ.Ε.Ι. μετέχουν και οι δύο.

### Άρθρο 12

#### Ανάδειξη και λειτουργία οργάνων.

1. Ως πρόεδρος Τ.Ε.Ι. εκλέγονται καθηγητές ή σε περίπτωση που ο: καθηγητής είναι λιγότεροι από πέντε (5) και επικουροί καθηγητές. Ως αντιπρόεδροι, διευθυντές σχολών, προϊστάμενοι τμημάτων και υποδύνοι Ο.Μ. εκλέγονται καθηγητές ή επικουροί καθηγητές. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ή καλούνται να απουσιάσουν προϊστάμενοι τμημάτων και υποδύνοι Ο.Μ. καθηγητές ή επικουροί καθηγητές, μπορούν να εκλεγούν στις θέσεις αυτές καθηγητές ερασιμαίους. Η εκλογή γίνεται σύμφωνα με τις εσωτερικές παραγράφους και την περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.

2. Το σώμα των εκλεκτόρων για την ανάδειξη του προϊσταμένου τμήματος (σώμα εκλεκτόρων τμήματος) αποτελείται από το σύνολο των μελών του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. του τμήματος, εκπροσώπους των τμημάτων του τμήματος, σε ποσοστό 50% του αριθμού των μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. του τμήματος και εκπροσώπους του Δ.Π. του τμήματος, σε ποσοστό 5% του αριθμού των μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. του τμήματος.

3. Τα σώματα των εκλεκτόρων προέδρου και αντιπροέδρου Τ.Ε.Ι. ή διευθυντή σχολής αποτελούνται από τα σώματα εκλεκτόρων των τμημάτων του Τ.Ε.Ι. ή της σχολής αντίστοιχα και από εκπροσώπους του Δ.Π. του Τ.Ε.Ι. ή της σχολής, σε ποσοστό 5% από σύνολο του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. του Τ.Ε.Ι. ή της σχολής αντίστοιχα.

4. Την ευθύνη για τη σύγκληση των σωμάτων εκλεκτόρων και τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας έχουν για την ανάδειξη α) προϊστάμενος τμήματος, ο διευθυντής σχολής και β) διευθυντή σχολής, πρόεδρος και αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι. ο πρόεδρος του Τ.Ε.Ι.

5. Η θητεία των προέδρων και αντιπροέδρων είναι τριετής, ενώ των διευθυντών σχολών και προϊσταμένων τμημάτων είναι διετής. Όσοι διατελούν πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθυντές σχολών ή προϊστάμενοι τμημάτων μπορούν να επανεκλεγούν στην ίδια θέση, μέχρι δύο ακόμη συνεχείς θητείας. Η θητεία των άλλων οργάνων και των μελών συλλογικών οργάνων είναι ετήσια.

6. Οι διαδικασίες για την εκλογή των φοιτητών και συλλογικών οργάνων διεξάγονται αποκλειστικά από την 1η Μαΐου έως τη 15η Ιουνίου του ακαδημαϊκού έτους που λήγει η θητεία τους. Η ανάληψη καθηκόντων γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση που κενωθεί πρόωρα, για οποιοδήποτε λόγο, θέσεις, η διαδικασία εκλογής για το υπόλοιπο της θητείας γίνεται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κήρυξη των θέσεων. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις μπορεί να επιτραπεί, με αιτιολογημένη απόφαση των οικείων συλλογικών οργάνων διείσδυσης ή με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όταν πρόκειται για πρόεδρο Τ.Ε.Ι., η άσκηση των καθηκόντων από τους νόμιμους αναπληρωτές ή η προσωρινή αναπλήρωση των θέσεων που κενώνονται, όπου δεν υπάρχει αναπληρωτής, έως τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους.

7. Οι υποψηφιότητες για την εκλογή υποβάλλονται με αίτηση των ενδιαφερομένων ή προτεινόντων από το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των εκλεκτόρων, μία εβδομάδα πριν από την κληρονομία διεξαγωγής της ψηφοφορίας. Η ψηφοφορία είναι μυστική. Για την εκλογή απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του σώματος των εκλεκτόρων. Αν κάποιος υποψήφιος δεν συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία στην πρώτη ψηφοφορία, τότε αυτή επαναλαμβάνεται:

μέτα σε τρεις (3) ημέρες, μεταξύ των δύο υποψηφίων που πλειοψήφησαν, όπου εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους. Η εκλογή προέδρου και αντιπροέδρου γίνεται με χωριστές ψηφοφορίες.

8. Οι εκπρόσωποι του Δ.Π. και του Ε.Τ.Π. στα επί κε σώματα εκλεκτόρων και στη συνέλευση του Τ.Ε.Ι. υποδεικνύονται, με τους αναπληρωτές τους, από αντίστοιχες τριτοκλιές συνελεύσεις που συγκαλούνται, ανάλογα με την περίπτωση, από τον προϊστάμενο του τμήματος, το διευθυντή της σχολής ή τον πρόεδρο του Τ.Ε.Ι.

9. Οι εκπρόσωποι του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των τμημάτων στη συνέλευση του Τ.Ε.Ι. εκλέγονται με τον αναπληρωτή τους, από το Ε.Π. και Ε.Ε.Π. κάθε τμήματος, μετά από πρόταση του προϊσταμένου του τμήματος.

10. Οι εκπρόσωποι των συλλογικών οργάνων εκλέγονται από τους μέλη τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την πρόκληση του συμβούλου της (Δ.Μ. του προϊσταμένου του τμήματος, του διευθυντή της σχολής ή του προέδρου του Τ.Ε.Ι. κατά περίπτωση.

9. Στις περιπτώσεις που ο καθένας εκπροσώπων, μιας κατηγορίας μελών του Τ.Ε.Ι. σε συλλογικά όργανα ή εκλεκτορικά σώματα καθορίζεται ως ποσοστιαία αναλογία αριθμητικής δύναμης, τα κλίσματα ετροπολογούνται στην πλησιέστερη μονάδα, ενώ το 0,5 γίνεται μονάδα.

10. α) Στις συνελεύσεις των συλλογικών οργάνων συμμετέχουν τα μέλη τους και, χωρίς ψήφο, όσοι κληθούν ειδικά από τον προϊστάμενο των οργάνων αυτών ή από το όργανο και για όσο χρόνο κρίνεται από τον προεδρεύοντα αντίστοιχα.

β) Τα συλλογικά όργανα των Τ.Ε.Ι. συγκαλούνται και λειτουργούν νόμιμα, όταν και αν δεν έχουν οριστεί οι εκπρόσωποι των λοιπών κατηγοριών μελών του Τ.Ε.Ι., πλην του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π., εφόσον όμως έχουν κληθεί έγκαιρα οι διαδικασίες για την ανάδειξη εκπροσώπων.

γ) Τα συλλογικά όργανα βρίσκονται σε απαρτία όταν παρίσταται τα μισά του ένα τουλάχιστον από τα μέλη τους που έχουν δικαίωμα ψήφου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο νόμο ή τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι.

Τα μέλη των συλλογικών οργάνων ήφφίζουν εικόθερα και κατά την κρίση τους παίρνοντας υπόψη μόνο το νόμο, τον εσωτερικό κανονισμό και τα συμφέροντα του ιδρύματος.

δ) Στα ειδικά σώματα εκλεκτόρων μπορούν να μετέχουν, εφόσον το θελήσουν έγγραφα, και τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

ε) Στον εσωτερικό κανονισμό ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την κίνηση των διαδικασιών εκλογής εκπροσώπων για τα διάφορα συλλογικά όργανα, τα απαιτούμενα ποσοστά εκλογής, τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογών και γενικά τη λειτουργία των οργάνων αυτών ως και κάθε σχετικό θέμα που ήθελε προκύψει και δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

στ) Η Γ.Ε.Σ. της Ο.Μ. και το συμβούλιο τμήματος, σχολής ή Τ.Ε.Ι. συγκαλούνται και λειτουργούν νόμιμα, αν το ζητήσει: πρώτα το ένα τρίτο (1/3) των μελών κάθε οργάνου.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΙΟΠΤΕΙΑΣ ΓΝΩΜΟΛΟΓΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

#### Άρθρο 13.

#### Άσκηση κρατικής εποπτείας.

1. Η κρατική εποπτεία στα Τ.Ε.Ι. ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ειδικότερα:

2) Απαλείφονται νομιμότητας επί όλων των πράξεων των οργάνων των Τ.Ε.Ι. και ενοποιείται και συντονίζεται η λειτουργία τους.

3) Καθορίζεται η συνεργασία με τα Τ.Ε.Ι. και τα κεντρικά τμηματικά όργανα, τα πρόγραμμα ανάπτυξης και βελτίωσης της τεχνολογικής εκπαίδευσης, στα πλαίσια του γιγαντιαίου προγράμματος οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας.

4) Αναθέτεται στα Τ.Ε.Ι. μετά από γνώμη τους, τη μελέτη ή διακπεριότητα θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο ή επιβεβλημένο από γιγαντιαίους αναπτυξιακούς ή κοινωνικούς λόγους.

5) Απαλείφονται οι θέματα διαχείρισης, επί τα Τ.Ε.Ι., της κρατικής επιχορήγησης, των κτιρίων, των εγκαταστάσεων και λοιπών περιουσιακών τους στοιχείων.

2. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διατάσσει:

α) Να καλεί τους προέδρους των Τ.Ε.Ι. και να ενημερώνεται για την πορεία του έργου των Τ.Ε.Ι. ή για εκκλήσεις επιδείξεως και να δίνει τις αναγκαίες κατευθύνσεις για το συντονισμό της λειτουργίας τους.

β) Να τάσσει προεδρείο για την άσκηση πράξεων που προβλέπονται από το νόμο για τις οικείες τα κεντρικά όργανα να ολοκληρωθούν ή αλλιώς και να υποκαταστή τα όργανα αυτά στην έκδοση των αναγκαίων πράξεων, όταν δεν τερματίζονται παρεπόμενως προεδρείο.

γ) Να παρεμβαίνει και να αποφασίζει οριστικά σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ οργάνων των Τ.Ε.Ι. ή να λήξει σε περίπτωση του εγγραφιστη αρμοδιότητων μεταξύ συναρμόδιων οργάνων.

3. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του αντιστοίχου τεχνολογικής εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.), εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό κάθε Τ.Ε.Ι. και ίναι ειδικά οριστική άσκησης κατόπιν των αποφάσεων ή άλλων πράξεων των οργάνων των Τ.Ε.Ι. εώς εάν συντρέχουν νομικοί λόγοι ή οι προεδρείοι που γίνονται δεν ασκούν τις αρμοδιότητες για μια ποικιλία ενόχων όλων των Τ.Ε.Ι. της χώρας ή τις κεντρικές συνθήκες διδασκαλίας, σπουδών και εξετάσεων. Η άσκηση αναφορής έχει αναλυτικά περιληφθεί. Για τη νέα απόφαση του εγγραφιστη, υπάρχει από την αναγκαία απαιτείται: α) αλλοίωση των δύο τρίτων (2/3) των μελών του. Εάν η νέα μετά την αναγκαία απόφαση του οργάνου δε ληφθεί στην προεδρεία και τότε τα με την αναγκαία, το θέμα ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 14.

Γνωμοδοτικά όργανα.

1. Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

1. Βρίσκεται συμβούλιο τεχνολογικής εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.), που απαρτίζεται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα της πρωτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης και εώς για:

α) Την έρευνα, κατάρτιση, συγχώνευση ή κατάργηση Τ.Ε.Ι. παρατηρήσεων, σχολίων ή προτάσεων, με βάση τις προβλεπόμενες ενότητες της οικονομίας.

β) Τον καθορισμό ή αναθεώρηση του περιεχομένου σπουδών κάθε ειδικότητας, σε συνδυασμό με την παροχή του αντίστοιχου επαγγελματός.

γ) Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Τ.Ε.Ι.

3) Την αντιμετώπιση των εξελίξεων από αλλαγές προσωπικού, στη διάρθρωση της παραγωγής, αφού πρώτα επισημάνει τις επείγουσες πραγματικές ανάγκες και προλάβει τις πιθανές απειλές ή τις αλλοιώσεις σε τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

4) Τη λήψη γνώμης σε Τ.Ε.Ι. προγραμμάτων εξειδίκευσης, επιμόρφωσης και μεταεκπαίδευσης.

5) Τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την αξιοποίηση στη του τεχνολογικού επαγγελματικού δυναμικού της χώρας και τον αριθμό εισακτέων στα Τ.Ε.Ι.

6) Την εξουσιοδότηση την αναγκαίας διοικητικής υποδομής των Τ.Ε.Ι.

7) Την κατανομή των πιστώσεων στα Τ.Ε.Ι.

2. Το Σ.Τ.Ε. αποτελείται από:

α) Τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εκπρόσωπό του, ως πρόεδρο.

β) Έναν εκπρόσωπο των Υπουργών Παιδείας της Κοινωνικής, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Διεθνών Έργων, Γεωργίας, Εργασίας, Υγείας και Πρόνοιας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, Πολιτισμού και Επιστημών, Έρευνας και Τεχνολογίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς και Αθλητισμού.

γ) Έναν εκπρόσωπο του οργανισμού επαγγελματικής οργάνωσης (Ο.Α.Ε.Δ.).

δ) Έναν εκπρόσωπο του Κέντρου Προγραμματισμού και Ερευνών (ΚΕ.Π.Ε.).

ε) Τον πρόεδρο του μετέχει στη γραμματεία του Εθνικού Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας (Ε.Σ.Α.Π.).

στ) Τους προέδρους των Τ.Ε.Ι.

ζ) Από έναν εκπρόσωπο του τεχνικού, γεωτεχνικού, οικονομικού και καλλιτεχνικού επαγγελματίες καθώς και του πανελληνίου ιατρικού σώλλογος.

η) Έναν εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ένωσης Πτυχιούχων Γεωργικών και Τεχνολογικών Μηχανικών (Π.Ε.Π. Γ.Τ.Ε.Μ.) και έναν εκπρόσωπο από κάθε άλλη οργανώση απαρτίτων Τ.Ε.Ι., κατά σχολιά Τ.Ε.Ι., ούσαν κέρχει πανελληνία εκπροσώπηση.

θ) Έναν κοινό εκπρόσωπο της ελληνικής ραδιοφωνικής επιρείας, της ένωσης αλλήνων φυσικών, της ένωσης αλλήνων χημικών, της πανελληνίας ένωσης βιολόγων και της ένωσης γεωλόγων.

ι) Έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Λειτουργών Τεχνικών και Επαγγελματιών Εκπαίδευσης (Ο.Α.Τ.Ε.Ε.).

ια) Έναν εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης, που ορίζεται από την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).

ιβ) Από έναν εκπρόσωπο του συνόμοιο αλλοιων διοικητικών, του επαγγελματίες και βιοτεχνικού επαγγελματίες και του αρμοδίως και διαμεριστικού επαγγελματίες Αθηνών.

ιγ) Από έναν εκπρόσωπο της τοπικής οικονομικής έργων Ελλάδας (Γ.Ε.Ε.Ε.) και της πανελληνίας οικονομικής γεωργικών συνεταιριστίων οργανώσεων (Π.Α.Σ.Ε. Γ.Ε.Σ.).

ιδ) Πάντα (5) εκπρόσωπος της εθνικής γνωμοδοτικής ένωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.).

ιε) Από έναν εκπρόσωπο κάθε κόμματος που αντιπροσωπεύεται στη Βουλή.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Σ.Τ.Ε., είναι δυνατή η αλλαγή της σύνθεσης του Σ.Τ.Ε.

4. Με απόφαση του Σ.Τ.Ε. είναι δυνατό να συσταθούνται επιτροπές του, αρμοδιότητας να εξετάσουν εξειδικωμένα θέματα και να εισηγήσουν σχετικά στην ολομέλεια του. Στις επιτροπές αυτές αλλοι και στην ολομέλεια του Σ.Τ.Ε. μπορούν να λάβουν μέρος, χωρίς δικαίωμα ψήφου και άλλα στοιχεία ως επικυρωσθέντες ή ως εκπρόσωποι υπηρετίων ή φορέων, ανάλογα με τη φύση του συζητούμενου θέματος. Η επιλογή των ατόμων ή φορέων αυτών γίνεται από τον πρόεδρο του Σ.Τ.Ε.

5. Η γραμματεία του Σ.Τ.Ε. αποτελείται από τον Υπουργό, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή τον εκπρόσωπό του,

ως πρόεδρος, έναν πρόεδρο Τ.Ε.Ι., έναν εκπρόσωπο της Ε.Σ. Ε.Ε., έναν εκπρόσωπο των παραγωγικών τάξεων και έναν εκπρόσωπο των οργανώσεων απόφοιτων Τ.Ε.Ι. Η γραμματεία του Σ.Τ.Ε. καταρτίζεται την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα συζητηθούν στο Σ.Τ.Ε. και μεριμνά για την εκπόληση των απόφοιτων του.

6. Η διοικητική μέριμνα και η κάθε μορφή εξυπηρέτησης του έργου του Σ.Τ.Ε. ανατίθεται στην αρμόδια διεύθυνση της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται η λειτουργία του Σ.Τ.Ε.Ι. και της γραμματείας ως και ο τρόπος ορισμού των μελών τους και κάθε άλλο σχετικά θέμα. Με κοινές αποφάσεις του κ.ε.σ.π.μ.σ. Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των μελών του Σ.Τ.Ε.Ι., που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι και των διάφορων επιτροπών, των επιμελητηρίων και του γραμματεία ο οποίος τηρεί τα οικεία πρακτικά και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικά θέμα.

II. Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

1. Πράττει θεμάτων υπηρετίες που υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και έχει τον τίτλο «Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης» (Ι.Τ.Ε.). Έργο του Ι.Τ.Ε. είναι να εισηγηθεί στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για εκπαιδευτικά και επιστημονικά θέματα της τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης και ιδίως για:

- α) Την οργάνωση και σύνταξη δελτίων της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την οπισθοκοπή της παρεχόμενης εκπαίδευσης με ανάλογα διδακτικά προγράμματα.
- β) Τους εσωτερικούς κανονισμούς των Τ.Ε.Ι.
- γ) Τα θέματα σπουδών που έχουν σχέση με τις μεταπτυχιακές και κατετάξιες σπουδών.
- δ) Το περιεχόμενο των προπτυχιακών σπουδών των διαφόρων ειδικοτήτων.
- ε) Τα κριτήρια και τις διαδικασίες κρίσης διδακτικών βιβλίων.
- στ) Προγράμματα μεταεκπαίδευσης και πιστοποιών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.
- ζ) Θέματα τεχνολογικής παιδείας που του αναθέτει ο Υπουργός.

2. Το Ι.Τ.Ε. σκοπεύεται για την ποιότητα τίτλων σπουδών σε σχέση με ειδικότητες και καταστάσεις των Τ.Ε.Ι.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Ι.Τ.Ε.:

- α) Ακολουθεί τις καταπονητήριες γραμμές ανάπτυξης της τεχνολογικής εκπαίδευσης, όπως αυτές κάθε φορά καθορίζονται.
- β) Συνεργάζεται με τα Τ.Ε.Ι. για εκπαιδευτικά θέματα. Για το σκοπό αυτόν, εκτός των άλλων, συγκαλεί μια φορά κάθε διδακτικό εξάμηνο τους αντιπροδρούς των Τ.Ε.Ι. ή εκπροσώπους τους σε σύγκλητο, με σκοπό την εξέταση λειτουργικών προβλημάτων και την εκπόνηση προγράμματος για βελτίωση της εκπαίδευσης.
- γ) Αναθέτει σε ομάδες εργασίας που συστατούνται και λειτουργούν με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από ιδιώτες ή εκπαιδευτικούς που απασχολούνται σε αυτό, τη μελέτη και εισήγηση για εξειδικωμένα θέματα.
- δ) Ανατίθεται την κατάλληλη πληροφοριακή τακμηρίωση των διάφορων στατιστικών και παραστατικών στοιχείων.

- 4. α) Το κύριο προσωπικό του Ι.Τ.Ε. αποτελείται από:
  - ι) 7 συμβούλους με αποδοχές καθεμιάς ανώτατου εκπαιδευτικού αμείβματος και ::) 10 εισηγητές με αποδοχές καθεμιάς Τ.Ε.Ι.
  - β) Το κύριο προσωπικό του Ι.Τ.Ε. διορίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από προκήρυξη και γνώμη του Σ.Τ.Ε. για θητεία τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για άλλες δύο τριετίες. Οι σύμβουλοι εκπαιδύονται το επιστημονικό συμβούλιο (Ε.Σ.) του Ι.Τ.Ε.

γ) Κατά το διορισμό των συμβούλων λαμβάνεται μέριμνα, ώστε στο Ε.Σ. να περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας τριτοβάθμιας και ένας επιτεταμένος με σύμβαση εργασίας ημερησίας σπουδής. Κατά το διορισμό των εισηγητών λαμβάνεται μέριμνα ώστε, με συνυπολογισμό και των συμβούλων, να αντιπροσωπεύονται, αν είναι δυνατό, όλοι οι τομείς που αντιστοιχούν σε σχολές των Τ.Ε.Ι.

δ) Με γνώμη του Ε.Σ. και απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διορίζεται ένας από τους συμβούλους ως πρόεδρος του Ε.Σ. και προέστημνος του Ι.Τ.Ε. για 3 χρόνια. Οι θέσεις προέδρου, συμβούλων και εισηγητών είναι θέσεις πλήρους απασχόλησης. Οι διοριζόμενοι μπορούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να διατηρηθούν με θητεία της ημίστης δόσης τους στο δημόσιο τμήμα, όπως αυτή προβλέπεται στο Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65). Στην περίπτωση αυτή οι διοριζόμενοι θεωρούνται, ως προς την υπηρεσιακή τους κατάσταση και μέχρι να λήξει η θητεία τους, ως αποσπασμένοι στο Ι.Τ.Ε. κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης ρυθμίζονται οι σχετικά λεπτομέρειες για την εφαρμογή του ελαφίου αυτού.

5. Για το διορισμό στις ανωτέρω θέσεις κύριοι προσκεκλημένοι του Ι.Τ.Ε. απαιτούνται τα ακόλουθα προϋποθέτα:

A'. Σύμβουλοι:

- ι) Πτυχίο ανώτατης σχολής εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού.
- ii) Διδακτορικό δίπλωμα.
- iii) Εμπειρία στη διοίκηση και οργάνωση σε τριτοβάθμια εκπαίδευση τουλάχιστον 3 ετών ή ειδικής σπουδής και συγγραφική δραστηριότητα σε θέματα εκπαίδευσης.
- iv) Διδακτικής επαγγελματικής εμπειρία από τη λήψη του πτυχίου, από την οποία τουλάχιστον τριετής διδακτική εμπειρία.
- v) Άριστη γνώση μιας από τις ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, ισπανική, γερμανική, ρωσική.

B'. Εισηγητές:

- ι) Πτυχίο ανώτατης σχολής, σχετικά με ένα από τα θεματικά μαθήματα που διδάσκονται σε τμήματα των Τ.Ε.Ι. ή ισότιμο εξωτερικού.
- ii) Επαρκής τουλάχιστον επαγγελματική και διδακτική εμπειρία από τη λήψη του πτυχίου, από την οποία τουλάχιστον τριετής επαγγελματική και διδακτική εμπειρία στην ειδίκευση και τουλάχιστον διετής διδακτική.
- iii) Άριστη γνώση μιας από τις ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, ισπανική, γερμανική, ρωσική.

6. Κατά την επιλογή συνεκτιμάται η συγγραφική δραστηριότητα και μεταπτυχιακές σπουδές στην ειδίκευση ή στην εκπαίδευση.

7. Στο Ι.Τ.Ε. λειτουργεί γραμματεία, με προέστημνο υπάλληλο κλάδου ΑΤ1 διοικητικού. Οι θέσεις, κατά κλάδους και βαθμούς, ορίζονται στην περίπτ. III της παρ. 1 του άρθρου 23 του νόμου αυτού.

8. Τα προνόμια για το διορισμό στις θέσεις των κλάδων ΑΤ1 διοικητικού, ΑΤ4 στατιστικού, ΑΡ3 διοικητικού, ΑΡ4 λογιστικού, ΑΡ6 διδασκόντων και ΑΡ6 αναλυτών-παρατηρητών Ε/Τ καθορίζονται κατά κλάδο ως εξής:

Κλάδος ΑΤ1 διοικητικός:

Πτυχίο τμήματος νομικής ή πολιτικής επιστήμης και δημοσίας διοίκησης Α.Ε.Ι. ή Π.Α.Σ.Π.Ε. ή ισότιμο στο εξωτερικό, επαρκής τουλάχιστον διοικητική ή εκπαιδευτική εμπειρία, άριστη γνώση μιας από τις γλώσσες: αγγλική, γαλλική, ισπανική, γερμανική, ρωσική. Προσφέρονται αυτοί που έχουν συγγραφική δραστηριότητα ή μεταεκπαίδευση, σε διοικητικά ή εκπαιδευτικά θέματα.

**Κλάδος Α14 στατιστικολόγων:**

Πτυχίο βιομηχανομαθηματικής σχολής ή πολιτχνικής σχολής ή ανώτερης γεωμετρικής ή βιολογικής σχολής ή της Α.Σ.Ο.Ε.Ε. ή της Π.Α.Σ.Π.Ε. ή τμήματος νομικής ή πολιτικού ή οικονομικού τμήματος Α.Ε.Ι. ή Α.Β.Σ. ή ινστιτούτο του εξωτερικού, επαρκής στατιστική κατάρτιση, αποδεικνυόμενη με σχετικά τίτλο ανώτατου ιδρύματος εσωτερικού ή εξωτερικού εξωτερικού και άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής ή ρωσικής γλώσσας.

**Κλάδος ΑΡ3 βιομηχανικός:**

Πτυχίο τμήματος στελεχών διοικήσεως ανώτερης σχολής στελεχών επιχειρήσεων των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ινστιτούτο του εξωτερικού.

**Κλάδος ΑΡ4 λογιστικός:**

Πτυχίο τμήματος στελεχών λογιστηρίου ανώτερης σχολής στελεχών επιχειρήσεων των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ινστιτούτο του εξωτερικού ή εξωτερικού.

**Κλάδος ΑΡ5 διδλοδοτηνομόμων:**

Πτυχίο τμήματος διδλοδοτηνομίας ανώτερης σχολής στελεχών επιχειρήσεων των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ινστιτούτο του εξωτερικού ή επαρκής κατάρτιση είκοσι (20) ετών σε διδλοδοτή, από τα οποία τουλάχιστον δέκα (10) πριν έλθει στην Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

**Κλάδος ΑΡ6 αναλυτών - προγραμματιστών Η/Γ:**

Πτυχίο τμήματος τεχνολόγων αναλυτών - προγραμματιστών Η/Γ ανώτερης σχολής τεχνολόγων μηχανικών των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ινστιτούτο του εξωτερικού.

8. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κοινοβουλίας και Οικονομικών, όταν κρίνεται για αποζημιώσεις, ρυθίζονται θέματα που έχουν σχέση με την προκήρυξη των θέσεων, τις συνεδριάσεις του Ε.Σ., την εσωτερική λειτουργία του Ι.Τ.Ε., τις αποζημιώσεις των κλιτών εργαζομένων και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

**III. Περιφερειακά συμβούλια τεχνολογικής εκπαίδευσης.**

1. α) Στην έθρα κάθε Τ.Ε.Ι. ιδρύεται περιφερειακό συμβούλιο τεχνολογικής εκπαίδευσης (Π.Σ.Τ.Ε.) που συνεγγύεται:

- α) με το Τ.Ε.Ι., με σκοπό τη συμβολή των δραστηριοτήτων του στην ανάπτυξη της περιφέρειας και
  - β) με τις τοπικές αρχές, οργανώσεις και επιχειρήσεις, με σκοπό τη συμβολή τους στη βελτίωση των σπουδών και λειτουργίας του Τ.Ε.Ι. και στην επίτευξη της αποστολής του.
- β) Το Π.Σ.Τ.Ε. εισηγείται στο Τ.Ε.Ι. για θέματα που αφορούν ιδίως:

- α) Έρευνα ή τροποποίηση ταμείων σύμφωνα με τις περιφερειακές ανάγκες.
- β) Καθορισμό αναγκών σε τομείς εξειδίκευσης και εφαρμοζόμενες δράσεις.
- γ) Εκπαίδευση σύμφωνα με τους σκοπούς του Τ.Ε.Ι.
- δ) Απερχόμενη απόφοιτων του Τ.Ε.Ι.
- ε) Άσκηση στο επάγγελμα.

**2. Το Π.Σ.Τ.Ε. αποτελείται από:**

- α) Το νομάρχη ή εκπρόσωπό του, ως πρόεδρο.
- β) Το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι.
- γ) Έναν εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων (Τ.Ε.Α.Κ.).

3) Από έναν εκπρόσωπο του εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου ή επαγγελματικού και βιοτεχνικού επιμελητηρίου και του συνδέσμου ελληνικών βιομηχανιών, που λειτουργούν στην περιφέρεια του Τ.Ε.Ι.

δ) Έναν εκπρόσωπο του περιφερειακού τμήματος Τ.Ε.Ε.

και κάθε άλλο επιμελητήριο ή τοπική ή περιφερειακή αυτοδιοικητική ή επαγγελματική ένωση.

α) Έναν εκπρόσωπο των εργατικών και έναν εκπρόσωπο των αγροτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων.

β) Έναν εκπρόσωπο των πολιτιστικών φορέων της περιφέρειας.

γ) Έναν εκπρόσωπο της τοπικής Ε.Α.Τ.Ε.Ε.

δ) Δύο (2) εκπροσώπους των σπουδαστών.

3. Ανάλογα με τις αρμοδιότητες των οργάνων, οι εισηγητές του Π.Σ.Τ.Ε. συζητούνται: α) έργα του Τ.Ε.Ι. και παίρνονται οι σχετικές αποφάσεις ή υποβάλλονται μέσω του προέδρου του Τ.Ε.Ι. στο Σ.Τ.Ε.Ε. προκειμένου να διακηρωθεί η τελική εισήγηση του Σ.Τ.Ε.Ε. του άρθρου 14, προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Η γραμματεία του Π.Σ.Τ.Ε. απαρτίζεται από το νομάρχη ή τον εκπρόσωπό του ως πρόεδρο, τον πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. και έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών. Το Π.Σ.Τ.Ε. συγκαλείται σε συνεδρίαση από τον πρόεδρό του.

5. Την εγύνη της διοικητικής μέριμνας και γραμματειακής εξυπηρέτησης του Π.Σ.Τ.Ε. έχει το Τ.Ε.Ι. της έθρας.

6. Ο κενονομικός λειτουργός του Π.Σ.Τ.Ε. καταρτίζεται από τη γραμματεία του και εγείρεται από την ελεγχτική του.

7. Διευθετήσεις για την έθρα ή την αντιστοιχία εργαζομένων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 λύνει με απόφαση του ελεγκτή νομάρχη.

8. Με αποφάσεις του οικείου νομάρχη ρυθίζονται ο τρόπος ερευνας των μελών του Π.Σ.Τ.Ε. και της γραμματείας του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ**

**ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ Τ.Ε.Ι.**

**Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**Άρθρο 15.**

**Εκπαιδευτικό προσωπικό**

1. Το κύριο διδακτικό έργο ασκείται από το εκπαιδευτικό προσωπικό (Ε.Π.), το οποίο ανήκει σε μία από τις βαθμίδες: καθηγητών, επίκουρων καθηγητών ή καθηγητών ερευνητών.

2. Τα μέλη του Ε.Π. ασκούν έργο ως λειτουργία. Η υπηρεσιακή τους κατάσταση ρυθίζεται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του εσωτερικού κενονομικού.

3. Τα μέλη του Ε.Π., ανάλογα με τη βαθμίδα και το διδακτικό τους έργο, πρέπει σε ένα σχολιαστικό ποσοστό να μην περιορίζονται σε θεωρητικές και μόνο γνώσεις, αλλά να συνδυάζουν κατάλληλη θεωρητική κατάρτιση και βαθιά επαγγελματική εμπειρία στην παραγωγή και να έχουν τη δυνατότητα για συνεχή επαφή με την παραγωγική πραγματικότητα, στην έκταση που αυτό επιβάλλεται από τα συγκεκριμένα διδακτικά τους καθήκοντα.

4. Τα πρόσωπα που απαιτούνται για την εκλογή σε κάθε βαθμίδα είναι: α) ακόλουθα:

**Α. Καθηγητών:**

- α) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού.
- β) Αναγνωρισμένο διδακτορικό δίπλωμα σχετικό με το αντικείμενο της θέσης που προκηρύσσεται.
- γ) Ανάλογα με τη φύση της θέσης που προκηρύσσεται: α) εξειδίκτη επιστημονική επίδοση όπως δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, μονογραφίες, διδακτικά βιβλία ή β) ιδιαίτερη επίδοση σε χώρους εργασίας στην εφαρμογή ή ανάπτυξη επιστημονικών γνώσεων και μεθόδων κατάλληλων επιπέδου. Οι παραπάνω επίδοσεις πρέπει να έχουν επιτευχθεί σε διακενή τουλάχιστον επαγγελματική δραστηριότητα, από τη

λήψη του βασικού πτυχίου και σε ειδικότητα του αντίστοιχού στη θέση που προκηρύσσεται.

π) Τετραετής τουλάχιστον διδακτική πείρα σε σχολεία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εσωτερικού ή αμοταγών εξωτερικού.

**Β. Επίκαιρων Καθηγητών:**

ι) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού ή πτυχίο Τ.Ε.Ι. και πιστοποιητικό εξειδίκευσης, εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη ειδικότητα Α.Ε.Ι.

ii) Αναγνωρισμένος τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών ή μεταπτυχιακή χρονική διάρκεια δύο (2) τουλάχιστον ετών σε θέματα σχετικά με το αντικείμενο της θέσης που προκηρύσσεται και στις δύο περιπτώσεις.

iii) Αξιόλογο επιστημονικό έργο ή εμπειρία στην εφαρμογή επιστημονικών γνώσεων και μεθόδων κατάλληλων ειδικότητας και αντίστοιχες εκδόσεις, προς τη θέση που πρόκειται να πληρωθεί, σε δεκαετή τουλάχιστον επαγγελματική δραστηριότητα, από τη λήψη του βασικού πτυχίου.

iv) Διπλώς τουλάχιστον διδακτική πείρα σε σχολεία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εσωτερικού ή αμοταγών εξωτερικού.

**Γ. Καθηγητών Εφαρμογών:**

ι) Πτυχίο Τ.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού και πιστοποιητικό εξειδίκευσης ή πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού, εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη ειδικότητα Τ.Ε.Ι.

ii) Εμπειρία στην εφαρμογή επιστημονικών γνώσεων και μεθόδων κατάλληλων ειδικότητας και αντίστοιχες εκδόσεις προς τη θέση που προκηρύσσεται, με εκπαπτική τουλάχιστον επαγγελματική δραστηριότητα, από την οποία δύο (2) έτη διδακτική και έξι (6) έτη επαγγελματική, σε θέματα εφαρμογών.

5. α) Το διδακτικό ή διδακτικό ως προς μέρος, στην περίπτωση Α της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού, να αντικαθίσταται με ισότιμο επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό έργο εφόσον δεν πρόκειται για θεωρητικό μάθημα ή με ισότιμο επιστημονικό έργο εφόσον πρόκειται για αυτά. Το ισότιμο με επιστημονικό ή επαγγελματικό καλλιτεχνικό έργο κρίνεται από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, στην οποία μέλη του ενός καθηγητής Α.Ε.Ι., ένας καθηγητής Τ.Ε.Ι. και ένας εκπαιδευτικός του οικείου επιστημονικού, επαγγελματικού ή καλλιτεχνικού φορέα. Το μέλη προτείνονται από το οικείο ίδρυμα ή φορέα.

β) Η διδακτική εμπειρία στις παρατάξεις Α, Β και Γ της παραγράφου 4 μπορεί να ανακληρωθεί έως και το 75% του καθοριζόμενου χρόνου, από διπλόσιο χρόνο, πέρα από τον καθοριζόμενο για κάθε περίπτωση, εξαιρετική επαγγελματική εμπειρία, η οποία αποκτήθηκε σε διδασκαλίες θέσεων μετάρων παραγωγικών μονάδων και κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τους σπουδαστές, σε σχέση με τη συγκεκριμένη θέση που πρόκειται να καταλάβει ο υποψήφιος.

γ) Το εδάφιο α' της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται ανάλογα και για τους τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών ή για τη μετακατάρτιση.

δ) Εάν για υποψήφιο θέσης καθηγητή ή επίκουρο καθηγητή συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των εδαφίων α' και γ' της παραγράφου αυτής, η σχετική πρόταση της εισηγητικής επιτροπής πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη.

6. α) Για την εκλογή σε θέση Ε.Π. απαιτείται, εκτός από όσα αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, και άριστη γνώση μιας τουλάχιστον από τις ξένες γλώσσες: αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής και ρωσικής.

β) Ο τρόπος πιστοποίησης της γνώσης της ξένης γλώσσας καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από εισήγηση του Ι.Τ.Ε.

7. Ως ανώτατο όριο ηλικίας διαρρυθμίζονται σε θέσεις Ε.Π. κρίνεται το 45ο έτος, που μπορεί να αυξηθεί μέχρι το 55ο,

κατά ίσο αριθμό ετών προϋπηρεσίας του υποψήφιου σχετικά με το αντικείμενο, από την κτήση του αντίστοιχου πτυχίου, στο δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή σε μεγάλη δημόσια ή ιδιωτική παραγωγική μονάδα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή διδακτικού έργου στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

8. Οι θέσεις των μελών του Ε.Π. ανήκουν οργανικά στο τμήμα και κατανομούνται στις Ο.Μ. με απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος, με την οποία καθορίζεται ταυτόχρονα και η βαθμίδα της θέσης. Κατά την κατανομή αυτή δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των βαθμίδων καθηγητή και επίκουρου καθηγητή, με εξαίρεση την περίπτωση κλιμακωτής εκπαιδευτικής ανόδου για τη λειτουργία των προγραμμάτων της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του νόμου αυτού.

**Άρθρο 16.**

**Εκλογή και πλήρωση θέσεων Ε.Π.**

1. Για εκλογή μελών Ε.Π. ενός τμήματος, δικαίωμα φέρου έχουν όλα τα μέλη του Ε.Π. του τμήματος της βαθμίδας για την οποία γίνεται η κρίση και των ανώτερων αυτής. Τα μέλη αυτά αποκλούν το σώμα των εκλεκτόρων. Αν ο αριθμός των εκλεκτόρων είναι μικρότερος από αυτό, το σώμα των εκλεκτόρων συμπληρώνεται με μέλη Ε.Π. από άλλα τμήματα του ίδιου ή συγγενέστερου γνωστικού πεδίου του ίδιου ή άλλου Τ.Ε.Ι. που έχουν δικαίωμα φέρου και, αν δεν υπάρχουν, με άλλους επιστήμονες αντίστοιχων προσόντων και ειδικότητας.

Η συμπλήρωση γίνεται είτε από το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. είτε με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ι.Τ.Ε., όταν πρόκειται για μέλη Ε.Π. άλλου Τ.Ε.Ι. ή άλλους επιστήμονες.

Αν η θέση που πληρώνεται ανήκει σε γενικό τμήμα, το σώμα των εκλεκτόρων διαρρυθμίζεται, με την ίδια διαδικασία, το πολύ κατά 50% των μελών του, με ένα μέλος του Ε.Π. από κάθε τμήμα, στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του οικείου μαθήματος ή γενικού τμήματος. Αν τα τμήματα είναι περισσότερα, η σειρά καθορίζεται με την απόφαση διαρρύθμισης.

2. α) Για την εκλογή υποψήφιου απαιτείται η κλειστικότητα των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των εκλεκτόρων. Οι εκλεκτορές είναι υποχρεωμένοι να αιτιολογήσουν την κρίση τους. Η απόφαση του εκλεκτορικού σώματος εκδίδεται με πρακτικό υποβάλλεται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος εκδίδει τη σχετική πράξη διορισμού. Η απόφαση του σώματος των εκλεκτόρων περιλαμβάνει την κατάσταση των υποψήφιων που συμπληρώνουν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις για τη θέση που πληρώνεται και το ένομο του υποψήφιου που τυχόν εκλέγεται. Εάν κανείς από τους υποψήφιους δεν συμπληρώνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις, η προκήρυξη, με την επώληξη του επίκαιρου εδαφίου της παραγράφου αυτής, θεωρείται άκαρπη.

β) Εάν η θέση που πληρώνεται είναι θέση καθηγητή - επίκουρου καθηγητή, οι υποψήφιοι κρίνονται καταρχήν για τη θέση καθηγητή από το αντίστοιχο σώμα εκλεκτόρων. Εάν κατά την κρίση του σώματος εκλεκτόρων κανείς από τους υποψήφιους δεν συμπληρώνει τις προϋποθέσεις κατάληψης θέσης καθηγητή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών, για την κατάληψη θέσης επίκουρου καθηγητή, με νέα σύνθεση του σώματος των εκλεκτόρων, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Σε περίπτωση που κανείς από τους υποψήφιους, που έχουν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις για εκλογή στη θέση Ε.Π., δεν συμπληρώσει τα δύο τρίτα (2/3) των φέρων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 10 ημερών και παύει να ισχύει μετά από την αποκλειστική προθεσμία 15 ημερών, για την κατάληψη θέσης επίκουρου καθηγητή, με νέα σύνθεση του σώματος των εκλεκτόρων, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

4. Μέλη του Ε.Π. δεν μπορεί να υποβάλλουν υποψηφιότητα για κατάληψη θέσης Ε.Π. της ίδιας ή ανώτερης βαθμίδας.



μίδας σε άλλο Τ.Ε.Ι., εάν δεν πέρασαν τρία χρόνια από το διορισμό τους στο Τ.Ε.Ι. που υπηρέτησαν.

5. α) Είναι δυνατή η μετακλήση επιστημόνων σε κοινές θέσεις Ε.Π. στη βαθμίδα καθηγητή, εφόσον ο μετακαλούμενος έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για εκλογή σε θέση καθηγητή και κατέχει θέση καθηγητή σε άλλο Τ.Ε.Ι. της χώρας ή ισοδύναμη θέση σε τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή ομοταγούς του εξωτερικού.

β) Η πρόταση για μετακλήση υποβάλλεται στη Γ.Σ. του τμήματος από το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. ή της σχολής ή του τμήματος ή από το ένα τέταρτο (1/4) τουλάχιστον των μελών του Ε.Π. του τμήματος, πριν από τη λήψη απόφασης για την προκήρυξη της κοινής θέσης. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται από το σύνολο των καθηγητών του τμήματος, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του όλου αριθμού τους. Σε συνεδρίαση της Γ.Σ. του τμήματος. Εάν η πρόταση συζητηθεί μόνο την απόλυτη πλειοψηφία είναι δυνατή η επανεξέταση του θέματος από τη Γ.Σ. του τμήματος. εφόσον υποβληθεί, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών, σχετική πρόταση από τους δικαιουμένους κατά το πρώτο άρθρο. Η Γ.Σ. συζητείται μέσα σε 15 ημέρες από την υποβολή του αιτήματος και αποφασίζει: τελείως, με απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, την αποδοχή ή την απόρριψη της πρότασης της μετακλήσης. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αν εγκρίνει την απόφαση μετακλήσης, εκδίδει σχετική πράξη, η οποία εκθέτει θέση διορισμού. Πριν από την έκδοση της πράξης, απαιτείται αποδοχή της απόφασης μετακλήσης από τον μετακαλούμενο.

6. Επίκουροι καθηγητές που έχουν εκλεγεί σε ενιαία θέση καθηγητή - επίκουρο καθηγητή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού και έχουν διοριστεί πρώτα στη θέση αυτή, μπορούν να καταλάβουν θέση καθηγητή εάν: α) έχουν αποκτήσει τα προσόντα της βαθμίδας καθηγητή και β) δεν έχουν κριθεί αρνητικά κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 17. Για την κατάληψη της βαθμίδας καθηγητή στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού.

7. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προκήρυξη των θέσεων Ε.Π., τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των επιτηρητικών επιτροπών, τη διαδικασία εκλογής, το διορισμό και την ανάληψη καθηκόντων επί τους διοριζόμενους ως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 17.

Μονιμοποίηση, κρίση Ε.Π.

1. α) Όλα τα μέλη του Ε.Π. διορίζονται με δοκιμαστική θητεία δύο ετών. Τυχόν προηγουμένη μονιμοποίηση σε άλλη βαθμίδα ή σε άλλο Τ.Ε.Ι. δεν λαμβάνεται υπόψη.

β) Τα κριτήρια για την κρίση της εδοκιμαστικότητας, για μονιμοποίηση μέλους του Ε.Π., είναι τα ίδια με εκείνα του άρθρου 6' της επόμενης παραγράφου.

γ) Τα μονιμοποιητή ή μη μέλος του Ε.Π. προτείνει, με ειδική αιτιολόγηση, στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την έκδοση της σχετικής πράξης, το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., μετά από σχετική εισήγηση του συμβουλίου του τμήματος και γνωμάτευση του συμβουλίου της σχολής. Οι διατάξεις του άρθρου 7' της επόμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα.

δ) Η δοκιμαστική θητεία μπορεί να ανανεωθεί, μετά την αρνητική κρίση για μονιμοποίηση, για άλλο ένα έτος και, αν δεν κριθεί και πάλι θετική κρίση για μονιμοποίηση, ο κρινομένος παύεται.

ε) Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με πράξη του οποίου γίνεται δεκτή η πρόταση μονιμοποίησης ή ανανέωσης της δοκιμαστικής θητείας ή απόλυτος μέλους

του Ε.Π., μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να ανανεωθεί η σχετική πρόταση.

2. α) Στο τέλος κάθε βιτίουρο εκπαιδευτικού έτους, το συμβούλιο του τμήματος συντάσσει εκθέσεις κρίσης για κάθε μέλος του Ε.Π. του τμήματος. Οι εκθέσεις κρίσης είναι εμπειριστικές και εντάσσονται στα μακροπρόθεσμα επιστημονικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας των μελών του Ε.Π., που τηρούνται από τον προϊστάμενο του τμήματος.

β) Κριτήρια για τη σύνταξη των εκθέσεων κρίσης είναι: 1) το διδακτικό έργο, 2) η δραστηριότητα για βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως η συγγραφή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων και η εγκατεστημένη και ανέπτυξη εργατηρίων και 3) η ειδικότητα προσφορά στη λειτουργία του Τ.Ε.Ι. Ο ειδικότερος προσδιορισμός των κριτηρίων γίνεται από τον εσωτερικό κανονισμό.

γ) Όταν η κρίση γίνεται για μέλος του συμβουλίου του τμήματος, το μέλος αυτό δεν μετέχει στη συνεδρίαση του συμβουλίου. Εάν, ειδικότερα, το μέλος αυτό είναι ο προϊστάμενος του τμήματος, στη συνεδρίαση του συμβουλίου του τμήματος προεδρεύει ο διευθυντής της σχολής. Η κρίση για διευθυντή σχολής γίνεται από το συμβούλιο της σχολής του, στο οποίο δεν μετέχει ο διευθυντής και προεδρεύει ο πρόεδρος του Τ.Ε.Ι.

δ) Κάθε μέλος του Ε.Π. μπορεί να λάβει γνώση των πρακτικών κρίσης του και να υποβάλει ένσταση κατά της έκθεσης κρίσης, που συζητείται και αποφασίζεται οριστικά από το συμβούλιο της αντίστοιχης ανώτερης λειτουργικής βαθμίδας.

ε) Εάν η κρίση μέλους του Ε.Π. είναι στο σύνολο των κριτηρίων αρνητική, το μέλος αυτό θεωρείται στάσιμο. Εάν ένα μέλος Ε.Π. κριθεί στάσιμο σε δύο (2) συνεχείς ή τρεις (3) μη συνεχείς κρίσεις, μπορεί να μεταταχθεί σε δημόσια υπηρεσία ή Ν.Π.Δ.Δ. ή να απολυθεί για ανεπάρκεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Αν μέλος του Ε.Π. του ίδιου Τ.Ε.Ι. είναι εκπαιδευτής για κατάληψη θέσης βαθμίδας ανώτερης από αυτήν που κατέχει τότε κατά την κρίση συνεκτιμάται η προσφορά του σε αυτή ή τις προηγουμένως βαθμίδες.

Άρθρο 18.

Ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.

1. Τα μέλη του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.) προσφέρουν ειδικό εκπαιδευτικό έργο στα Τ.Ε.Ι., που αντιστοιχούν στη διδασκαλία μαθημάτων ξένων γλωσσών και στατιστικής ανάλυσης.

2. Οι θέσεις του Ε.Ε.Π. ανήκουν σε αντίστοιχο γενικό τμήμα, που είναι ενταγμένο σε μία σχολή.

3. Για την εκλογή σε θέση μέλους του Ε.Ε.Π. απαιτούνται:

α) Πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. αντίστοιχης ειδικότητας ή ισοδύναμος τίτλος.

β) Πενταετής αξιόλογη βιογραφική πορεία μετά τη λήξη του πτυχίου.

4. Τα μέλη του Ε.Ε.Π. από άποψη υπηρεσιακή κατέχουν θέσεις αντίστοιχες με τη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών, προς την οποία εξομοιώνονται μισθολογικά και εκπαιδευτικά και φέρουν τον τίτλο του ειδικού καθηγητή αντίστοιχης ειδικότητας.

5. Για την προκήρυξη των θέσεων, τη διαδικασία εκλογής, το διορισμό, την ανάληψη καθηκόντων, την κρίση και τη μονιμοποίηση του Ε.Ε.Π. εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 του νόμου αυτού.

6. Στα μέλη του Ε.Ε.Π. είναι δυνατή η επανεκλογή ο τίτλος του καθηγητή και του επίκουρου καθηγητή. Στις περιπτώσεις αυτές καταβάλλονται οι αποδοχές καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή κατά περίπτωση. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία σπουδής των τίτλων αυτών σε μέλη του Ε.Ε.Π.

ρυθμίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

#### Άρθρο 19.

Έκτακτο Ε.Π. και Ε.Ε.Π. — Επισκέπτες καθηγητές.

1. Για την κάλυψη απρόβλεπτων και έκτακτων εκπαιδευτικών αναγκών μπορούν να προσληφθούν, ύστερα από προκήρυξη με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας ενός (1) διδακτικού έτους και καταξίωση ενός (1) διδακτικού εξαμήνου, άτομα με προσόντα που προβλέπονται για τα τακτικά μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. αντίστοιχων βαθμίδων, εκτός της διδακτικής κλίμακας, η ύπαρξη της οποίας συνεκτιμάται.

2. Για την προκήρυξη και την πρόσληψη προορίζεται το ποσόδ'α του τμήματος.

3. Η ενδεχόμενη απασχόληση έκτακτου μέλους του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. για περισσότερα από ένα έτη, στο ίδιο ή άλλο Τ.Ε.Ι., με επίσημη ή εξαιρετικές συμβάσεις, σε καμία περίπτωση δεν δημιουργεί δικαίωμα μεταφοράς της σύμβασης σε αμείωτο χρόνο ή άλλα δικαιώματα ένσημης του Τ.Ε.Ι. ή του δημόσιου.

4. Σε έκτακτα μέλη του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., που κατέχουν θέση πλήρους απασχόλησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα ή παύουν αμέσως απασχολημένοι κατά κύρια απασχόληση, δεν επιτρέπεται να ανατεθεί διδακτική απασχόληση σε αριθμό εβδομαδιαίων ωρών μεγαλύτερο από το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των υποχρεωτικών ωρών της αντίστοιχης βαθμίδας Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. Ο αριθμός του προσέταται ετησίως υπολογίζεται στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό, ενώ υπερβαίνει τον αριθμό αυτό κατά ένα είναι δυνατή μόνο αν πρόκειται να διανεμηθεί η διδασκαλία ολοκληρωμένου μαθήματος. Καταξίωση και με έγκριση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από σχετική πρόταση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων ωρών διδασκαλίας από το ένα τρίτο (1/3) των υποχρεωτικών ωρών διδασκαλίας της αντίστοιχης βαθμίδας Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., εφόσον: α) είναι αδύνατη η ανάθεση του συγκεκριμένου έργου σε άλλο άτομο με τα απαιτούμενα προσόντα και β) έχει δοθεί, όταν πρόκειται υπέρβαση κύριας απασχόλησης του έκτακτου μέλους του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., σχετική έγκριση της υπερωρίας αυτής. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των απασχολώντων ωρών έκτακτων μελών του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., που είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανάστοιχο επιτρεπόμενο από την ισχύουσα νομοθεσία όριο αποδοχών σε ετήσια βάση.

5. Τα έκτακτα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. αμειβονται με μηνιαίες αποδοχές, που καθορίζονται σε ποσοτό των κλίμακας αποδοχών των αντίστοιχων βαθμίδων, εκτός από το χριστουγεννιάτικο. Το ποσοτό αυτό είναι το ημίσιό της διαφοράς του αριθμού των ωρών απασχόλησης που τους ανατίθενται εβδομαδιαίως με τον αριθμό των υποχρεωτικών ωρών της αντίστοιχης βαθμίδας. Ακόμη δικαιούνται επιδομάτων και αδειών κατά την κείμενη νομοθεσία που διέπει τη σχέση τους.

6. Με εισήγηση της Γ.Σ. του τμήματος και ύστερα από πρόταση του Τ.Ε.Ι., με επίσημη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορούν να καλούνται για ένα έτος, ως επισκέπτες καθηγητές, άλλους ή ξένου εσωτερικού, που έχουν θέση σε αντίστοιχο ίδρυμα ή αντίστοιχη πρόθεση καθηγητή ή επίκουρο καθηγητή Τ.Ε.Ι. για καλύτερη ειδίκευση εκπαιδευτικών εργαζομένων ή για παροχή ειδικών τεχνικών συμβουλών. Η πρόσληψη μπορεί να ανανεωθεί για άλλα δύο έτη.

7. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζεται η προκήρυξη, η εκλογή, οι όροι, οι διδακτικές και οι αρμοδιότητες υπογράφων των συμβάσεων, η απασχόληση και η συμμετοχή στα συλλογικά όργανα των έκτακτων μελών

Ε.Π. και Ε.Ε.Π. και των επισκεπτών καθηγητών και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για τον καθορισμό της αμοιβής των επισκεπτών καθηγητών επικρατείται κοινή απόφαση του παραπάνω Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

8. Καταξίωση, εάν για την ανάθεση συγκεκριμένου διδακτικού έργου δεν προσφέρεται για πρόσληψη μόνιμο ή έκτακτο Ε.Π. με τα προσόντα του νόμου αυτού, είναι δυνατή, μετά από αιτιολογημένη πρόταση του συμβουλίου του τμήματος και σύμβαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., να προσληφθεί με σύμβαση εργασίας αμείωτου χρόνου προσωποκό με αλληπτή προσόντα. Στην περίπτωση αυτή αναφέρεται το συγκεκριμένο διδακτικό έργο που ανατίθεται καθώς και το ύψος της μηνιαίας αποζημίωσης.

#### Άρθρο 20.

Καθήκοντα, δικαιώματα, υποχρεώσεις των μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π.

##### Α. Διδακτικό έργο.

1. Ανάλογα με τη βαθμίδα που ανήκουν, τα μέλη του Ε.Π. έχουν κατά κύριο λόγο τις ακόλουθες αρμοδιότητες στην εκτέλεση του διδακτικού τους έργου:

α) Οι καθηγητές και επίκουροι καθηγητές, την ανάληψη διδακτικών δραστηριοτήτων που απαιτούν κυρίως και θεωρητικές γνώσεις, όπως διδασκαλία μαθημάτων εισαγωγής και εξειδίκευσης, συμμετοχή σε εργαστήρια προεδρικών γνώσεων, επίβλεψη σπουδών σταχικών εργασιών.

β) Οι καθηγητές εφαρμογών, την εκτέλεση διδακτικού έργου που απαιτεί κυρίως πείρα εφαρμογών, όπως διδασκαλία εισαγωγικών πρακτικών μαθημάτων, διεξαγωγή ερευνητικών και εργαστηριακών ασκήσεων και επίβλεψη σπουδών σταχικών εργασιών.

2. Με εισήγηση του τμήματος και πρόταση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να απαλλάξει μερικώς από τα διδακτικά τους καθήκοντα μέλη του Ε.Π., εάν μετόχον σε οργανωτικά προγράμματα που διεξάγονται σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. ή άλλα δημόσια ερευνητικά κέντρα και συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εφαρμοσμένης έρευνας και στην επίσημη των σχέσεων των Τ.Ε.Ι.

##### Β. Όρια διδακτικής απασχόλησης.

1. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των μελών του Ε.Π. ορίζονται κατά βαθμίδα ως εξής:

- α) Καθηγητές: 14 ώρες
- β) Επίκουροι καθηγητές: 16 ώρες
- γ) Καθηγητές εφαρμογών: 20 ώρες

2. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. απαλλάσσονται από τις διδακτικές τους υποχρεώσεις. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των διευθυντών και προϊσταμένων τμημάτων μειώνονται στις μισές αυτών που αντιστοιχούν στη βαθμίδα τους, ενώ των διευθυντών μειώνονται ακόμη κατά μία ή δύο ώρες, εάν η σχολή έχει περισσότερες από 3 ή 6 τμήματα αντίστοιχα.

Ανάλογα με τους διευθυντές ρόδμημα υφεί και για τους διευθυντές παρατηρητών, αν εφαρμόζεται η παράγρ. 5 άρθρ. 5 του άρθρου 5 αυτού του νόμου. Οι εκάστοτε Ο.Μ. έχουν εβδομαδιαία διδακτικό έργο μειωμένο κατά δύο ώρες. Για μέλη του Ε.Π., που έχουν επισκεπτική με ειδική διοικητική καθήκοντα, μπορεί να εγκριθεί από το Συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. μετά από εισήγηση του συμβουλίου του τμήματος, μερική απαλλαγή από τις διδακτικές υποχρεώσεις τους, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Τυχόν παρενοχή μελών του Ε.Π. στα προγράμματα του άρθρου 28 αποτελεί κανονικό διδακτικό έργο.

##### Γ. Πρόβλεπτες υπερωρίες.

Τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. πραγματοποιούν το διδακτικό τους έργο και σε άλλα τμήματα ή σχολές του Τ.Ε.Ι. για τομήκωσες του διδακτικού τους μεριός. Ακόμη έχουν υπε-

χρέωση προφορίας στο Τ.Ε.Ι. και άλλων τμημάτων προς την ειδικότητα τους υπηρεσιών, όπως ειδικότερα προβλέπεται στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι. Γενικά έχουν υποχρέωση να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Τ.Ε.Ι. με πλήρη απασχόληση για όλες τις εργάσιμες ημέρες, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και του εσωτερικού κανονισμού του Τ.Ε.Ι.

Δ. Διατεταγμένα απασχόληση.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την καταξίωση εξωσυνηριακή απασχόληση μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. που η συμμετοχή τους σε εφαρμογές του επιστημονικού τους κλάδου είναι αναγκαία για την εκπαιδευτική τους δραστηριότητα ή την επιστημονική και επαγγελματική τους ενδυνάμωση και προαγωγή.

2. Τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. μπορούν να παρέχουν, χωρίς πρόσθετη αμοιβή και μόνο κατάξια, με ανάλογη μείωση των ωρών διδασκαλίας ή μερική απύληση των υποχρεώσεων τους στο Τ.Ε.Ι., υπηρεσίες τους στο δημόσιο τμήμα, όπως αυτές προβλέπεται από το Ν. 1256/1982 και στους γεωργικούς συνεταιρισμούς καθώς και σε δικονομικές οργανώσεις στα πλαίσια των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας όποτε από: α) έγκριση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. για απασχόληση μιας έως δύο ημερών την εβδομάδα, β) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για ολική απασχόληση ή για απόσπαση διάρκειας μέχρι: και τριών ετών στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή για απόσπαση σε νεοδρασμένο Τ.Ε.Ι. ή παράρτημα Τ.Ε.Ι. μέχρι ένα χρόνο, μετά από γνώμη του οικείου Τ.Ε.Ι. Η απασχόληση μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. σε δημόσια ή σε δικονομικές οργανώσεις, με τις παραπάνω προϋποθέσεις θεωρείται ως πραγματική υπηρεσία στην κέρια θέση τους για κάθε περίπτωση.

3. Με έγκριση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. μετά από γνώμη του πρώτου μέλους του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. μπορούν να απασχοληθούν σε Α.Ε.Ι., σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87) ή σε σχολεία αρμοδιότητας των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Τάξης και Προεδρίας της Κυβέρνησης ή στο ίδιο ή άλλο Τ.Ε.Ι. με ανάλογη διδασκαλία ενός ακόμη μεδίστητος. Η εκπαιδευτική αυτή απασχόληση είναι μερική και αμειβόμενη πρόθετα.

Προϋπόθεση έγκρισης απασχόλησης μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. με πρόσθετη αμοιβή είναι, σε κάθε περίπτωση, ότι δεν παρεκκλιέται το κέρια έργο του στο Τ.Ε.Ι. Το ύψος της πρόσθετης αμοιβής καθορίζεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και για τα Τ.Ε.Ι. εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 19 αντίστοιχα.

Ε. Εκπαιδευτικές άδειες.

1. Κάθε μέλος του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. δικαιούται να λάβει εκπαιδευτική άδεια με σκοπό την εμπλουτισμό και την ανανέωση των γνώσεων και της εμπειρίας του, που επιτυγχάνεται μέσω:

- α) με την απασχόληση του σε χώρους εργασίας στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, στους οποίους γίνεται εφαρμογή επιστημονικών ή καλλιτεχνικών μεθόδων και γνώσεων,
- β) με τη συμμετοχή του σε εκπαιδευτικό ή ερευνητικό έργο σε εκπαιδευτικό ή επιστημονικό ίδρυμα ή φορέα της χώρας ή του εξωτερικού και
- γ) με τη συμμετοχή του σε επιστημονικά συνέδρια, εκπαιδευτικές ή καλλιτεχνικές ανταλλαγές ή παρουσίαση σεμιναρίων σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

2. α) Το μέλος του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. για κάθε χρόνο πρόσθετης στο Τ.Ε.Ι. διδασκαλίας, κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, εκπαιδευτική άδεια 40 ημερών με πλήρη αποδοχές. Εάν ο αριθμός των ημερών εκπαιδευτικής άδειας που χορηγείται στον ενδιαφερόμενο δεν επαρκεί για την ολοκλήρωση του σχετικού προγράμματος του, είναι δυνατή η χο-

ρήγηση πρόσθετης εκπαιδευτικής άδειας μέχρι 40 ημέρες ημερών με αναμειγμένα στα κείμενα της υπηρεσίας του.

β) Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 στοιχ. α' και β' και μόνο για ειδικούς λόγους μπορεί να χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια πέρα από τα προηγούμενα όρια και μέχρι το τέλος των ετών, χωρίς αποδοχές ή άλλες δεσφάνες για το δημόσιο. Για κάθε περίπτωση ο πρόεδρος αυτής χρόνος θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας. Μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής αυτής άδειας, ο εκπαιδευτικός υποχρεώνεται να υπηρετήσει στο Τ.Ε.Ι. για ίσο χρονικό διάστημα, διαφορετικά είναι υποχρεωμένος να καταβάλει στο δημόσιο ποσό ίσο με τις αποδοχές του χρόνου που υποχρεώνεται να υπηρετήσει, κατά τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού.

3. Προϋπόθεση χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας είναι: α) να έχει συμπληρωθεί ο ενδιαφερόμενος τρία έτη υπηρεσίας σε Τ.Ε.Ι., από τα οποία τα δύο στο Τ.Ε.Ι. που υπηρετεί, β) να μην έχει κριθεί στάσημα κατά την έννοια του άρθρου 2' της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του παρόντος κατά τα τρία τελευταία έτη πριν από την υποβολή της αίτησης και γ) να μην παρεκκλιέται αμειβόμε η εκπαιδευτική διδασκαλία του τμήματος κατά τη διάρκεια απουσίας του αδειούχου εκπαιδευτικού.

4. Εάν η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για το εσωτερικό και ο αδειούχος δεν μισθολογείται από το φορέα απασχόλησης, του καταβάλλονται πλήρεις αποδοχές, ενώ αν μισθολογείται επιλέγει με δήλωσή του το φορέα μισθολογίας του. Εάν η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για το εξωτερικό, καταβάλλονται διπλάσιες αποδοχές, εκτός αν ο αδειούχος μισθολογείται από το φορέα απασχόλησης, οπότε του καταβάλλονται οι νόμιμες αποδοχές.

5. Την εκπαιδευτική άδεια χορηγεί με απόφαση του ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και εισήγηση του συμβουλίου του τμήματος και του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.

Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη χορήγηση των εκπαιδευτικών αδειών και τις υποχρεώσεις των αδειούχων και κάθε άλλη σχετικά λεπτομέρεια καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως από γνώμη του Ι.Τ.Ε.

6. Σε κάθε περίπτωση, το Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. που βρίσκεται σε άδεια δεν μπορεί να είναι πάνω από το ένα πέμπτο (1/5) του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. του οικείου τμήματος αντίστοιχα. Αν υπάρχουν περισσότερες αιτήσεις, προτιμάται αυτή που αναφέρονται στο στοιχ. α' της παραγράφου 1 της περίπτωσης αυτής.

ΣΤ. Συμμετοχή διδακτικών βιβλίων.

1. Στα πλαίσια του διδακτικού τους έργου τα μέλη του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. συμμετέχουν διδακτικά βιβλία ή άλλα βοηθήματα.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ύστερα από εισήγηση του Ι.Τ.Ε. και γνώμη όλων των Τ.Ε.Ι. που δίνουν: μέχρι σε αποκλειστική προεδρία 40 ημερών από την ημέρα που θα ζητηθούν, καθορίζονται οι έσοι, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες συμμετοχής, απονομογράφησης, κοινολόγησης, έκδοσης, διανομής και δικτύωσης των διδακτικών βιβλίων και βοηθημάτων των Τ.Ε.Ι. καθώς και οι έσοι και οι διαδικασίες για την ποιότητα των συμμετεμένων και κάθε σχετικά λεπτομέρεια.

Ζ. Προώθηση.

1. Ως προώθηση, που κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού παύει: απολυτήριο οικονομικής εύσης δικαιώματα, δεν αναγνωρίζεται η κλασματική προώθηση που προβλέπεται στα άρθρα 12 του Ν.815/1978 (ΦΕΚ 147) και 1 του Ν. 853/1978 (ΦΕΚ 236).

2. Οι διατάξεις του Ν. 978/1979 (ΦΕΚ 234) έχουν ανώλυτη εφαρμογή και σε όλα τα μέλη του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και περιλαμβανόμενα και την ερευνητική υπηρεσία στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό, η οποία έχει πραγματοποιηθεί σε Δ.Ε.Ι. ή σε κέντρα ερευνών διεθνούς κύρους.

Η. Αποδοχές μελών του Ε.Π.

1. Ο βασικός μισθός των μελών του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ορίζεται σε ποσοστό του βασικού μισθού του καθηγητή Δ.Ε.Ι., όπως αυτός καθορίζεται: κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις. Το ποσοστό αυτό ορίζεται κατά θέματα Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ως εξής: καθηγητής 80%, επίκουρος καθηγητής 65%, καθηγητής εφαρμογών 55%.

2. Τα επιδόματα που καταβάλλονται στα μέλη του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ορίζονται ως εξής: α) Χρονοκίνημα, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. β', παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 754/1978 (ΦΕΚ 17), β) Έκδομα οικοδότης, υπολογιζόμενο σε ποσοστό του βασικού μισθού της βαθμίδας καθηγητή εφαρμογών ως εξής: ι) Για τη βαθμίδα του καθηγητή ποσοστό 30%, ιι) Για τη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή ποσοστό 25% και ιιι) Για τη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. α' παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 754/1978, γ) Έκδομα οικογενειακών βεβρών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Διότι καταβάλλεται το ποσό της συντάχης των αρμόδιων αναπαραγωγής (Α.Π.Α.) κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Για θέματα ασφαλιστικά, στυνωματικά και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. έχουν οι αντίστοιχες αρμόδιες για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους.

Θ. Δοκίμια υπογραφέως.

1. Η κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους οκταία απορία είναι από τριάντα (30) εργάσιμους ημέρες, χωρίς την άδεια του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, συνιστά το καθαρτικό παράστημα της αδιάφετης εκουσίας και συνεπώς την παρακράτη στα κριτικά καθαρτικά συμβόλια, με κίνηση της διαδικασίας για την απόδοση του ακατάστατου από την καταγόμενη θέση.

2. α) Το ακατάστατο, διοικητικό και λοιπό προσωπικό των Τ.Ε.Ι. έχει την υποχρέωση, μετά σε τρεις (3) μήνες από το διορισμό του, να εγκατασταθεί και να διαμένει μόνιμα στον τόπο όπου εδρεύει το Τ.Ε.Ι. ή σχολή, το πρώτο ή το παλαιότερο που ζητάει η θέση του.

β) Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται για το προσωπικό που δε ζητάει από την υπηρεσία, για αποσπασματικούς λόγους, έως το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 1983-84.

γ) Η μη τήρηση των υποχρεώσεων του εδ. α' ή η μεταγενέστερη μεταβολή της μόνιμης διαμονής συνιστά καθαρτικό παράστημα, που συνεπάγεται τις συνέπειες της προηγούμενης παραγράφου.

Β'. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 21.

Εκπαιδευτικό Προσωπικό.

1. α) Τα μέλη του ειδικού τεχνικού προσωπικού (Ε.Τ.Π.) είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και παρέχουν έργο υπεύθυνο στη λειτουργία των Τ.Ε.Ι., προεξοφώντας εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες για την εφειμένη εκτέλεση του έργου τους.

β) Στο πλαίσιο του έργου τους τα μέλη του Ε.Τ.Π. είναι επίσης υπεύθυνοι για τη φύλαξη και συντήρηση του εργαστηριακού εξοπλισμού και την εξασφάλιση βοηθημάτων για την εκτέλεση των εργαστηριακών, ερευνητηριακών και πρακτικών εργασιών, σε συνεργασία με τους καθηγητές εφαρμογών και το λοιπό κλιμάκιο Ε.Π. ή Ε.Ε.Π., όπως ειδικότερα ρυθμίζονται τα θέματα αυτά στον εσωτερικό κανονισμό.

2. α) Οι θέσεις του Ε.Τ.Π. ανήκουν στα τμήματα και κατατάσσονται στις ομάδες βαθμίδων και τα εργαστήρια:

σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Σε ειδικές περιπτώσεις που προέβλεπονται από τον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι. είναι δυνατό να υπάρχουν θέσεις Ε.Τ.Π. που ανήκουν στις σχολές ή το Τ.Ε.Ι.

β) Ως πρόσωπα διορισμού για το Ε.Τ.Π. ορίζονται: ι) απολυτήριο τεχνικό ή επαγγελματικό λυκόσιο ή παλαιού τύπου μέσης τεχνικής ή επαγγελματικής σχολής, ιι) τετραετής εργατηριακή ή επαγγελματική κλίμα στην ειδικότητα που απαιτείται στη θέση που πρόκειται να πληρωθεί.

3. Η προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων του Ε.Τ.Π. στην οποία αναφέρονται και τα απαιτούμενα προσόντα, καθώς και η επιλογή για διορισμό γίνονται από το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., ύστερα από σχετική πρόταση και γνώμη αντίστοιχα του συμβουλίου του τμήματος ή της σχολής που ανήκει η θέση. Ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. α) Τα μέλη του Ε.Τ.Π. διορίζονται με διετή δοκιμαστική θητεία, μετά τη λήξη της οποίας κριούνται για μόνιμοτητα. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης απολύονται.

β) Η κρίση για μόνιμοτητα των μελών του Ε.Τ.Π. γίνεται από το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι. μετά από έγκριση του κλιμακίου της ομάδας βαθμίδων ή εργαστηρίου ή του κλιμακίου της λειτουργικής μονάδας ή υπηρεσίας και γνώμη του συμβουλίου, που κατά περίπτωση σφίγγει ο κριόμενος.

5. Τα μέλη του Ε.Τ.Π., προκειμένου να διατεθούν θέσεις Ε.Π. στα Τ.Ε.Ι., διακαλύπτονται από τα άρτια έργα του Τ.Ε.Ι. για απόκτηση των απαιτούμενων προσόντων, χωρίς να παρακαλύπτεται η υπηρεσία ή να παραβιάζεται ο κομματικός κανονισμός. Κατά την κρίση μελών του Ε.Τ.Π. για θέσεις Ε.Π. ανακαταρτάται και η προηγούμενη απόδοση υπηρεσίας τους στο Τ.Ε.Ι.

6. Για την κάλυψη αποδεδειγμένων και απαιτούμενων αναγκών είναι δυνατή η πρόσληψη έκτακτων μελών του Ε.Τ.Π. με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσληψης καθώς και η αποζημίωση του έκτακτου Ε.Τ.Π. και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

7. Τα μέλη του Ε.Τ.Π. λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα.

8. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα σχετικά με τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις πλήρωσης των θέσεων, μόνιμοτητας και κρίσης των μελών του Ε.Τ.Π., το κριτήριο αργισίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλα σχετικά θέματα.

Άρθρο 22

Διοικητικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι.

1. Το διοικητικό προσωπικό (Δ.Π.) των Τ.Ε.Ι. αποτελείται από τους διοικητικούς, τεχνικούς και βοηθητικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στις διοικητικές, οικονομικές και τεχνικές υπηρεσίες του και συρρατίζονται κατά κλιμάκιο και ειδικότητα σύμφωνα με το άρθρο 23 του νόμου αυτού.

2. Τα μέλη του Δ.Π. είναι μόνιμοι υπάλληλοι και για όλα τα θέματα υπηρεσιακής τους κατάσταση, όπως επίσης και για θέματα ασφαλιστικά και στυνωματικά περίθαλψης, εφαρμόζονται οι κείμενες για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους διατάξεις.

3. α) Προϊστάμενος των υπηρεσιών διοικητικής μόνιμης (Υ.Δ.Μ.) του άρθρου 6 είναι ο γενικός γραμματέας, ο οποίος είναι ο ανώτερος διοικητικός υπάλληλος του Τ.Ε.Ι. και διακρίνεται τις διοικητικές, οικονομικές και τεχνικές υπηρεσίες του έφικτα. Εκκρίνεται τις γραμματικές των σχολών σε θέματα διοικητικής και γραμματικής λειτουργίας.

νίας και εργάνωτης και πακέι καθήκοντα εκκαθαριστή απολογών του προσωπικού.

5) Ο γενικός γραμματέας της Γ.Δ.Μ. διορίζεται με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από σχετική πρόταση της συνέλευσης του Τ.Ε.Ι. που περιλαμβάνει τρία μέλη. Ο διορισμός γίνεται στον 3ο βαθμό με τριετή διακριστική θητεία, μετά την παρέλευση της οποίας κρίνεται από τη συνέλευση του Τ.Ε.Ι. για μονιμοποίηση, όπως προϋποθέτει και για προαγωγή. Τυχόν προνοητική κρίση της συνέλευσης για μονιμοποίηση συνεπάγεται την απόλυση του από την υπηρεσία, που γίνεται με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

γ) Προσόντα διορισμού σε θέση γενικού γραμματέα είναι : α) σπουδίο τριτάτου νομικής ή πολιτικής επιστήμης και θητείας διοικητικού Δ.Ε.Ι. ή Π.Α.Σ.Π.Ε. ή νότιμο σπουδίο εξωτερικού, β) τουλάχιστον δωδεκαετής επαγγελματική εμπειρία κατά προτίμηση και σε εκπαιδευτικά θέματα, από την οποία τουλάχιστον πανεπιστήμιο σε διοικητική ή άλλη υπηρεσία, θέση και γ) άριστη γνώση μιας από τις ξένες γλώσσες αγγλικής ή γαλλικής. Κατά την επιλογή συνεκτιμώνται μετεπτυχιακός σπουδός ή μεταπτυχιακό με τίτλο καθός και η συγγραφική δραστηριότητα σε διοικητικά ή εκπαιδευτικά θέματα.

4. Ως προς τα προσόντα, τον τρόπο και τη διαδικασία διορισμού και εξέλιξης των απόλυτων μελών του Δ.Π. και για κάθε άλλο σχετικό θέμα εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί δημοσίων υπαλλήλων. Τα ειδικά ποσικά προσόντα καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. Τα μέλη του Δ.Π. που εκπληρώνουν πανεπιστημιακή υπηρεσία σε ένα Τ.Ε.Ι. μπορούν να μεταταχθούν σε άλλο Τ.Ε.Ι. Η μεταταχτική τους στη νέα θέση πραγματοποιείται μόνο εφόσον πληρωθεί η θέση που κατέχουν. Οι διατάξεις αυτές δεν ισχύουν για το γενικό γραμματέα των Γ.Δ.Μ.

6. Για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και απεξουσιογνητων είναι δυνατή η απόσπαση των Υπουργών Παιδείας της Κυβέρνησης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, μετά από πρόταση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. η πρόκληση έκτακτου Δ.Π. με σύσταση εργατικής επιτροπής δικαίου αρμόδιας γνώσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 23.

Σύνταξη και κατανομή θέσεων προσωπικού.

1. Για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και διοικητικών αναγκών των Τ.Ε.Ι. και του Ι.Τ.Ε. συνιστώνται οι παρακάτω θέσεις:

I. ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Α'. Θέσεις Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.):			
α) Καθηγητών και			
β) Επίσημων καθηγητών	θέσεις	900	ανάτος
γ) Καθηγητών ερασιφών	"	1100	
Β'. Θέσεις Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.):			
α) Εξών γλωσσών	θέσεις	150	
β) Σωματικές αγωγής	"	20	
Γ'. Θέσεις Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.):			
α) Με μισθ. κλιμάκιο 7ο	θέσεις	50	
β) Με μισθ. κλιμάκιο 5ο-6ο	"	150	
γ) Με μισθ. κλιμάκιο 1ο-4ο	"	400	
	Σύνολο	609	
Δ'. Θέσεις Διοικητικού Προσωπικού (Δ.Π.):			
1. Κλάδος γενικών γραμματέων με βαθμό 3ο - 2ο			
	θέσεις	11	

2. Κλάδος ΑΤ1 διεκδοντών γρακτημάτων:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	1	
β) Με βαθμό 7ο-4ο	"	3	
	Σύνολο	4	
3. Κλάδος ΑΤ2 διοικητικός:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	10	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	22	
γ) Με βαθμό 8ο-6ο	"	48	
	Σύνολο	80	
4. Κλάδος ΑΤ3 λογιστικός:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	3	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	6	
γ) Με βαθμό 8ο-6ο	"	11	
	Σύνολο	20	
5. Κλάδος ΑΤ4 ιατρών:			
α) Με βαθμό 2ο	θέσεις	2	
β) Με βαθμό 6ο-3ο	"	8	
	Σύνολο	10	
6. Κλάδος ΑΤ5 αναλυτών-προγραμματιστών Η/Τ:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	2	
β) Με βαθμό 7ο-4ο	"	9	
	Σύνολο	10	
7. Κλάδος ΑΡ1 διοικητικός:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	14	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	48	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	98	
	Σύνολο	160	
8. Κλάδος ΑΡ2 λογιστικός:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	4	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	12	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	24	
	Σύνολο	40	
9. Κλάδος ΑΡ3 νοσηκόρων:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	2	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	6	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	12	
	Σύνολο	20	
10. Κλάδος ΑΡ4 σπουδών γρακτημάτων:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	3	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	12	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	50	
	Σύνολο	65	
11. Κλάδος ΑΡ5 προϊετικών υπηρεσιών συντήρησης:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	1	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	3	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	6	
	Σύνολο	10	
12. Κλάδος ΑΡ6 ελεγκτηκόρων:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	2	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	6	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	12	
	Σύνολο	20	
13. Κλάδος ΑΡ7 αναλυτών-προγραμματιστών Η/Τ:			
α) Με βαθμό 3ο-2ο	θέσεις	1	
β) Με βαθμό 5ο-4ο	"	3	
γ) Με βαθμό 9ο-6ο	"	6	
	Σύνολο	10	

14. Κλάδος ΜΕ1 διοικητικός:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	65	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	183	
	<b>Σύνολο</b>	<b>250</b>	
15. Κλάδος ΜΕ2 λογιστικός:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	12	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	38	
	<b>Σύνολο</b>	<b>50</b>	
16. Κλάδος ΜΕ3 διακτολογράφων:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	12	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	38	
	<b>Σύνολο</b>	<b>50</b>	
17. Κλάδος ΜΕ4 τηλεφωνητών:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	5	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	15	
	<b>Σύνολο</b>	<b>20</b>	
18. Κλάδος ΜΕ5 χειριστών μηχανημάτων ανακαταγωγής:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	5	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	25	
	<b>Σύνολο</b>	<b>30</b>	
19. Κλάδος ΜΕ6 γεωμετρολογικών:			
α) Με βαθμό 5ο-4ο	θέσεις	10	
β) Με βαθμό 10ο-6ο	"	40	
	<b>Σύνολο</b>	<b>50</b>	
Ε'. Θέσεις Βοηθητικού Προσωπικού.			
20. Κλάδος ΣΕ1 φυλάκων-επιστάτων:			
Με βαθμούς 12ο-7ο	θέσεις	60	
21. Κλάδος ΣΕ2 αποθεματικών:			
Με βαθμούς 12ο-7ο	θέσεις	10	
22. Κλάδος ΣΕ3 κωποφυλάκων:			
Με βαθμούς 12ο-7ο	θέσεις	45	

## II. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΑΟΥ

1. Κλάδος οδηγών - τεχνικών συντήρησης διαφόρων ειδών οχημάτων, θέσεις 100.
2. Κλάδος τεχνικών και χειριστών γεωμετρικών μηχανημάτων και εργαλείων, θέσεις 30.
3. Κλάδος κηπουρών, θέσεις 20.
4. Κλάδος καθαριστριών, θέσεις 230.

## III ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Ι.Τ.Ε.

Για την κάλυψη των αναγκών του Ι.Τ.Ε. συνιστώνται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων οι ακόλουθοι θέσεις που προτείνονται στις ήδη υπάρχουσες:

- α. Σχεδιαστών Ι.Τ.Ε. θέσεις 7
- β. Εμπνηθών Ι.Τ.Ε. θέσεις 10
- γ. Κλάδος ΑΤ1 διοικητικού θέσεις 1 με βαθμό 3ο-2ο
- δ. Κλάδος ΑΤ4 στατιστικολόγων θέσεις 1 με βαθμό 7ο-2ο
- ε. Κλάδος ΑΡ3 διοικητικού θέσεις 3 με βαθμό 9ο-6ο
- στ. Κλάδος ΑΡ4 λογιστικού θέσεις 1 με βαθμό 9ο-6ο
- ζ. Κλάδος ΑΡ5 επίλογοφρονήμων θέσεις 1 με βαθμό 9ο-6ο

η. Κλάδος ΑΡ6 αναλυτών - προγραμματιστών Η/Υ θέσεις 1 με βαθμό 9ο-6ο

θ. Κλάδος ΜΕ1 διοικητικού θέσεις 4 με βαθμό 10ο-6ο

ι. Κλάδος ΜΕ2 διακτολογράφων θέσεις 3 με βαθμό 10ο-6ο

ια. Κλάδος ΣΕ1 κλητήρων θέσεις 1 με βαθμό 12ο-7ο

2. Η ανά Τ.Ε.Ι., σχολή ή τμήμα μετατροπή, κατανομή και ανακατανομή των παραπάνω θέσεων και αυτών που συνιστώνται κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, ως και η διάρθρωση του προσωπικού κατά ειδικότητα και θέσεις, γίνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με βάση τη δυναμικότητα και τις πραγματικές ανάγκες κάθε ιδρύματος.

Με τις ίδιες αποφάσεις μπορούν ορισμένες από τις ανωτέρω θέσεις καθηγητή - επίκουρου καθηγητή της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού να χαρακτηριστούν μόνο ως θέσεις καθηγητή.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

### Άρθρο 24.

#### Διδακτικό έργο.

1. Το διδακτικό έργο κατανομίζεται σε εξειδικευμένα μαθήματα και περιλαμβάνει:

α. θεωρητική διδακτική μαθημάτων,

β. πρακτικές, φροντιστηριακές ή εργαστηριακές τάξεις ή ασκήσεις σε χώρους εργασίας, που αποσκοπούν στην εκπαίδευση και εφαρμογή της θεωρίας και την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων,

γ. σεμινάρια, επισκέψεις σε παραγωγικές εγκαταστάσεις και άλλες ανάλογες δραστηριότητες,

δ. ποικιλιακές εργασίες και

ε. άσκηση στο επάγγελμα.

Όπου στο εξής στο νόμο αυτόν γίνεται αναφορά σε μαθήματα εννοείται διδακτικό έργο, προσαρμόζομενο σε μία ή περισσότερες από τις μορφές της παραγράφου αυτής, εκτός από την άσκηση στο επάγγελμα.

2. Το μέλη του Ε.Π. ή ειδικό τμήμα του τμήματος καθ' ύλην αρμοσύνη ετοιμάζει προτάσεις για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών τους σε σχέση με τον κανονισμό σπουδών και τις ιδιαιτερές αλλαγές τους.

Ακόμη το τμήμα για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών στο επάγγελμα προγραμματίζει την υποδείξη τους σε θέσεις του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56) και σε θέσεις του ιδιωτικού τομέα, που δημιουργούνται με πρωτοβουλία είτε ιδιωτικών φορέων είτε της πολιτείας.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Παιδείας και Κοινωνικής και Εργασίας, καθορίζονται οι όροι απασχόλησης των απασχολημένων σπουδαστών και τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις των ίδιων και των εργοδοτών και οι συνέπειες της μη τήρησης των υποχρεώσεων, ως και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση στο επάγγελμα.

### Άρθρο 25.

Περιεχόμενο σπουδών και επαγγελματικά δικαιώματα.

1. Το περιεχόμενο σπουδών κάθε τμήματος ή κατεύθυνσης τμήματος καθορίζεται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Σ.Τ.Ε. και του Ι.Τ.Ε. Το περιεχόμενο των σπουδών περιλαμβάνει: τα στοιχεία της χαρακτηριστικής της απασχόλησης ενός επαγγελματία και της πιθανής εξέλιξης του. Στα ίδια προεδρικά διατάγματα καθο-

θερίζονται η διάρκεια φοίτησης, άσκησης στο επάγγελμα και εκπόνησης επαγγελματικής εργασίας. Ειδικότερα για τα τμήματα τα οποία αντιστοιχούν στα τμήματα των καταρτιζόμενων σχολών Α.Σ.Τ.Ε.Μ. των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. η διάρκεια φοίτησης και εκπόνησης επαγγελματικής εργασίας παραμένει έξι (6) έτη.

2. α) Οι σπουδές σε κάθε τμήμα καταλήγουν στην πρόκληση σπουδίου, που δίνει τη δυνατότητα άσκησης ενός επαγγέλματος.

β) Σε κάθε τμήμα είναι δυνατό να καθοριστούν επιμέρους καταπύσεις, που χαρακτηρίζονται από τα καταπύσιμα υποχρεωτικά μαθήματα. Οι σπουδές σε μία καταπύση καταλήγουν στο βασικό σπύδιο του τμήματος.

γ) Στους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη του Σ.Τ.Ε., το αργότερο έξι μήνες πριν από την αποπύση των πρώτων σπουδών Τ.Ε.Ι. για τις υπάρχουσες ειδικότητες και προκειμένου για νέες ειδικότητες ταυτόχρονα με τη δημιουργία τους ή με την ύφεση αντίστοιχων τμημάτων.

Με ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη χορήγηση άσκησης επαγγέλματος όπως αυτή απαιτείται.

Άρθρο 26.

Πρόγραμμα σπουδών.

1. α) Τα μαθήματα που διδάσκονται σε κάθε τμήμα των Τ.Ε.Ι. διακρίνονται σε γενικά υποχρεωτικά, καταπύσιμα υποχρεωτικά και προαιρετικά. Εάν στο τμήμα έχει ερευνηθεί και τευθόνση, αυτή χαρακτηρίζεται από την αντίστοιχη ομάδα καταπύσιμα υποχρεωτικών μαθημάτων.

β) Το πρόγραμμα σπουδών κάθε τμήματος περιλαμβάνει μία ενδεικτική κατανομή των υποχρεωτικών μαθημάτων με το αντίστοιχο περιεχόμενο και τις αντίστοιχες ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας, τα εξάμηνα σπουδών, που ανταποκρίνονται στην αλληλοσχία των προσαποσπόμενων και των εξεργημένων από αυτά μαθημάτων. Επίσης οι σπουδαστές εκπόνουν την επαγγελματική εργασία, η οποία βαθμολογείται ιδιαίτερα. Τα θέματα των επαγγελματικών εργασιών έχουν άμεση σχέση με τα πραγματικά προβλήματα της παραγωγής και των υπηρεσιών.

2. Το πρόγραμμα σπουδών κάθε τμήματος καταρτίζει η Γ.Σ. του τμήματος, με βάση το πρόγραμμα του προγράμματος σπουδών της ανώτερης περιφέρειας. Το πρόγραμμα σπουδών αναθεωρείται το αργότερο κάθε δύο χρόνια και κοινοποιείται έγκαιρα στους σπουδαστές.

3. Το πρόγραμμα του προγράμματος σπουδών κάθε τμήματος καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από πρόταση του Ι.Τ.Ε., με βάση το περιεχόμενο σπουδών και περιλαμβάνει: α) τους τίτλους των υποχρεωτικών και καταπύσιμα υποχρεωτικών μαθημάτων, β) την περίληψη και μία ενδεικτική διάρκεια διδασκαλίας τους και γ) τις μεθόδους διδασκαλίας που κρήνται κατάλληλες για κάθε μάθημα.

4. Με απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος καθορίζεται η Ο.Μ. του τμήματος που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία κάθε μαθήματος. Εάν στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο της Ο.Μ. άλλων τμημάτων της ίδιας σχολής ή άλλων σχολών, η ανάθεση του αντίστοιχου διδακτικού έργου σε μέλη του Ε.Π. της Ο.Μ. αυτού γίνεται με απόφαση του συμβουλίου της σχολής ή του Τ.Ε.Ι. ανάλογα με την περίπτωση.

5. Εάν είναι περιορισμένος ο αριθμός των σπουδαστών που παρακολουθούν τα μαθήματα μιας καταπύσης ή ένα καταπύσιμο υποχρεωτικό ή προαιρετικό μάθημα, είναι δυνατό, με απόφαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. μετά από πρόταση της

Γ.Σ. του τμήματος να ανατεθεί η διοργάνωση των μαθημάτων αυτών.

6. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, το τμήμα μεριμνά, ώστε όλα τα υποχρεωτικά και καταπύσιμα υποχρεωτικά μαθήματα μιας καταπύσης να διδάσκονται σε κάθε διδακτικό εξάμηνο.

Άρθρο 27.

Κανονισμός σπουδών.

1. Για την εισαγωγή σπουδαστών στα Τ.Ε.Ι. εφαρμόζονται οι διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν για την εισαγωγή σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

2. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου. Το διδακτικό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Ιουλίου του επόμενου και περιλαμβάνει δύο αυτεταλείς διδακτικές περιόδους, τα διδακτικά εξάμηνα, από τα οποία το πρώτο ονομάζεται χειμερινό και το δεύτερο εαρινό εξάμηνο. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και το εαρινό λήγει το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου.

3. α) Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 15 κλίσεις εβδομαδιαίας για διδασκαλία και από δύο εξεταστικές περιόδους, διάρκειας δύο εβδομάδων η καθένα. Η δεύτερη εξεταστική περίοδος για το εαρινό εξάμηνο γίνεται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου διδακτικού έτους.

β) Η φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλα τα μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας το μάθημα επαναλαμβάνεται.

γ) Απόλυση από τις ρυθμίσεις του προηγούμενου άρθρου είναι δυνατή σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με απόφαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. και έγκριση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα εξάμηνο είναι για οποιοδήποτε λόγο μικρότερος από τα δύο τρίτα (2/3) του προβλεπόμενου του προγράμματος σπουδών για όλο το διδακτικό εξάμηνο, τα μαθήματα αυτά θεωρείται ότι δεν διδάχθηκαν. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από πρόταση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., είναι δυνατή η οργάνωση και λειτουργία θερινών ή νύκτα από το κεντρικό ερευνητικό προγραμματισμό, για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση άλλων εξεργημάτων.

4. Το κλίσιμα του κανονισμού σπουδών στα Τ.Ε.Ι. καθορίζεται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη του Ι.Τ.Ε., ενώ λεπτομέρειες της οργάνωσης σπουδών ρυθμίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Τ.Ε.Ι.

5. Σπουδαστής ενός τμήματος γίνεται επαγγελματίας όταν: α) έχει παρακολουθήσει με επιτυχία όλα τα υποχρεωτικά, καταπύσιμα υποχρεωτικά και τα τυχόν προαιρετικά μαθήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού σπουδών και του εσωτερικού κανονισμού, β) έχει εγγραφεί η επαγγελματική του εργασία και γ) έχει περατώσει την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα.

6. Κάθε σπουδαστής μπορεί να ζητήσει την προσωρινή αναστολή των σπουδών του για ένα ή δύο εξάμηνα. Η διαδικασία αυτή μπορεί να επαναληφθεί για μία ακόμη φορά, αρκεί ο σπουδαστής έχει φοιτήσει τουλάχιστο για ένα έτος στο τμήμα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής των σπουδών, ο σπουδαστής δεν απολαμβάνει τις παροχές του άρθρου 31 του νέμου αυτού, μπορεί όμως να κάνει χρήση των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων.

7. Ειδικά για τους εργαζόμενους σπουδαστές είναι δυνατή η διοργάνωση και λειτουργία τμημάτων πύσης από το κεντρικό ερευνητικό σπουδών. Η διοργάνωση, οι προϋποθέσεις φοίτησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για το τμήμα

αυτά ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη ή πρόταση του συμβουλίου του τμήματος και του Ι.Τ.Ε.

8. Η διατάξεις των πρωτοτύπων σπουδαστών, η καθολόγηση των στοιχείων και ο τύπος των χρητημάτων κτηνίων καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 28.

Ειδικά προγράμματα.

1. Στις ηλικίες της αποστολής τους τα Τ.Ε.Ι. μπορούν να αναλαμβάνουν τη διεργασία και λειτουργία ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης μεταπτυχιακής και εξειδίκευσης σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου κτω.

2. α) Τα προγράμματα επιμόρφωσης και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε απόφοιτους δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έχουν σκοπό την επιμόρφωση και την ενημέρωση πάνω ει θέματα που προκύπτουν από τη εξέλιξη της επιστήμης, της τεχνολογίας και της κοινωνίας. Τα προγράμματα αυτά έχουν διάρκεια έως είκοσι (20) εβδομάδες.

β) Η εργασία των προγραμμάτων επιμόρφωσης και μεταπτυχιακής, τα περιεχόμενα σπουδών και η διάρκειά τους, οι προϋποθέσεις εισόδου σε αυτά, ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των σπουδαστών, ο τύπος των πιστοποιητικών που χορηγούνται στους απόφοιτους των προγραμμάτων αυτών καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται μετά από γνώμη ή πρόταση του αντίστοιχου Τ.Ε.Ι. και του Σ.Τ.Ε.

3. α) Τα προγράμματα εξειδίκευσης έχουν σκοπό να παρέχουν σε κάποιους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. ή κάποιον σπουδαστή εξειδίκευση εις τομείς της ειδικότητάς τους. Τα προγράμματα εξειδίκευσης έχουν διάρκεια έως είκοσι (20) μήνες και περιλαμβάνουν παράλληλη πρακτική άσκηση σε κατάλληλο εκπαιδευτικό εργασιακό χώρο ή άλλες εγκαταστάσεις.

β) Για τα προγράμματα εξειδίκευσης χορηγούνται πιστοποιητικά και κεραιώνονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 5' της προηγούμενης παραγράφου. Ως προϋπόθεση για τη φοίτηση στα προγράμματα αυτά μπορεί να οριστεί και η προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία αντίστοιχης εξειδίκευσης επαρκούς χρονικής διάρκειας.

4. Τα πιστοποιητικά που χορηγούνται κατά τις παραγράφους 2 εδάφ. β' και 3 εδάφ. β' αυτού του άρθρου δεν αποτελούν τίτλους σπουδών.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Έργων και Τεχνολογίας, μετά από γνώμη των οικείων Τ.Ε.Ι., εγκρίνονται προγράμματα εναρμονισμένης έστιας σε Τ.Ε.Ι. χωριστά ή από κοινού με άλλε Τ.Ε.Ι. και κατανομονται σχετικές πιστώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ  
ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 29.

Σπουδαστική σύλλογος.

1. Σε κάθε σχολή των Τ.Ε.Ι. λειτουργεί ένας σπουδαστικός σύλλογος ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

2. Οι εκπαιδευτικοί των σπουδαστών στα συλλογικά όργανα και οι ειδικοί συνεργάτες εκπαιδευτικών, που προδίδονται από το νόμο αυτόν, ελεγχονται αναλογικά από τα μέλη του συλλόγου που ανήκουν κατά τις ετήσιες εκλογές τους. Πρωταίμω για εκπροσώπηση σε επίπεδο Ο.Μ. ή τμήματος, η εκλογή των εκπαιδευτικών γίνεται μεταξύ των σπουδαστών των τμημάτων ή των Ο.Μ. Η διαδικασία εκλογής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό που Τ.Ε.Ι. ύστερα από γνώμη των σπουδαστικών συλλόγων και της Ε.Σ.Ε.Ε.

3. Τα διακηκτικά συμβούλια των σπουδαστικών συλλόγων των σχολών αναρρούνται να κατατίθενται στην οικεία σχολή αντίγραφο και κάθε τροποποίηση του καταστατικού του συλλόγου τους και ακόμα να γνωρίζουν έγγραφο στους οικείους τμήτες αναλογιστικό κατάλογο των εκπαιδευτικών τους στα διάφορα συλλογικά όργανα κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 30.

Εκπαιδευτικά βοηθήματα.

1. Οι σπουδαστές έχουν δικαίωμα να κάνουν χρήση όλων των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων και μέσων με τα οποία είναι εξοπλισμένο το Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και τις περιπτώσεις των αρμόιων οργάνων του Τ.Ε.Ι.

2. Στους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. χορηγούνται δωρεάν τα διδακτικά βιβλία και οι διδακτικές σημειώσεις για τα μαθήματα που παρακολουθούν. Δεν χορηγούνται δωρεάν διδακτικά βιβλία σε σπουδαστές: α) που παρακολουθούν ένα πρόγραμμα σπουδών για λήψη δεύτερου σπουδίου και β) για μαθήματα που παρακολουθούν για δεύτερη φορά και για τα οποία τους έχουν ήδη χορηγηθεί δωρεάν βιβλία. Στους σπουδαστές της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής χορηγούνται τα διδακτικά βιβλία σε τμητή κόστους, όπως αυτή καθορίζεται κάθε φορά από τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 31.

Σπουδαστική μέριμνα.

1. α) Σε κάθε Τ.Ε.Ι. ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία σπουδαστικός σύλλογος που έχει σκοπό την ελεγχόμενη των σπουδαστικών παροχών και διακαλύπτουν του άρθρου αυτού και γενικότερα τη μέριμνα για τη διαβίωση, την πολιτιστική καλλιέργεια, τη φοιτητική και την άσκηση των σπουδαστών.

β) Για την εκτέλεση της αποστολής της η σπουδαστική σύλλογος: α) επιχειρηματικά κάθε χρόνο από το κράτος, β) εθελουσιαστικά περιουσιακά στοιχεία και εγκαταστάσεις που εκχωρούνται σε αυτή από το Τ.Ε.Ι. ή άλλες υπηρεσίες, γ) τονολογούνται επιχειρηματικές δραστηριότητες και με τη βοήθεια της αυτοδιαχείρισης, δ) έχουν δικαίωμα, κληρονομιάς, κληροδοσίας και λακίς κάθε είδους εισφορές και ε) συνεργάζεται με άλλες υπηρεσίες και ειδικότερα με το εθνικό ίδρυμα νεότητας.

γ) Το Δ.Σ. της σπουδαστικής σύλλογος απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. ή το νόμιμο αναπληρωτή του ως πρόεδρο και από ίσο αριθμό μελών Ε.Π. και σπουδαστών.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη συγκρότηση του Δ.Σ., τη δοκίμηση, εργασία, λειτουργία και διαχείριση των μέσων των σπουδαστικών συλλόγων.

2. Στις ηλικίες της αποστολής τους οι σπουδαστικές λέσχες μεριμνούν για τη στήλη και στήριξη, τη χορήγηση υποτροφιών, άτομων δανείων και άλλων οικονομικών ενισχυτικών προς τους σπουδαστές, με κριτήρια την οικονομική τους κατάσταση σε σύγκριση με την επίδοσή τους στις σπουδές. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται μετά από γνώμη των Τ.Ε.Ι. και των σπουδαστικών συλλόγων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες και οι προϋποθέσεις για τις παροχές αυτές. Ειδικώς οι σπουδαστικές λέσχες μεριμνούν για την κοινωνική πρόνοια, την επαγγελματική απασχόληση και τον επαγγελματικό προσανατολισμό των σπουδαστών.

3. Στους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. παρέχονται: α) πλήρης ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη β) διακαλύπτονται για τις μετακινήσεις τους σε όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού έτους. Οι λεπτομέρειες και οι προϋποθέσεις



σχετικά με τις παροχές αυτές ρυθμίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας ή Σοφιστικών κατά περίπτωση.

4. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πρωθυπουργού της Κυβέρνησης και Εργασίας, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διεκδίκηση των σπουδών των εργαζόμενων σπουδαστών.

5. Οι προβλεπόμενες από το άρθρο αυτό παροχές προς τους σπουδαστές των κανονικών προγραμμάτων σπουδών δεν χορηγούνται εάν η διάρκεια φοίτησης του σπουδαστή υπερβεί την κανονική διάρκεια σπουδών κατά 50%.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ  
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 32.**

**Παιδαγωγικές διατάξεις.**

1. Συνιστάται παιδαγωγικό συμβούλιο για τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., το οποίο αποτελείται:

α) Από έναν μέλη της διοικητικής Διοικήσεως της άρχης του ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρος.

β) Τον πρόεδρο του Τ.Ε.Ι. της άρχης του ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

γ) Έναν καθηγητή του Τ.Ε.Ι. της άρχης του που εκλέγεται με τον αναπληρωτή του, από τα μέλη του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. όλων των Τ.Ε.Ι. και:

δ) Από δύο (2) μέλη του Ε.Π. ή του Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. της χώρας, που εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το παιδαγωγικό συμβούλιο λειτουργεί και ως υπηρεσιακό συμβούλιο των μελών του Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πρωθυπουργού της Κυβέρνησης, καθορίζονται τα παιδαγωγικά εδικαιώματα, οι επιβληόμενες ποινές, η παιδαγωγική δικαιοσύνη, ως και η σύσταση, ο τρόπος οργάνου και η θητεία των μελών, οι αρμοδιότητες, η έδρα, η οργάνωση και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία του παιδαγωγικού συμβουλίου της προηγούμενης παραγράφου.

3. Τα παιδαγωγικά εδικαιώματα, οι επιβληόμενες ποινές, η παιδαγωγική δικαιοσύνη, ως και η σύσταση και σύνθεση, η θητεία των μελών, οι αρμοδιότητες και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των παιδαγωγικών και υπηρεσιακών συμβουλίων των άλλων μελών των Τ.Ε.Ι. καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πρωθυπουργού της Κυβέρνησης.

**Άρθρο 33.**

**Προεδρία — Εσωτερικός κανονισμός.**

1. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού απαιτείται γνώμη αρχών και οι σχετικές προεδρίες δεν ρυθμίζονται ειδικά, η γνώμη αυτή πρέπει να εκφραστεί μέσα σε επισήμως προεδρία ενός μήνα από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Εάν περάσει άπρακτη η προεδρία αυτή, η σχετική διοικητική πράξη μπορεί να εκδοθεί χωρίς την παραπάνω γνώμη. Εάν το όργανο δεν έχει ακόμη συσταθεί, δεν είναι απαραίτητη η διατύπωση γνώμης.

2. Εκτός από τα θέματα που αναφέρονται ειδικά στη νόμο αυτόν, οι εσωτερικοί κανονισμοί των Τ.Ε.Ι. ρυθμίζουν και θέματα σχετικά με θεμελιώδεις εδικαιώματα, αρχές, αποτελέσματα, ως και θέματα εδαφολογικού και τελεωγραφικού χαρακτήρα.

**Άρθρο 34.**

**Μετατάξεις.**

1. α) Μέλη του Ε.Π., του Ε.Ε.Π., του Ε.Τ.Π. και του

Α.Π. υπό Τ.Ε.Ι. μπορούν να μεταταχθούν σε αντίστοιχες θέσεις άλλου Τ.Ε.Ι. μόνο με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: 1) Για κάλυψη κενών σε νεοϊδρύμενα Τ.Ε.Ι. ή παρόμοια Τ.Ε.Ι. ή τμήμα άλλου Τ.Ε.Ι. μέσα σε έξι (6) μήνες από την ίδρυση του, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων. 2) Σε περίπτωση κενώσεως των θέσεων τους λόγω συγχώνευσης ή κενώσεως των κενών των οποίων είναι υπαξιωματικοί. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται επίσης, κατά το δυνατό, οι προτεραιότητες των μεταταχθέντων. Στην περίπτωση που η μετατάξη του Α.Π. γίνεται καταβιβαχτικά από τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 23 του νόμου αυτού.

β) Μετατάξεις διενεργούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων.

γ) Εκτός από τις μετατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, δεν επιτρέπονται άλλες μετατάξεις σε θέσεις Ε.Π. και Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.

2. α) Μετατάξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 παρ. ε' του άρθρου 17, 5 του άρθρου 18 και 3 παρ. γ' του άρθρου 38 του νόμου αυτού, γίνονται σύμφωνα με τα πρόνοιες σε προσωρινές: α) διοικητικές θέσεις των Τ.Ε.Ι. β) διοικητικές θέσεις του Ι.Τ.Ε.Ι. γ) εκπαιδευτικές θέσεις διευθυντικού χαρακτήρα και δ) θέσεις αντιστοιχών ειδικοτήτων του δημόσιου τομέα, όπως προβλέπονται από το Ν. 1256/1982. Οι μετατάξεις αυτές γίνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του τμήματος αναρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη του συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι. και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας στην οποία γίνεται η μετατάξη.

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 37 του Ν. 1268/1982 εφαρμόζεται ανάλογα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ  
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 35.**

**Κατάργηση των Κ.Α.Τ.Ε.Ε.**

1. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού καταργούνται τα «Κέντρα Ανωτάτης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.).

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και κατά παράκλιση των οικείων διατάξεων, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού: α) Ιδρύονται τμήματα και καταβιβαχτικές των Τ.Ε.Ι. που οι ειδικότητες τους αντιστοιχούν με τμήματα των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και ορίζεται το πρόγραμμα σπουδών. β) Καθορίζονται τα τμήματα και οι καταβιβαχτικές τους που συγχωρούν τις σχολές και τα παραρτήματα των Τ.Ε.Ι. που ιδρύονται και γ) Γίνονται κατανομή θέσεων Ε.Π. και Ε.Ε.Π. σε κάθε τμήμα των σχολών των Τ.Ε.Ι. ύστερα από γνώμη του οικείου Τ.Ε.Ι.

3. Όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία καθώς και τα αρχεία των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που καταργούνται μεταβιβάζονται αποδοτικά στην κυριότητα των Τ.Ε.Ι. που έχουν την ίδια έδρα ή παράρτημα σε έδρα ή παράρτημα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που καταργείται. Το ίδιο ισχύει και για τους πόρους και για τις προς τους τρίτους υποχρεώσεις του «Ταμείου» κάθε Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

4. Τυχόν εκπαιδευτικές θέσεις, στις οποίες διδάσκουν είναι «Τακτικοί Κ.Α.Τ.Ε.Ε.», συνεχίζονται από το οικείο κατά περίπτωση Τ.Ε.Ι.

**Άρθρο 36.**

**Πρώτη συγκατάκτηση εργαίων.**

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και κατά παράκλιση των διατάξεων του τρίτου κεφαλαίου, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και με θητεία μέχρι 31 Αυγούστου 1984 διορίζονται οι πρόεδροι και αντιπρόεδροι των Τ.Ε.Ι. και οι διευθυντές των σχολών και υπηρεσιών μελών τους από μέλη του Ε.Π. κάθε Τ.Ε.Ι. και σχολές αντίστοιχως, που έχουν την ιδιότητα που προβλέπεται από την παρ.

1 του άρθρου 12 του νόμου αυτού. Κατεξάρτηται μερικών να διοριστούν στις θέσεις αυτές μέλη Ε.Π. άλλων Τ.Ε.Ι. που έχουν την ανάλογη ιδιότητα εφόσον το υποστηρίξουν οι υπηρεσιακές ανάγκες. Οι διοριζόμενοι συγκατατίθενται στο συμβόλαιο του Τ.Ε.Ι. και σφραγίζουν τις προϋποθέσεις αρμοδιότητας.

2. α) Μέχρι τη συγκρότηση των άλλων οργάνων διοίκησης που προβλέπονται, απλόν τις αρμοδιότητες: α) της συνέλευσης του Τ.Ε.Ι., το συμβούλιο του Τ.Ε.Ι., β) των ετήσιων διοικήσεων σχολής, τμήματος και Ο.Μ., το συμβούλιο της σχολής που απαρτίζεται προσωπικά από το διευθυντή της σχολής ως πρόεδρο, από ένα μέλος κάθε βαθμίδας του Ε.Π. της σχολής, συμπαρακαθημερινής και της προσωρινής διαβιβάσεως επιμελητών, που εκλέγεται από τα μέλη κάθε βαθμίδας και δύο εκπαιδευτές. Η εκλογή των εκπαιδευτών κάθε βαθμίδας και ο ορισμός των εκπαιδευτών των σπουδαστών, σύμφωνα με την παρ. 4 αυτού του άρθρου, γίνεται με επιμέλεια και οριοντίδα του διευθυντή της σχολής, μέσα σε είκοσι (20) μέρες από το διορισμό του. Μετά την παρ. 4 της προηγούμενης αυτής και μέχρι την ολοκλήρωση της συγκροτήσεώς του, το συμβούλιο της σχολής λειτουργεί με όσα μέλη του έχουν οριστεί. Τα μέλη του Ε.Π. μετέχουν στη διαδικασία εκλογής εκπαιδευτών της βαθμίδας καθηγητών ερευνητών. Τη σχετική πράξη θεωρησίου των μελών των συμβουλίων των σχολών εκδίδει ο πρόεδρος του Τ.Ε.Ι.

β) Το συμβούλιο της σχολής εφεί: καθηγητές, επίκουροι καθηγητές και, σε περίπτωση έλλειψης, καθηγητές ερευνητών ως εκπαιδευτές των τμημάτων της σχολής.

γ) Ο εκπρόσωπος του Ε.Π. στην Ε.Α.Α. εκλέγεται από τα μέλη του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. του Τ.Ε.Ι.

3. Έως την εκλογή του γενικού τμήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 22 του νόμου αυτού, εκδίδονται κατά ένας από τους τρεις αρχαιότερους διοικητικούς υπαλλήλους ΑΤ κατηγορίας του Τ.Ε.Ι. που ορίζεται με πράξη του προέδρου του Τ.Ε.Ι. Εάν αυτοί που υπηρετούν είναι λιγότεροι από τρεις, μπορεί να οριστεί διοικητικός υπάλληλος άλλου Τ.Ε.Ι. που απασχολείται για το σκοπό αυτόν.

4. Έως την ίδρυση του εσωτερικού κεντρικού του Τ.Ε.Ι. οι εκπαιδευτικοί των σπουδαστών στα τμηματικά όργανα του άρθρου αυτού ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου σπουδαστικού σιλλόγιου.

5. Μέχρι να ταθούν σε ισχύ οι εσωτερικοί κανονισμοί των Τ.Ε.Ι., θέματα λειτουργίας και διαχείρισης τους ρυθίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Εάν έως τη λήξη της θητείας των προέδρων, αντιπροέδρων και διευθυντών σχολών και παρατηρητών της παρ. 1 του άρθρου αυτού, δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες συγκροτήσεως των συλλογικών οργάνων και της θητείας του εσωτερικού κεντρικού ενός Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου αυτού, είναι δυνατή παράταση ισχύος των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου με πράξεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Το Π.Σ.Τ.Ε. και το Σ.Τ.Ε. συγκαλούνται και λειτουργούν νόμιμα με τη συμμετοχή των οργάνων που έχουν ιδρυθεί κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου αυτού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού, το κίνη προσωπικό του Ι.Τ.Ε. διατίθεται χωρίς γνώση του Σ.Τ.Ε., μέχρι να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 8 του άρθρου 14 και να συνέλθει το Σ.Τ.Ε. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος.

Στη σύνθεση του Σ.Τ.Ε. μέχρι τη συγκρότηση οργανώσεων επίδοσης Τ.Ε.Ι. συμμετέχουν ανάλογα οι αντίστοιχοι οργανωσιακοί επίδοσης Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

8. α) Η διαδικασία ερωτησιακής συγκροτήσεως των οργάνων διοίκησης στα Τ.Ε.Ι. αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού και ολοκληρωθεί την ετήσια συνεδρία Σύγκλητος της Γ.Ε. των τμήματος και ανάλογη αρμοδιότητα τμήματος. β) Κεντρική Ε.Π. σε επίπεδο καθηγητών και ανάλογη αρμοδιότητα Ο.Μ. γ) Ανάδοξη διευθυντής της

σχολής. δ) Ανάδοξη εκπαιδευτών για τη συνέλευση του Τ.Ε.Ι. ε) Σύγκλητος της συνέλευσης με σκοπό την φέρση του εσωτερικού κεντρικού, την ανάδοξη εκπαιδευτών για την Ε.Α.Α. και την εκλογή γενικού τμήματος και ν) Ανάδοξη η πρόεδρος και αντιπρόεδρος ή αντιπρόεδροι.

β) Η ανάδοξη καθηγητών από τους ερωτησίου, τηγμάτων και τους υποδόνους Ο.Μ. γίνεται αμέσως μετά την εκλογή τους, οπότε και πραγματοποιείται η οριστική συγκροτηση των συμβουλίων τμήματος και σχολής. Η θητεία των ερωτησίου αυτών θεωρείται ότι αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 1983. (η πρόεδρος, αντιπρόεδρος και διευθυντής που θα εκλεγούν ανάλογα καθίζονται την 1η Σεπτεμβρίου 1983. Η πρώτη θητεία των εκπαιδευτών στη συνέλευση και την Ε.Α.Α. λήγει την 31η Αυγούστου 1985.

Άρθρο 37.

Ρύθμιση σπουδαστικών θεμάτων.

1. α) Ο επικεφαλής των σχολών των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που δικαιούνται να λειτουργούν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 157/77, κατά το χρονικό διάστημα 1983-84, μέχρι το Γ' ετήσιο σπουδών για τμήματα τριτοβάθμιας ή στο Α' ετήσιο σπουδών για τμήματα διτοβάθμιας, θεωρούνται στις ετήσιες συνελεύσεις των συναφών σχολών των αντίστοιχων Τ.Ε.Ι. ή παρατηρητών που ορίζονται στις έδρες των αντίστοιχων Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή παρατηρητών τους. Με πράξεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται μετά από γνώμη του Ι.Τ.Ε., ορίζονται οι διαδικασίες ένταξης τους τα τμήματα και εκπαιδευτικής του Τ.Ε.Ι. που θα ιδρυθούν σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 35 του νόμου αυτού, καθώς και οι τυχόν πρόσθετες εκπαιδευτικές τους υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την προσαρμογή των σπουδών τους σε πρόγραμμα Τ.Ε.Ι.

β) Έως την έκδοση των παραπάνω αποφάσεων οι σπουδαστές που προπορεύονται ελάττω παρακλιμακωθούν το ισχύον πρόγραμμα των Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

γ) Από το ακαδημαϊκό έτος 1984-85, οι σπουδές των ενταξιμένων σπουδαστών κατά τα ετήσια α' της παραγράφου αυτής διενεργούνται από τον κεντρικό σιλλόγιο που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 του νόμου αυτού.

2. Για τους άλλους, εκτός από τους αναφερόμενους στο άρθρο α' της προηγούμενης παραγράφου, σπουδαστές ελάττω κλιμακωθούν οι κλιμακωθεί διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 35 του Ν. 157/77. Στους σπουδαστές αυτούς δε χορηγείται, μετά την αποπαιδείωση των σπουδών τους, σιλλόγιο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Για τα στοιχεία αυτών εξουσιοδοτούνται τα Τ.Ε.Ι. και τα παρατηρητά τους στις έδρες των οποίων λειτουργούν Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή παρατηρητά τους να χορηγούν σιλλόγιο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. να εκδίδουν κάθε φύσης πιστοποιητικά και διπλώματα για σπουδαστές ή απόφοιτους των κεντρικών Κ.Α.Τ.Ε.Ε. να απλόν το διδακτικό έργο και να διενεργούν εξετάσεις σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για σπουδαστές των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Λειτουργείας για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής ρυθίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Τα σιλλόγιο των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και τα ισχύοντα προς τότε μπορούν να αναγνωρισθούν ως ισχύοντα προς τα σιλλόγιο των Τ.Ε.Ι. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πράξεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη του Ι.Τ.Ε., ρυθίζονται οι έσοδοι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ενταξίσεως ισουσμίας και κάθε άλλα σχετικά θέματα.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη του Σ.Τ.Ε., καθορίζονται οι επαγγελματικά δικαιώματα σιλλόγιου Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή σχολών ισουσμίας των ελάττω των για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί ακόμη οι αντίστοιχοι προεδρικά διατάγματα του Ν. 576/1977. Κατά τη λήξη

ση των περιπτώσεων αυτών μετέχει στο Σ.Τ.Ε. ένας εκπαιδευτικός κάθε οργανώσεως απόφοιτων ΚΑ.Τ.Ε.Ε. κατά σχολή ΚΑ.Τ.Ε.Ε., εφόσον υπάρχει πανελλήνια εκπροσώπηση αυτή των εκπαιδευτικών των οργανώσεων απόφοιτων Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 38.

Ένταξη προσωπικού ΚΑ.Τ.Ε.Ε.

1. Το κώπης φύσεως προσωπικό των ΚΑ.Τ.Ε.Ε. που κατέχει μόνιμη θέση σε αυτά κατά την έναρξη ισχύος του νόμου καθώς και το προσωπικό που κατέχει προσωρινές θέσεις σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 6 του Ν. 1232/1982 εντάσσεται σε μόνιμες θέσεις προσωπικού του Τ.Ε.Ι. ή του παραρτήματός του που λειτουργεί στην έδρα του ΚΑ.Τ.Ε.Ε. ή του παραρτήματός του στο οποίο: α) ανήκει η θέση του ή β) έχει εγκριθεί η μετάθεσή του από το υπηρεσιακό συμβούλιο των ΚΑ.Τ.Ε.Ε. ή γ) είναι αποσπασμένο επί ένα (1) τουλάχιστον έτος για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών ή δ) υπηρετεί ένας των αυτών σε περίπτωση που ο άλλος σύζυγος υπηρετεί σε άλλο ΚΑ.Τ.Ε.Ε. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται αίτηση των αυτών για το Τ.Ε.Ι. της προτίμησής τους. Για την ένταξη λαμβάνονται υπόψη οι υπηρεσιακές ανάγκες. Σε περίπτωση απόσπαστης απαιτείται έγκριση του ενδιαφερόμενου για την προτεινόμενη θέση ένταξης.

2. Το προσωπικό των ΚΑ.Τ.Ε.Ε. της προηγούμενης παραγράφου εντάσσεται σε θέσεις προσωπικού Τ.Ε.Ι. ως εξής:

Α. Καθηγητές ανώτερων σχολών, κλάδος 22.

α) Στη βαθμίδα του καθηγητή, εφόσον έχουν πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού: α) οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος συναφούς ειδικότητας, β) όσοι έχουν τουλάχιστον τρία (3) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία, γ) οι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών συναφούς ειδικότητας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον πέντε (5) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία, δ) όσοι έχουν κάνει μετακίνηση σε συναφές προς την ειδικότητα αντικείμενο τουλάχιστον δύο (2) έτη σε Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ομοσπονδιακού του εξωτερικού και έχουν τουλάχιστον έξι (6) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία και ε) όσοι έχουν τουλάχιστον δέκα (10) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία.

β) Στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή: το προσωπικό που δεν εντάσσεται στην κατηγορία του προηγούμενου εδαφίου.

Β. Καθηγητές εργατηρίων, κλάδος 23.

α) Στη βαθμίδα του καθηγητή, εφόσον έχουν πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού: α) οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος συναφούς ειδικότητας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον πέντε (5) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία, β) οι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών συναφούς ειδικότητας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον επτά (7) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία και γ) όσοι έχουν κάνει μετακίνηση σε συναφές προς την ειδικότητα αντικείμενο τουλάχιστον δύο (2) έτη σε Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ομοσπονδιακού του εξωτερικού και έχουν τουλάχιστον εννιά (9) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία.

β) Στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή: α) οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος συναφούς ειδικότητας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον δύο (2) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία, β) οι κάτοχοι αναγνωρισμένου τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών συναφούς ειδικότητας, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον τέσσερα (4) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία, γ) όσοι έχουν κάνει μετακίνηση σε συναφές προς την ειδικότητα αντικείμενο τουλάχιστον δύο (2) έτη σε Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ομοσπονδιακού του εξωτερικού και έχουν τουλάχιστον πέντε (5) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία και δ) όσοι έχουν τουλάχιστον έξι (6) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία.

γ) Στη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών: το προσωπικό που δεν εντάσσεται στην κατηγορία του προηγούμενου εδαφίου.

Γ. Καθηγητές ξένων γλωσσών και φυσικής αγωγής, κλάδος 24 - 25.

α) Σε θέσεις Ε.Ε.Π. αντίστοιχης ειδικότητας.  
β) Σε όσους έχουν: α) διδακτορικό δίπλωμα και τρία (3) τουλάχιστον έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία ή β) αναγνωρισμένο τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών συναφούς ειδικότητας και τουλάχιστον πέντε (5) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία ή γ) μετακίνηση σε συναφές προς την ειδικότητα αντικείμενο τουλάχιστον δύο (2) έτη σε Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή ομοσπονδιακού του εξωτερικού και έχουν τουλάχιστον έξι (6) έτη εκπαιδευτική προϋπηρεσία ή δ) εκπαιδευτική προϋπηρεσία τουλάχιστον επτά (7) ετών, ανώνυμοι: ο τίτλος επίκουρου καθηγητή αντίστοιχης ειδικότητας. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται οι αποδοχές επίκουρου καθηγητή.

Δ. Βοηθοί εργατηρίων, κλάδος 26.

α) Στη βαθμίδα καθηγητή εφαρμογών, όσοι έχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ομοσπονδιακού εξωτερικού συναφούς ειδικότητας, επαρκή γνώση ξένης γλώσσας και τουλάχιστον τρία (3) έτη προϋπηρεσία στα ΚΑ.Τ.Ε.Ε. από τη λήψη του πτυχίου.

β) Όσοι έχουν πτυχίο ανώτερης σχολής και τουλάχιστον δύο (2) έτη προϋπηρεσία αντίστοιχης ειδικότητας από τη λήψη του πτυχίου ή πτυχίο Α.Ε.Ι. με λιγότερη από τριετή προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου ή χωρίς γνώση ξένης γλώσσας, στην προσωρινή βαθμίδα εφαρμόζονται, στο συνολικά με το νόμο αυτόν για μία πενταετία και αποτελεί για το διάστημα αυτό βαθμίδα του Ε.Π., η οποία καταλαμβάνει: α) είκοσι θέσεων της βαθμίδας καθηγητών εφαρμογών, που προβλέπονται στο άρθρο 23, ένα με τον αριθμό των εκπαιδευτικών που εντάσσονται στην προσωρινή αυτή βαθμίδα. Σε όσους έχουν ή συμπληρώνουν σε μία τριετία από την εφαρμογή του παρόντος εκπαιδευτική προϋπηρεσία δέκα (10) ετών απονέμονται επί πλέον ο τίτλος του καθηγητή εφαρμογών. Ως εκπαιδευτική προϋπηρεσία θεωρείται αυτή που διενεργείται με βάση βοηθού εργατηρίων (κλάδος 26 του Ν. 576/1977) ή σε θέση επικαλυπτή ή βοηθού εργατηρίων ανώτερων σχολών ή σε θέση της προσωρινής βαθμίδας εφαρμόζων του παρόντος νόμου.

Όσοι εντάσσονται στη βαθμίδα αυτή κατέχουν τις θέσεις προσωποπαγώς. Μετά την αποχώρησή τους με απονομή του πτυχίου από τη βαθμίδα αυτή και πάντως μόλις περάσει η πενταετία, οι θέσεις αυτές παραμένουν ως θέσεις καθηγητών εφαρμογών. Για τους παραπάνω εντασσόμενους εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 της παραγρ. 3 αυτού του άρθρου. Η ένταξη στην προσωρινή βαθμίδα αυτή γίνεται με τη θέση υπολογιστικά κλάδους που κατέχουν όσοι εντάσσονται, με την ίδια εξήλιξη και με τα ίδια επιδόματα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 38 και 39 του Ν. 576/1977 (ΦΕΚ 102).

γ) Όσοι δεν εντάσσονται στα προηγούμενα εδάφια: με το έδαφος που κατέχουν, σε θέσεις προσωπικού κλάδου τεχνικών εργατηρίων, που συνιστώνται με το νόμο αυτόν και διαρθρώνονται ως εξής:

- α) Με Μ.Κ. 8 θέσεις μία (1)
- β) Με Μ.Κ. 7 θέσεις μία (1)
- γ) Με Μ.Κ. 3-6 θέσεις δεκατέσσερις (14).

Κάθε θέση που κινώνεται, για αποχώρηση λόγω, στα μεθολογικά κλάδους 3-6, μεταφέρεται στις θέσεις του Ε.Τ.Π. Μετά την αποχώρησή από την υπηρεσία όσων εντάσσονται στην προσωρινή αυτήν κλάδα, μεταφέρονται όσες και οι υπολοίπες θέσεις. Η εξήλιξη των προαναφερθέντων προσωπικών αυτού κλάδου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους θηράσιους υπαλλήλους. Καταξίωση, για την περίπτωση του Μ.Κ. 8 απαιτείται πανεπιστημιακό σπουδαστήριο στο Μ.Κ. 7. Μέχρι να συσταθούν τα σπουδαστήρια σπουδών του νόμου αυτού, αρμόδιο είναι το συμβούλιο του άρθρου 31 του Ν. 576/1977. Τα κλάδους όσων ανήκουν στην προσωρινή αυτήν κλάδα είναι: ανέλεγα των μελών του Ε.Τ.Π. και

καθορίζονται ειδικότερα από το συμβούλιο του τμήματος, το οποίο τους υποβάλλει.

β) Το διδακτικό έργο του προηγούμενου προγράμνου κλάδου περιλαμβάνει συμμετοχή στις εργαστηριακές και φυσικομαθηματικές ασκήσεις, σε συνεργασία με τα άλλα μέλη του Ε.Π., σε εβδομαδιαίο ποσομετρικό ωράριο είναι: δύο (22) ωρών.

Ε. Βοηθητικό εργαστηριακό προγραμμα, κλάδου 27-28-29.

Σε θέσεις Ε.Τ.Π., με τα ίδια μεθολογικά κριτήρια που καθίστανται: εντάσσονται και την ίδια αξιολόγηση. Η πρ. 1 του άρθρου 38 του Ν. 376/1977 διακρίνεται: σε ισχύ ως προς τους εντασσόμενους του κλάδου 27.

ΣΤ. Μόνιμο διδακτικό προσωπικό.

Σε θέσεις αντίστοιχων σε ονομασία κλάδων Δ.Π., με τους ίδιους βαθμούς. Ειδικά: του κλάδου ΜΕ2 τηλεφωνικών στον κλάδο ΜΕ4 τηλεφωνικών, του κλάδου ΜΕ1 διδακτικού τύπου κλάδου ΜΕ1 διδακτικού και ΜΕ3 δακτυλογράφων με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού συμβουλίου, του κλάδου ΔΕ3 υποκαρτών — εκτυπών — αποθήκευσιών στον κλάδο ΣΕ1 φακέλων — εκτυπών, ΣΕ2 αποθηκών και ΣΕ3 υποκαρτών με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού συμβουλίου και του κλάδου ΣΕ1 τυπογραφικών στον κλάδο ΜΕ3 τυπογραφικών.

Το επί κεφάλαι: προσωπικό διακρίνεται από το ίδιο κριτήριο: με τα οποία έχει προσληφθεί.

Ζ. Ορισίμιο προσωπικό.

Το ορισίμιο εκπαιδευτικό προσωπικό και το ορισίμιο βοηθητικό εργαστηριακό προσωπικό, που απασχολείται στα ΚΑΤ.Ε.Ε. το ακαδημαϊκό έτος 1982—1983, μπορεί: άμεσα από αίτηση του που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (4) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, να θεωρηθεί με μόνιμες θέσεις Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. ή σε θέσεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με διετή δεκαετήσια όριση, ως εξής: α) Όσοι έχουν πάρει και πλήρη ή μερική απασχόληση ως ορισίμιοι ή έκτακτοι σε ΚΑΤ.Ε.Ε. ή Τ.Ε.Ι. ή Α.Σ.Ε.Τ.Ε. της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. με προσόντα των κλάδων 26 ή 27, συνολικά τουλάχιστον 2 ετών, σε θέσεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή του Ε.Τ.Π. αντίστοιχα. β) Όσοι έχουν πάρει και πλήρη ή μερική απασχόληση ως ορισίμιοι ή έκτακτοι σε ΚΑΤ.Ε.Ε. ή Τ.Ε.Ι. ή Α.Σ.Ε.Τ.Ε. της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. με προσόντα των κλάδων 22 και 23, συνολικά τουλάχιστον 3 ετών, σε θέσεις καθηγητών εφαρμογών. Εάν οι παραπάνω συμπληρώνουν τα προσόντα που προβλέπονται από το νόμο αυτόν για τις βαθμίδες καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή, μπορούν να ζητήσουν να διοριστούν σε θέσεις των βαθμίδων αυτών. γ) Όσοι έχουν πάρει και πλήρη ή μερική απασχόληση ως ορισίμιοι ή έκτακτοι σε ΚΑΤ.Ε.Ε. ή Τ.Ε.Ι. ή Α.Σ.Ε.Τ.Ε. της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. με προσόντα των κλάδων 24 και 25, συνολικά τουλάχιστον 3 ετών, σε θέσεις Ε.Ε.Π. αντίστοιχης ειδικότητας.

Η αξιολόγηση των προκείμενων και των προσόντων των ενδιαφερόμενων για διορισμό γίνεται από το κεντρικό συμβούλιο των ΚΑΤ.Ε.Ε. Η απασχόληση σε ΚΑΤ.Ε.Ε. ή Τ.Ε.Ι. θεωρείται πλήρης εάν οι τίτλοι ή εξ. ανάλογα με την περίπτωση, εξήγησε καλύτερα κατά μέσο όρο τουλάχιστον το ωράριο που προβλέπει η σχετική νομοθεσία για τον αντίστοιχο κλάδο ή την αντίστοιχη βαθμίδα. Η μερική απασχόληση ανάγεται σε χρόνο πλήρους απασχόλησης για τον σκοπό αυτόν τα απαιτούμενα χρόνια συνολικής απασχόλησης με προαπαιτούμενη υπηρεσία που διανύθηκε σε μεγαλύτερο αριθμό ετών. Η αναγωγή γίνεται για κάθε εξήγηση, με κλάδους, του οποίου ο αριθμητής είναι: ο αριθμός των εβδομαδιαίων ωρών που ανατέθηκαν και προνομιούχως ο προβλεπόμενος αριθμός των ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης κατά κλάδο ή βαθμίδα. Συνολοποιείται και τυχόν απασχόληση στο Τ.Ε.Ι., το χαμηλότερο ετήσιο 1983—84, σε ώρες όχι περισσότερες από τις ώρες που διόρισαν το τελευταίο ετήσιο κατά το ακαδημαϊκό έτος 1982—1983.

Η. Εκπαιδευτικό προσωπικό με τμήματα διδακτικού βιολογικού σφαιρικού χρόνου.

Οι εκπαιδευτικοί της ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης, που προσλήφθηκαν με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με τα άρθρα 47 του Ν. 1143/1981 (ΦΕΚ 80) και 48 του Ν. 1288/1982 (ΦΕΚ 87), καταλαμβάνουν, μετά από αίτησή τους στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μόνιμες θέσεις σε βαθμίδες Ε.Π. ή της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή Ε.Τ.Π. ανάλογα με τις βαθμίδες των περιπτώσεων Α, Β, Γ, Δ και Ε της παραγράφου αυτής. Η αρχική τους πρόληψη θεωρείται πρώτος διορισμός και κρίνονται μετά την πάροδο της διετούς δεκαετήσιας όρισης για μόνιμοποίηση σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου. Η παραπάνω αίτηση υποβάλλεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

2. ε) Οι εκπαιδευτικοί προθεσμία στις περιπτώσεις Α, Β και Γ της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται από τον διευθυντή: ι) για την περίπτωση Α, σε θέσεις ή βαθμίδες γενικού διευθυντή (κλάδος 21) ή καθηγητή (κλάδος 22) ή καθηγητή σχολής τεχνικών ή καθηγητή ενοχού ή επίκουρου καθηγητή. Ενδεικτικώς προϋποθέσεις σε θέση καθηγητή εργασιών (κλάδος 23) ή εκπαιδευτή του Ν.Δ. 652/1970 συνιστάται: α) εάν μισθολογικά μετά τρία έτη, ii) για την περίπτωση Β, σε θέση καθηγητή εργασιών (κλάδος 23) ή εκπαιδευτή ή καθηγητή ή καθηγητή εφαρμογών ή επίκουρου καθηγητή και: iii) για την περίπτωση Γ, σε θέση καθηγητή ξένων γλωσσών (κλάδος 24) ή φοιτητής πτυχίου (κλάδος 25) ή επίκουρο καθηγητή ξένων γλωσσών και σχολικής αγωγής του Ν.Δ. 652/1970.

β) Οι εντασσόμενοι των περιπτώσεων Α, Β και Γ της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να εξελιχθούν, μέσα σε μία πενταετία από την έναρξη του νόμου αυτού, ή ανώτερη βαθμίδα, εφόσον εκπληκτούν τα προσόντα ή εκπαιδευτικών τα έτη προεπαρείας που προβλέπονται για την εξέλιξη αυτή στις παραπάνω περιπτώσεις, ή να ζητήσουν μέσα σε εξή: (6) μήνες από την ισχύ του παρόντος να κριθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 39 για να ενταχθούν σε ανώτερη βαθμίδα, εφόσον έχουν τα προσόντα της βαθμίδας αυτής κατά τις διατάξεις του άρθρου 15. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα α' και γ' της παραγρ. 5 του άρθρου 15. Μετά την πάροδο της πενταετίας αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 του νόμου αυτού.

γ) Οι εντασσόμενοι της περίπτωσης Α, ελ. β' της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να εξελιχθούν στη βαθμίδα του καθηγητή εφαρμογών, εφόσον μέσα σε μία πενταετία από τη δημοσίευση του νόμου αυτού: i) κάνουν μεταπτυχιακή διδακτική τουλάχιστον εξή: (6) μηνών σε χώρους εργασίας ή παρακολούθησαν με επιτυχία εκπαιδευτικά μαθήματα και ii) αποδείξουν επαρκή γνώση ξένης γλώσσας ή εφόσον σε μία πενταετία εκπλήρουν τα προσόντα του ελ. α' της περίπτωσης Α της προηγούμενης παραγράφου. Κάθε σχετική λειτουργία που ήθελε προκύψει ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Δν παρόμοι: όραση η πενταετία, οι εκπαιδευτικοί αυτοί μετατάσσονται σε θέσεις υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ.

δ) Οι εντασσόμενοι των περιπτώσεων Α, ελ. γ' και Ε της προηγούμενης παραγράφου μπορούν, σε μία πενταετία από την ισχύ του νόμου αυτού, να ζητήσουν την εξέλιξη τους σε θέση της βαθμίδας καθηγητή εφαρμογών, εφόσον: i) εκπληκτούν τα προσόντα του προηγούμενου ελ. α), ii) πάρουν κενή θέση στην ειδικότητα και: iii) κριθούν θετικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του νόμου αυτού. Εάν δεν υπάρξει κενή θέση εντάσσονται σε άλλο κλάδο στο ίδιο ή σε άλλο Τ.Ε.Ι., όπου υπάρχει κενή θέση ίδιας ειδικότητας.

4. Οι εντάξεις ή οι διορισμοί που προβλέπονται από το άρθρο αυτό διενεργούνται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη του συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι. ή του στρατηγικού συμβουλίου των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. αντίστοιχα.

5. Όσοι εντάσσονται κατά τη διαδικασία του άρθρου αυτού και δεν έχει λήξει κατά την έναρξη τους η δοκιμαστική τους θητεία κρίνονται για μονοκοπήτη κατά της διατάξεως του νόμου αυτού και ο χρόνος που διανύθηκε στο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. θεωρείται χρόνος που διανύθηκε στο Τ.Ε.Ι. Κάθε διαδικαστική ή άλλο σχετικό ζήτημα ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Οι θέσεις του Ε.Π. που κλιούνται με εντάξεις ή διορισμούς του άρθρου αυτού ανήκουν στη γκολή Τ.Ε.Ι. που είναι ανωτάτης προς τη γκολή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. στην οποία ανήκουν οι εντασσόμενοι ή διοριζόμενοι. Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη του Ε.Π. Τα μέλη του Ε.Π. κάθε Τ.Ε.Ι. τοποθετούνται, ανάλογα με την απόφαση τους, σε μία ή περισσότερες σχολές του, με απόφαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. Μετά την ύψωση των κτημάτων, με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 35, τα μέλη του Ε.Π. και του Ε.Ε.Π. μετακινούνται και τοποθετούνται, ανάλογα με τα προσόντα τους, στα κτήματα αυτά ή τα γενικά τμήματα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. και βέβαια των ενδιαφερομένων, η οποία συνεκτιμάται.

7. α) Όσοι οι εντασσόμενοι σε περίπτωση που οι μετρίαις απολογές της θέσης, βαθμίδας ή κλάδου έναρξης ή απουσιάζουν ή μικρότερες από αυτές που λαμβάνουν κατά τη διαδικασία στην οποία παρέχεται αίτηση, διατηρούν τις αποδοχές τους έως την εξίσωσή τους, με υποδείχσιμα τρόπο, με τις αποδοχές της βαθμίδας έναρξης, όπως αυτές προβλέπονται στην περίπτωση Η του άρθρου 20 αυτού του νόμου. Μετά την εξίσωσή τους καταβάλλονται μόνο τα επιδόματα της παραπάνω περίπτωσης και καταργούνται τα προσαυτά επίδομα και το προσαυτό προσωπικό επίδομα.

β) Το επίδομα σπουδών που χορηγείται στο εντασσόμενο Ε.Π. και Ε.Ε.Π. του άρθρου αυτού, εκτός από την προσωρινή βαθμίδα εκπαιδευτή, υπολογίζεται σε ποσοτό του βασικού μισθού της βαθμίδας καθιερωτή εφαρμογών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3' παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 754/1978, μειωμένο κατά το ένα τρίτο (1/3) και κατά περίπτωση των σχετικών διατάξεων του άρθρου 20 του νόμου αυτού.

γ) Οι εντασσόμενοι σε θέσεις Τ.Ε.Ι. που προέρχονται από τους κλάδους ΑΤ1 και ΑΡ3 του Ν. 576/1977, διατηρούν τα επιδόματα της παρ. 2 του άρθρου 60 του Ν. 576/1977.

8. Οι εντασσόμενοι του άρθρου αυτού, προκειμένου να αποκτήσουν τα προσόντα για την απασχολή τους εξήλιξη, διευκολύνονται έσο είναι δυνατό και μέσω με τη χορήγηση εκπαιδευτικών σπουδών και κατά παράκληση των διατάξεων του άρθρου 20 παρ. Ε. Οι πρωτεύουσες και οι λευτερίαις για την παρήχη των διευκολύνσεων αυτών ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Οι διατάξεις της παρ. Η του άρθρου 20 ισχύουν για τους εντασσόμενους του παρόντος άρθρου από 1.1.1984.

Άρθρο 39.

Πρώτη πλήρωση θέσεων Ε.Π. και Ε.Ε.Π. — Μετατάξεις προσωπικού Δ.Ε.Ι.

1. α) Σε πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού και μέχρι την έναρξη και συγκρότηση των οικείων οργάνων, η επιλογή για πλήρωση θέσεων Ε.Π. και Ε.Ε.Π., εκτός των περιπτώσεων των εντασσόμενων του άρθρου 38 γίνεται, κατά παράκληση των διατάξεων του άρθρου 16 του νόμου αυτού, από ειδικά και κατά ειδικότητα πενταμελή ελεγκτικό σώ-

μα, που ορίζονται, για όλα τα Τ.Ε.Ι., με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα ελεγκτικά αυτά σώματα συγκροτούνται από μέλη Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ανάλογης βαθμίδας και ειδικότητας ή και από άλλους ειδικούς επιστήμονες ύψους από γνώμη των συμβουλίων των οικείων σχολών των Τ.Ε.Ι.

β) Σε κάθε ελεγκτικό σώμα συμμετέχουν και δύο εκπαιδευτές, χωρίς δικαίωμα ψήφου, που ορίζονται από την εθνική σπουδαστική ένωση Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.), σε αναλογική προθεσμία είναι: (20) ημέρες από την ανακοίνωση του σχετικού εγγράφου του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Κραξείματα από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 16 και με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, κατά τα τρία (3) πρώτα έτη από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να ανακαλέσει απόφαση του σώματος των ελεγκτών για εκλογή μελών Ε.Π. και Ε.Ε.Π., αν κρίνει ότι έχουν παραλειφθεί υποψήφιοι με αξιόλογα προσόντα. Η νέα μετά την ανακαλή απόφαση του σώματος των ελεγκτών περιλαμβάνει στην περίπτωση αυτή τρεις (3) υποψήφιους για πλήρωση θέσης από τους οποίους διορίζεται ένας με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. α) Μέλη του Δ.Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. των Δ.Ε.Ι. είναι δυνατό να μεταταχθούν, ύστερα από αίτησή τους στο επιδιόμομα είτε σε εφεθές από την εφαρμογή του νόμου αυτού, σε Τ.Ε.Ι., όπου λειτουργεί τμήμα στο γνωστό αντικείμενο του οικείου σπύδατος ή ειδιαιότητά τους. Η μετατάξη πραγματοποιείται με βάση βαθμίδας του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. αντίστοιχης με τα προσόντα του μετατασσόμενου, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτηση του οικείου ενδιαφερομένου, η οποία συζητείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και επιρρίπεται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. των Δ.Ε.Ι. και μέλη Ε.Π. ή Ε.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. αντίστοιχης ειδικότητας. Με την ίδια απόφαση καταργείται η θέση στο Δ.Ε.Ι. και αντιστάται προσωποπαγής θέση στο Τ.Ε.Ι. σε αυτή γίνεται η μετατάξη. Η θέση αυτή καταργείται μετά την κένωσή της με επιδιόμομα τρόπο.

β) Από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης για τη μετατάξη στην Κογκρέμια της Κυβερνήσεως, οι μετατασσόμενοι απεκτών όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών των αντίστοιχων βαθμίδων του Ε.Π. ή Ε.Ε.Π.

4. Η διαδικασία μετατάξης σε θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που άρχισε σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 1258/1982, συνεχίζεται και μπορεί να ολοκληρωθεί και μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Για τους μετατασσόμενους στις θέσεις αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 38 του παρόντος κατά περίπτωσης.

Άρθρο 40.

Ειδική υπηρεσία Τ.Ε.Ι.

1. Για την αναρτίωση των διαδικασιών του νόμου αυτού και το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων, που είναι απαραίτητες για την παρήχη και υψωση ανώτατης των Τ.Ε.Ι. συνιπείται προσωρινά στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ειδική υπηρεσία Τ.Ε.Ι. (Ε.Υ./Τ.Ε.Ι.).

2.α) Η Ε.Υ./Τ.Ε.Ι. συζητείται από τα εφεθές τμήματα και τμήματα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες:

α) Πραξίες νομικής ουστηρήξης και οργανωτικού σχεδιασμού που κόνεται σπουδαίες στον πρώτο χρόνο της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι., με συμβουλευτικές αρμοδιότητες οι οργανωτικές, νομικές και θέματα εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος.

β) Τμήμα προγραμματισμού και μελετών, με αρμοδιότητες ύψους τμημάτων Τ.Ε.Ι. και χωροταξική κατανομή τους προ-

πρόγραμμα σπουδών, επαγγελματικά δικαιώματα, διδακτικά βιβλία.

iii) Τμήτα διοικητικών υποθέσεων, με αρμοδιότητες: κανονισμός σπουδών, εγγραφή, μεταγραφή, εσωτερικός κανονισμός Τ.Ε.Ι., διοικητικά θέματα Τ.Ε.Ι., σπουδαστική μέριμνα.

iv) Τμήτα προσωπικού, με αρμοδιότητες: επιλογή και διασπορά προσωπικού Τ.Ε.Ι., υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού, αποστάσεις, μετατάξεις, εντάξεις, μετακίνηση προσωπικού.

v) Τμήτα οικονομικών υποθέσεων, με αρμοδιότητες: οικονομικός σχεδιασμός, προτάσεις για επιχορήγηση Τ.Ε.Ι., προδιαγραφή και προμήθεια εξοπλισμού και θέματα κτηρίων εγκαταστάσεων.

6) Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν να δοθούν στα παραπάνω τμήματα και άλλες αρμοδιότητες σχετικές με την αποστολή της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι.

3. Οι προϊστάμενοι της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι. ορίζεται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθηγητής ή επίκουρος καθηγητής Τ.Ε.Ι. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορούν, για τη στήλη μέχρι της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι., να εκπεφώνεται στην Κ.Υ. του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέλη του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ή Δ.Ε.Π. των Δ.Ε.Ι. ή ομότιμοι: ομοειδήματα άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ.

4. Αντίστοιχες ή ανωτέρες αρμοδιότητες, που κτιούνται σύμφωνα με τον ισχύοντα οργανισμό, από διευθυντές και τμήματα της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μεταφέρονται και ασκούνται από τη διεύθυνση του νέου αυτού στην Ε.Υ./Τ.Ε.Ι. Οι αρμοδιότητες αυτές της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι. αναφέρονται στις αντίστοιχες διατάξεις και τα αντίστοιχα θέματα της κεντρικής υπηρεσίας την 14 Σεπτεμβρίου 1984. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι δυνατή η επέκταση της προθεσμίας αυτής μέχρι την 14 Σεπτεμβρίου 1985, εφόσον κατά επιδεικνύεται για την ολοκλήρωση των εργασιών της Ε.Υ./Τ.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ  
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41.

Σχολία Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

1. Οι σπουδασιές των ανώτερων σχολών αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας εντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 αυτού του νόμου σε αντίστοιχα τμήματα και καταθέτονται Τ.Ε.Ι. ή παραρτημάτων τους με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας, που εκδίδονται μετά από: (6) μήνας από τη δημοσίευση αυτού του νόμου.

Με βασικές αποφάσεις θα καθοριστούν μετά γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας:

α) Τα προγράμματα σπουδών των σχολών επαγγελματικών υγείας και πρόνοιας ανάλογα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 35 του νόμου αυτού.

β) Όλα τα σπουδαστικά θέματα που προκύπτουν από την ένταξη αυτή κατά αναλογία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 37 αυτού του νόμου και κάθε άλλη διαδιδαστική λεπτομέρεια.

γ) Οι προϋποθέσεις και διαδικασίες ένταξης του εκπαιδευτικού προσωπικού, που ανήκει με κάθε σχέση εργασίας στις παραπάνω σχολές αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και

Πρόνοιας, σε νέες θέσεις μόνιμου προσωπικού του άρθρου 23 αυτού του νόμου κατά αναλογία εφαρμογής του άρθρου 28 αυτού.

Σε περίπτωση ανεπάρκειας των θέσεων αυτών για την ένταξη του επαγγελματικού προσωπικού συνιστώνται νέες θέσεις με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης, Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών, που προσοφείσθουν τις αντίστοιχες θέσεις του άρθρου 23 αυτού του νόμου.

2) Οι προϋποθέσεις και οι όροι λειτουργίας των κέντρων, πρακτικής άσκησης για τους σπουδασιές των σχολών επαγγελματικών υγείας και πρόνοιας των Τ.Ε.Ι.

3. Θέματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας και Πρόνοιας και του τυχόν συναρμόδιου υπουργού.

3. Οι σχετικές συστάσεις που είναι γραμμένες στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας μεταφέρονται αντίστοιχα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 42.

Θέματα τεχνικής εκπαίδευσης.

1. Οι εκπαιδευτικοί της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης (Τ.Ε.Ε.) που έχουν υποβάλει αίτηση μετατάξης σε ανώτερο κλάδο της μέσης Τ.Ε.Ε. μέχρι την 20ή Σεπτεμβρίου 1983 μπορούν να μεταταχθούν, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης τους είχαν το βαθμό και τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις για τις μετατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, όσων και αν στο μεταξύ έχει μεταβληθεί η υπηρεσιακή τους κατάσταση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

2. Για την αντιμετώπιση των δαπανών λειτουργίας των εγκαταστάσεων που παρέχουν κατακία, τροφή, διαστα γενικά καθώς και στέγη στους σπουδασιές μεθόδους της γενικής και τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, παρέχεται χρηματική ενίσχυση του δημοσίου κάθε έτος.

Για το σκοπό αυτόν εγγράσσονται σχετικές συστάσεις στον προϋπολογισμό εφόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η γραμματική ενίσχυση παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Η συγγραφή, έκδοση, προμήθεια, διανομή και κάθε σχετικό θέμα που αφορά στα βιβλία της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης μπορεί να ρυθμίζεται και σύμφωνα με τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν για τα διδακτικά βιβλία της γενικής εκπαίδευσης. Στα διδακτικά βιβλία της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης εφαρμόζονται και τα βιβλία διδασκόντων, τα άλλα έργα για τις εργαστηριακές ασκήσεις καθώς και τα εργασιακά φυλλάδια περιγραφής νέων τεχνολογικών κατασκευών.

4. Οι αποφάσεις με αριθμούς: α) 100744/7.9.1978, β) Ε/3870/12.3.1979, γ) 142542/24.11.1978, δ) Ε/5011, 3253/21.5.1979, ε) Ε/15227/3.11.1979, στ) Ε/4170/30.4.1980, ζ) Ε/11070/10.10.1980, η) Ε/14494/12.12.1980, θ) Ε/5466/25.5.1981, ι) Ε/5097/29.8.1981, ια) Ε/6835/30.8.1981, ιβ) Ε/7813/24.7.1981, ιγ) Ε/9716/21.9.1981, ιδ) Ε2/2264/1.6.1982, ιε) Ε2/4755/18.9.1982, ις) Ε2/9876/26.11.1982 και ιζ) Ε2/2601/7.4.1983 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με τις οποίες έχει προκηρυχθεί η πλήρωση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. παύουν να ισχύουν. Καταλείπονται στις περιπτώσεις των προηγουμένων προκηρύξεων με τις συγχέες από δ' έως ιζ' που μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού έχει διαταχθεί η γνώμη του οικείου συλλογικού οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου ελαφίου της παρ. 8 και της παρ. 11 του άρθρου 34 του Ν. 576/1977, η σχετι-

α) διδασκόντες διακριτού συνεχίζεται κατά τις διατάξεις του παρ. πάνω νόμου και ολοκληρώνεται μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου. Για τους διορισμένους εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του άρθρου 38 του παρόντος.

5. Για τις περιπτώσεις εκπαιδευτικού προσωπικού Κ.Α. Τ.Ε.Ε. που εκκρεμούν στα διοικητικά διαστήματα, εξαιρουμένων να εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Ν. 576/1977.

Άρθρο 43.

Θέματα ΚΕΜΕΔΙ.

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό του ΚΕΜΕΔΙ υπάγεται υπηρεσιακά και διοικητικά στα συμβόλια που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 32 του παρόντος. Αντί καθ' ύλην Τ.Ε.Ι. που προβλέπεται στο στοιχείο γ' μετέχει μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΚΕΜΕΔΙ, που αλληλογραφεί με τον εκπαιδευτικό του από το εκπαιδευτικό προσωπικό του ΚΕΜΕΔΙ. Η παράγραφος 2 του άρθρου 32 εφαρμόζεται ανάλογα.

2. Οι σπουδαστές του ΚΕΜΕΔΙ, που παρεκκλινθούν τα ειδικά τμήματα διατομής φοίτησης που Π.Δ. 664/1982, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις και σπουδαίοντες παροχές με τους κανονικούς σπουδαστές των Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 44.

Σχολή Ξένων Σπουδαστών.

1. Βρίσκεται στη Σχολή Εκπαιδευτικών Διευθυντών Επιγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε.) Σχολή Ξένων Σπουδαστών (Σ.Ξ.Σ.) με σκοπό την εκτέλεση προγραμμάτων εκπαίδευσης, τα οποία προβλέπονται από εκπαιδευτικές συμβάσεις της Ελλάδας με άλλες χώρες.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα που έχουν σχέση με τη λειτουργία και τη διεύθυνση της Σ.Ξ.Σ., την εισαγωγή σπουδαστών, τα προόντα εισαγωγής τους, τη διάρκεια φοίτησης, τα προγράμματα σπουδών, τη γλώσσα διδασκαλίας, τους τίτλους σπουδών, τα βιβλία, τις εξετάσεις, τα διδακτικά βιβλία, τη σίτιση, τη διαμονή και κάθε άλλο θέμα σπουδών και σπουδαίοντες μέριμνας.

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων και εργαστηριακών ασκήσεων, η διεύθυνση και η επίσημη και γενική η αντιπροσώπευση ανήκουν της Σ.Ξ.Σ. γίνεται από το τεχνικό και το προσλαβθέντα, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, έκτακτου γενικά προσωπικού της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. ή άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή φορέων με τους οποίους δύναται να συνεργάζονται η Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. για την πραγματοποίηση των προγραμμάτων αυτών εκπαίδευσης τα εκτελείται των σχετικών συμβάσεων.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην φοιτική αντιπροβία και γενικά στην αποζημίωση του δίνοντος, φοιτητικό και έκτακτου γενικά προσωπικού που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση των παραπάνω προγραμμάτων εκπαίδευσης καθώς επίσης και η αποζημίωση των διδασκόντων/των συνεργαζόμενων διδασκόντων και διδακτικών εργαζομένων που χρησιμοποιούνται στους σπουδαστές.

5. Για κάθε άλλο θέμα που αναφέρεται στην παραπάνω περίπτωση των προγραμμάτων αυτών εκπαίδευσης και δεν προβλέπεται η ρύθμισή του από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και τις διατάξεις των διαφόρων συμβάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές περί των άλλων σχολών της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. διατάξεις.

6. Τα τμήματα που παρεκκλινθούν λόγω σπουδαστές στη Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. σύμφωνα με την από 20.1.1981 σύμβαση εκπαιδευτικής μεταβίβης της Ελλάδας και της Λιθικής Αραβικής Σοσιαλιστικής Λαϊκής Δημοκρατίας (JAMAHIRIA) εντάσσονται στη Σ.Ξ.Σ. από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Όταν συντάσσεται προβλέπεται καταβεβαιωμένη, του παρόντος η έκδοση κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση των

αντίστοιχων θεμάτων, αυτή πραγματοποιείται μετά γνώμη του Δ.Σ. της Σ.Ε.Δ.Ε.Τ.Ε. Μέχρι την έκδοση των πράξεων αυτών που προβλέπονται από το παρόν για τη ρύθμιση των αναρτων θεμάτων, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι μέχρι σήμερα ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 45.

Τέχνες υποδοχής.

1. Σε δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να ιδρύονται, με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τάξεις υποδοχής και φροντιστηριακά τμήματα για την ομαλή προσαρμογή στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας καλλινομένων των μεθέρων τέκνων αλλογενών μεταναστών.

2. Με ίδιες αποφάσεις μπορεί να οργανώνονται περιφέρειες εκπαιδευτικών που διδάσκουν στις τάξεις υποδοχής και τα φροντιστηριακά τμήματα της προαναφερμένης παραγράφου.

3. Οι ίδιες λειτουργίες των τάξεων υποδοχής, των φροντιστηριακών τμημάτων και των οργανισμών των εκπαιδευτικών δαρούνται τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις.

4. Στους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στα φροντιστηριακά τμήματα καταβάλλεται αποζημίωση κατά όρα διδασκαλίας και στους εκπαιδευτικούς που παρεκκλινθούν τα τμήματα της παραγράφου 2 καθώς και στους εισηγητές και οργανωτές των σεμιναρίων αυτών, καταβάλλεται ειδικό επίδομα, με το όφρος των οποίων καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Η ανάθεση διδασκαλίας στις τάξεις υποδοχής και τα φροντιστηριακά τμήματα γίνεται σε δημόσιες εκπαιδευτικούς, με αποφάσεις των προϊσταμένων των οικείων διοικήσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

6. Στους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σε οικεία φροντιστηριακά τμήματα κατά το σχολικό έτος 1981 - 82 και επόμενα, καθώς και στους εκπαιδευτικούς που έλαβαν μέρος στα σεμινάρια κατά το σχολικό έτος αυτό ως και στους εισηγητές και διοργανωτές τους καταβάλλεται φοιτική αποζημίωση ή ειδικό επίδομα αντίστοιχο, που καθορίζεται κατά τη διαδικασία της παραγράφου 4.

7. Τα θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτού του άρθρου ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 46.

Προβλεπόμενες κοινωνικές διακριτές εκπαιδευτικών.

1. Ο διορισμός των εκπαιδευτικών δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής εκπαιδευτικής εκπαίδευσης κοινωνικοποιείται μέσα σε δύο το πολύ πρώτα από τη δημοσίευσή του, με έγγραφο της αρμόδιας αρχής που επιβιβάζεται στο διοριστικό.

2. Με το έγγραφο αυτό τάσσεται και προδικασία δύο το πολύ πρώτων για εφαρμοστική του διορισμένου και ανάληψη υπηρεσίας.

3. Οπωσδήποτε ο διορισμός θεωρείται ότι κοινωνικοποιήθηκε την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και από την ημέρα αυτή αρχίζει η δεκαήμερη προδικασία για εφαρμοστική του διορισμένου και ανάληψη υπηρεσίας.

Άρθρο 47.

Θέματα Λαϊκής Επιμόρφωσης.

1. Το στοιχείο ε' της παρ. 6 του προτάξεως στο άρθρο 25 του Ν. 400/1976 περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων με το άρθρο 18 του νόμου 1320/1983 «Πρόσληψη, στο Δημόσιο Τομέα και άλλες διατάξεις» αντικαθίσταται ως εξής:

α) επισημαίνει μέχρι 60 θέσεις μονάδων υπαλλήλων, νομικών συνεργατών με σχέση έμμισθης εντολής, επιστημονικών συνεργατών και τεχνικούς και βοηθητικούς προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και προσδιορίζονται τα πρόσωπα των μονάδων υπαλλήλων και η κατανομή τους κατά κλάδους, βαθμούς και ειδικότητες καθώς και τα ειδικά πρόσωπα του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και ο τρόπος πρόσληψής τους, η αντιμετώπιση των νομικών συνεργατών, των επιστημονικών συνεργατών και του τεχνικού και βοηθητικού προσωπικού και ο τρόπος καταβολής της καλής και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο θα διαρθρωθούν οι θέσεις μονάδων υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Λαϊκής Εκπαιδεύσεως, που συστάθηκαν με το άρθρο 18 του Ν. 1330/1963, μπορεί να πληρωθούν οι θέσεις αυτές και με μετατάξη υπαλλήλων του δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν. 1351/1983 διαρθρώνεται η λέξη «εξειδικασία» στα άρθρα ειδικευτικής από την υπηρεσία που άρχισε η ισχύς του νόμου αυτού.

Άρθρο 48.

Θέματα συλλογικών αργιών, σπουδών και προσωπικού Δ.Ε.Ι.

1.α) Στην παράγραφο 6 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 οι λέξεις ανα ιδρύονται, να συγχωνεύονται ή να κατατίθενται αντικαθίστανται από τις λέξεις ανα ιδρύονται, να καταρτίζονται, να συγχωνεύονται, να κατατίθενται ή να μετανοούνται.

β) Στο Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982, με το οποίο υ-δρύνονται Δ.Ε.Ι., σχολές ή τμήματα καθορίζονται: τα εξής:

- i) Η διαδικασία πλήρωσης των πρώτων θέσεων Δ.Ε.Π.
- ii) Ο ελάχιστος αριθμός μαλόν Δ.Ε.Π. κατά τμήμα και οι λοιπές προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αυτοδύναμη λειτουργία των τμημάτων, των σχολών και του Δ.Ε.Ι με ε-κλεκμένα όργανα διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1268/1982.
- iii) Ο: λεπτομέρειες σχετικά με την προσωρινή διοίκηση του Δ.Ε.Ι. των σχολών και των τμημάτων μέχρι την έναρξη της αυτοδύναμης λειτουργίας τους.
- iv) Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διορισμού, πρόσληψης, απόλυσης ή μετατάξης κάθε μέλους προσωπικού μέχρι: την έναρξη της αυτοδύναμης λειτουργίας του Δ.Ε.Ι., των σχολών και των τμημάτων.
- v) Τα σχετικά με τους πόρους του Δ.Ε.Ι.
- vi) Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις ρύθμισης γενικό-περαν εκπαιδευτικών θέσεων, όπως επαγγελματίες, παραχω-ρήσεις, διατηρητοί και δημοφιλείς.
- vii) Η διαδικασία καθορισμού του ακαδημαϊκού έτους έναρξης της λειτουργίας του Δ.Ε.Ι., των σχολών και των τμημάτων.

viii) Ο πλοός και η αποταλή του Δ.Ε.Ι., των σχολών και των τμημάτων και τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύρωση των σπουδών.

ix) Η έδρα του Δ.Ε.Ι. και η διαδικασία καθορισμού της έδρας επιμόρφωσης πανεπιστημιακών μονάδων και λειτουργιών σε άλλες πόλεις.

x) Οι ειδικότητες των σπουδών που χορηγούνται από τα τμήματα.

xi) Η ρύθμιση θεμάτων που τυχόν θα προκύψουν σχετικά με τη λειτουργία του Δ.Ε.Ι. των σχολών και των τμημάτων και τα οποία δεν προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

xii) Η διαδικασία καθορισμού του προγράμματος σπουδών που θα ισχύει κατά το πρώτο ακαδημαϊκό έτος της αυτοδύνα-μης λειτουργίας κάθε τμήματος.

xiii) Η διαδικασία σύστασης Τομέων στα τμήματα και κατανομή προσωπικού και μονάδων σε αυτούς.

xiv) Η διαδικασία εκλογής ή συγχοίτησης των αρχόνων διοίκησης των νέων μονάδων και τα σχετικά με την έναρξη της θητείας τους.

v) Στο προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 με το οποίο κατατί-χονται ή συγχωνεύονται Δ.Ε.Ι., σχολές ή τμήματα καθορί-ζονται τα εξής:

- i) Το ακαδημαϊκό έτος έναρξης της λειτουργίας των νέων μονάδων και επίσης της λειτουργίας των παλιών.
- ii) Οι ειδικότητες των σπουδών που χορηγούνται από τα νέα τμήματα.
- iii) Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις κατανομή και έναρξης του υπηρετούντος προσωπικού και των Εργασιών, Κλιμακίων, Σπουδαστηρίων, Μουσείων κλπ. στις νέες μονάδες.
- iv) Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις κατάταξης των φοιτητών στις νέες μονάδες και η ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τις σπουδές τους που προκύπτουν από την κατάταξη τους.
- v) Τα σχετικά με την ισοτιμία των σπουδών που χορηγών-ται στις νέες μονάδες και τα σχετικά με την επαγγελματική κατοχύ-ρωση των σπουδών.
- vi) Η διαδικασία εκλογής ή συγχοίτησης των αρχόνων διοίκησης των νέων μονάδων και τα σχετικά με την έναρ-ξη της θητείας τους.
- vii) Η διαδικασία καθορισμού του προγράμματος σπουδών που θα ισχύει κατά το πρώτο ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας των τμημάτων που προκύπτουν από την κατάταξη και στα οποία δεν κατατίθενται φοιτητές.
- viii) Τα σχετικά με περιεκτικές θέματα όπως και με οι-κονομικές εκπαιδευτικές που τυχόν θα προκύψουν από τη δι-δικασία κατάταξης ή συγχώνευσης.

ix) Τα σχετικά με φοιτητικές, εκπαιδευτικές και διοικη-τικές εκπαιδευτικές που τυχόν θα υπάρξουν μετά την πάση της λειτουργίας των παλιών μονάδων.

x) Η ρύθμιση θεμάτων που τυχόν θα προκύψουν σχετικά με τη λειτουργία των νέων μονάδων και τα οποία δεν προβλέ-πονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

xi) Η διαδικασία σύστασης Τομέων στα τμήματα και κα-τανομή προσωπικού και μονάδων σε αυτούς.

2) Η αληθινή έννοια που πρώτο ελαφίον της παραγρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 είναι πως τα Δ.Ε.Ι. αποτι-λούνται από σχολές και τμήματα ή από ανεξάρτητα τμή-ματα.

α) Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 προστίθενται τα εξής:

«Οι προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του αντίστοιχου τμήματος και του Ε.Σ.Α.Π., είναι δυνατό να καθορίζονται καταθέτοντας ή επικαιεύοντας του οικείου σπουδών που χορηγεί ένα τμήμα.»

στ) Προστίθεται εδάφιο ε' στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Ν. 1268/1982 ως εξής:

«ε) Η σύσταση, συγχώνευση, κατάργηση, κατάργηση των Τομέων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη της Γ.Σ. του αντίστοιχου τμήματος. Ακόμας μετά τη σύστασή τους η Γ.Σ. τμήματος αποφασίζει για την κατανομή του υπηρετούντος προσωπικού, καθώς και των Εργασιών, Σπουδαστηρίων, Κλιμακίων και λοιπών μονάδων στους Τομείς ή και για τη διατήρηση των Εργασιών, Σπουδαστηρίων, Κλιμακίων και λοιπών μονάδων στο τμήμα.»

Με την ίδια διαδικασία αλλάζει η ονομασία ενός Τομέα και προσομοιωτικά το γνωστό του αντικείμενο ενώ με απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αλλάξει Τομέας ένα μέλος προ-σωπικού.

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του Ν. 1268/1982 τρο-ποποιείται ως εξής:



«5. Η ίδρυση Εργαστηρίου ή Κλινικής γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από γνώμη του οικείου τμήματος ή σχολής. Στο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται και ο εσωτερικός κανονισμός τους.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από πρόταση της Γ.Σ. του οικείου τμήματος ή της οικείας σχολής είναι δυνατή η κατάργηση, συγχώνευση ή μετανομισία των κρατικών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών, Μουσικών και λοιπών κεντρικών. Σε περίπτωση κατάργησης τα όργανα και ο εξοπλισμός κατατίθενται με απόφαση της οικείας Γ.Σ. τμήματος ή σχολής σε αντίστοιχες μονάδες που λειτουργούν στο πλαίσιο ή τη σχολή.

Η παράγραφος 14 του άρθρου 45 του Ν. 1268/1982 καταργείται.

3. Στο εδ. σ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 1268/1982 προστίθεται τρίτο υποεπίσημο ως εξής:

«Στα Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητικού ενδιαφέροντος και εκπαιδευτικοί του Ε.Ε.Π. σε ποσοστό 10% του αριθμού των μελών του Α.Ε.Π. του πρώτου εδαφίου.

4. α) Στο εδάφιο γ' της παρατρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 1268/1982 προστίθεται περίπτωση ζ' η οποία έχει ως εξής:

α) αποφασίζει για κάθε θέμα που αναφέρεται στην οργάνωση και λειτουργία του οικείου Α.Ε.Ι., στη διεξαγωγή και βελτίωση του διδακτικού, ερευνητικού, εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού έργου του Πανεπιστημίου, στην ανάληψη πρωτοβουλιών σύνταξης του Α.Ε.Ι. με την κατόρθωση και συμβολή του στην επιστημονική ανάπτυξη, καθώς και στην επίλυση όλων των προβλημάτων — μετέωρα από γνώμη των αρμόδιων συλλογικών οργάνων όπου απαιτείται — τα οποία ανακύπτουν τόσο κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας νομοθεσίας όσο και κατά την πορεία και εξέλιξη της πανεπιστημιακής ζωής.

β) Η ελεγχόμενη έννοια του εδαφ. 3' της παρατρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 1268/1982 είναι ότι αποτελείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του σώματος των εκλεκτόρων.

γ) Το δεύτερο υποεπίσημο του εδ. 6' της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε τμήμα εκλέγει τον εκπρόσωπο του Α.Ε.Π. στη Σύνοδο κάθε φορά και από άλλη βαθμίδα η οποία καθορίζεται από τον Πρόεδρο».

5. Η παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α) Τα συλλογικά πανεπιστημιακά όργανα βρίσκονται σε επαμία, όταν είναι παρόντα τα μέλη τουλάχιστον από το μέλη που τα έχουν εκλεγεί ή ψηφίσει. Σε περίπτωση έλλειψης επαμίας, το όργανο συγκαλείται εκ νέου μέσα σε δέκα ημέρες από την πρώτη σύγκληση και εφαρμόζει σε επαμία αναθέτουμε μέλη κι αν είναι παρόντα.

β) Οι αποφάσεις των συλλογικών πανεπιστημιακών οργάνων λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων των παρόντων μελών τους, εκτός εάν ορίζει διαφορετικά στο νόμο αυτόν. Οι ληκτές ψήφοι και οι ψήφοι δεν λαμβάνονται υπόψη στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Όσοι χρησιμοποιούνται ληκτέ ψήφοι ή απύχην σε μία ψηφοφορία δεν υπολογίζονται στον αριθμό των παρόντων, χωρίς αυτό να έχει καμία επίπτωση σε θέματα επαμίας.

γ) Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παρατρ. 5 αυτής ισχύουν και για τα εκλεκτορικά σώματα που είναι αρμόδια για την εκλογή Πρωτοδικών Αρχών, Κοσμητόρων και Προέδρων ή για την εκλογή εκπροσώπων Α.Ε.Π. στις Γ.Σ. Τμημάτων ή στις Συνοδικές.

6. Η ελεγχόμενη έννοια της παρατρ. 9 του άρθρου 13 του Ν. 1268/1982 είναι ότι καθορίζονται και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της σχετικής απόφασης παιδείας.

7. Στην παρ. 8 του άρθρου 14 του Ν. 1268/1982 ορίζεται προσθήκη:

«Οι Προεδρικοί Διατάγματα καθορίζονται τα πρόσωπα, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εξέλιξης, μονιμοποίησης, εξέλιξης των μη διδακτόρων εκπαιδευτών βοηθών επιστημονικών συνεργατών που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 1268/1982, εφόσον εμπιστευθούν στις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 14 του νόμου αυτού».

8. Στο εδάφιο 3' της παρατρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 1268/1982 ο: λέξις «επιστημονικές δραστηριότητες στην κτηνική» αντικαθίσταται από τις λέξεις «επιστημονικές στην Κτηνιατρική της Κυβερνήσεως».

9. Η ελεγχόμενη έννοια της παρ. 12 του άρθρου 24 του Ν. 1268/1982 είναι ότι όπου γίνεται αναφορά σε διατμητικά προγράμματα εννοείται ότι πρόκειται για διατμητικά ή διατμηματικά προγράμματα.

10. Στο άρθρο 15 του Α.Ν. 1325/1951 «περί κατάστασης Ιδρυμάτων Κρατικών Υποτροφιών», όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 51 του Ν.Α. 3971/1958, τροποποιείται τα εξής:

α) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ι.Κ.Υ. και του ΕΣΑΠ, ως προς τον προγραμματισμό των καταθέσεων, εφίεται κάθε χρόνο το ύψος των πιστώσεων που χρησιμοποιούνται στα Τμήματα των Α.Ε.Ι. της χώρας για την παροχή των μεταπτυχιακών υποτροφιών του προγράμματος εσωτερικού, που πρόβλεψε ο προϋπολογισμός του Ι.Κ.Υ. τα επόμενα έτη, που θα εκπονήσει διδακτορικά διατριβή στα τμήματα αυτά, έτσι ώστε να χρησιμοποιείται τουλάχιστον μια νέα υποτροφία κάθε ακαδημαϊκό έτος σε κάθε τμήμα.

β) Η επιλογή των υποτροφιών γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. τμήματος μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται στον κτηνιατρικό τύπο.

γ) Η Γ.Σ. του τμήματος αποφασίζει για τα εκπαιδευτικά μέλη κάθε υποτροφίας για τη διαδικασία επιλογής των υποτροφιών, τα κριτήρια των υποψηφίων και κάθε άλλο διαδικαστικό ζήτημα.

δ) Η διάρκεια της υποτροφίας είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί για δύο ακόμη έτη με πιστοποιημένη απόφαση της Γ.Σ. τμήματος.

ε) Οι υποχρεώσεις των υποτρόφων που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 παρ. 3 εδ. γ' παρατρ. (α) του Ν. 1268/1982.

στ) Μέχρι τη δημοσίευση και λειτουργία Μεταπτυχιακού Κύκλου Σπουδών στο αντίστοιχο τμήμα και την προέλευση Ι.Κ.Υ. για τους παραπάνω υποτρόφους ισχύουν όλες οι διατάξεις του προέλευση ο Ν. 1268/1982.

ζ) Οι διατάξεις των παραπάνω εδαφ. α' - ε' ισχύουν ανάλογα και για όλα τα καθυστερούμενα τα οποία προσφέρουν υποτροφίες και εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη διατύπωση του διατάγματος όπως και για όλους τους φοιτητές ή εργαζομένους που χορηγούν μεταπτυχιακές υποτροφίες.

Στις περιπτώσεις αυτές το Δ.Σ. του αντίστοιχου ιδρύματος ή φοιτητή γυμνάσιο στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα όλα τα Α.Ε.Ι. και στο Ι.Κ.Υ. της προϋπόθεσης και τη διαδικασία που θα επιλεγούν την έναρξη των χρηρημένων υποτροφιών των προγραμματισμού και το συντονισμό του ερευνητικού έργου στον οποίο πρόβλεψαν τα Τμήματα των Α.Ε.Ι. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. των ιδρυμάτων ή φορέων προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών με τη βοήθεια του διατάγματος.

11. Οι υπηρεσιακές μεταβολές στα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Α.Τ.Π. διοικητικού προσωπικού όπως και στα μέλη άλλων κατηγοριών προσωπικού συντελούνται με απόφαση του Προέδρου του τμήματος στην Κεφαλαία της Κυβερνήσεως.

12. Στον ειδικό κανονισμό λειτουργίας των Α.Ε.Ι. καθορίζονται τα σχετικά με τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα και τις παραχρηματικές υπηρεσίες των μελών Ε.Ε.Π., Ε.Α.Τ.Π. και του διοικητικού προσωπικού. Στο μέλη Ε.Α.Τ.Π. με ειδικά προσόντα μπορεί να ανατεθεί εκπαιδευτικό εκπαιδευτικό έργο.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του Δ.Ε.Π. είναι δυνατή η Έγγραφο Παραστήριος Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σε άλλη πόλη της πρώτης περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα του αντίστοιχου Τμήματος.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η απόδοση στις ξένες γλώσσες των όρων, τίτλων, βαθμίδων και δόσεων που προβλέπονται στο Ν. 1268/1982. Η ανακριτής, παραποιημένη ή μη πλήρης χρήση των παραπάνω ξενόγλωσσων όρων αποτελεί παράνομο παράπτωμα.

15. Για το διακριτό σε θέση Δ.Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Δ.Ε.Ι. των ήδη υπαρκτών μελών των Δ.Ε.Π. δεν απαιτείται η εκ νέου υποβολή κανόνος από τα νόμιμα πιστοποιητικά. Αντί για αυτή αρκεί η υποβολή επικυρωμένων αντιγράφων των πιο πάνω πιστοποιητικών που βρίσκονται στον υπηρεσιακό φάκελο του διακριζόμενου καθώς και υπεύθυνη δήλωσή του, σύμφωνα με το νόμο, ότι δε μεταλλάσσεται τμήμα που θα αποταλείτε λόγω εκπαιδευτικής από το λειτουργησιακού ή νόμιμα κείμενα διακριζομένου.

16. Στην παράγρ. 7 του άρθρου 20 του Ν. 1268/1982 προστίθεται η εξής περίοδος:

«Στα ίδια προαρκτικά διατάγματα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία μετατάξεως μελών Ε.Α.Τ.Π. στο μια εκπαιδευτική μονάδα σε άλλη εκπαιδευτική μονάδα του ίδιου Δ.Ε.Ι. ή από ένα Δ.Ε.Ι. σε άλλο».

17. α) Στην περίπτωση Β της παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 1268/1982 διαγράφονται οι λέξεις και ο αριθμός «σε ποσοστό 4% για κάθε σχολή υποδοχής για όσους αντιστοιχούν κατά την κρίση της σχολής, οι ειδικοί λόγοι που αναφέρονται στο 8' άρθρο της παρ. 4».

β) Στο ποσοστό που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του Ν. 1268/1982 προστίθεται ποσοστό 2% σε όσα αναφέρονται στο δεύτερο έτος και ένα 1% σε όσα αναφέρονται στο τρίτο και τέταρτο έτος σπουδών.

γ) Στην περίπτωση Γ της παρ. 6 του άρθρου 2 του Ν. 1268/1982 διαγράφονται οι λέξεις και ο αριθμός «σε ποσοστό 4% για κάθε σχολή υποδοχής για όσους αντιστοιχούν κατά την κρίση της σχολής, οι ειδικοί λόγοι που αναφέρονται στο 8' άρθρο της παρ. 4».

δ) Στο ποσοστό που προβλέπεται στην περίπτωση Β της παρ. 6 του άρθρου 2 του Ν. 1268/1982 προστίθεται ποσοστό 4%, καθώς και στο τέλος της περίπτωσης Β της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του Ν. 1268/1982 προστίθεται οι λέξεις «και, εφόσον δεν υπάρχει τίτλος σχολή στην έδρα που φοιτάει ο γονιός, ο αδελφός ή σύζυγος, σε αντίστοιχη σχολή που είναι πλησιέστερη στον τόπο μόνιμης κατοικίας πατέρα ή των γυναικών τους αντίστοιχα».

ε) Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 1268/1982 διαγράφονται οι λέξεις και την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι έχουν εξαιρεθεί με επιτυχία στα μαθήματα, όπως ειδικότερα αναφέρεται στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων και προστίθενται οι λέξεις «και σε όλα τα έτη σπουδών».

στ) Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 1983-84. Ειδικές αιτήσεις ή αναστοχές κατά αποφάσεων που προβλέπεται και αφορούν το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 1982-1983 κρίνονται από τα αρμόδια όργανα του τμήματος εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

18. Στο άρθρο 2 του Ν. 1268/1982 προστίθεται παράγραφος με τον αριθμό 11 που έχει ως εξής:

«11. Επιτρέπεται χωρίς ποσοτικό περιορισμό η μεταγγραφή σπουδαστών ανώτερων σχολών που γράφονται για πρώτη φορά στο πρώτο έτος ή εξόριστου σπουδών, εφόσον στη σχολή υποδοχής ή σε σχολή που έχει την ίδια έδρα με τη σχολή υποδοχής φοιτά ή εισήχθη κατά το ίδιο έτος αδελφός του ενδιαφερομένου. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της προθεσμίας των εγγραφών στη

σχολή προέλευσης. Οποιαδήποτε σχετικά θέμα ήθελε προκύψει ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

19. α) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 16 του Ν. 1268/1982 προστίθενται οι εξής διατάξεις:

«Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των καθηγητών του τμήματος. Σε περίπτωση που οι εκλεκτοί καθηγητές είναι λιγότεροι από αυτούς, η Γ. Σ. του τμήματος καταρτίζει πίνακα, στον οποίο περιλαμβάνονται όλοι οι Καθηγητές των Δ.Ε.Ι. της χώρας που κατέχουν θέσεις του ίδιου και του πλησιέστερου γνωστικού αντικείμενου με εκείνο της δέσνης που αφορά η μετατάξη. Από τον πίνακα αυτόν ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζει τους εκλεκτοί καθηγητές που απαιτούνται για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού σωματίου. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις εκείνες που η διαδικασία μετατάξεως έχει αρχίσει: αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί κατά τη δημοσίευση αυτών των νόμων».

β) Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 16 του Ν. 1268/1982 καταργούνται και η παράγραφος 5 του ίδιου άρθρου παίρνει τον αριθμό 3.

Άρθρο 49.

Θέματα Δ.Ε.Ι.

1. α) Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ιδρύεται Φοιτητική Δίεση ως Παράρτημα αυτού και εποικεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την έδρα του Δ.Ε.Ι. και σκοπό τη βελτίωση των διοικητικών συνθηκών των φοιτητών του Ίδρυματος, την φροντίδα και την προσταγή της κοινωνικής και αναπτυξιακής τους μέριμνας, με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδραστηριότητας.

β) Η Φοιτητική Δίεση διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο του οικείου Δ.Ε.Ι. ή μέλος του Δ.Ε.Π. εκλεγμένο από τη Σύγκλητο ως Πρόεδρος και τους Καθηγητές των σχολών για το Δ.Ε.Ι. με τρεις ή περισσότερες σχολές, άλλως από τους προέδρους των τμημάτων και κατά αντίστοιχο τρόπο από έναν εκπρόσωπο των φοιτητών κάθε Σχολής ή Τμήματος που ορίζεται με τον ανεπιφύλακτο με σύμφων των φοιτητικών συλλόγων. Η διάρκειας θητείας του Προέδρου και των μελών του Δ.Ε.Π. είναι διετής. Η διάρκεια της θητείας των εκπαιδευτικών των φοιτητών είναι ένα έτος.

γ) Οι Φοιτητικές Δίεσεις που υφίστανται και λειτουργούν ως Παράρτημα των οικείων Δ.Ε.Ι., κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, μετατρέπονται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου αυτού, το δε κάθε φύσης και σχέσης εργασιών προσωπικό τους, με εξαίρεση τα μέλη του διοικητικού προσωπικού τα οποία παραμένουν στο Δ.Ε.Ι., εντάσσεται στο προσωπικό του νομικού προσώπου της Φοιτητικής Δίεσης μεταφερόμενων αυτοδικαίως σε αυτό των αντίστοιχων κλάδων και οργανικών θέσεων προσωπικού.

Μέχρι την έκδοση των απαιτούμενων και προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου αυτού προαρκτικών διαταγμάτων και αποφάσεων η Φοιτητική Δίεση που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Η Φοιτητική Δίεση του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εξακολουθεί να αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ., εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

δ) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον παραβλεπεται ή διαταράσσεται η είσοδος των φοιτητών συγκεκριμένης Δίεσης, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του οικείου Δ.Ε.Ι., ρυθμίζεται η διαδικασία διερεύνησης με πρώτο διαμεριστικό από τις κείμενες διατάξεις.

ε) Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Διεύθυνσης και της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι., καθορίζονται:

ι) Η σύσταση, η διάφραση και οι αποδοτήσεις των υπηρεσιών της Φοιτητικής Διεύθυνσης, όπως και οι διαδικασίες και προϋποθέσεις αποδοτήσεως προσωπικού του Α.Ε.Ι. στις υπηρεσίες αυτές.

ii) Η σύσταση, κατάργηση, διάφραση και συγχώνευση κλάδων και θέσεων προσωπικού κάθε κατηγορίας, βαθμού ή ειδικότητας μονίμου ή με ορισμότατο ετήσι και σχέση εργασίας.

iii) Τα ειδικά τοπικά πρόσητα θροικισμού κάθε κλάδου ή ειδικότητας καθώς και ο εισπραγτικός βαθμός των θέσεων κάθε κλάδου.

iv) Οι κλάδοι, οι βαθμοί και τα τυχόν απαιτούμενα προσόντα των προϊστάμενων των οργανικών μονάδων καθώς και οι οργανικές μονάδες στις οποίες λόγω της ειδικής φύσης του έργου τους μπορεί να ανατίθενται καθήκοντα προϊστάμενου σε προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

στ) Πόροι της Φοιτητικής Διεύθυνσης είναι:

ι) Η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και από πόρους του Α.Ε.Ι.

ii) Οι πόσοδοι από τη μίσθωση ή άλλη εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων και της περιουσίας της Διεύθυνσης.

iii) Τα έσοδα από δωρεές, κληρονομίες και κληροδοτήματα φυσικών ή νομικών προσώπων.

iv) Οι πόσοδοι από τυχόν αντίτιμο που καταβάλλεται από τους φοιτητές για τη χορήγηση σε αυτούς διάφορων παροχών και της διδακτικής ξένων γλωσσών και της νοολλητικής ως ξένης γλώσσας.

2. Η αληθινή έννοια του άρθρου β' της παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν. 1268/1982 είναι ότι οι κατατελλόμενες σε μέλη Δ.Ε.Π. βιελίς αποδοχές δεν υποκλινεται στον περιορισμό του ανώτατου επιμετρομένου από την ισχύουσα νομοθεσία ορίου, ζιότι ζην πρόκειται για μισθό αλλά για αποδοχήση.

3. Οι τεχνίτες και το λοιπό προσωπικό που απασχολείται στα Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 1268/1982 και εντάχθηκε σε θέσεις Δ.Ε.Π. ή Ε.Α.Τ.Π. με απόφαση των οικείων Συγκλήτων, καταταξομένων αυτοδικαία ιδροόμενες ισόβαθμης θέσης και πιαλευθού τη μεθολογική και βαθμολογική επανένταξη των άλλων μελών της αντίστοιχης κατηγορίας, των ίδιων προσόντων.

4. α) Η αληθινή έννοια της παρ. 9 του άρθρου 45 του Ν. 1268/1982 είναι ότι στη ρόθμιση αυτή υπάγεται και το προσωπικό των πανεπιστημιακών νοσοκομείων «Αριστοτέλειον» και «Αιγινήτειον», το οποίο κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού εντάσσεται σε αυτοδικαία ιδροόμενες ισόβαθμης θέσεις Ε.Α.Τ.Π.

β) Στην παρ. 19 του άρθρου 45 του Ν. 1268/1982 οι λέξεις από θα ενταχθεί ανακαθίστανται από τις λέξεις από θα ενταχθεί και θα επενταχθεί ή θα προσληφθεί.

5. α) Η παρ. 7 του άρθρου 7 του Ν. 1268/1982 τροποποιείται ως εξής:

α7. Σε κάθε Α.Ε.Ι. ιδρύεται ενισία ειδικότητα για την εξυπηρέτηση των ποσών της έρευνας και της διδακτικής, που λειτουργεί ως αποτελής και αποκεντρωμένη υπηρεσία και αποτελείται από: α) την κεντρική ειδικότητα του Α.Ε.Ι. β) τις ειδικότητες τμημάτων. Οι ειδικότητες των πρώτων επικατηρούν καθώς και οι ειδικότητες που έχουν τυχόν σχηματισθεί από ποσότητες των πρώτων εδρών ανήκουν από τη δημοσίωση του νόμου αυτού στις ειδικότητες των τμημάτων όπου ανατάχθηκαν. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των αρμόδιων Υπουργών μέσα σε εξή: μήνες από τη δημοσίωση αυτού του νόμου, ροθμίζονται στις λειτουργιακές τους σε σχετικά με τις αρμοδιότητες των κεντρικών ειδικοθη-

κών και των ειδικοθηκών τμημάτων των Α.Ε.Ι. τη διοικητική, καθώς και τη διοικητική και τεχνικό προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές και ιδίως την κατάσταση του κατά κατηγορίας και ειδικότητας, το πρόσηνα που απαιτούνται για την κάλυψη από τις κατηγορίες και τις ειδικότητες αυτές, τον τρόπο πλήρωσης των αντίστοιχων θέσεων και την εν γένει εξέλιξη του προσωπικού. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται επίσης μέσα σε εξή: μήνες από τη δημοσίωση αυτού του νόμου: α) καθορίζονται ο κριθείς των απαιτούμενων θέσεων για την κεντρική ειδικότητα και τις ειδικότητες τμημάτων κάθε Α.Ε.Ι. ανάλογα με τις ανάγκες τους και με βάση σχετικά πρόσητα των οικείων συλλογικών οργάνων διαίτησης των ειδικοθηκών αυτών, ισότιμα έχουν υποσθεθεί, που εγκρίνεται από τη οικεία Σύγκλητο και, εν ζην έχουν κλάμα καταθεί από τη όσηνα, των Διοικητικών Συμβουλίων των Τμημάτων και της Συγκλήτου του κάθε Α.Ε.Ι. και β) ιδρύονται οι παραπάνω θέσεις.

Όλα: οι μελλήλοιοι των ειδικοθηκών και των πρώτων υποκατηρητών, που υπηρετούν κατά τη δημοσίωση αυτού του νόμου στα Α.Ε.Ι. παρεκλινεται στις θέσεις τους, για την εξέλιξη τους όμως συνεκτιμάται υποχρεωτικά και η μετακαταξίωση τους στη ειδικοθηκοποιία. Όταν οι θέσεις αυτών των υπαλλήλων κινωθούν με αποδοχήση ερώση, διατηρούνται και η κληρομιά τους γίνεται σύμφωνα με τους ερωμαίς των προεδρικών διαταγμάτων που η έκδοσή τους προδίδεται: παραπάνω. Κατηρήεται η έταξη και ποσούτητη στο προσωπικό της κεντρικής ειδικότητας ή των ειδικοθηκών τμημάτων κάθε Α.Ε.Ι., ως ειδικοθηκοποιών, σύμφωνα με τους όρους αυτού του νόμου, των πανεπιστημιακών ερωθών που κινώνται ζηστή της δυνατότητας των αβ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 35 του παρόντος. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των αρμόδιων Υπουργών μέσα σε εξή: μήνες από τη δημοσίωση αυτού του νόμου, όσηνα από πρόσητα των Διοικητικών Συμβουλίων των οικείων τμημάτων και της Συγκλήτου, ιδρύονται θέσεις ειδικών διοικητικών — τεχνικών προσωπικού σε κάθε τμήμα για την εξυπηρέτηση των πανεπιστημιακών ειδικοθηκών. Μέσα τη σύσταση και την πλήρωση αυτών των θέσεων που προδίδεται: να ποσθεθούν για τις ειδικοθηκές με αυτή τη διαταξη, το προσωπικό του προηγουμένου άρθρου διατίθεται: για την κάλυψη άλλων αναγκών των τμημάτων.

β) Στο άρθρο 7 του Ν. 1268/1982 προστίθεται παράγραφος 8 που έχει το ακόλουθο περιεχόμενο:

α8. Σε κάθε κεντρική ειδικότητα Α.Ε.Ι. ιδρύεται μονάδα μηχανογράφησης που αναπληρωθεί: σε μηχανογραφικά πρόσηματα της ειδικότητας του Α.Ε.Ι. Η μονάδα αυτή ανακαθίεται με το Κέντρο Τεχνολογικής του Εθνικού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Ε.Ε.Ι.), το οποίο έχει την ευθύνη να παρέχει στις μονάδες αυτές υποκαταξίωση, μέτα τεχνολογία, πρόσητα και υποδομή με ερωμαίς επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών, κωδικαίς και εξοπλισμού, μέσα καταλλήλων εδρών και διαθών δικτύων.

Οι κεντρικές ειδικότητες των Α.Ε.Ι. ανήκουν σε κενό αποκεντρωμένο ζικτρο υπεργαζόμενων ειδικών επιστημονικών ειδικοθηκών των Α.Ε.Ι. και των κεντρικών ιδροόμενων, που θα εγκατασταθεί με ευθύνη του Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας και υποκαθίστανται να παρήκουν στο Κέντρο Τεχνολογίας του Ε.Ε.Ι. τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία.

Η λειτουργία των μονάδων μηχανογράφησης των κεντρικών ειδικοθηκών διαίεται από κεντρομιαούς που ποσούτηται: από γαιτηρή ειδικών. Η υποκαθίση της υπηρεσίας και η κωδωση των κεντρομιαών γίνεται: με κινές υποκαθίσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας.

Η μονάδα μηχανογράφησης κάθε Κεντρικής Βιελιοθηκής σπιαζομένεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα γ' και δ' της πρώτης παραγράφου της προηγουμένης παραγράφου.

6. Η μεθολογία του προσωπικού και κάθε άλλη ζαπάνη, που έχει γίνει: ή θα γίνει: μέχρι: 31 Δεκεμβρίου 1983 και προ-

ρά την τάση Ε.Α.Σ.Α. και το παράρτημά της. Θα εξηκολογηθεί να έχουν: μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους της πιστώσεως του συγκεκριμένου προϋπολογισμού της και του ειδικού φορέα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Από την 1η Ιανουαρίου 1984 οι παραπάνω δαπάνες θα εξοφλούν τους προϋπολογισμούς των Ανώτατων Ειδικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στα οποία ιδρύθηκαν Τμήματα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού και τους ειδικούς φορείς του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η διαγωγή και υπογραφή των μεθοδικών καταστάσεων και των διαφορών ενταλμάτων πληρωμής θα γίνεται από την Εφορεία Τμήτου της τάσης Ε.Α.Σ.Α. ή σε κάθε περίπτωση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Α.Ε.Ι.

7. Η παράγραφος 3 του άρθρου 22 του Ν. 1268/1982 αντικαθίσταται ως εξής:

αδ. Τα μέλη του διευθυντικού προσωπικού που συμπληρώνουν εξάμηνη πραγματική υπηρεσία σε Α.Ε.Ι. έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν μετατέλεξη σε άλλο Α.Ε.Ι. πέραν των οργανικών θέσεων.

8. Η διατάξη του άρθρου 5' της παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν. 1351/1983 ισχύει και για το αντίστοιχο προσωπικό των άλλων Α.Ε.Ι.

9. α) Η παράγραφος 2' του άρθρου 2 του Ν. 1070/1980 περί λήψεως μέτρων ανατιθέμενου αθλητισμού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων αντικαθίσταται ως εξής:

α9. Η Επιστροφή Ολυμπιακών Αγώνων δίνεται να παραχωρήσει δωρεάν έκταση μέχρι: α) όληως και β) μικρότερη των εξήντα στρεμμάτων, που βρίσκεται στην Καλογράδα Αττικής και είναι ιδιοκτησία της, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, προκειμένου το Πανεπιστήμιο να αποδοτήσει, σύμφωνα με τη διάταξη από νομοθεσία, τις εγκαταστάσεις της τάσης Εθνικής Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής Αθηνών, η οποία με το άρθρο 47 του Ν. 1268/1982 στην τεθωρή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. και το Π.Δ. 107/1983 «Οργάνωση και λειτουργία των Τμημάτων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης» έχει γίνει Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

6) Το άρθρο 4 του Ν. 513/1976 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί του Οργανισμού Σχολικών Κυρίων Νομοθεσίας παραλαμβάνεται ως εξής: Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 4 προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

α4. Ο Οργανισμός Σχολικών Κυρίων δίνεται να παραχωρεί τη χρήση ή την κυριότητα κτιρίων, που περιλαμβάνονται σε συνολικό ποσό, με ή χωρίς ανταλλάγμα, σε Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της χώρας για την πραγματοποίηση των σκοπών τους.

10. Δέκτορες των Α.Ε.Ι. οι οποίοι κατάγουν τίτλο υποψηφίου κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 1268/1982 ή εκπέτασαν τον τίτλο αυτόν μέχρι 20.9.1983 ή εκπέτασαν προς κρίση οι διατριβές τους και κατόπιν γίνουν δεκτοί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 παρ. 7 του Ν. 1268/1982, εντάσσονται αυτοδικαίως στη θέση του Επίκουρου Καθηγητή.

11. Το άρθρο 32 παρ. 2 εδάφ. 5' του Ν. 1268/1982 αντικαθίσταται, όπως ισχύει, ως εξής:

α) Όσοι από τους παραπάνω έχουν υπαλληλική κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ποσολογιστή ένα χρόνο, από τότε που τους δόθηκε η πρώτη εντολή διδασκαλίας ή μέλους των εκπαιδευτικών κρίνονται κλάσως για μονιμοποίηση σε προσωποπαγής θέσεις Επισκεπών Καθηγητών. Η κρίση για μονιμοποίηση γίνεται από τη Γ.Σ. στέλεχος, στην οποία μετέχουν με δικαίωμα άνευρου τα μέλη Δ.Ε.Π. των ανώτερων βαθμίδων, ύστερα από εισήγηση τουλάχιστον επιμελητή.

Άρθρο 50.

Προγράμματα Εκπαιδευτικών μονάδων Ο.Α.Ε.Δ.

1. Στο άρθρο 15 του Ν. 1346/1983 (ΦΕΚ 46) προστίθεται παράγραφος 4, ως εξής:

α4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 και 3 εφαρμόζονται και για την επιδέσμη γενικών άνω των 18 ετών, ως και για άλλων που παρακολουθούν στις εκπαιδευτικές μονάδες του Ο.Α.Ε.Δ. προγράμματα ενεργού επαγγελματικού προσανατολισμού. Το ύψος του επιδόματος που καταβάλλεται από τον Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να φθάσει μέχρι: το ποσό του μηνιασίου του σπουδαστικού εγγράφου που ισχύει κάθε φορά.

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν. 709/1977 (ΦΕΚ 282) προστίθενται: δεύτερο και τρίτο εδάφια ως εξής:

α) Το επίδομα από καταβάλλεται και σε ανέργους που παρακολουθούν προγράμματα τεχνικού επαγγελματικού κατάρτισης, τα οποία εφαρμόζονται κατά το σύνολό τους ή μόνο κατά το θεωρητικό ή πρακτικό τους μέρος σε εργασία του δημοσίου ή φορέων του δημοσίου τομέα ή εργασιών τοπικής αυτοδιοίκησης ή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Με σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ Ο.Α.Ε.Δ. και του δημοσίου ή των οικείων φορέων ή Ο.Τ.Α. ή επιχειρήσεων, ρυθμίζονται οι ειδικοί όροι και ο τρόπος εφαρμογής των παραπάνω προγραμμάτων.

Άρθρο 51.

Τροποποιήσιμες, καταργούμενες, μετωπίσιμες και τελικές διατάξεις.

1.α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 37, 38 παρ. 2 παρ. Δ και Ε και παρ. 7 εδ. γ' και 42 αυτού του νόμου, των επόμενων άρθρων και της παρ. 8 του παρόντος άρθρου, καταργείται από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ο Ν. 576/1977, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, μόνο σε ό,τι αφορά στην ανώτερη γυμναστική και παιδεία αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θεσσαλονίκων, εκτός από τα άρθρα του 39, 51 παρ. 1 και 69 παρ. 10 και των διατάξεων περί Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

6) Κατεξορισμένη διατηρείται: το υπαρκτικό και υποδαρτικό αρμόδιο των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που προβλέπεται από το άρθρο 31 του Ν. 576/1977, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, ειδικά για την κοινή εκπαίδευση θεμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του Ν. 576/1977 ή μονιμοποίησης και προαγωγής προσωπικού Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ως και υποδαρτικών διδασκόντων μέχρι τη συρροή των αμείνων εργαζομένων και για την αξιολόγηση του ερωτησίου προσωπικού των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 παρ. Ζ.

γ) Όσοι από την κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στο παράλογο υποτίμημα του άρθρου 74 του Ν. 576/1977, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, νοείται: στο εδάφιο α) η σπουδαστική τεχνολογική εκπαίδευση (Τ.Τ.Ε.) του παρόντος νόμου, εκτός από τις περιπτώσεις που εκκρίνουν σε αυτό και μέχρι να παρακωλύσει.

2) Το πρώτο διδασκαλικό του εκπαιδευτικού προσωπικού ως και οι όροι επιτελεστικής του αμεινωμένου προσωπικού των Κ.Α.Τ.Ε.Ε. κατά το χειμερινό και εαρινό εδάφιο 1983-1984 εξεκαλοδοθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1983-84, με την επιφύλαξη της παρ. 2 της περίπτωσης Β του άρθρου 20 του νόμου αυτού.

2.α) Από τη δημοσίωση του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις του Ν. 648/1977 (ΦΕΚ 205), που αφορούν στα Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

6) Μέχρι την έκδοση των προσωρινών αποφάσεων που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 20 του νόμου αυτού ισχύουν οι εξής ρυθμίσεις: α) κλάσως διδασκόντων διδίων Κ.Α.Τ.Ε.Ε. που έχουν εξελεσθεί και διδάσκονται στη Γενική Εθνική Παιδεία και Θεσσαλονίκων, β) τα συγκεκριμένα διδασκόντα εξελεσθέντα κατά τη δημοσίωση του νόμου αυτού, εγκρίνονται ή απορρίπτονται με απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θεσσαλονίκων, γ) τα συγκεκριμένα διδασκόντα εξελεσθέντα είναι από το έτος με τον οργανισμό

εκδόσεως διδακτικών βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) επί των οποίων συγγραφείς τους με δασμούς τους, κ) η παραλαβή, η αποθήκευση, η ενοικίαση, η αποστολή στα Τ.Ε.Ι. και σε βιβλιοθήκες κ.π. γενικά η διαχείριση των βιβλίων αυτών γίνεται αποκλειστικά από τον Ο.Ε.Δ.Β., ενώ για το παρόν καθεστώς και για τις τυχόν εκδόσεις του σε βιβλία αυτής της κατηγορίας επιχορηγείται με σχετικές πιστώσεις, που εγγράφονται στον τραπεζικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η) ο τρόπος και το ποσοστό αποζημίωσης των συγγραφέων, η διαδικασία καταλόγητης, ο τρόπος διάδοσης στους ακαδημαϊκούς καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διαχείρισης και διανομής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3.α) Οι διατάξεις του Ν. 1234/1982 (ΦΕΚ 119) διατηρούνται εκτός και όσον στο κείμενο των διατάξεων αυτών γίνεται αναφορά στα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή σε σπουδαστές και επιτήθειες ανώτερων τεχνικών και επαγγελματικών σχολών νοούνται στο εξής: ι) τα Τ.Ε.Ι. κ) οι σπουδαστές των Τ.Ε.Ι. ως και οι σπουδαστές της παρ. 2 του άρθρου 37 του παρόντος νόμου και κ) οι επιτήθειοι Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και Τ.Ε.Ι.

β) Τις αρμοδιότητες της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου ασκεί στο εξής το Τ.Ε.Ι. Αθηνών.

4. Όσοι στις διατάξεις του Ν. 1351/1983 αναφέρονται: ανώτερες σχολές αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή σπουδαστές της πρωτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης νοούνται στο εξής το Τ.Ε.Ι. και οι σπουδαστές τους, για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών εκτός της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.

5. Το άρθρο 33 του Ν. 1304/1982 (ΦΕΚ 144) προσκομίζεται ως εξής:

α' Άρθρο 33.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη του συμβουλίου του οικείου Τ.Ε.Ι. ή του Δ.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. κατά περίπτωση, μπορεί να ανατεθούν σε Τ.Ε.Ι. ή στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.:

α) η διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για πόσι- τους λυκείων ή ανώτερων σχολών ή ανώτερων σχολών και

β) η εκπόνηση μελετών για θέματα τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Με ίδιες αποφάσεις καθορίζονται: 1) Στην περίπτωση α' η διάρκεια κάθε σεμιναρίου που μπορεί να είναι μέχρι πέντε (5) ημέρες, ο αριθμός αυτών που θα συμμετέχουν, ο τρόπος επιλογής τους και η αξιολόγηση της απόδοσής τους, το πρόγραμμα και ο χρόνος έναρξης του σεμιναρίου, ο τύπος της κλίσης διαβίωσης εκδόσεως παρακολούθησης και σπουδών ή διδασκαλίας ή άλλο ζήτημα αφορά σε κάθε σεμινάριο. 2) Στην περίπτωση β' η αντιστοιχία του χρόνου απασχόλησης με ώρες διδακτικού έργου.

β) Η παραγωγή του κείμενου ή άτυπου εκπαιδευτικού ή ερευνητικού προσωπικού σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο ή εκπόνηση μελετών κατά το άρθρο 33 του Ν. 1304/1982, όπως τροποποιήθηκε κατά την προηγούμενη παράγραφο, θεωρείται κληρονομή διδακτική παραγωγή και δε τηρείται αποκλειστικά κατά τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 2 Β του παρόντος νόμου.

3) Όσοι μετέχουν σε αυτά τα σεμινάρια εκπαιδευτές: ι) αν είναι απόφοιτοι λυκείων, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις και δικαιούνται τις ίδιες σπουδαστικές παροχές με τους κληρονομους σπουδαστές για το διάστημα της απασχόλησής τους. ι) αν είναι εκπαιδευτικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι

Ν.Π.Δ.Δ. και επιχειρήσεων του δημοσίου, δικαιούνται σπουδαστικό επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

7. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1234/1982 εφαρμόζονται: ανέλετα και για το εκπαιδευτικό, δι- κητικό και λοιπό προσωπικό των Τ.Ε.Ι.

8. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται από το άρθρο 31 του νόμου αυτού, οι διατάξεις που ισχύουν για την ιστορογραφική και νοσημασιολογική περίθαλψη, ασφαλιστή, σίτιση και διακίνηση των σπουδαστών Κ.Α.Τ.Ε.Ε. εφαρμόζονται ανέλετα και για τους σπουδαστές των Τ.Ε.Ι.

9. Εάν κατά τη συμμόρφωση των σχολών κατά την παρ. 2 του άρθρου 35 του νόμου αυτού υπάρχει σχολή με ένα μόνο τμήμα, μέχρι την ίδρυση δεύτερου τμήματος δεν λειτουργεί η σχολή και τα έργα της και το τμήμα προσωρινά προσωπικά με άλλη σχολή και λειτουργεί ως τμήμα αυτής, με απόφαση του συμβουλίου του Τ.Ε.Ι.

10. α) Από τις θέσεις διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού που προβλέπονται από τα άρθρα 56 και 57 του Ν. 576/1977 καταργούνται: ι) όλες οι θέσεις των κλάδων ΑΤ1, ΑΤ2, ΑΤ3, ΑΤ4, ΑΡ3, ΑΡ4, ΑΡ5, ΑΡ6, ΜΕ1, ΣΕ1 και κτηνοτρόφ. ι) από τον κλάδο ΑΡ1 θέσεις 11 στους βαθμούς 3α-3α, θέσεις 26 στους βαθμούς 5α-4α και 4β-4β, 73 στους βαθμούς 9α-6α, ι) από τον κλάδο ΑΡ2 θέσεις 4 στους βαθμούς 3α-2α, θέσεις 10 στους βαθμούς 5α-4α και θέσεις 30 στους βαθμούς 9α-6α. ι) από τον κλάδο ΜΕ1 θέσεις 21 στους βαθμούς 5α-4α και θέσεις 155 στους βαθμούς 10α-6α, ι) από τον κλάδο ΣΕ1 θέσεις 13 στο βαθμό 7α και θέσεις 65 στους βαθμούς 13α-8α, ι) από τον κλάδο τεχνικών συντήρησης θέσεις 115, ι) από τον κλάδο καθαριστικών θέσεις 223.

β) Όλες οι θέσεις εκπαιδευτικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού που προβλέπονται από το Π.Δ. 699/1979 (ΦΕΚ 201) καταργούνται.

Άρθρο 52.

Έναρξη ισχύος.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε εκπαιδευτικές διατάξεις.

Παραγγέλλονται να δημοσιευθεί, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθεί ως νόμος του Κράτους.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 1983

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ:  
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΜ. ΒΑΣΙΛΑΪΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ  
ΑΓΑΘ. ΚΟΥΤΣΟΓΕΡΓΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΑΡΑΛΙΑΝΗΣ  
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΡΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΒΟΥΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΙΑΝΗΣ  
ΕΡΕΤΡΑΣ ΥΠΕΛΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΑΣ  
ΚΥΡΑΓ. ΠΛΑΝΟΥΘΥΛΟΣ ΜΑΡ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ  
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΝΗΣ

Θεωρήθηκε και κλήθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.  
Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 1983

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΡΟΣ ΜΑΥΣΑΚΗΣ

